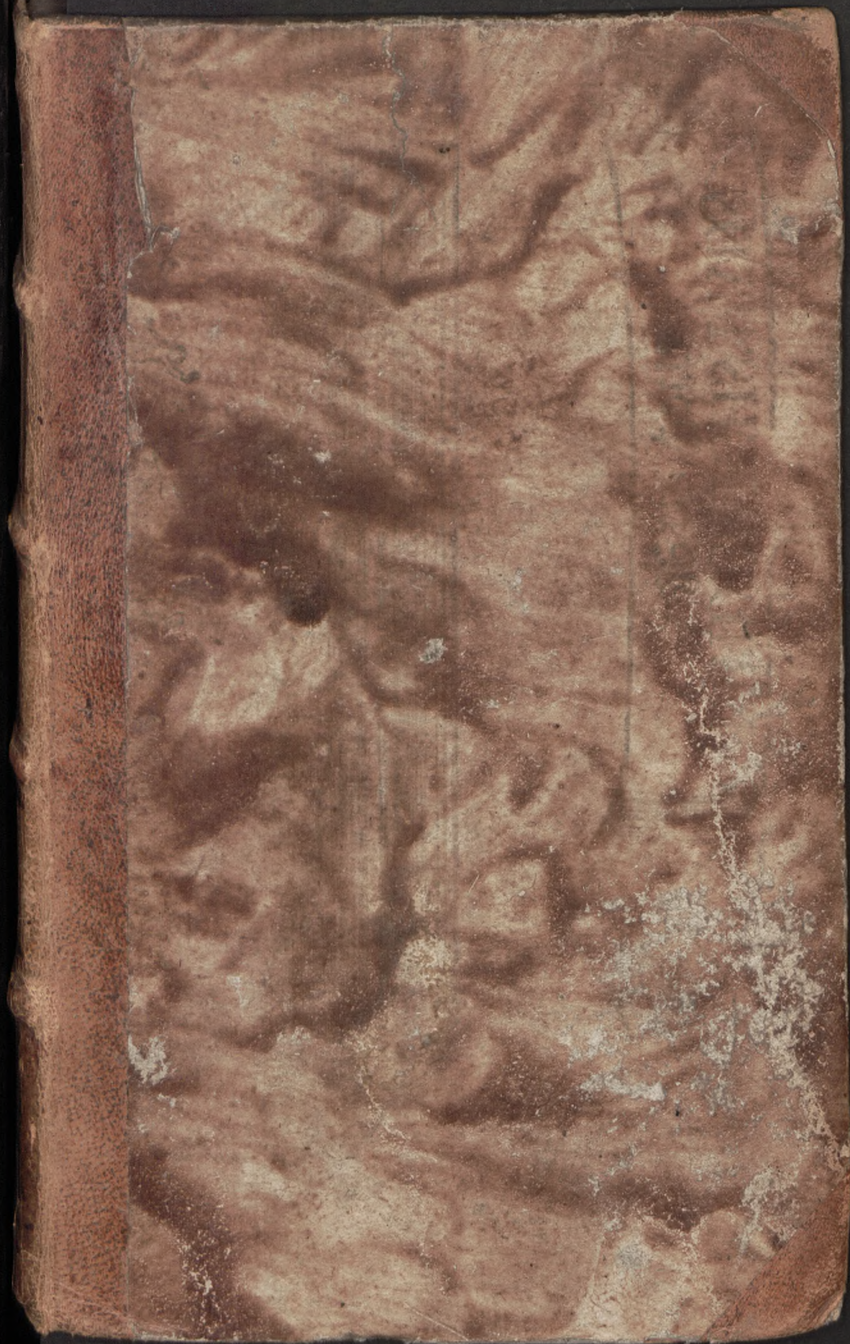

Biblioteka Jagiellońska
stdr0017995

P. v. HAVENS

M. Ph. og d. h. Ev. T.

Nye og forbedrede

EFTERRÆTNINGER

Om

DET RUSSISKE RIGE

efter nöyere Kundſkab

Som han har indſamlet paa hans

SIDSTE REYSE.

FÖRSTE DEEL.

Kiöbenhavn, *Aar* 1747.
Trykt paa Autors egen Bekoſtning.

Imprimatur

J. P. ANCHERSEN, Dr.

Den

Höy-Velbaarne Herre,

HERR

CARL von HOLSTEIN

Ridder,

Geheime-Raad, Cammer-Herre og Over-Krigs-Secretaire ved Söe-Etatens Krigs-Cancelie samt Deputered udi det combinerede Amiralitets og General-Commissariats-Collegie.

Min Naadige Herre!

HÖY-VELBAARNE

HERR GEHEIME-RAAD!

NAADIGE HERRE!

Det er paa femte Aar, ſiden at jeg gav en Beſkrivelſe ud over min förſte Reyſe i Rusland, og dediceerte den til DERES

EXCELLENCES ÆLDSTE HERR BRODER, Hr. Geheime-Conference-Raad JOHAN LUDVIG von HOLSTEIN. Skiönt jeg havde forfærdiget den uden ad; ſaa merkte jeg dog ſnart, at den fandt adſkillige Folks Bifald, i det jeg ſoldte alle Exemplarierne inden det förſte Aars Udgang, og hörte derforuden, at den ſkulde overſættes. Af denne Skriftets uformodne Lykke

fik jeg ey mindre Lyſt til at formere og forbedre dets Indhold end af den Nytte, ſom jeg forud ſaae det kunde forſkaffe, naar det rigtig afmalede et ſaa ſtort og dog hidintil ey nokſom bekiendt Rige, hvilket baade heelt og Stykke-viis er udi Opvæxten med en langſom Haſtighed foſtret og dannet af det ypperlige Regenteres Mynſter, Keyſer Peter den Store.

I det ſamme reyſte DERES EXCELLENCE til det Ruſſiſk-Keyſerlige Hof ſom Kongens Ambasſadeur extraordinair. Og da Hans Majeſtæt kaldte mig til at fölge med ſom Legations-Præſt; ſaa fik jeg derved Leylighed til at ſamle diſſe nye Efterrætninger. De er uden tvungen Skoele-Kunſt ved Naturens rene Lyys og anſtændige Frihed ſammenſkrevne i den

Orden, ſom bruges i de
bekiendteſte Reyſe-Be-
ſkrivelſer, og efter den
Plan, ſom jeg een Gang
tilforn har udvalt for at
fornöye Læſeren med de
foranderlige Omſtæn-
digheder, formedelſt
hvilke jeg har kundet
faae Kundſkab om det,
jeg ſkriver. Jeg betien-
ner mig af de Latinſke
rundagtige Caracterer i
Stæden for de brugelige
kantede ey allene for de-

res Reenligheds Skyld,
men ogſaa formedelſt de
andre Aarſager, ſom har
tilforn bevægt nogle her
og i Sverrig, ja andre he-
le Folk til at omtuſke dis-
ſe to Slags Bogſtaver i-
mod hverandre.

Dog det er hverken
Bogſtaverne eller Skri-
ve-Maaden, hvorpaa
der ligger mig ſaa ſtor
Magt ſom paa Efterræt-
ningerne ſelv, om hvil-
ke ingen bedre end Höy-

Velbaarne Herr Geheime-Raad kand dömme. De Fortrin og Fortiennester, som Deres Excellence har for andre i alt, hvad der tienner hertil, og i mange flere Stykker, behöver ey at bekiendtgiöres af mig, saasom de erkiendes af store Monarcher, og i Gierningen forfares, ja til Deels allerede bevidnes af hele Nationer. Derfor tilskriver

jeg

jeg Höy-Velbaarne Herre dette Skrift for at forhverve mig derover en billig Dom, som kand veye op imod mange andres.

Gierne önskte jeg, at denne Tilskrift maatte tillige ansees som et Kiendetegn paa min Taknemmelighed for Deres Excellences mig beviiste store og bestandig tiltagende Naade, for hvilken jeg daglig beder

Gud

Gud at han vil lade DERES EXCELLENCE og samtlige höye Familie længe leve med Helbred og efter Önske til Fæderne-Landets Fordeel og Ære. Jeg er

DERES EXCELLENCES

Underdanig-forbundne Tiennere

Kiöbenhavn, d. 1. Martii 1747.

P. v. HAVEN.

Det

Det förste Stykke. om Autors Ankomst og Forblivelse i Sanct Petersborg.

Aar 1736 sidst i Julii Maaned kom jeg til Kronstad med den Russiske Paket-Baad fra Lybeck. Fra Kronstad reyste jeg samme Dag op til Petersborg med det ordentlige Fartöy, som gaaer daglig imellem begge Stæder, saa længe Vandet er aabet. Og efterat jeg her havde loseret nogle Dage i et Verts-Huus, saa droog jeg ind hos Doctor Siegesbek i Apotheker-Haven; hvor jeg forblev næsten indtil Vinterens Ankomst. Siden holdt jeg mig endnu nogle Maaneder op der i Byen in-

A den

den jeg reyste til Asof: og har derforuden været der tre Gange. Den ene Gang blev jeg der omtrent et Fierding Aar, da jeg gik igien til Skibs ud af Landet. Den anden Gang reyste jeg i Januarii Maaned Aar 1744 der igiennem til Moscov. Og den tredie Gang kom jeg fra Moscov efter et Aars Forlööb tilbage, og forblev der indtil August Maaned forrige Aar 1746. I hvilken Tiid jeg har havt good Leilighed til at forfare det merkverdigste, som en Fremmed kand begiære at vide om den der værende Tilstand. Da jeg nu troer, at min Læsere ey saameget önsker at underrettes om de ringe Hændelser, hvilke er vederfarede mig som om det, hvilket jeg imidlertid har bemerket af andre Ting; saa vil jeg her strax stræbe at fyldestgiöre hans önske.

Det andet Stykke.

om

Egnen omkring Petersborg o. s. v.

Egnen omkring Petersborg.

Egnen rundt omkring Petersborg er nedrig, morastig og i det övrige

ge af den Beskaffenhed, af hvilken man kand formode den under den tresenstyvende Grad Poli Höyde, overalt tæt begroet med tykke Fyr- og Birke-Skove. Dog er den ey lidet behagelig formedelst Neva-Floden, som falder ud af Ladoga-Söen, og gaaer tresenstyve Verst eller halvniende Danske Miil i een Breed og dyyb Ström, inden den deler sig i adskillige Arme, og formeerer de smaa öer, hvorpaa Petersborg er anlagt. Fra Petersborg samler den sig igien i en breed men paa de fleeste Stæder udyyb Ström, og gaaer tre til fire Danske Miil til Kronstad, hvor den falder ud i den Finniske Bugt at öst-Söen. Som nu ikkun det mindste af de Petersborgiske Insler er bebygt, og det ubebygte er overalt begroet med Skov; saa findes undertiden ved Floden en ret angenem Prospekt, i sær paa Apoteker Inslen, hvor jeg loserede, saa og længere op imod östen. Man seer ogsaa hist og her paa Landet en liden Plet Jord med Hamp eller Havre: hvilken Jord midt i Skovene dyrkes af de Finniske og Rusfiske Bönder,

 som

ſom boer i Lands-Byerne nær ved Petersborg ved Bredden af Floden, og ſom i det övrige lever meeſt af Fiſkerie og Græs-Gang. Af Vildt finder man overalt Mengden: men det er dog hverken Vinter eller Sommer nogen tilladt at gaae der paa Jagt at ſkyde.

Sommer-Veyret ſammeſteds

Veyret er om Sommeren ret got i Petersborg ſaavelſom i hele Rusland. Jeg har befunden paa mine Reyſer i Landet, at Luften er nedre ved og bag Moſkov törrere end andre Stæder: og dette har jeg merket at tage til, jo længere jeg er kommen imod öſten. Herud over ſkeer det, at det ey regner der ſaa ofte ſom paa andre Stæder, ſaa og at Kulden er ſaare ſterk om Vinteren og Heden ligeſaadan om Sommeren, iligemaade at der kommer undertiden heftig Torden og Lyn-Ild, og at Forandringerne i Luften, ſkiönt de ſkeer ey tit, gaaer dog med en beſynderlig Haſtighed for ſig: da det er een Time varmt, og den anden Time en merkelig Kulde. Dette, ſom jeg ſkriver her i Almindelighed om Vejret i Rusland, paſſer ſig ogſaa paa Petersborg: dog med den Forſkiel, at jeg

jeg har merket der mere Regn og Blæſt og mindre öſtlige og Nordlige Vinde end anden Steds nedre i Landet. Den ſtörſte Deel af Sommeren har man der ingen ret Nat, men ikkun Tus-Mörke, i hvilket man kand ſee endog om Midnat baade at ſkrive og læſe. Dog varer den hele Sommer ikkun kort; ſaa at der maae legges i Ovnen fra September til May-Maaned.

Sommer-Tids-Fordriv ſammeſteds.

De Tiids-Fordriv, ſom ſkikkelige Folk kand giöre ſig der om Sommeren, beſtaaer förſt deri, at de kand ſpadſere i Haverne ved Sommer-Slottet, Kadetternes Academie, og i Apotheker Haven. Den förſte af diſſe Haver er ſtor, vel anlagt, udprydet med Statyer, og har en prægtig Grotte. Den anden ved Kadetternes Academie er ogſaa ſtor og ſmuk, og beſöges mere end de to andre. Den tredie er fornemmelig anlagt til den Nytte, at Apotekerne i Petersborg ſkal forſörges af den med Vegetabilia, men kand ogſaa bruges til at deri divertere ſig med andre. Man ſeer her med Forundring, hvor haſtig alting ſpirer, blomſter og moednes. Dog er Frugten

ten ey ſaa ſtor og god ſom anden Steds: hvorudover der henföres aarlig til Petersborg baade friſk og tör Frugt deels fra Lybek og andre Havne i Öſt-Söen, deels ogſaa til Lands fra det Rusſiſke Riges Sydlige Provincer.

Den anden Tids-Fordriv, ſom man kand forſkaffe ſig der om Sommeren, beſtaaer i at kunde reyſe ud, enten til Lands eller til Vands paa Neva-Floden, til adſkillige Lyſt-Gaarde, eller ogſaa imod Soelens Nedgang at roe op ad Floden for at ſee Bönderne fiſke. Der er og en Miil-Veys fra Petersborg paa Veyen til Peterhof to Verts Huſe, et Svenſkt og et Tydſkt: hvor Folk undertiden reyſer ud om Sommeren.

Sommer-Legene, hvorved man fornöyer ſig anden Steds, er ey brugelige i Petersborg og hele Rusland: thi man finder der ikke unge Folk at ſpille Bold, Kegle og ſaadant mere. Men det Rusſiſke Folk har derimod tre andre Sommer-Lege. Den ene er for Drenge-Börn, der ſpiller med at kaſte en Jern-Nagle efter en vis Punkt i en Jern-Ring, ſom er lagt ned paa Jorden. Den anden Leeg er for voxne Karle, ſom tegner en Fiirkant paa Jorden, omtrent hver Side af tre til fire Alen, og henlegger midt deri ſaamange runde Stykker Træ oven paa hverandre, ſom der er Perſoner, der ſpiller. Derpaa gaaer diſſe Perſoner med ſtore lange og tykke Kiæppe henved tyve Skrit tilbage, og ſætter ſig een efter den anden op paa dens Ryg, ſom ſidſt tabte, for at ſlaae med Kæppen eet eller flere af de ſmaa Stykker Træ ud af Firkanten. Man kalder denne Leeg *at jage ud af Fæſtningen.* Den tredie Leeg er baade for Börn og voxne Folk af begge Kiön, og beſtaaer deri, at paa de offentlige Pladſe er henſadte adſkillige ſtore Maſkiner, ungefær af den Figur ſom Veyr-Möller, i hvilke Flöyene kunde gaae midt igiennem Möllen. J enhver Flöy henger en bevægelig Stoel, paa hvilken tre Perſoner kand ſidde, og ſom formedelſt dens Tyngde ſtaaer altiid Perpendicular, i hvordan Flöyene omdreyes. Saaſnart nu Paaſke-Feſten ankommer, ſaa betiener den hele gemene Mand ſig af diſſe Maſkiner i

Paaske-Ugen og paa alle Sön- og Fest-Dage, saalænge Sommeren varer. Det skeer, i det to Karle, som har leyet saadan en Maskine, efterat de har taget en ringe sædvanlig Penge af dem, som har Lyst til at lade sig deri omslinge, og har derpaa sadt sig ind i Stoelene, omdreyer hastig de fire Flöye med deres fire Stole, og hver Stoel med to eller tre Personer saa mange Gange, som det er forud accorderet.

Man seer og ofte baade unge og voxne Folk af begge Kiön, staaende paa et Bret at gynge sig, saa at den, der gaaer i Veyret, springer henved en Alen op fra Brettet. Derforuden finder man endnu en anden Leeg iblant voxne Karle, hvilke stiller sig i to Rader, da een Person giör sig saa haard som han kand, og löber igiennem Raderne for at pröve, om han kand udholde, at de andre med knöttede Næver stöder ham af ald Magt i Under-Livet, da han imidlertid kand stöde fra sig saameget som han lyster. Der er endnu andre Lege, saasom at spille med Paaske-Eg og at kime med Klokkerne i Paasken og saadanne flere.

Det

Det tredie Stykke.

om

Kronstad, Petersborg og andre Bygninger, som der i Egnen er anlagte af Keyser Peter den Store.

Ungefær tredive Verst eller fire Danske Miil fra Petersborg der, hvor Neva-Floden forener sig med den Finiske Bugt af Öst-Söen, ligger en liden öe, som i gamle Dage kaldtes af Finnerne Retusari og af Russerne Kotelnoi Ostrov, Kiedle-öen, men nu förer Navn af den Kronstadske Insel. Denne er neppe en Fierding Vey breed, hvor den er bredest, men den er femten Verst eller to Danske Miil lang fra Östen til Vesten, og beboedes i forrige Tider af nogle faa Finniske Bönder og Fiskere, som uden Tvivl endnu opholder sig der paa Landet. Om Fæstningen omkring Kronstad.

Paa den Vestlige Kant af den sees det dybe og brede Hav. Men paa den östlige Kant er Vandet imellem den og Petersborg ikkun tredive Verst

 langt,

langt, og omtrent af og til fiorten til femten Verst eller nesten to Danske Miil bredt, og ey alle Steds dybt, saa at ikkun de smaa Koffardie-Fartöyer gaaer med Loods i det aftegnede Far-Vand op til Petersborg, da derimod de som gaaer over syv Food bliver liggende i Kronstad. De Orlogs-Skibe, som bygges i Petersborg, föres over de udybe Stæder ved to store Maskiner, kaldte Kameler, hvilke ved megen Vægt nedsiunkes saa vidt, at de kand omfatte Skibet, da de sammenkaables, lættes fra den paalagde Vægt, og da ophæver sig samt det omfattede Skib saa höyt, at de uden Fare föres over Sand-Bankerne.

Vandet, som skiller den Nordlige Side af den Kronstadske Insel fra Karelen, er over to Danske Miil breedt, og holdes for at være overalt udybt, skiöntnogle Söe-Forfarne vil mene, at en good Loods kunde vel segle der igiennem. Paa den Sydlige Side af den Kronstadske Insel er derimod Vandet ikkun een Dansk-Miil breedt: og Dybet, hvor Skibene igiennem seyler, er 400 Faune bredt ræt nær og tæt ved In-

Inselen. Dette Vand er södt og bliver ey brak, uden naar Vinden staaer længe fra Söen. Og det strömmer stedse ud mod Vesten, hvorudover jeg har kaldt det Neva-Floden, da det dog gemeenligen kaldes Söen formedelst dets Brede og Forening med Havet.

Den Kronstadtske Insel er i sig selv slet, men blev dog for dens Situations Skyld udvalt af Keyser Peter I til derved at anlegge en befestet Havn for en Orlogs-Flode. Keyseren, som udi Begyndelsen af hans Regiering havde sadt sig for at udvide sine Grændser imod Tyrkerne, at giöre sig anseelig i Asien, og at forskaffe sine Undersaatter Kommunication og Handel med de Syd-öftlige Lande, fik efter hans förste Udenlands-Reyse i Europa andre Tanker, og besluttede, da han i Krigen med de Svenske bemægtigde sig Ingermanland, at holde fast Food der, hvorledes og Krigen i det övrige maatte aflöbe.

Han lood derfor strax Aar 1703 paa den östlige Kant af den Kronstadske Insel, paa den Sydlige Side af Dybet, 400 Faune fra Inslen anlegge en liden Festning

ning i Vandet: hvilken Feſtning har fire Baſtioner, indslutter et eneſte i Vandet opbygt rundt Taarn, kaldet Kronslot, og har ey nogen Food-breed Land eller andet Huus og Bygning. Han lood ogſaa opföre Feſtnings-Verke midt i Dybet, 200 Favne fra Kronslot: hvorved han Deels indsluttede en dobbelt Havn tæt ved Inslen, hvilken Havn er 200 Favne breed og 800 Favne lang, deels befeſtigde Dybet ſaaledes, at ingen kand ſegle uden Tilladelſe der igiennem. Endelig lood han paa den öſtlige Kant af den ſtore dobbelte Havn, ſom er for Koffardie og alle andre Skibe, ogſaa for en Orlogs-Flode anlegge og befeſtige en firkantet Havn, 200 Favne breed og 400 Favne lang med ſex Baſtioner. Derforuden er ogſaa 300 Favne Veſtlig for Kronſtad et lidet Citadelle opfört i Vandet tæt ved Inslen.

Alle diſſe Feſtnings-Verke er paa en forunderlig Maade anlagte i Söen. Thi de har om Vinteren, naar Vandet har været lagt til, opbrudt Iſen og pælet Grunden, og derefter opfyldt med ſtore

ſtore Stene imellem Pælene, og ſaaledes bleven ved at opföre Verkene, hvilke er overalt uden til beklædte med Biælker, og ſynes ret gode uden at de vil maaſkee med Tiden blive koſtbare at underholde. Det er ved dette og andet af Keyſer PETER den Förſtes Arbeyde at merke, at han har havt ſamme Fortifications-Principia ſom den berömte Rimpler, der har lært at befeſtige af en Firkant ſaaledes at dog Linierne defenderer hverandre. Skiönt nu alle Rimplers koſtbare Inventioner ikke kand billiges; ſaa holder han dog for, at hans Grund-Regel er den naturligſte, og maae komme i Brug, naar Attaken bliver meget ſterkere end Defenſionen.

Havnen, ſom Feſtnings-Verkene ved Inslen indslutter, er tredobbelt: förſt en Koffardie-Haven, ungefer 200 Favne breed og ligeſaa lang: derneſt den ſaa kaldte Krigs-Havn, ſom er imellem to og tre hundrede Favne breed og over 500 Favne lang, og hvori Krudt-Magaſinet er anlagt: og endelig den egentlige Krigs-Havn, hvori den hele Orlogs-Flode ligger, og

Om Havnen ved Kronſtad.

og hvis Störelse nys blev berettet. Den anden Krigs-Havn hörer ogsaa til Floden, da man finder der andre til Floden bestemte Fartöyer, som er lagt ud af Floden at repareres. Eftersom disse Havne har födt og undertiden brakt Vand, og ligger desuden den hele Vinter i sex Maaneder tilfrosne, saa at Skibene af begge Deele tager Skade; saa har man nogle Gange foretaget sig at anlegge en Havn sex Miil Vestlig fra Revel: hvilket Arbeyde ey har kundet endnu komme i Stand, i det Havet har igien kuldkastet Verkene, saasnart de er blevne opförte.

Paa den Kronstadske Insel fra Havnen af er ogsaa i mange Aar bygget, og bygges endnu paa en grundmuret Kanal med Sluser for, i hvilken en heel Flode kand ligge. Derforuden arbeydes der paa en ordentlig Træ-Dogge, som seer ud til at kunde snart blive færdig. Iligemaade har jeg A. 1745 udi Havnen beseet en flydende Dogge: hvilken jeg formedelst dens Rarhed vil beskrive.

Den

Deri er en saare stor og breed firkantet Kiste, i hvilken det störste Orlogs-Skib kand staae, saasom og det Skib, kaldet Keyser PETER I, stood i den, da jeg var paa den. Paa den ene Ende af denne Kiste er to Porte, som kand saa tæt tillukkes, at intet Vand kand komme der igiennem. Naar nu et Skib skal föres ind i den, saa lukkes Portene op, og den hele Dogge nedsynkes ved mangfoldig Jern-Vægt saa dybt, at Skibet kand indtrekkes. Derpaa lukkes igien Portene til, og Vandet udpompes, da den heele Dogge oplöfter sig med Skibet, nemlig formedelst det store Rum, hvilket den indtager i Vandet, og saaledes formedelst det samme Principium, hvorfor et Skib oplöftes af de noksom bekiendte Kameler.

Det var og let og ey meget kostbart, at en Dogge af et andet Slags anlagdes, hvor Vandet er dybt paa den Ingermanlandske Side. Först graves en Kanal ind fra Söen ligesom en Grav uden at den har nödig at foeres. Dernest föres paa begge Breddene af denne Kanal Müre op, saa höyt, som

det

det befindes at være nödigt. Ved Kanalens Udgang i Söen settes en Slüse saa höy som Muren er over Jorden. Men ved Enden af Kanalen oppe paa Landet legges efter Behag adskillige Stabler an, og indsluttes med en Muur, som staaer horisontal med Muren paa Kanalens Bredde. Eftersom nu Vandet ved Peterhof og der omkring har et usædvanlig dybt Fald; saa kunde det indledes i denne Kanal, hvilken, naar Slüsen tilluktes, maatte löbe hastig fuld, da Skibene i den kand trekkes af og paa Stablerne, ligesom det giöres nödigt. Naar derimod Slusen oplukkes; saa synker Vandet i Kanalen og Skibet tillige, saa at det kand trekkes ud i Söen.

Om Byen Kronstad. Byen, som er bygt paa Inslen ved Havnen, bestaaer af lige og brede Gader, blev anlagt paa een Tid med Festnings-Verkene, og toog hastig saaleedes til, at den fik Aar 1718 en Russisk Kirke, og bekom Aar 1721 af Keyseren det Navn Kronstad. Alle Huusene er smaa og af Træ, undtagen nogle Rader, hver Rad med sex til otte grundmurede Bygninger, som giör

giör ved Söe-Kanten Parade. Iblant dem er det Keyserlige Palais værd at besee, hvor man finder en stor Sael beklædt med Ingermanlandsk Marmor.

Indbyggerne bestaaer der af alt Söe-Folket, som hörer til Krigs-Floden, af nogle Feld- og Garnisons Regimenter, og af nogle faa Borgere, som söger der deres Næring; saa at Indbyggernes Antal kand, naar de er alle samlede, belöbe sig til henved 20000 Mennisker. Der findes ved Floden henved tyve Danske og Engelske Officerer, iligemaade adskillige Tydske ved Soldater Regimenterne, saa og Tydske-Felskærere og andre saadanne Udlændere flere: hvorudover de har der en Evangelisk Præst og Kirke. Efterdi alt det, som Folket i Kronstad bruger, föres did hen fra Petersborg; saa er det ofte dyyrt der at leve, og man kand ey altid have, hvad man lyster. Dog befinder man sig bedre her om Sommeren end om Vinteren.

Sanct Petersborg er anlagt tillige med Kronstad Aar 1703 paa de öer, hvilke Neva-Floden formerer, i det den Beskrivelse over Petersborg.

den deler ſig i adſkillige Arme, förend den forener ſig med den Finniſke Bugt af öſt-Söen. Her boede tilforn ingen uden nogle faa Finniſke Bönder og Fiſkere; og desuden havde de Svenſke anlagt en liden femkantet Feſtning, kaldet Nye-Skandſe, hvoraf man endnu kand ſee Levningerne paa den Viborgiſke eller Kareliſke Side 1600 Faune öſtlig op ad Floden, inden den begynder at udbrede ſig i ſine Arme. Keyſeren beſluttede at anlegge en Bye efter ſit Navn paa den förſte Inſel, ſom Neva-Floden danner imod Norden, hvilken tillige med Apotheker Inslen, ſom ikkun ſkilles fra den ved en liden Bek, har en ſterk Danſk Miil i Omkreds. Og denne Inſel har han uden Tvivl udvalt, fordi den laae höyere og törrere end de andre.

Han bygde derfor her ved Neva-Floden ſelv med egen Haand det förſte Huus, ſom er ikkun gandſke lidet, og ſom nu for Raritætens Skyld forvares i et andet ſtörre. Tæt ved dette Huus lood han i Floden anlegge en Feſtning, ſom har ſex Baſtioner, alle af foeret Muur-Verk, hver

hver Linie paa en egen Maade efter de ſex fornemmeſte Fortifications-Forslag. De to Linier, ſom gaaer öſten og Veſten, den ene op og den anden ned ad Floden, har deres ſædvanlige murede For-Verke i Vandet. Og de to Linier, ſom gaaer ind imod Inslen, forſvares paa Inslen af et ſtort Kron-Verk. Men de to Linier ud imod Neva-Floden har ingen For-Verker.

Inde i Feſtningen findes foruden Dom-Kirken, hvor de Keyſerlige Begravelſer er, og ſom har et höyt forgyldt Spiir og gode Sang-Klokker, ikkun de Huuſe, ſom hörer for Guarniſonen, iligemaade Mynten og ſaadanne andre Bygninger, ſaa og inde under Voldene adſkillige Kammere og Fængsler. Fæſtningen er uden Tvivl anlagt for at forſvare den Petersborgiſke Inſel og den Stad, ſom derpaa ſkulde bygges. Men nu, da den ligger ligeſom midt i Byen, har den ey anden Nytte end et ſtort og ſikkert Fængſel,

Vel blev adſkillige Gader tillige med Feſtningens Opbygning anlagde

paa

paa Inslen med smaa Træ Huuse. Men Keyseren forandrede siden sit Forsæt, lagde Amiralitætet an lige over for paa den Ingermanlandske Side, og förte derforuden mange Huuse op paa Vasilien-Ostrov, Basilii Insel, som ligger af de Petersborgiske Insler længst hen imod Vesten imellem de to störste Arme af Neva-Floden, der skiller den imod Norden fra den Petersborgiske Insel og imod Syden fra Amiralitets-Siden i Ingermanland. Saasom Vasilien-Ostrov har henved ni Verst eller fem Fierding-Veys i Omkreds, og er derforuden vel situeret; saa skal Keyseren have fortrödt, at han ey fra Begyndelsen af havde anlagt den hele Bye paa den allene. Han vilde da have befæstiget den rundt omkring: hvilket Forslag maae have givet Anledning til de 57 Bastioner, hvormed man seer den aftegnet paa de förste Kort over Petersborg. Nu er den aldeles aaben: og den siette Deel er ungefer bebygt meest med smaa Træ-Huuse i tolv lange og næsten lige saamange korte Gader, som kaldes Linier, og ligger med hverandre paraleel fra Syden

Syden til Norden, overskaarne fra Östen til Vesten ved to Qver-Gader, som kaldes Perspectiver. Den har ogsaa adskillige grundmurede Bygninger ved Bredden af Floden, som giver en smuk Parade. Derforuden findes paa denne Insel yderst ud imod den Kronstadske Söe Galey-Havnen, hvor Galey Floden ligger, og hvor tillige det Söe-Folk boer, som hörer til denne Flode.

Dens Bygninger og Huuse.

De Grundmurede Huse, som paa Vasilien-Ostrov paraderer ved Bredden af Neva-Floden, bestaaer: 1) af henved 50, som man faaer ved den venstre Haand, naar man kommer op fra Kronstad, og er efter Regieringens Befalning opbygte af de Russiske Adelige Familier, skiönt de nu lidet beboes og derfor ogsaa forfalder; 2) dernest af adskillige Keyserlige Bygninger, saasom Land-Kadetternes Academie, alle Kollegia, Videnskabernes Academie med Bibliotheke og Kunst-Kammer, Pak-Huus og Börse, Told-Huset, og maaske endnu een eller to flere.

Paa den Petersborgiske Insel har jeg funden omtrent ti grundmurede Huuse ved Bredden af Floden. Og endnu lengere hen imod östen paa den Viborgske eller Karelske Side seer man et Land- og et Söe-Hospital samt en Hospitals-Kirke.

Paa Amiralitets-Siden finder man derimod flere grundmurede Huuse saasom omkring ved Bredden af Floden: först henved 50 lige over for dem paa Vasilien-Ostrov: der næst Amiralitetet, hvor Orlogs-Skibene bygges, og hvilket har et smukt forgyldt Spiir og er befæstiget i en Aflang Firkant med en Jord-Vold af tre Bastioner paa Land-Siden og to paa Kantene imod Floden: videre den Keyserlige-Vinter Palais og en derpaa fölgende lang Rad hen til det Keyserlige Sommer-Palais: og endelig Giet-Huuset samt andre saadanne Byggninger flere. Dette Stykke af Petersborg, som uden Tvivl er det fornemmeste, har desuden en smuk Gade af lutter grundmurede Huse, hvilken kaldes Million-Gaden, fordi den har kostet meget at bygge, og har af Keyserlige Bygninger

ger det gamle Vinter-Palais, Post-Huuset og Over-Apotheket. Derforuden findes her en Gade ud imod en stor Eng fra Million-Gaden af, bebygt paa den ene Side med grundmurede Huuse, saa og en Gade kaldet store, og en anden kaldet liden Morskoi, begge af Grund-Muur. Endelig findes ogsaa adskillige grundmurede Huuse i Perspectivet, som gaaer fra Amiralitetet ud til Styk-Gaarden, og som har to store Ære-Porte, it. i de Gader som hörer til Styk-Gaarden, saa og omkring ved Fontanka-Floden og paa andre Stæder.

Foruden de her anförte Bygninger finder jeg endnu værd at bemerke: först Kirkerne i Petersborg, saasom paa den Petersborgiske Insel i Fæstningen Dom-Kirken, Petri og Pauli-Kirke, den hellige Treenigshed Kirke, Mariæ Himmelfarts-Kirke, Mathei-Kirke, Kirken til vor Frues Indförelse i Helligdommen, Christi Forklarelses-Kirke: paa Amiralitets-Siden, St. Isaaks Kirke, vor Frue-Kirke, Himmelfarts-Kirke, den Evangeliske Tydske Kirke St. Petri, den Evangeliske Tyd-

ske Kirke ved Styk-Gaarden, den Evangeliske Svenske og Finniske Kirke, den Rommersk-Katolske-Kirke: paa Vasilien Ostrov Andreæ-Kirke, en Evangelisk Tydsk-Kirke, en Evangeliske Tydsk Kirke ved Kadetternes-Academie: paa den Moskovske Side Pantalei, Simeonis og St. Annæ Kirker: paa den Viborgske Side, den Hellig-Treenigheds-Kirke, saa og Alexander Nevsky Kloster og Kirke, tilsammen 22 Kirker. Af dette store Antal kand ey dömmes om Byens Störrelse; thi der gaaer fuldkommen syv Russiske Menigheder paa een Evangelisk, saaledes som de findes her i Kiöbenhavn og andre saadanne store Stæder.

Dernæst bör at merkes Broen, som gaaer over om Sommeren fra Amiralitets-Siden til Vasilien-Ostrov, og er bygt paa Skibe, men skilles ad og legges hen ved Bredden af Floden, saalænge Vinteren varer; fremdeles Hof-Stalden, Reb-Slager-Banen, Galey-Verften, Proviants-Magazinen for Amiralitets-Betienterne, Dyre-Gaarden og Jagt-Pladsen, Elephant-Gaarden,

den, hvor der sees adskillige smaa og store levende Elephanter, og Fasanen-Gaarden: Item Bodene, som er bygte i en Firkant, med hosföyede Torve, hvor alt, hvad behöves, er til Kiöbs, og ey i Kiöbmændenes Huuse som paa andre Stæder: og endelig Barakerne for alle sig der befindende Regimenter, hvilke smaa Træ-Huuse udgiör Forstæderne for Petersborg, altsammen paa Amiralitets Siden.

Efter mit Overslag er der udi hele Petersborg imellem fem og sex hundrede grundmurede Bygninger, og imellem to og tre tusende Træ-Huuse. Men nu bygges stærkt af Grund-Muur, saa at de förstes Tal i en kort Tiid merkelig skal formeres. De grundmurede Huuse er meest to og tre Loft höye: dog finder man dem ogsaa af een Etase paa nogle Stæder. Træ-Huusene er smaa, eet Loft höye, af tre til fire Stuer, bygte af Fyr-Bielker, som er lagte oven paa hverandre. Som nu den hele Bye er meget vitlöftig, og de grundmurede Huuse ved store Pladse og Bredden af Floden vel anbragte, saa har Petersborg

en smuk Anseelse. Og skiönt den er ey endnu een af de störste Byer i Europa; saa kand man dog være forsikret, at den i Henseende til dens Væxt i en saa kort Tiid, i Henseende til dens nedrige og moraftige men med stor Möye opfyldte Egn, i Henseende til dens Kanal og andet saadant mere er et Mester-Stykke af vore Tider.

Dens Indbyggere, Indbyggerne, som har bygt og nu beboer denne Bye, er komne derhen paa denne efterfölgende Maade. Da Keyser PETER den Förste bemegtigde sig Aar 1703 udi Krigen med Sverrig de Pladse, hvor Petersborg nu staaer; saa sloog han strax samme Steds sin Leyer op saaledes, at Kavalleriet kom til at staae paa den Kareliske, men Infanteriet paa den Ingermanlandske Side af Neva-Floden. Derpaa indtoog han den Kronstadske-Insel, hvilken han siden forsvarede stedse imod Svensken, skiönt de giorde derpaa eet og andet Anfald: og begyndte at bygge paa den og den Petersborgiske Insel begge de Festninger og Byer, som jeg hidindtil har beskreven.

Paa

Paa det at nu Staden Petersborg maatte tiltage i Huuse og Indvaanere, saa lood han mange Kiöbmænd fra Moscov, Arkangel og andre Russiske Stæder komme didhen, og forflyttede saaledes til Petersborg den fornemmeste Russiske Handel med Europa. Adskillige Liflandske og Finniske Kiöbmænd, som formedelst Krigen bleve ruinerede, droge derhen frivillig. Og der har siden den Tiid aarlig et merkeligt Antal af fremmede Kiöbmænd, Handverks-Mænd og Folk af ald anden Slags Handtering, begivet sig derhen og fundet deres Regning ved at beholde der deres Boe-Pæl.

Der blev desuden udstædt Befalning, at enhver Russisk-Adelig Familie af en vis Rigdom, skulde bygge et Huus paa Amiralitets-Siden og Vasilien-Ostrov. Keyseren selv forsynede Staden med Privilegier, udvaldte den til sin Residence, og giorde den strax anseelig ved sin Hof-Stat, ved Hof-Regieringen, ved Guardens og andre Regimenters Indqvartering, og ved at opföre Kirker, Magaziner, Hospitaler og andre publike Bygninger. De

efter

efter ham fölgende Regierende Personer har ogsaa intet sparet for at naae hans öye-Meed med denne Bye, som vel fortienner det formedelst dens Situation og formedelst den Kommunikation, hvilken den forskaffer Rusland med andre Europæiske Riger. Herudover har den saa sterk tiltaget, at dens Indbygger belöber sig nu omstunder til over fyrretive tusende Siæle foruden Hoffet, Guarden, Artillerie-Folket, og de andre Guarnisons og Feld-Regimenter, som enten ey altiid er der eller ikkun boer i For-Stæderne.

Af disse 40000 Siæle i Petersborg er de fleste uden ald Imodsigelse indfödte Russer, Kiöbmænd, Handverks-Mænd, Vogn-Mænd, Betientere og Arbeidere. Nest den Russiske holder jeg den Tydske Nation for at være i Tallet den sterkeste. Den bestaaer saavel af dem, som er födte der i Landet og Rigets Undersaatter fra Lifland, som ogsaa af andre Fremmede, der for at söge deres Bröd er did henkomne. Nest den Tydske Nation et det Finniske Folk det talrigske, bestaaende meest af Tienneste-Karle og Tienneste-Piger. Efter det Finniske Folk holder jeg det Svenske for at være i Antallet sterkest, og regner iblant dem de faa Danske, som opholder sig der i Byen. Efter de Svenske fölger Engellænderne og Hollænderne: og efter Hollænderne og Engellænderne Polakerne, Fransoserne og Italiænerne; saa at man finder der fast alle Slags Europæiske Nationer og Religioner undtagen Jöder og Jesuiter, som ey har nogen Tilladelse at opholde sig der i Landet. Vel var der en Jöde ved Keyserinde Annæ Hof, men han har ved denne Keyserindes Ankomst til Regieringen maat forlade Riget.

Foruden Europæerne finder man ogsaa i Petersborg nogle faa Asianer, saasom Grusiner eller Georgianer, Armenier, Persianer, Tatare, Kalmuker og undertiden endnu andre. Og der var derforuden, da jeg förste Gang opholdt mig i Petersborg, et Persisk Gesandskab, bestaaende af nogle hundrede Personer, som distingverede sig ved deres Skiæg og Jödiske Physiognomie, ved deres ufor-

forſtaaelige Sprog og ubekiendte Sæder. Ligeſom der nu findes i Petersborg en Beblandelſe af alle Slags Nationer; ſaa findes der og i denne Bye Beblandelſe af Leve-Maade, Sprog, og Religion. Og de, der enten ey finder Smag heri, eller frygter under et ſterkt Partie for Lykkens Ubeſtandighed, og under et ſvagt Partie for Skiæbnens Haardhed, de retirerer ſig gemeenlig der fra, ſaaſnart det kommer i deres Evne.

Lyſt-Gaarde imellem Kronſtad og Petersborg.

Paa den Sydlige eller Ingermanlandſke Side imellem Kronſtad og Petersborg er henbygte henved 70 Lyſt-Gaarde med derved anlagde Haver, rundt om ved Vandet. De fleſte af diſſe Gaarde og Haver tilhörer adſkillige fornemme Folk i Petersborg, ſom reyſer ud at divertere ſig der om Sommeren. Den ſmukkeſte iblant dem er den Engelſke Kiöbmand Wolfs Lyſt-Gaard og Have, men kommer dog ey imod de Keyſerlige Lyſt-Gaarde, ſom uden Tvivl bærer Priſen for de andre.

Oranienbaum.

Iblant diſſe er Oranien-Baum den förſte, hvilken ligger paa et Bierg lige over for Kronſtad juſt ſyv Verſte eller

eller en Danſk Miil fra Feſtningen. Den er bygt af Grund-Muur i en Rundel, har en ſkikkelig Have ud mod Vandet, og en Kanal fra Haven til Vandet, hvilken er af 600 Ruſſiſke Favnes-Længde. Da dens Opbyggere og förſte Eyer-Mand, Fyrſt Menſikof, faldt i Unaade, ſaa blev den med ald hans övrige Gods confiſceret, og er gaaen igiennem flere Hænder, da den nu til ſidſt er ſkienket Stor-Fyrſten.

Peterhof.

Den anden Keyſerlige Lyſt-Gaard, ved Navn Peterhof, ligger ſyv Verſte eller en Danſk Miil öſtlig fra Oranienbaum, og 24 Verſte eller halv fierde Danſke Miil fra Petersborg, og er opbygt af Keyſer Peter den Förſte. Paa den Sydlige Side af Bygningen oven paa Bierget er en ſmuk Have anlagt af Keyſerinde Anna med Spring-Vand. Men den rette Have ligger dog paa den Nordlige Side af Bygningen under Bierget imod Vandet, er af en uſedvanlig Störelſe og beſtaaer af mangfoldige lange Perſpectiviſke Gange, ſom er udhugne midt igiennem Skoven, og overalt pryde-de

de Deels med besynderlig store tykke figureerte og anden Stæds ey læt forekommende Spring-Kilder, Deels med adskillige Damme, og derved opbygte Lyst-Huuse, iblant hvilke det, som kaldes Mon Plaisir, formedelst rare og mange kostbare Skilderier er værd at besees af en Fremmed. Paa denne Lyst-Gaard opholdt Keyserinde Anna sig den heele Sommer med Hoffet.

Tsarskaia Mysa. Men den nu regierende Keyserinde residerer der gemeenligen om Sommeren ey saa længe, og finder mere Fornöyelse i at divertere sig paa en Lyst-Gaard, hvilken har tilhört hende som Princesse, og kaldes Tsarskaia Mysa, det er den Tsariske Lyst-Gaard, som ligger 25 Verst eller halvfierde Danske Miil Sydlig fra Petersborg ind i Landet ey langt fra Tsarskoi Selo, det er den Tsariske Lands-Bye: hvilken Lyst-Gaard er lige saa smuk som Peterhof.

Andre Lyst-Gaarde. Strelna Mysa eller Jagt-Lyst-Gaarden har jeg seet under Veys til Peterhof ey endnu at være ferdig. Og Elisabeth-Hoff, Annen-Hof og Katarinen-

rinen-Hoff ogsaa alle nær ved Petersborg har syntes mig ey at være saa betydelige som de andre. Der er ogsaa adskillige Dyr, saasom Rind-Dyr og Elends-Dyr at see ved nogle af disse Lyst-Gaarde.

Den Ladogaiske Kanal fra Slyssel-borg til Ladoga. Paa den östlige Side af Petersborg segler man op ad Neva-Floden, som löber i en dyb og bred Ström, og har under Veys to Vand-Fald, 60 Verst eller henved ni Danske Miil, inden man kommer der, hvor denne Flood falder ud af Ladoga-Söen. Just her finder man den Festning, som kaldtes af Svenskerne Nöde-Borg, men efterat den blev indtagen af Russerne, fik det Navn Slyssel-Borg, ligesom man og seer til Kiende-Tegn Jern-Nögler opsadte paa Bastionerne. Denne Festning har sex eller syv Bastioner uden For-Verke, og besættes ikkun med en liden Guarnison, men har været vanskelig at indtage formedelst dens Situation midt ude i Vandet, da den ligger sex til syv hundrede Faune fra begge Siderne af Landet. Den bruges nu omstunder til at forvare Fanger, da dens egentlige

 Nytte

Nytte har været fordum at bevare baade Ladoga-Söen og Neva-Floden for alle Fiendlige Transporter.

Omkring Slysselborg ligger undertiden adskillige temmelig store Fartöyer, meest Gallioter, som deels segler i Ladoga-Söen, saasom til de Olonesiske Jern-Verke paa den Nordlige Side af Söen, Deels bygges ey langt derfra for Russiske Kiöb-Mænds Regning, og föres ned til Petersborg at sælges. Keyser PETER den Förste har derfor ey været tvungen til at lade en Kanal grave fra Volkov-Floden til Neva-Floden, fordi den uroelige Ladaga-Söe ey kand besegles, som det gemeenligen men falskeligen berettes. Men han har ladet denne Kanal grave for at konservere de Russiske Barker, som om Sommeren paa Floderne förer alle Slags Proviant og Varer fra de Sydlige og östlige Provincer i Rusland til Petersborg, og som er uden ald Kunst bygte. De er brede og flade, ligesaa brede neden som oven i Figur af en breed og lav Evert, gaaer ikkun 3 eller 4 Fod dybt, skiönt de förer 10 til 12000 Pud, det er 10 til 1200 Danske

Danske Skippund i Vægten. De har en Stang med en Matte i Stæden for Mast og Segl, og en Bielke med en indnaglet breed Fiel i Stæden for Roer, kand derfor ikke gaae i Söen, men trekkes af Bönder-Folk med et Reeb omkring ved Bredden af Floderne.

Paa det at nu disse Barker, som bruges overalt paa Floderne i Rusland, ogsaa i Pohlen og andre Riger, saa at man undertiden faaer dem at see i Danzig, paa det at de kunde uden Fare tilföre Petersborg alle Slags Proviant og Varer; saa besluttede Keyser PETER den Förste at lade grave en Kanal fra Volkov-Floden til Neva-Floden omkring Bredden af Ladoga Söen. Kanalen blev og fuldkommen ferdig i Begyndelsen af Keyserinde Annas Regiering under Græv Münniks Direction, som ved dette Arbeyde lagte Grundvolden til sin Lykke, i det Keyserinden ikke alleneste efter den Tiid ved alle Leyligheder forfremmede og belönnede ham, men ogsaa til Beviis paa hendes Naade skienkede ham strax det overblevne af den Summe, hvilken

Keyſer Peter den Förſte havde deſtineret til at fuldföre dette Arbeyde.

Den gaaer fra Volkov-Floden ved den Bye kaldet Ladoga der hvor denne Flood, ſom kommer ud af Rusland, falder ud i Ladoga-Söen, omkring ved Bredden af bemeldte Söe 104 Verſt eller 17 Danſke Miil, ind i Neva-Floden der, hvor den ved Slysſelborg falder ud af Ladoga-Söen. Den har under Veys 25 Par Sluſer, ved hvilke Vandet kand lades ud af og ind i den, ligeſom det giöres nödigt, er foeret paa Siderne nu med Stene, nu med Muur-Verk og nu paa andre Stæder med Biælker og Pæle, er i dens Profil 56 Danſke Food breed og 12 Food dyb, har 7 Food Vand, og desuden en liden Grav midt i, ſom er 3 Food dyb og 6 Food breed. Saa er den ogſaa indſluttet med Volde af den opkaſtede Jord paa begge Sider, og holdes ſtedſe ved lige af en Batallion Soldatere, kaldet den Ladogaiſke, og kommanderet af en Oberſte-Lieutenant. Der findes ogſaa ved Batallionen en Hollandſk Sluſe-Meſtere, Opſyns-Mænd, Kontoir-Betientere og ſaadan

ſaadanne flere. Omkoſtningerne derved gotgiöres af den Summe, ſom de der igiennem gaaende Barker i Proportion af deres Laſt maae betale. De betaler nemlig for hver Favn Varer 50 Kopek og mere, ligeſom Varerne er, ſaa at en Bark giver undertiden imellem 10 til 20 Rubler, og at det paa denne Maade indkomne belöber ſig aarlig til hen imod 30 tuſende Rubler.

Foruden denne ſtore Kanal er endnu tre ſmaa Kanaler, alle tre omtrent af en Snees Verſt eller tre Danſke Miil, ved den Lands-Bye Visne Voloſcok, 300 Verſte fra Petersborg paa Veyen til Moſcov. Ved hvilke Kanaler den Flood Volcov formedelſt de ſmaa Floder Mſta og Tverza forenes med den ſtore Flood Volga: ſaa at man ey allene kand ſende Barker fra Petersborg til Aſtrakan og fra den Kaſpiſke Söe til öſt-Söen, men har ogſaa Kommunikation til Vands med Siberien og næſten med alle Provincier i Riget. Det er ellers ved diſſe tre Kanaler at merke, at ſaaſom de ligger höyt, ſaa er de at anſee ſom Dogger af det

 Slags,

Slags, hvorom i Anledning af Doggerne i Kronstad tilsidst blev meldet.

Ved begge Enderne af den Ladogaiske Kanal er over Sluserne opbygte to Stytter eller Monumenter den Russiske Regiering til Ære. Og underveys finder man 4 Stationer for Hoffet iligemaade 15 Posteringer, hver med 4 Mænd, som bærer daglig Brevene imellem Slysselborg og Byen Ladoga, item nogle Lands-Byer saa og et lidet Huus, hvori en Baad er sadt ind, paa hvilken Keyser PETER I 1722 er seglet selv op ad Kanalen, saavidt som den var den Tiid færdig. Jeg har beseet Kanalen om Sommeren Aar 1745 og optegnet den Latinske Overskrift paa Monumenterne, först over Sluserne der, hvor Kanalen forener sig med Neva-Floden. Det er denne:

Heroidi omni ævo mirandæ Joannidi magnanimæ Matri Patriæ Opt. qvæ ex flagranti in Populi sui Felicitatem Amore, per Colles invios, immane Sabuletum & steriles Paludes liberali Impensa Fossam hanc, dum perficiendam curat, ipsa ejus CIV. Milliarium Ruthenicorum Spatium pernavigans

vigans Operis Finem Fructumqve vidit CIↃ. IↃ. CC. XXXII.

Den anden Overskrift paa Monumentet over Sluserne der, hvor Kanalen er begyngt at graves ud af Volkov-Floden, er paa Latin saaledes:

Viro immortali, Petro magno, Patri Patriæ, qvi cum inter Arma victricia Populorum suorum Salutem Labore & Successu stupendo curaret, propter Lacus adjacentis in Naves & Commercia Iniqvitatem, Fossam hanc, Opus augustum, Gestis suis immensis non impar, meditatus incoavit A. S. CIↃ. IↃ. CCXVIII.

Paa den Nordlige eller Kareliske Side imellem Kronstad og Petersborg er foruden de Finniske Lands-Byer og nogle Gaarde ved Ege-Plantaserne, kaldede Dubki, en Gevær-Fabrique med Navn Systerbek, som fortiener at bemerkes. Den ligger 15 Verst fra Kronstad og 25 Verst fra Petersborg ved et höyt Bierg, hvor den er anlagt af Keyser PETER I ved Hielp af adskillige Engelske, Hollandske og andre Mestere. Foruden Fabriquen selv findes ikkun nogle faa og smaa Træ- Den Systerbekiske Fabrique.

 Huuse

Huuſe for Betienterne og Meſterne, ſaa vidt jeg kunde tælle, da jeg var der, en Snees eller halvanden.

Fabriquen er vitlöftig bygget i en Firkant med 52 ſtore Hiul rundt omkring, eet lavere end det andet, ſom alle baade Vinter og Sommer drives i tre ſmaa Kanaler af et höyt faldende Vand, og igien driver alle Hamrene, Boere- og Slive-Maſkinerne, Staal-Traa-Trækker-Værkene og alt andet tungt Arbejde inde i Fabriquen. Her forarbeydes en ſtor Deel af Geværet for den Rusſiſke Krigs-Magt, i ſær for Floden og Guarden. En Flint koſter Keyſerinden 250 Kopek, naar den er gandſke færdig med Bajonetten, og ſaa efter Proportion Side-Geværet med andet mere. Man finder i Fabriquen adſkillige Afdeelninger, een, hvor der ſmedes, een, hvor der boeres, een, hvor der ſlives, een, hvor der ſtöbes, een, hvor Staal-Traaden trækkes, og ſaadanne flere, af hvilke jeg erindrer mig en lang Sal, hvor henved hundrede Perſoner paa begge Siderne ſtood og giorde Laaſe og andet ſmaat Arbejde. Meſterne

ſom nu er derved, er Ruſſer, Engellænder og Tydſkere.

J Tula, en Bye nogle og tyve Danſke Miile paa hin Side af Moſcov, forfærdiges alt det övrige Gevær for den Rusſiſke Armee, og det ikke i een ſamlet Fabrique men af en hver Meſter for ſig i hans Huus. Geværet er ſammeſteds endnu lettere Kiöb end i Syſterbek, ſaaſom der er lettere at leve.

Foruden diſſe Fabriquer har jeg og beſeet tæt ved Petersborg en Glas-Hytte; og ſaadanne findes der nogle og tyve nedre i Landet. Der er og omkring Petersborg og Moſcov Tegel-Brennerier og Hollandſk Porcellain-Fabriker, hvor Kakel-Stene forfærdiges.

Det fierde Stykke, om Land-Væſenet i Rusland.

Den ſtore Deel af vores Jordkreeds, ſom henhörer til det Rusſiſke Rige, befatter ey noget Hav i dens Grændſer, hvilket kunde forfremme

Om Floderne og Fiſkeue i Rusland og Fiſkeriet.

Kommunicationen imellem dets Indbyggere, og ved dets Dunſte vaadgiöre den törre Luft, at den igien med overflödig Regn kunde frugtbar-giöre Jorden og forſkaffe Folket overalt Brönde-Vand nok at drikke. Men uagtet dette findes dog der i Landet utallige Kilder, af hvilke udrinder mange ſtore og ſmaa Söer og Floder, og ſom formodentlig ved underjordiſke Aarer fra Havet opqvelder, ligeſom Blodet omdrives i et Menniſkes Legeme. Dog derfor nægtes ikke, at jo Regnen kand maaſkee give nogle Kilder deres Oprindelſe ſaa og formere Vandet i dem alle.

Denne Tanke om Kildernes Oprindelſe ved underjordiſke Gange af Havet er ey tagen af de Gamles Mening, ſom holdt for at Vandet omdreves ved en underjordiſk Ild, men grunder ſig paa Experimenter, hvilke en lærd Mand fra Aar 1730 til 1744, da jeg ſidſt talte med ham, har giort og forelæſt mig udi Moſcov. Han blev nemlig ved den liden Regn, ſom han befandt der nogle Aar efter hverandre, bevæget til at tvivle om de Experimen-

rimenter havde ogſaa alle Stæder deres Rigtighed, paa hvilke den nye Mening om Kildernes Oprindelſe af Regnen allene er grundet. Derpaa giorde han Experimenterne efter ligeſom ſædvanligt med et temmelig ſtort Kar, hvilket han ſadte ud under aaben Himmel, og udmaalede hvert Aar, hvor megen Snee, Regn og Hagl var falden paa ſaa ſtor en Plet, ſom Karret ſkiulede. Siden giorde han hvert Aar, ſaa vidt Lejligheden tillood ham det, ungefær et Overslag over det Vand, ſom flööd ud af de Moſkoviſke Bække og det Vand, ſom var kommet ned af Skyerne i den hele ſtore Egn omkring diſſe Bekke, og befandt det ſidſte i alle de bemeldte 14 Aar ey at have Proportion til det förſte ſom een til Tyve. Heraf har jeg giort den Slutning, at Regnen er ey tilſtrekkelig til at forſkaffe Vand nok i alle de ſtore Floder udi Rusland. Men hvoraf Floderne endog har deres Oprindelſe, ſaa er de dog der i Riget mange og ſtore og af en umiſtelige Nytte, i det de fleſte Byer og Lands-Byer er bygte der ved Bekke, Söer og Floder,

der, paa hvilke de ogsaa kommunicerer med hverandre.

Det er ey her mit Sigte at beskrive disse Vandes Situation: hvilket blev for vitlöftigt, og kand desuden faaes at see af de nye over Rusland udkomne Land-Kort og Geographier. Men jeg vil ikkun her melde noget om den Nytte, som de viser i at forsyne det hele Land med Fisk: da man finder i de Russiske Floder alle de Slags Fisk, som fanges i andre Floder, og der ligesaa gode ja undertiden bedre end anden Steds. Nogle af dem haver derforuden andre fremmede og ubekiendte Fiske, iblant hvilke Sterlette, Osetrine og Beluga er de fornemmeste.

Srerlette er ikkun en liden Fisk, seer ellers ud som en Stær, og smager som en Aal, men er undertiden saa rar, at der betales for een eneste Ræt af den imellem ti og tyve Rubel. Beluga, det er Hviid-Fisk, og Osetrine, det er Stæren, er store Fiske, nogle Alen lange og efter Proportion tykke, og fanges i de store Floder saasom Don og Volga. Af disse store Fiske udtages Ravnen i Efter-Aaret,

Aaret, reenses fra fin Hinde og Tiavser ved at slaaes igiennem med et sterkt Træ-Riis, saltes derpaa ind, og forsendes meest fra Astrakan og Tserkaskoi i smaa og store Tönder under det Navn Kavear, baade til Asien og Europa.

Russerne veed vel at betienne sig af deres Floders Rigdom, saa at de siges deri at overgaae andre. De fanger om Vinteren de bemeldte store Fiske, og förer dem frusne til Petersborg, Moskov og andre Byer, hvor man seer dem opstavlede paa Fisk-Torvene i en saare stor Mængde, saa at der udi Rusland stikker flere Penge i den indenlandske Fisk-Handel end i nogen anden Negoce. Men saa mange Fiske endog der forhandles i Landet; saa mangler de dog Hav-Fiske, i sær Skiel-Fisk, Hummer og östers: undtagen hvad som kand did henföres fra andre Stæder. Karper og Karusser underholdes i Damme omkring ved Moskov, hvor de haves ogsaa til Kiöbs, men er ikkun sielden at bekomme i Petersborg, og formodentlig ogsaa andre Stæder der i Landet.

Det

Landets Beſkaffenhed og Vaxter og Ager-Dyrkning.

Det hele Land er, ſaavidt ſom jeg har reyſt, plat og ievnt uden Klipper og Bierge, og er overalt ſaa frugtbart ſom noget andet Land, der ligger under ſamme Klima. Enhver kand ſelv tænke, at Jorden kand ey ſaavel dyrkes i de Nordlige Provincer ſom i de mere Sydlige. Der imod ſeer man i det Moſkoviſke Guvernement de beſte Egne med ſmaa Höye og Dale og ſmaa Bække, overalt frugtbart Land og mange Lands-Byer. J Ukræne er efter alles eensſtemmende Vidnesbyrd ſaa got Land, ſom kand findes: og det ſamme gielder om det Kaſaniſke, Aſtrakaniſke, og de Sydlige Provincier af Siberien.

Den Nordlige Deel af Rusland lige hen til Moſkov og paa mange Stæder endnu længere imod Syden er allevegne fuld af Fyr- Gran- Birk- og andre ſaadanne Slags Skove. Dog findes ogſaa omkring ved Arkangel et viſt Slags Træ lettere end Ege-Træ, men holdes i det övrige for at have ſamme Egenſkaber. J diſſe vitlöftige Skove ſeer man Lands-Byer nok, i ſær omkring Söerne og Floderne, og det immer

mer flere og flere, jo længere man kommer imod Syden.

Den Sydlige Deel af det Ruſſiſke Rige bringer Böge- og Ege-Træ, ſaaſom i det Kaſaniſke, ſaa og Fyr-Gran- og Birke- og ſaadan Slags-Træ, men har adſkillig Stæds Mangel paa Skove. Og hvor man i denne Deel af Rusland finder got Vand og Træ, der finder man ogſaa Lands-Byer. J Siberien haves ogſaa Seder-Træer, hvoraf Frugten forſendes til Rusland, og ſeer ud ligeſom Frugten paa Fyr- og Gran-Træer, undtagen at den er ſtörre og at Nöderne i den, ungefær er ſaa ſtore ſom ſmaa Kaffe-Bönner, har en Olieagtig Kern, ſom er god at ſpiſe. Der ſkal ogſaa ingen Forſkiel være paa et Gran-Træ og et Seder-Træ, undtagen at det ſidſte i Störelſe og Höyde overgaaer det förſte, og voxer ikkun under et varmt Klima, ſaa at, naar et Seder-Træ fortplantes imod Norden, ſaa bliver det med Tiden i tredie eller fierde Vext et Gran-Træ, og et Gran-Træ derimod i ſamme Tilfælde til et Seder-Træ. Hvilket man ogſaa har prövet i Rusland med andre Jordens Vexter,

Vexter, da Rugen i de meget Sydlige Dele er med Tiden bleven til Hvede, og Hveden i de meget Nordlige til Rug, og ſaa videre med adſkillige andre Jordens Vexter.

Det overgaaer min Kundſkab her at meddele en Beretning om alle de Landets-Væxter, ſom Natur-kyndige og Botanici mener at have fundet i Rusland foruden de ſedvanlige og andenſteds bekiendte. Dog vil jeg erindre, at den Rhabarbara, ſom föres ud af Landet, kommer ey fra Rusland men over Siberien fra Tatariet og Kina.

Foruden de frivillige Landets Producter fremkommer der ogſaa Hamp, Hör, alle Slags Korn, ſaaſom Hvede, Rug, Byg, Erter, Bog-Hvede, Vikker og ſaa videre: hvilket de kalder altſammen med eet Navn Brööd. Have-Frugter faaes ey nogenſteds der ret gode, undtagen et Slags Æble, ſom, naar de moednes og meget forvares, kand igiennem ſees: hvilken Mangel paa gode Have-Frugter kommer vel en ſtor Deel af Land-Folkets Efterladenhed i at beflitte ſig derpaa for

for Alvor. Man ſeer næſten ingen Haver paa Landet: og hvor man og paa hin Side af Moſkov finder een eller anden, ſaa er den dog af ringe Værdie og Nytte. Derimod er alle Slags Jord-Frugter og Röder, iligemaade Nöder og adſkillige Slags Bær af en uſedvanlig Godhed. Reddiker, Peberrood, alle Slags gule, röde og hvide Rödder, Jord-Bær, Tylte-Bær, Blaa-Bær, Hin-Bær, Kaal, Græs-Æble, Meloner, Arbuſer eller Vand-Meloner kand haves til rette Tiid der i Landet. Og desuden findes til Kiöbs i Petersborg og Moſkov alle Slags Sallat, rar Kaal og Have-Urter. Vand-Melonerne kommer fra Tſerkaſkoi og fra Aſtrakan: hvor der ogſaa findes en Viin-Gaard under en Tydſk Vingaards-Mands Opſigt, der ſkikker aarlig Druer derfra til Hoffet, men kand ey af Druerne forfærdige ſaadan en Viin, ſom kand giemmes.

Ager-Dyrkningen, hvorved Bonden udbringer de iblant diſſe ham meeſt nyttige Produkter, beſtaaer deri, at, ſaaſom han har gemeenlig

mere

mere Land end han kand overkomme at dyrke, ikkun dynger Landet lidet, plöyer det derfor ey dybt i smaa jevne Agre, og det ikkun med een Hest for hver Plov, afskiærer til rette Tiid Gröden med krumme Knive, een Haand-fuld efter den anden, og förer det da Hiem, hvor han sætter det op bag sit Huus ligesom i Höe-Stakke. Hören og Hampen forarbeydes og hegles i hans Huus, hvor han igien enten forhandler den til Kiöbmanden, eller giör deraf fint og grovt Lærret, halv tredie Korter breedt, som han da enten sælger eller selv bruger. Af Höe- og Hampe-Fröen hver for sig tillaver han Olie, i det han först knuser den, sætter den derpaa i store Potter ind i Bager-Ovnen, og udpresser derefter Ollien deraf, saasnart den begynder at svede. Alle Slags Korn törrer og tersker han, og maler deraf alle Slags Mæl og Gryn enten paa en Haand-Mölle i sit Huus, eller paa store Möller, hvor de findes. Jeg har funden i den Nordlige Deel af Rusland et Slags grönne Gryn, som var malet af umoen og paa Ovnen

nen törret Rug, og som holdes for at være sunde: og i den Sydlige Deel af Landet har jeg seet i alle Huuse et Slags gule Gryn, som jeg ey veed at nevne.

Af Grön-Kaalen betienner Bönderne sig der i Landet meget, da de om Vinteren afplukker, hakker og indsalter den i Tönder: hvilken Kaal er den daglige og fornemmeste Spise i deres Huuse det hele Aar igiennem. Skovene bruger de til Biælker i deres Bygninger, til Brænde-Hveed, og til at före til Kiöb-Stæden at sælge. Höe giver de Qvæget fuldt op, sælger, hvad de deraf kand före til Byen, og gaaer ey sparsom om med Foeringen.

Enhver kand af alt dette læt see, at Jorden kunde bedre nyttes og Agerdyrkningen fordeelagtigere indrettes. Men Aarsagen, hvorfor det ikke skeer, er ey Mangel paa Kundskab eller Lyst, men alleneste den store Overflödighed af Jord, som findes ved alle Lands-Byer. Og Aarsagen, hvorfor der er saa stor Overflödighed paa Jord, er ey saa meget Mangel paa Mennisker, der kunde beboe og dyrke

ke den, som meget mere Mangel paa Penge til dermed at sætte flere Familier i Stand at dyrke Jorden. Denne Fattigdom kand ey læt ophæves, thi den har sin Oprindelse af Mangel paa Kiöbstæder, hvor Bonden kunde i Nærværelsen sælge sine Varer. Paa de fleste Stæder i Rusland, i sær i det frugtbare Ukræne, maae Kornet föres saa langt, inden der finder sig nogen der kand betale det, at, i hvor læt endog Fragten er, saa overgaaer den dog Prisen af Varerne der, hvor de produseres.

Tamme og vilde Dyyr og deres Brug.

De tamme Dyyr i Rusland, saasom Heste, Horn-Qvæg og smaa Qvæg, saa og alle Slags tamme Fugle, er der lige saadanne og i ligesaamange Slags som anden Steds. Og man har desuden Rin-Dyyr iblant Lapperne og Kameler iblant Kalmukkerne. Hestene og Horn-Qvæget er af en god Natur, men falder smæere end hos os. Og, hvis fremmede Heste og Köer did henföres, saa vanslægter de i andet eller tredie Afkom. Faar seer der ud ligesom anden Steds, undtagen at de Kalmukkiske har lange tykke

ke Haler, som slæber efter dem paa Jorden. Hundene er alle, undtagen de, som Udenlands fra er indbragte, af det almindelige Mellem-Slags, og bruges paa nogle Stæder i Siberien til Forspan i Mangel af Heste.

Alle Slags Insekter, Orme, Utöy, Fugle, vilde Dyyr findes paa de fleste Stæder i Rusland, saasom meget af Naturens Gaver der ey bruges, og derfor vilde giöre Luften ureen og giftig, hvis det ey fortæredes af disse Dyyr, som igien ödelegger sig selv indbyrdes. Vel föder det egentlige Rusland, saa vidt mig er bekiendt, ingen vilde Dyyr, uden de som ogsaa forekommer i de fleste andre Lande. Men Siberien har derimod saameget desto större Overflödighed af deslige Dyyr, hvoriblant henhörer alle Slags Rotter, Hermeliner, Zobler, Graa-Verk eller Egener, sortebrune Ræve og saadanne flere, hvilke ey skydes men fanges og slaaes af Bönderne. Disse sælger Pels-Verket til Kiöb-Mændene, der förer det meste ind i Asien, og det övrige op i Rusland, hvor det bruges meget, og

derfor

derfor betales dyyrt, ſaa at de udenlandſke Kiöbmænd finder liden eller ingen Fordeel ved at ſende det ud i Europa. Bönderne slaaer Harerne og i Ukræne ogſaa det ſtore Vildt, iligemaade Rep-Höns, Ager-Höns, Haſel-Höns, Ur-Höns, vilde Ender og Giæs, og forförer dem til Kiöbs til Byerne, helſt Moſkov og Petersborg.

De tamme Dyyr foerer Ruſſerne vel got, men oppaſſer dem ſaa ilde, at, naar fremmede Heſte eller andre ſaadanne Dyyr kommer i deres Hænder, ſaa forderves de gemeenligen haſtig. Hvor ſtor Nytte Bönderne der tager af deres Heſte, slutter enhver ſelv, ſom eftertænker, hvor mange og ſtore Fragter maae i dette Land ſkee om Vinteren med Slæde-Bane, da de fleſte Varer föres fra Land-Godſene til Moſkov og Petersborg. Af Köerne kunde de betienne ſig mere end det ſkeer; thi der giöres ingen Oſt i det hele Land, ſkiönt Melken er ſærdeles good. Og Smöret kiernes ey der, men tilberedes ved at ſætte Flöden ind i Bager-Ovnen, da det

det ſiden ſammenſmeltes og reenſes, ſaa at det er vel brugeligt i Mad og dröyt i en Huusholdning, men ſmager i det övrige meer fettet end det burde. Faarene giör Rusland en merkelig Gavn, i det ald det gemene Folk af begge Kiön i det hele Land gaaer meer end det halve Aar ſtedſe fra Morgen til Aften Söndag og Sögen-Dag i Faare-Pelſe, hvilke desuden tienner dem i Stæden for Senge-Klæder om Natten. Bonden har endelig ogſaa en merkelig Nytte af de tamme og vilde Bier, ſom giver ham Honning ſelv at bruge og Vox at ſælge til Petersborg, hvor det föres ud af Landet.

Læſeren vil uden Tvivl forlange her et Exempel til Forklaring over det uforſtaaelige og mangelhafte i denne Beſkrivelſe over den Rusſiſke Land-Huus-Holdning. Jeg vil derfor meddele ham en Regning over Indkomſterne og Udgifterne ved et Land-Gods, ſom ligger i Ukræne og tilhörer Keyſerinden. Men förend jeg kand anföre Regningen; ſaa maae jeg förſt give et Begreb om Land-Godſernes almindelige Taxering. *(Rusſiſke Land-Godſes Afmaalning, Forvaltning og Indtægter.)*

D 4 J Lif-

I Lifland og Findland beregnes alle Land-Gods efter Haker, hvoraf en hver gielder ungefær 1000 Rubel og indbringer aarlig 100 Rubel Rente. Ved en Hake forstaaer man et Stykke Land, som beboes af saamange Bönder, at de kand og maae sende daglig otte föere Karle paa Hov-Arbeyde til Herre-Gaarden. Da nu Land Godserne der, skiönt de har deres afmaalede Grænser, strekker sig videre end de dyrkes: og det derudover kand skee at en Land-Mand indtager aarlig mere Land, og setter flere Bönder-Familier i Stand paa Godset; saa voxer saadant et Land-Gods undertiden ved een eller flere Haker aarlig.

Næsten samme Beskaffenhed har det med Land Godsene i Rusland, hvor deres Værdie beregnes efter Mands-Personernes, fra Börn indtil ældgamle Mænd, eller, som det der kaldes, efter Siælenes Mængde. Som for Exempel et Gods af 1000 Siæle er et Gods, hvorpaa befinder sig efter den sidste Revision eller Hoved-Skat-Skrivning 1000 Mands-Siæle. Hvoraf enhver Siæl indbringer Huus-Bonden aarlig

aarlig imellem een og 2 Rubel, ligesom Landet er got, og dets Producter kand nær ved afsettes.

Verdien af Godsene beregnes efter Renten og Renten regnes imellem 10 og 12 pro Centum. Det skeer derfor med de Russiske Land-Gods ligesom med de Liflandske og Findlandske, at, skiönt de har deres afmaalede Grænser, saa kand de dog aarlig forverres eller forbedres ligesom der befinder sig mange Mands-Siæle paa dem, og ligesom de derfor mere eller mindre dyrkes, saa og at de fleste Gods kand idelig tiltage, eftersom derpaa indtages og dyrkes mere Land i dets vidt udstrakte Grændser.

Foruden denne Beregning efter Siælenes Mængde, er de Russiske Land-Gods ogsaa afmaalede paa nogle Stæder i Reschtniker og paa andre Stæder i Desetin Land. Enhver Desetin Land er 80 Russiske Faune, det er ungefær 93 Danske Faune, lang og 40 Russiske Faune breed, hver Favn beregnet til tre Arschin eller Russiske Alen. Fem og tre ottende Deel Desetin, eller hvilket gielder ligemeget, fire

Reschtniker giör en Osminik. Fire og tyve Osminiker giör en Viete. Og elleve Vieter giör een Sooke.

Et Exempel af det Land-Gods-Kattun.

Det Ukrænske Domænen-Gods, kaldet Kattun, hvorover jeg her vil anföre Regningen for Aar 1741, haude efter den sidste Revision af Aar 1737, 6006 Mands-Siæle og af begge Kiön fra 10 til 80 Aar 13171 Siæle, hvoraf 7840 Siæle blev skrevne an for at lade, male aarlig for enhver 1½ Schetvert, det er Russisk Tönde Korn tilsammen 13260 Tönder paa Möllerne. Efter Overmaalningen, som skede Aar 1738 og 1739, bestood det Katuneske Land-Gods af 13699 Desetin Land: hvilket var fordeelt iblant Bönderne paa fölgende Maade, saasom

Huse- og Haue Pladse	357½ Desetin
Græs-Land	141½
Enge	759¾
I alle tre Markene	12440¼
Giör	13699 Desetin

De Katunske Marke bestaaer af 750 Desetin Land, i enhver Mark 250, saa og 248 Desetin Höe-Bund, kalden den Koskiriske, foruden de Desetin, hvor Sive-Græsset voxer, hvilket bruges til Ströelse.

Dette Gods har efter den gamle Indeelning indbragt aarlig i bestandige Revenyer 6484 Rubel 87½ Kopek, og i ubestandige

dige 467 Rubel 62½ Kopek, tilsammen 7952 Rubel 50 Kopek. Men Aar 1736 kom ikkun ind af det bestandige 6484 Rubel 87½ Kopek, og de ubestandige 402 Rubel 88½ Kopek tilsammen 6887 Rubel 76 Kopek.

Efter den nye Indretning ved den afdöde Geheime-Raad v. Viereck har Godsets Indkomster forbedret sig saaledes, at Aar 1738, 1739, 1740, og 1741, indtil den 12 Januarii er i Over-Hof-Kanceliet derfra indleveret 17456 Rubel 97 Kopek, og at Indkomsterne for Aar 1741 belööb sig til 11771 Rubel 58 Kopek og saaledes 4883 Rubel 82 Kopek mere end Aar 1736.

Indkomsterne og Udgifterne for bemeldte Aar 1741 var disse efterfölgende.

I. Indtægt.

I. den Bestandige

1	Podusna Uklad, det er Siæle-Penge eller Hoved-Styyr til Kronen for 6006 Siæle, a 70 Kopek	4204 R. 20 Kop.
2	Hoved-Styyr for Præste- og Pupille-Siæle .	265 R. 30 Kop.

3. Be-

3	Betales Domæne-Rente af 792 Osminik	2554 R. 20 Kop.
4	Af 5 Möller indkommer aarlig	513 R. 77 Kop.
5	Skov-Penge til 40 Kop. for en Osminik, 792 Osminik	316 R. 80 Kop.
6	Bad-Stube-Penge a 10 Kopek for en Osminik	79 R. 20 Kop.
7	For Enge, bestaaende af 41½ Desetin, hver Desetin til 1 Rubel, betales Rente	41 R. 50 Kop.
8	Grund-Penge for Smeder, Bage-Boder o. s. v. til 50 Kop. for enhver	13 R. 55 Kop.
9	For 20 Desetin af Prelug, det er Krat-Skov	12 R. - -
10	De 7 Pupiller, som opholder sig i Pakrin, betaler aarlig for deres Frihed	14 R. - -
	Og de Pupiller, som boer i Moscov, betaler aarlig	78 Rubel -

Hvor-

Hvorved er at merke, at man paa Landet aflader Bönder-Karlene til Kiöb-Stæden med Pas og Frihed der at sætte sig ned, at handle og vandle, men derimod at betale for dem og for deres Drenge-Börn, og deres Börn af Mand-Kiön aarlig 2 eller 3 Rubel ligesom de bliver enige, og accorderer i deres Pas at komme tilbage, naar Herren forlanger det, eller at blive boende i Staden imod den accordeerte Summes aarlige Betalning. Af saadant Folk bestaaer Tieneste-Folket i Byen, Haandverks Folket, næsten alle Russiske Kiöbmænd undtagen nogle faa Familier, som enten har faaet fuldkommen Frihed af Regieringen, eller er for længesiden gangne over fra den Jödiske og andre Religioner til den Russiske for at drive Kiöbmandskab og saaledes har fra Begyndelsen af deres Frihed. Der er derfor egentlig ingen Mellem-Stand i Rusland, men det Russiske Borger-Folk er, kaldes og ansees af de Adelige som deres Bönder, der aarlig giver dem Afgift og maa adlyde dem som deres Herrer.

II. Den ubestandige Indtægt.

1	66 Sketvert og 2 Sketverik Hvede a 1 Rubel, giör	66 R. 25 Kop.
2	1969 Sketvert Rug, a 50 Kop.	984 R. 50 Kop.

3 632

3	632 Sketvert Byg a 40 Kop.	252 R. 80 Kop.
4	1754 Sketvert Haure a 40 Kop.	701 R. 60 Kop.
5	832 Sketvert Blænde-Korn a 30 Kop.	249 R. 60 Kop.
6	47480 Pud-Höe a 2 Kop.	949 R. 60 Kop.
7	Höe, Hamp og Uld	58 R. 45 Kep.
8	Soldte Heste og Qvæg og Fæe	56 R. 31 Kop.
9	Indkommen for Smör og Melk	169 R. 15 Kop.
10	Pass for Haand-Verks-Folk a 40 Kop.	34 R. 80 Kop.
11	Fremmede Maale-Gæste og Have-Penge	102 R. - -
12	For soldt Træ og Straf-Penge for staalet Træ	52 R. - -

Hvorved er at merke, at Taxten paa det soldte Træ er saaledes:

1	100 Stykker Fyr, 4 Faune langt, 6 til 7 Verskiok tykt, koster	5 Rubel
2	100 Styk dito a 3 Faune langt, og 5 til 6 Verschiok tykt, gielder	3 Rubel
3	100 Styk Tanne-Træ a 4 Faune langt 5 til 6 Verschiok tykt	3 Rubel

4 100

4	100 Styk dito a 3 Faune langt og 5 til 6 Verschiok tyk	2 R. 50 Kop.
5	Fyr og Granne-Træ a 2 Faune langt, gielder Stykket	1 Kop.
6	Espe, Ellen, Birk og andet saadant Træ har ingen sadt Taxt men betales efter Gotbefinde. Straf-Penge for staalet Træ til Bygning er dobbelt saameget som Taxten: men Tyveriet af slet Træ straffes paa Legemet.	
7	Rettens Sporteler, Fiskeriet og Marder Fangsten er ey beregnet dette Aar til Penge.	

Den bestandige Indtægt belöber sig derfor til	8092 R. 52 Kop.
Den ubestandige	3679 R. 6 Kop.
Summe	11771 R. 58 Kop.

Udgifterne er derimod

1	Siæle-Pengene eller Hoved-Styren udleveres til Kronen	4469 R. 50 Kop.
2	Betienternes Gage ved det Kattunske Gods	210 Rubel - -
3	Den fierde Deel heraf til Guvernements-Canceliet.	56 Rubel - -

Og

Og derforuden Aar 1741 giort Reparation paa de fem Möller for	129 R.	22 Kop.
Summa	4858 R.	72 Kop.

Hvilken Udgift, naar den afdroges fra Indtægten, efterlood sig 6912 Rubel 86 Kop. som er Revenuen af Kattun for Aar 1741: hvilken Revenye dog overgaaer den af 1736 med 4883 Rubel. Hvoraf sees, hvor lidet Land-Godsene i Rusland indbringer i Proportion efter deres Störelse.

Ved aflagt Regning 1742 d. 1. Jan. befandt sig ved Godset.

1 i Rekryte Kassen	1109 Rubel	97 Kop.	
2 i Godsets Kassa d. 29 Martii 1742	336 Rubel	- -	
3 Hvede d. 29 Martii 1742	53 Sketvert	4 Sketv.	
4 Rug	3310 Schet.	7 Svk.	
5 Haure,	1850 St.	3 Svk.	
6 Bog-Hvede	74 St.	2 Svk.	
7 Hampe-Sæd	10 St.	7 Svk.	
8 Höe-Sæd	10 St.	7 Svk.	
9 Malt	18 St.	2 Svk.	
10 Mæl	2 St.	- -	
11 Stöv-Mæl	4 St.	5 Svk.	
12 Gamle og unge Hingster, Vallaker, Hopper og Föl tilsammen	103 Stykker		

13 Malke-Köer	91
14 Kalve, gamle og unge	42
15 Oxer og Tyre	45
16 Faar	307
17 Sviin	5

Da det hele Kattunske Land-Gods bestaaer af 13699 Desetin: men jeg finder efter denne Regning ikkun 792 Osminik eller 4257 Desetin at betale Afgift og 1248 Desetin at dyrkes ved Hoved-Gaarden, og saaledes tilsammen 5505 Desetin Land at dyrkes; saa maae 8194 Desetin Land ligge paa dette Land-Gods u-dyrkede.

Det femte Stykke.
om
Haand-Verker og Haand-Kunster.

Om Haand-Verkerne i Rusland.

Haandverkerne i Rusland er neppe komne saavidt til deres Fuldkommenhed som Land-Væsenet. Foruden Grov-Smede, som de der driver det nödvendigste Haand-Verk i et Land, finder man ey mange andre Haand-Verks Mænd uden for de Byer, Moskov og Petersborg. Kiöbmænd og Land-Mænd har foruden Smedene

iblant ſig ikkun faa Bönder, ſom har nogenledes lært Pottemager, Garver, Væber, Snedker, Skræder, Skoemager og andre ſaadanne nödvendige Haand-Verker.

Bönderne bygger ſelv deres Huuſe, giör ſelv deres Hiul, Vogne, Slæder, Plove, Harrer, forfærdiger ſelv deres Heſte-Töy, ſlaaer ſelv Reeb, ſnoer ſig Skoe af Baſt, væber ſelv Lærret og Vadmel, kand i Nöds-Fald ogſaa mure, og giör ald anden Haandtering efter, ſom de een gang ſeer for deres öyne. Men ſom de giör det ved Naturens Lyys allene, ſaa er og ald deres Arbeyde uden Kunſt, Accurateſſe og Styrke. De Bönder-Drenge, hvilke ſættes til udenlandſke Haandverks-Mænd i Moſkov og Petersborg for at lære de andre nödvendige Haandverker, ſom jeg nylig meldte, de löber gemeenlig fra Meſteren, förend deres Tiid er ude: hvorfor de Rusſiſke Haandverks-Folk agtes iblant de Udenlandſke for Fuſkere.

Ruſſernes Maade at arbeyde tilkiöbs.

Det har ogſaa i en anden Henſeende en langt anden Beſkaffenhed med de Rusſiſke Haandverks-Folk end med

med de Udenlandſke. Thi de Rusſiſke tager ey Maal, og lader intet Arbeyde beſtille hos ſig, men giör alting til Kiöbs, ſaaſom Skoe, Töfler, Stövle, alle Slags Kiorteler, Faare-Pelſe, andre Pelſe, Hatte, alle Slags foerede og ufoerede Huer, Kofferter, Flaſke-Fodre, öxer, Heſte-Töy, Sadler, Vogne, Slæder, Borde, Stole, Senge-Stæder, Skierm-Brette, Söm, Hammere, Kniv-Tande, Knive, Haandſker, Vox- og Tælle-Lyys, Matradſer og andre ſaadanne Ting, hvilke de ey ſelv ſælger, men afleverer for en vis Priis til deres viſſe Kiöb-Mænd, ſom holder alt dette fald i Boderne udi Kiöb-Stæderne. Naar man derfor i Rusland forlanger noget, ſom forarbeydes af Haandverks-Folk; ſaa kand man ey beſtille det hos Rusſiſke Haandverks-Mænd, men ſpörger ikkun, om der i den Bye er Boder. Og, hvis der da er Boder, finder man i dem alt det, ſom kand optænkes for den tredie Deel af den Priis, hvad det koſter hos de udenlandſke Haandverks-Folk i Petersborg og Moſkov, men holder derimod ey den

 tredie

tredie Deel saa længe, skiönt det undertiden uden til seer ud lige som udenlandsk Arbeyde.

Udenlandske Haandverks-Folk.

Foruden de Russiske Haandverks-Folk findes adskillige Udenlandske i Petersborg, og nogle faa i Forstaden ved Moskov, og maaskee ogsaa i Arkangel, saasom de fleste Slags Smede og andre, som arbeyder i Metal, Glar-Mestere, Snedkere, Kareet-Magere, Stoele-Magere og andre, som arbeyder i Træ, iligemaade Felberedere, Skrædere, Skoemagere, Salmagere, Knap-Magere, Pussemyntmagere, Hattemagere, Parykmagere o.s.v.

Haand-Verkernes Formering og Forbedring.

Keyser PETER I har anvendt ald Fliid for at forbedre alle disse Haandteringer i sit Rige, skaffede derudover alle Slags fremmede Haandverks-Folk ind i Landet og skilte Haand-Verkerne, saameget som mueligt, fra hverandre. Han selv forstood næsten alle Haand-Verker og aflagde i adskillige sin Pröve, i sær i at timre og smede, bygde og selv med egen Haand Huuse, Fartöyer og viiste nogle Gange paa Verkene ved Moskov, at han kunde trekke Jern-Stangen under Hammeren og giorde andet saadant Smede-Arbeyde. Men skiönt han ingen Fliid sparede for at formere og forbedre Haand-Verkerne i sit Rige; saa har han dog ey nogen Tiid vildet inddele Haandverks-Folkene i visse Laug, i hvormeget han endog derom sögtes: hvorudover enhver har i Rusland Frihed at sætte sig ned paa et Haand-Verk, naar han lyster.

Jeg har ikke Kundskab nok til at kunde dömme, i hvorvidt Keyseren heri havde Ret eller ikke. Dog holder jeg efter min Kundskab for, at et Haand-Verk bör saavelsom alle andre Ting i Begyndelsen ved Laug og Laugs-Artikler tvinges, og det for at forhindre alle Slags Fuskerie og at lære Folket at kiende retskaffent Arbeyde fra Fusker-Arbeyde. Men naar dette öye-Merke er nogenlunde oppenaaet, saa bör Tvangen ophæves, eftersom den da hindrer Haandverkets Fremgang. Saasom nu Keyseren troede, at de udenlandske Haandverks-Mænd, som han förte ind i Landet, kunde noksom lære hans Undersaatter at giöre den ovenmeldte Forskiæl,

ſkiæl, ſaa har dette uden Tvivl været Aarſagen, hvorfor han ey nogen Tid vilde oprætte eller accordere Laug og Laugs Artikler.

Keyſeren var ey allene omhygelig for at formere og forbedre Haandverkerne i ſit Rige, men han ſtræbte og at oprætte alle Slags Fabriker, i ſær Bierg-Verke, hvorom Efterretningen er ſaa vidtlöftig, at jeg paa et andet Stæd vil meddele Læſeren den for ſig allene. Han anlagde de ved anden Leylighed bemeldte Gevær-Fabriker i Syſterbek og Tula, hvor desuden ald anden Smede-Arbeyde forfærdiges. Han beſörgede Indretningen af adſkillige Kalk-Brennerier, Tegel-Brennerier, Kakel-Stene-Fabriker, Glas-Hytter og Papier-Möller, og forglemmede ey at forbedre de Lin-Uld og Læder-Fabriquer, ſom han fandt for ſig, baade i Byerne og paa Landet iblant Bönderne udi Riget. J Moſkov findes nu en ſtor Silke-Fabrique, hvor nogle hundrede Perſoner arbeyder, iligemaade en Lin-Fabrique, tilhörende en Engelænder ved Navn Thamas, hvor der giöres Segel-

gel-Dug, Lærret og Bord-Töy af det fineſte Slags i adſkillige Mynſter. Der er ogſaa i Rusland en Uld-Fabrike, hvor Under-Monderingen for den hele Krigs-Magt, og ogſaa Over-Munderingen for Land-Milicen i Ukræne forarbeydes. I Ukræne ſkal Græv Münnik have trukken adſkillige Polaker ind i en Lands-Bye, hvor de har væbet Strömper, og indfört andet Haand-Arbeyde, og formeret ſig ſaa ſtærkt, at de havde opbygt deres egen Romerſk-Catholſke Kirke. Men ſaaſom deres Religions Frihed er dem for nogle Aar ſiden indſkrenket; ſaa ſkal de og nu være alle reyſt hiem tilbage. Man finder ogſaa i Rusland baade Sebe-Syderier, og Tiære-Tran- og Ollie-Brænderier. I Jerislav er ligeſaadan en Lin-Fabrique, ſom i Moſkov, og desuden en Læder-Fabrique, hvor det bekiendte Rys-Læder forfærdiges ſaavelſom nogle andre Stæder. Det beſte Rys-Læder maae foruden Lugten være blöödt, have en lyys Farve, ſmage paa Tungen ſom brendt Læder, og raſle, naar man river det imellem Fingrene. Jeg har

 ladet

ladet mig give en Fortegnelse om Maaden, paa hvilken det fabrikeres. Men som jeg ey forstaaer alle Ordene, og har ey heller funden nogen, som kunde forklare dem, saa vil jeg ikkun her anföre et kort Begreb deraf.

To hundrede raa optöede Hude, heder det i Fortegnelsen, maae, efterat Hornene og Halerne er afskaarne, bindes tilsammen og henlegges i Aaen i 24 Timer. Derpaa bringes de op i Verk-Stædet, og legges i Lug, giort af Kalk og Aske, hvori de bliver liggende to Uger. Derefter föres de igien til Aaen, og nedlades med Strikker i Vandet, hvor de udblödes to Uger, og imidlertid to Gange trædes, er det samme, som hos os, stampes. De föres derpaa atter op i Verk-Stædet, og trædes to Uger, hver Dag een Huud, af de Karle, som træder. Efterat de noksom er traadte, saa aftoes de rene i varmt Vand, legges en heel Uge hen i en Eeg, og den anden Uge legges de om i en anden Eeg, da de derpaa skraves og reenses. Fremdeles henlegges de i en Bry, giort af et Pud Mæl og Vand efter

efter Gotbefindende, og bliver deri liggende udi 48 Timer. Endnu videre udtages de af Bryen og legges om i 4 Ege, i hver Eeg to Uger. Endelig aftoes de i Aaen og forarbeydes ligesom ander Læder paa den sædvanlige Maade. De Materialier, som bruges derved, er fölgende:

Birke-Bark for	11 Rub.	
Aske til Lugen	4 -	11 Kop.
Kalk til Lugen	-	20 -
Havre-Mæl til Bryen	-	25 -
Rööd Træ til Farven 1 Pud 20 Pund		
Alluun 16 Pund		
Dygde, det er, Deyer-Ollie, eller Fedmen af Birke-Træ, hvoraf det slette og sorte bruges i Rusland til Vaagen - Smörelse, men det klare til Læderets Tilberedelse, nemlig her for	3 Rub.	30 Kop.
Kalk	-	5 -

Narverne giöres i Læderet med haardt Træ, som har paa den ene Ende et Haandgreb og paa den anden Ende adskillige tæt ved hverandre ind-

indkærvede Skaar. Förend nu Læderet efter den sidste Tilberedelse törres, saa tager Garveren dette Træ i Haanden, og karver dermed Narverne ind i Læderet.

Om Kunsterne i Rusland.

Af Kunstlere har jeg ikke funden mange indfödte Russer. Foruden de faa, som ved Videnskabernes Academie i Petersborg lærer at tegne, at udstikke i Kaaber, at dreye efter Konsten ved de dertil forfærdigte Maskiner, at trykke Böger, at giöre Instrumenter, at stöbe og skiære Bogstaver, at slive Glas, og som hos Hoffets Ballet-Mestere har lært Ballet- og Danse-Konsten har jeg ey kundet opspörge andre Russiske Kunstlere end Malere, Regiments-Musicantere, og nogle faa Uhr-Magere og Speyle-Magere: hvilke har dog været merkelig ufuldkomne i deres Konster.

Derimod finder man ogsaa i Rusland udenlandske Kunstlere, Dandse-Mestere, Fægt-Mestere, Beridere, Musicantere, Malere, Bild-Huggere, Vox-Puserere, Signet-Skærere, Perle-Stikkere, Juvelerere, Urtegaards-Mænd, en Fontaine-Mester, en Medailleur, saa

saa og Stempel og Form-Skærere. Alle de Kokke og Sukker-Bagere, som jeg har erfaret at forstaae deres Konst ræt, har ogsaa været Udlændere.

De Italiæniske og andre Udenlandske Virtuosi, som Keyserinden underholder ved Hoffet til at spille Opera og Comoedier vil jeg ey her anföre uden Forskiel; thi jeg har bedre Tanker om dem, end at jeg kand sette deres Videnskaber og Kunster med alle de her bemeldte Handteringer i een Klasse. Derimod forundre sig heller ingen, at her anföres een og anden Handtering, som af nogle ey mere henregnes iblant Kunster. Thi udenlandske Barberere, Kokke, Kudske, Vasker-Piger, Skorsteens-Fægere vil kaldes i Rusland Chirurgi, Kykken-Mestere, Vogn-Mestere, Kastelaner, Kamin-Inspectorer.

Keyser PETER I. anvendte ald Fliid for at ogsaa indföre Kunster i sit Rige, var selv en Kunst-Dreyer paa frie Haand uden Maskinernes Hielp, besögte flittig alle de udenlandske Kunstlere, forstod deres Kunster, talte med dem derom, og gav Agt, hvorvidt

vidt de Tiid efter anden avancerede med deres Arbeide. Men det var ham umueligt i saa kort en Tiid at see Frugten af det, som i saa lang en Tiid har neppe nogenlunde kunde fortplantes paa andre Stæder, helst da det er en Sag, hvorom hans Undersaatter den Tiid havde intet Begreb, hvori de fandt liden Smag, og hvortil de ey merkeligen inclinerede.

Det siette Stykke.

om

Videnskaberne.

Om Videnskaberne i Rusland.

Med Videnskaberne har det i Rusland ungefær samme Beskaffenhed som med Kunsterne. De Russiske Geistliges Lærdom ligner ey den udenlandske: hvorudover jeg har i Sinde at forklare den paa et andet Stæd for sig selv allene. For den Militaire Stand er adskillige gode Stiftelser i Petersborg, saasom Land-Kadetternes Academie for 300 Kadetter oprettet ved Græv Munnik Aar 1732, Söe-Kadetternes Academie for 80 Söe-Kadetter, iligemaade Skoler ved Ingenieur- og Artillerie-Korene for et stort Antal unge

unge Mennisker, hvilke kommer ud derfra som Conducteurer og Styk-Junkere, ligesom de fra Land og Söe-Academierne kommer gemeenligen ud som Lieutenanter. I disse Skoeler underrettes Ungdommen af udenlandske Officerer og Lærere baade i adskillige Sprog og Legemets övelser, saa og i de dem nödige Historiske og Mathematiske Videnskaber.

Der findes ogsaa i Rusland Latinske Skoeler, hvilke der kaldes Gymnasia, nemlig i Petersborg een ved Videnskabernes Academie, i Moskov tre ved de fornemmeste Klostere, 60 Verst fra Moskov een ved Troize-Kloster og maaskee endnu flere, hvor Börnene lærer Latin, Fransk, og korte Begreb af alle Videnskaber. Jeg har været Aar 1745 i den Latinske Skole ved Troize, og funden der i tre Klasser henved 70 Discipler, af hvilke den överste holdt en Latinsk Tale, og kom mig i det övrige for at være saavidt avanceret som hos os de överste i den fierde Klasse. Om det Kiovske Universitæt har jeg af de mig derfra meddeelte Specimina ey kundet fatte store

re Tanker, og holder det for at være et Gymnaſium, hvor nogle hundrede Ukræniſke unge Perſoner ſtuderer paa Polſk for at ſiden bruges iblant deres Lands-Mænd udi Lære-Standen. Denne ſtore Skoele beſöges ikke af Ruſſerne; thi de fattige Præſter ſtuderer intet, og de rige, ſom tænker til at kunde naae de höyeſte geiſtlige Embeder, lader ſig underrætte enten af Privat Informatorer eller i de Ruſſiſke Latinſke Skoeler, da de ſiden udenlands ſtuderer. Der findes ogſaa hos de Ruſſiſke Herſkaber hiſt og her i Rusland fremmede Hofmeſtere og Informatorer, i ſær udi Petersborg og Moſkov, paa hvilket ſidſte Stæd deres Antal belöb ſig Aar 1745 til nogle og tredive, hvoriblant var adſkillige fremmede afdankede Officerer ſaa og Folk af andre Stænder, og neppe tolv, ſom havde ordentlig ſtuderet paa Univerſitæter.

Alle diſſe Anſtalter til Videnſkabernes Fremkomſt i Rusland er en forunderlig ſtor Virkning af Keyſer PETER den förſtes utrættelige Arbeyde ved at ſlive ſit Folks Forſtand og Sæder.

Sæder. Han forhvervede ſig ikke allene ſelv en god Kundſkab i alle Videnſkaber, men han udſendte ogſaa de beſte Hoveder udenlands der at underviſes og at reyſe for at ſiden kunde bruge dem hiemme, hvor man endnu finder Levninger af dem i alle Stænder, ſaaſom Söe- og Land-Officerer, verdslige Betientere, Geiſtlige og Skoele-Lærere, Bygnings Meſtere, Kiöb-Mænd og andre flere.

Keyſeren fandt ogſaa Behag i Chirurgien og Medicinen, og forrettede ſelv undertiden Chirurgiſke Operationer. Og ſaaſom han plagedes med Tand-Pine, ſaa lod han ſig i ſær underviſe om dens Aarſag, og trak ſelv Tænderne ud paa andre af den gemene Mand, givende dem for hver Tand, han maatte udtrække, förſt 15 Rubel, og ſiden, da flere meldte ſig, end han havde ventet, een Rubel for Stykket. Der havde for hans Tiid ikkun været nogle faa Chirurgi og Medici ved Hoffet, hvor de anſaaes ſom halve Hexe-Meſtere. Og deres Videnſkaber var aldeles ubekiendte hos det Ruſſiſke Folk, hvilket den Dag, i Dag er, ey vil applicere

plicere ſig derpaa i mindſte Maade. Keyſer PETER I ſom vilde indblæſe det andre Meninger, foretoog ſig derfor med beraadt Hue adſkillige Chirurgiſke og Medicinſke Kurer, og gik ſaa vidt deri at han endog eengang ved Retter-Gang övede ſig i Executioner. Han indförte alle Slags udenlandſke Lægere, ſom kaldes paa Rusſiſk Lækar, og alle slags Lægedom, kalden paa Rusſiſk Lækarſtvo, overalt i ſit hele Rige.

En Hoſpitals Chirurgus paa Floden, ved Navn Novi, en indfödt Konſtantinopolitaner, gav han paa Hoſpitals-Skibet et beſynderligt Flag, hvorpaa ſtood afmalet en Kliſteer-Spröyte. Formedelſt de af ham giorte Anordninger og Stiftelſer befinder ſig nu udi Rusland ved Hove en Arkiater, ſom er förſte Liv-Medicus, har General-Feld-Mareſkals Gage, nemlig Aarlig 7000 Rubel, og dirigerer ſom Præſes i det Medicinſke Cancelie alle Medicinſke Sager og Perſoner i Riget. Iligemaade befinder ſig ved Hoffet to Liv-Medici og to Chirurgi, og desuden i Petersborg og Moſkov adſkillige Doctorer

rer og Chirurger, ſom lever paa egen Haand af deres Praxis. J Armeen underholdes ved hvert Regiment ſaavelſom og i Floden ved hvert Skib en Regiments-Felſkiær og en Under-Fælſkiær, og ved hver Deviſion en Stabs-Doctor, en Stabs-Chirurgus og en Stabs-Apotheker, ſom alle forſynes med Medicamenter af de ſtore Kronens Apotheker i Petersborg og Moſkov. Af hvilke er, ſaa vidt mig er bekiendt, i Kronſtad eet, i Petersborg tre, i Moſkov eet, og desuden endnu i Jerislav eet og i Moſkov tre, ſom tilhörer Privat Perſoner. Der er ogſaa foruden Feld-Hoſpitalerne ved Armeen andre ſtore vel indrettede Qveſt-Huuſe for Soldater og Matroſer i Moſkov, Petersborg og Kronſtad. Ved hvilke Syge-Huuſe findes tillige Skoeler, hvor et got Antal af Börn, næſten alle födte i Rusland af Udenlandſke Forældre, uden Betalning underholdes og underviſes i Chirurgien og Medicinen, indtil de kommer ud ſom Under-Fælſkiære, ſaa at fremmede Fælſkiærere ſkal neppe med Tiden giöre deres Lykke der i Landet. Ved Hoſpitalerne ſees ogſaa

ſaa Anatomiſke Theatra, og faaes tillige offentlig Underviisning af de Lærere, ſom dertil er beſtillede.

Herved lood Keyſer PETER I det ikke blive, men, da han havde paa ſine Udenlandſke Reyſer talt og raadfört ſig med adſkillige lærde Mænd, i ſær Baron Leibniz, ſom han for andre æſtimerede, ſaa lagde han ogſaa Grundvolden til et Videnſkabernes Academie i Petersborg, ſom har ſiden giort og endnu giör hans Rige ſtor Nytte ved at overſætte alle Slags nödvendige Böger i det Rusſiſke Sprog, ved at ſkaffe Folket aarlig en god Rusſiſk Kalender og ugentlig to velſkrevne Rusſiſke Tidender, ved at forfærdige Land-Kort, Kaaber-Stykker, nyttige Skrifter og Efterretninger, og ved at kunde være endog Regieringen til Hielp i viſſe Tilfælder. Og er Nytten deraf endnu ſtörre, ſom middelbarligen indflyder i andre Sager. Dette Academie er foruden dets aarlige Revenyer, bleven nogle Gange rigeligen begaven af Keyſerinde Anna: hvorudover adſkillige derved foretagne Indretninger kom noget i U-Orden,

den, da diſſe Gaver ophörede, men kand lætteligen igien bringes fuldkommen i Gænge. Jeg troer i det övrige ey at kunde give Læſeren en bedre Efterretning om dette Academie, end den Hiſtorie, ſom Academiet ſelv har forfærdiget, og ſom lyder ſaaledes:

Efterat Keyſer Peter I. holdt for nödigt at oprætte et Videnſkabernes og Kunſternes Academie i ſit Rige, ſaa blev et Forſlag om dets Indrettelſe Aar 1724 den 28 Januarii af Ham billiget og med egen Haand underſkrevet. *Beſkrivelſe over Videnſkabernes Academie i Petersborg.*

Derpaa forſkreves ſtrax de nödige Profeſſorer og Medlemmer, af hvilke de fleſte kom Aar 1725 an til Petersborg. Strax efter deres Ankomſt blev Auditoria ved Academiet og Klaſſerne i Gymnaſiet aabnede. Aar 1726 holdt Academiet ſin förſte Forſamling i Nærværelſe af Keyſerinde Katharina, den Keyſerlige Familie, det hellige Synod, iligemaade Miniſtrerne og Generalerne. Og derpaa ſkreed de til deres Forretninger, ſom beſtaaer deri, at enhver bivaaner to Gange om Ugen Conferencerne i Academiet, lærer offentlig fire Timer i hans Profesſion, giör flittig Underſögninger til Videnſkabernes Forbedring, udfinder nye Sanheder, udgiver derom grun-

grundige Afhandlinger og hele Verke, skriver hvad ham paalegges i hans Videnskab, og troeligen underviser de unge Folk, som ham betroes.

Deres i Conferencerne forelæste Afhandlinger drages tilsammen i en Bog i Qvart under den Titel Commentarii Academiæ Scientiarum Petropolitanæ, og udgives i visse Bind Tiid efter anden. Der er allerede heraf 9 Bind udkomne og desuden mange andre Latinske, Tydske, Russiske og Franske Verke i Trykken udgivne.

Foruden de ordentlige nærværende Academiets Medlemmer er ogsaa et Antal af Membra Honoraria, som ey er forbundne til noget. Men de som nyder en Pension af Academiet, er forpligtede til at vexle Breve med det, at tilsende det deres nye Paafund, og at indgive deres Betenkninger over de Spörsmaal, som dem giöres.

Adjuncti og antagne Studentere er forsynede med en tilstrekkelig Lön, og kand öve sig under Professorernes Opsigt i Studeringerne, for derefter med Tiden at befordres ved Academiet. De maae derfor efter Omstændighedernes Beskaffenhed enten informere i Gymnasiet, eller arbeyde ved Bibliotheket og Kunst-Kammeret, eller i Geographiske Sager, ved Observatoriet eller og i at oversætte adskillige Skrifter.

I Gymnasiet undervises Ungdommen i Sprog, i at skrive, regne, i Videnskabernes förste Grundvolde, saasom Historien, Geographien, Geometrien, Logiken og Oratorien, saa og i at tegne og dandse, og det uden Betalning. Det staaer enhver Discipel frit for at beløge det saalænge han vil, uden nogen Tiid at forbindes til andet end den derved indförte Orden og Tugt, og kand forlade det efter Behag, naar han det tilforn melder. Fra de överste Klasser forfremmes de som Studentere til de höyere Lectioner i de Academiske Collegier for at erholde fuldkommen Underviisning af Professorerne i de Videnskaber, paa hvilke de vil beflitte sig.

Da nu Peter den Store havde den Hensigt, at forbinde med Videnskabernes Academie ogsaa et Kunsternes Academie samt andre dertil henhörende Verkstæder, hvorom endnu haves et Forslag opsadt med Hans Keyserlige Mejestæts egen Haand: men denne store Stiftere toges ved en uformodentlig Död bort af Verden; saa opholdtes vel dette Verk, og Videnskabernes Academie forblev uden Kunster og Verk-Stæder. Men Forfarenheden bekræftede strax, at Videnskabernes Udövelse

velſe og den dermed intendeerte Nytte kunde ikke uden Kunſter og Verk-Stæder erholdes. Derudover ſaae man ſig nödt til at Tiid efter anden med Academiets Midler giöre de umiſtelige Indretninger, hvortil Keyſeren havde beſtemt en beſynderlig Indkomſt af en anſeelig Summe Penge. Og da kom i Stand ved Academiet Bog-Trykkerierne, Skrift-Stöberierne, Bogbinderierne, Tegne-Stuberne, Kaaber-Stikerierne og Kaaber-Trykkerierne, Mechaniſke Verk-Stæder, Glas-Sliverierne, Steen-Udſkiærerierne, Dreyerierne og andre Verk-Stæder flere.

Alle diſſe Kunſter og Verker fortſettes ey allene til Academiets Brug og Nytte, men læres ogſaa tillige offentligen. Nemlig i at tegne underviſes ugentligen fire Gange, hver Gang nogle Timer. Og er Tegnerne inddeelte i Klaſſer, ſaa at de i den förſte tegner efter Kaaber-Stykker og Academiſke Tegninger, i den anden efter Gips-Billeder, og i den ſidſte efter Naturen, nemlig levende Modeller, eller Dyr og nögne Menneſker.

Bygnings-Bildhugger- og Maler-Kunſterne, Kaaber-Stikker-Kunſten, Metal- og Steen-Udſkiære-Kunſten, Glas-Slive- og Dreye-Kunſten ſaa og adſkillige andre Profesſioner og Haand-Verker, ſaaſom Kunſt-Snedkeren og Kunſt Laaſe-Mageren

ren o. ſ. v. kand læres der af enhver uden Betalning, og forbindes ey derved efter udſtanden Lære til Tieneſte eller andre Fölger. Men de Diſcipler, ſom tillige ſtaaer i Academiets Lön, maa arbeyde hvad dem foregives af Akademiet eller deres Meſtere.

Bibliotheket og Kunſt-Kammeret anlagdes Aar 1714, og tilföyedes Videnſkabernes Academie Aar 1724. Preſidenten har derover Over-Opſigten, men Bibliothecarius dets Forvaltning.

Da Bibliotheket förſt anlagdes, da beſtood det omtrent af 2000 Bind, ſom bragtes Deels fra Riga Deels fra Moſcov, hine meſtendeels Theologiſke og Juriſtiſke men diſſe Medicinſke og Hiſtoriſke Böger. Aar 1715 blev Herr Andreas Vinii meeſt Hollandſke Bibliothek deri indlemmed. Aar 1718 bekom det en Tilvæxt ved det Pitkærniſke, og Aar 1719 ved det Areſkiniſke Bibliotheke. Begge beſtood næſten af lutter Medicinſke, Phyſicaliſke og andre til de frie Kunſter henhörende Böger. Aar 1727 voxte det atter ved Peter den ſtores egen Haand-Bibliotheke. Det ſtörſte Antal af Böger-Forraaden i dette Bibliotheke beſtood i ſtore Atlanter, Topographier, koſtbare Verke om Civil-Krigs- og Skibs-Bygnings-Kunſten og Mechaniken, ſaa og om Naturalier, og Bildhuggerier,

gerier, Malerier og andre ſkiönne Kunſter. Aar 1730 formeredes det atter ved den forrige Herre General-Feld-Marſkals Græv af Bruce Bibliotheke, ſom holdte i ſig et ſtort Forraad af Engelſke og Tydſke Verke i alleslags Kunſter og Videnſkaber. Med de övrige ſaavel gamle ſom nye Böger er Bibliotheket Tiid efter anden ved Academiets Forſorg Stykke-viis bleven completeret. I det övrige er det inddeelt i adſkillige Sale og fire beſynderlige Bibliotheker, det Theologiſke, det Juriſtiſke, det Medicinſke og Philoſophiſke, af hvilke de to ſidſte fornemmelig ſtedſe completeres og formeres.

Kunſt-Kammeret havde ligeſaa ringe en Begyndelſe og ligeſaa merkelig en Tilvæxt ſom Bibliotheket. Aar 1714 beſtod det alleneſte af nogle hundrede i Glas forvarede Fiſke, Fugle og Inſekter, ſom Peter I. havde tilforhandlet ſig i Holland paa ſin förſte Reyſe Aar 1698, ſaa og af nogle Misfödſeler og Anatomiſke Preparater Aar 1716 formeredes det anſeeligen ved Alberti Seba berömte Samling af firbenede Dyr, Fugle, Fiſke, Slanger, Eydexer, Muſkel-Verke og andre Naturens Raritæter fra Oſt- og Veſt-Indien, ſaa og med D. Gotvalds Medalie-Kabinet fra Danzig. Aar 1717 kom dertil den berömte Ruysſchens Theſauri Anatomici, ſaa og hans for-

fortreffelige Samling af Papillioner og levende Urte-Böger. Aar 1721 tilforhandledes den anden Deel af Lyders Mynte-Kabinet i Hamborg, nemlig alle Guld- og en Deel af de gamle og nye Sölv-Medallier, ſaa og et ſtort Forraad af Muſchenbroeks Phyſicaliſke og Mathematiſke Inſtrumenter, og desuden alle Slags Antiqvitæter og Raritæter af Herre Chevaliers Kabinette. Aar 1725 afleveredes til Kunſt-Kammeret Keyſerens eget Naturalie-Kabinet, og derhos en Mengde af alle Slags koſtbare Inſtrumenter og Maſkiner, ſom denne Monark havde ſelv i mange Aar ſamlet. Aar 1727 fuldte fra Hoffet de koſtbareſte Raritæter, af Guld, Sölv og Edelſtene, og derhos en Mængde af Mynte og Medalier. Aar 1732 ſentes fra Hoffet til Kunſt-Kammeret Peter I. Billede puſſered i Vox udi Legemets Störrelſe, ſamt adſkillige Raritæter, ſaa og 1735 hans Kunſt-Dreyer-Bænke med alt tilhörende. Aar 1735 blev ogſaa Greven af Bruces Kunſt- og Naturalie-Kabinet i Kunſt-Kammeret indlemmet. Aar 1738 indkiöbtes den anden halve Deel af Lyders Mynte-Kabinet, beſtaaende i gamle Sölv- og Kaaber-Medailler. Meget andet, ſom behövedes til at completere Kunſt-Kammeret, ſkaffedes an ved god Leylighed Tiid efter anden.

Det hele Kunst- og Naturalie-Kammer bestaaer af to Hoved-Afdeelinger: af hvilken den ene fatter i sig Naturalier og den anden Kunst-Sager. J den förste findes 1) de Anatomiske Præparater, alle firbenede Dyyr, Fugle, Fiske og Insecter: 2) Urter, Planter, Fröe og Röder: 3) Mineralier. J den sidste findes derimod 1) de Mathemathiske og Physicaliske Instrumenter og Maskiner: 2) pusserede, udskaarne og dreyede Kunst-Stykker, alle slags Klæde-Dragte, Kinesiske, Tatariske, Siberiske og andre Raritæter, Skilderier og Kostbarheder af Guld og Sölv o.s.v. og 3) det hele Mynte-Kabinette.

Academiets Bygninger staaer paa Vasilii-Ostrof ved store Neva-Floden. Imod Norden har de Nederlags-Husene og Börsen, imod Syden Vinter-Pallasten og Amiralitætet, imod Östen Festningen og Hospitalet, og imod Vesten de Keyserlige Collegier. De anlagdes Aar 1719 og opförtes ved adskillige Bygmestere. J disse Bygninger befinder sig alt det, som hörer til Academiet, undtagen Gymnasiet og den Botaniske Haue, hvilke man har funden sig nöd til at anlegge paa andre Stæder. Bibliotheket og Kunst-Kammeret var ellers fra 1714 til 1719 paa den Keyserlige Sommer-Gaard, hvorfra det overbragtes til den Kikinske Pallast, og forvaredes der indtil 1727.

Den

Den aarlige Indkomst af den til Academiets Underholding stiftede Grund-Kapital strekker sig til 24912 Rubel. Men efter ovenmeldte store Tilvæxt af Academiske Folk og Sager er stedse af deres Keyserlige Majestæt forvilliget i Nöds-Fald et rigeligt Tilskud i Penge.

Alle disse her kort berörte Puncter kand videre sees af de Efterretninger, som herom i fremtiden skal udgives.

J Academiets Bygning befinder sig to Auditorier, et Kammer til de Academiske Forsamlinger, et Arkiv, en stor Conference-Sal, to Geographiske Departementer, tre Tegne- og Kaaber-Stikker Stuer, to Stuer for Kaaber-Trykkeriet, tre Stuer for Kunst-Dreyerierne, fire Verk-Stæder for Instrument-Magerne, to Stuer for Skrift-Stöberiet, tre Stuer for Bog-Laden, syv Stuer for Bog-Trykkeriet. J Kunst-Kammerets og Bibliothekets Bygning er.

1. Et Nederlag af de ved Academiet oplagte Böger i tre Stuer.
2. Bogbinderiet i to Stuer.
3. Under Bibliothecarii-Stue
4. Den förste Deel af Bibliotheket hvori findes fölgende Böger:
   1. Lærdommens Historie i 5 Bog-Skabe.
   2. Gamle og nye Philosophiske Skrifter i fire Bogskabe.

3. Böger

3. Böger om Natur- og Folke-Rætten, iligemaade Sædernes Lærdom og Politiken i fire Bogſkabe.
4. Böger, ſom handler om Mathematiken i Almindelighed i to Bogſkabe.
5. Grammatiker og Ord - Böger i fire Bog-Skabe.
6. Kritiſke og andre Böger af adſkillig Indhold i fire Bog-Skabe.
7. Böger, ſom handler om Antiqvitæter og Mynt-Videnſkaber i to Bogſkaber.
8. Oratoriſke, Rhetoriſke og Breve-Böger i to Bog-Skabe.
9. Latinſke, Tydſke, Franſke, Græſke og andre Poeter, i tre Bog-Skabe.
10 Univerſal-Hiſtorien, Chronologien og Geographien, i tre Bogſkabe.
11. Kirke-Hiſtorien i tre Bog-Skabe.
12. Den Grækiſke og gamle Perſiſke Hiſtorie, iligemaader den Konſtantinopolitanſke i to Bogſkabe.
13. Den gamle og nye Rommerſke Hiſtorie i to Bogſkabe.
14. Den Tydſke Hiſtorie tillige med det Rommerſke Riges Jus Publicum, i to Bogſkabe.
15. Hiſtorien om Portugal, Spanien, og Italien i to Bogſkabe.
16. Den Franſke Hiſtorie i eet Bogſkab.

17. Den

17. Den Stor-Britanniſke Hiſtorie i eet Bogſkab.
18. Den Nederlandſke Hiſtorie i to Bogſkabe.
5. Bibliothecarii Stue.
6. De Rüsſiſke Overſætteres Forſamlings-Stue.
7. Academiets Cancelie i fire Stuer.
8, Den anden Deel af Bibliotheket, hvori findes:
1. Medicinſke, Anatomiſke, Chirurgiſke, Chymiſke og Apotheker-Böger i otte Bogſkabe.
2. Böger, ſom handler om Naturens Hiſtorie, i tre Bogſkabe.
3. Reyſe-Beſkrivelſer i tre Bogſkabe.
4. Juriſtiſke Böger i fem Bogſkabe.
5. Theologiſke Böger i tre Bogſkabe.
9 Stuen for de Böger og Kaaber-Stykker, ſom oplegges ved Academiet og beſtemmes til at bortſkienkes.
10 Stue for de dobbelte og ufuldkomne Böger og Verke.
11' To Stuer for de formiſkte og forbudne Böger.
12. Camera obſcura til Optiſke og andre Experimenter, ſom giöres om Lyſets og Farvernes adſkillige Egenſkaber.
13. Den tredie Deel af Bibliotheket, hvori findes:
1. De Nordiſke Rigers Hiſtorie i to Bogſkabe.

Genea-

2. Genealogiske og Heraldiske Böger i et Bogskab.
3. Böger, som handler om Konsterne, Oeconomien, Urtegaards-Kunsten, og Ager-Dyrkningen i eet Bogskab.
4. Böger, som handler om Krigs-Bygnings-Kunsten, Artilleriet og Militariske Exercitier i eet Bog-Skab.
5. Samlinger af Kaaber-Stykker og Risse, iligemaade Böger om Tegne-Kunsten, Maleriet, Dreyer-Kunsten, Symboliske Videnskaber, Civil- og Skibs-Bygnings-Kunsten, Gnomoniken, Mekaniken, Hydrauliken, o. s. v. i tre Bogskabe.
6. Atlanter og Topographier i tre Bogskabe.
7. Arabiske, Tyrkiske og andre deslige Böger i eet Bogskab.
8. Kinesiske Böger i tre Bogskabe.
9. Russiske Böger, som er trykte ved Academiet i eet Bogskab.
10. Russiske Kirke- og verdslige Böger, som er trykte uden for Academiet i tre Bogskabe.
11. Russiske Manuscripter i to Bogskabe

14. Den store Gottorpiske Globus og rundt om den elleve Skabe med Mathematiske Instrumenter, Perspectiver, Soel-Skiver, Brenne-Speyle, Himmel- og

og Jord-Kugler, Sphærer, Modeller af Skibe, Fæstninger, Maskiner o. s. v.

15. Det underste Observatorium
16. Det överste store Observatorium.
17. Det överste lidet Observatorium med den Astronomiske Laterne.
18. Galeriet, hvor alle Slags Kunst-Sager og Raritæter bevares.
    1. Adskillige Portraits og andre Figurer i Vox i tre Skabe.
    2. Alle Slags udskaarne og dreyede Sager i Træ, Steen og Elfenbeen i fire skabe.
    3 Klæde-Dragterne af alle Nationer, som boer i Siberien og andre Provincier af det Russiske Rige i to Skabe.
    4. Kinesiske, Tyrkiske og andre Klæde-Dragte i eet Skab.
    5. Troldoms Klæder, Hexe-Trommer og Afguder fra de Hedniske Nationer i Rusland i tre Skabe.
    6. Kinesiske Afguder, Dukker og andre Sager af Træ, Steen og Metal i tre Skabe.
    7. Alle slags Kar, Sirater og deslige fra de Asiatisce Folk i to Skabe.
    8. Alle Slags Antiqvitæter, saa og de nye Tiders Kuriositæter i tre Skabe.
19. To Stuer med Forraad af Kunst-Sager, samt inden og udenlandske Kuriositæter.

20. To

20. To Stuer med Forraad af indenlandſke Naturalier.
21. Tre Stuer med Keyſer PETER I. Kunſt-Dreye-Bænke: hvorved tillige i et Skab bevares nogle Stykker af hans eget Arbeyde.
22 Denne Keyſers Portræt, puſſeret i Vox i Legemets Störrelſe, iført de Klæder, ſom han havde paa i Slaget ved Pultava og desuden nogle andre Sager.
23 En ſtor Sal, hvor de fiirbenede Dyyr, Fuglene og Planterne forvares ſaaledes.
1. Alle Slags Fröe af Urter, ſom bruges i Medicinen i tre Skabe.
2. Alle Slags Fugle, ſamt deres Eg og Reder i fem Skabe.
3. Alle Slags Urter og Söe-Væxter i ſex Skabe.
4. Fiirbenede Dyyr og Mis-Födſeler i otte Skabe.
5. Midt i Salen ſtaaer ved begge iderne alle de ſtore Dyyr, ſom ey kand faae Rum i Skabe, end og en udſtoppet Elephant-Huud, og dens Been-Rad.
24. Gangen til det Anatomiſke Theatrum, i hvilken findes:
1. Mammonts- og andre Been, iligemaade Horn og Been-Rade af adſkillige Dyyr i otte Skabe.
2. Been-Raden af en Valfiſk.

3. Been-

3. Ben-Radene af adſkillige fiirbenede Dyyr i fire Skabe.
25. Det Anatomiſke Theatrum, hvor der findes.
1. Alle Slags Præparater, ſom er tillavede ved det Anatomiſke Theatrum i tolv Skabe.
2. Stædet, hvor Inſpectoren med dem, ſom hielper ham, arbeyder, og hvor tillige de Anatomiſke Inſtrumenter og övrige Materialier forvares.
26. Salen, i hvilken forvares den berömte Ruyſchens Theſauri Anatomici, iligemaade Fiſke og Inſekter.
1. Den förſte Afdeelning om Huden i to Skabe.
2. Den anden om Myologien i eet Skab.
3. Den tredie om Hiernen i to Skabe.
4. Den fierde om Sandſernes Redſkab i eet Skab.
5. Den femte om Lungen og Hiertet i eet Skab.
6. Den ſiette om Magen, Tarmene og de dertil henhörende Deele i to Skabe.
7. Den ſyvende om Leveren, Milten og Krös-Druſen i eet Skab.
8. Den ottende om Nyrene og Blæren i et Skab.
9. Den niende om Mændernes Aule-Lemmer, i eet Skab.

10. Den

10. Den tiende om Qvindernes Föde-Lemmer i eet Skab.
11. Den ellevte om Efter-Födſelen, i eet Skab.
12. Den tolvte om utidige og ufödte Frugter, og det fra Egget af og den förſte Undfangelſes Tiid indtil Barnets Fuldkommenhed i to Skabe.
13. Den trettende om de ſyge Deele og Mis-Födſeler, i to Skabe.
14. De til Oſteologien henhörende Sager er fordeelte i og imellem Skabene.
15. Alle Slags Pader og Skild-Pader i to Skabe.
16. Skrup-Tuſer i ſex Skabe.
17. Slanger i fem Skabe.
18. Fiſke i ſyv Skabe.
19. Inſekter i to Skabe.

27. Tre Stuer for Mineralie-Kabinettet.
1. Alle Slags Jord i eet Skab.
2. Model af et Bierg-Verk i eet Skab, hvorved ligger paa den ene Side Guld-Erze i eet og Sinober Erze i et andet Skab.
3. Guld- og Sölv-Kies, Aluun, Vitriol, Svovel, Harpix, Marcaſit, Vismut, Salt og deslige Mineralier i eet Skab.
4. Kaaber-Erze i eet Skab.
5. Sölv- Tin- og Bly-Erze i eet Skab.

6. Jern-

6. Jern-Erze i eet Skab.
7. Edel-Stene, Marmor og Rav i eet Skab.
8. Alle Slags raa Stene i eet Skab.
9. Sager, ſom er blevne til Steen, og Steene, ſom er fundne i Menniſkers og Dyyrs Indvolde i to Skabe.
10. Berg-Kryſtal og Druſer i eet Skab.
11. Alle Slags Erz og Stene, ſom er fundne i Rusland, i fire Skabe.
12. Kabinet af alle Slags Konkylier i eet Skab.

28. Mynte-Kabinet, hvor der er:
1. Gamle Græſke og Rommerſke Mynte i eet Skab.
2. Moderne Medallier og Mynte af Keyſere, Konger, Fyrſter, Republiker, Stæder o. ſ. v. i to Skabe.
3 En Kiſte med Medallier af Ludvig XIV. Konge i Frankerig, ſom er opfunden af Academie des Inſcriptions et des belles Lettres, og hvortil Stemplerne er forfærdigte af Mauger og nogle andre.
4. De Rommerſke Pavers Medallier fra Chriſtus Kirkens Hoved indtil Clemens XI.
5. Puniſke, Gotiſke, Jödiſke, Indianiſke og andre deslige Mynte.
6. Mynte med Arabiſk og Kufiſk Skrift.

 8. Ta-

8. Tatariſke, Tyrkiſke og Perſiſke Mynte.

29. Curioſa og andre Koſtbarheder af Guld, Sölv og Edelſteene.

1. En Kiſte af Japaniſk Arbeyde udlagt med Elffenbeen, hvori findes nogle gamle Tatariſke og Perſiſke Dolke beſadte med Edel-Steene, iligemaade Arm- og Hals-Baand, Hoved-Sirater og Heſte-Beslag af purt Guld.

2. Et Skab, hvori findes alle Slags Tatariſke Kar, ſtöbte Billeder af Dyyr, Huus-Raad og Sirater af Guld og Sölv med Edelſteene: hvilket er ſaavelſom det ovenmeldte fundet i Gravene.

3. Alle Slags Pretioſa af Guld, Sölv og Edelſteene, ſaaſom Drikke-Kar, Skaale og deslige, ſamt Nögler til adſkillige eroberte Feſtninger, og et Antal af poleerte Siberiſke Jaſpis, ſaa og Knive af Jaſpis og Rav.

4. Tre Kiſter af Elffenbeen, af hvilke de to fatter i ſig alle Slags Curioſa, og den tredie udſkaarne Edelſteene.

30. Peter I.ſte ſtore Engelſke Kabinet med alle Slags Skilderier af Miniatur-Arbeyde og Vand-Farve.

1. Original-Tegninger af Kunſt- og Naturalie-Kammeret.

2. Böger med alle Slags Skilderier af Miniatur-Arbeyde med Vand-Farve, iligemaade med illumineerte Kaaber-Stykker.

3. To Kiſter af Even-Træ, af hvilke den ene er opfyldt med Land-Kort, og den anden fatter i ſig Sölv Kar forgyldte til et Mark-Apothek.

Jeg har nogle Gange beſeet alt dette ved Academiet, og hört fortælle ved de Tatariſke og andre ſaadanne Skrifter, at, da man overſadte dem i Haab til at aabenbare ſtore Hemmeligheder, ſaa befandt man dem alle ikkun at være Mahomedanſke Bönne-Böger. Iblant de mangfoldige Rusſiſke Böger fandt jeg ingen merkværdigere end en gammel Kirke-Ritual, trykt uden Tvivl under Tſar Ivan Vaſiloviz den Store: hvoraf ſees, at der har været Bogtrykkerie den Tiid i Landet.

Jeg har ogſaa beſeet Arbeydet i alle Kunſt- og Verk-Stæderne og kand ey andet end berömme Indretningen deri ſaavelſom i de andre Stykker. Dog er det Skade, at Folket betienner ſig ey ſaameget, ſom det kunde, af denne gode Leylighed til at faae Kundſkab i de

de nyttige Kunſter. Thi ſaa god ſom Indretningen til Kunſternes og Videnſkabernes Opkomſt er giort i Petersborg, og ſaa nyttig ſom den og er anden Stæds, ſaa holder jeg dog for, at denne Plante er ſadt for tilig, i det ringeſte at man ey ſaa ſnart kand der i Landet vente at ſee dens moedne Frugter. Hvilket den kloge Keyſer PETER I vel har indſeet, og ſadte derfor ſaadan Indretning op indtil hans Levnets Ende.

Imidlertiid er dog ogſaa nogle indfödte Ruſſer ſaaledes oplærte ved Academiet, at de giör deres Nation Ære. Det er læt at kiende deres Navne paa de Rusſiſke Endelſer, hvis man vil igiennemlæſe denne efterfölgende Fortegnelſe paa de Perſoner, ſom hidindtil har været ved Academiet indtil Aar 1741.

Præſidenten var den Tiid Karl von Brevern, Geheime-Raad og Ridder af Nevſky Orden.

Lorentz Blumentroſt Liv-Medicus blev Præſident 1724 og gik af 1733

Herman Karl von Keyſerlirig, Geheime-Raad og Ridder af den hvide Örn, blev Præſident 1733 og gik af i ſamme Aar.

Johan Albrecht von Korff, Kammer-Herre blev Præſident 1734, og gik af 1740.

Raadene.

Chriſtian Goldbach kom til Academiet 1726, blev Juſtice-Raad 1727.

Johan Daniel Skumaker blev Bibliothecarius 1714. Fra Academiets Indretning af ſtaaer han Canceliet og de övrige Academiſke Affærer for, og blev Raad 1737.

Profeſſorer, ſom befinder ſig ved Academiet

I. Claſſis Mathematica.

Joſeph Nicol. de L' Isle, Aſtron. I. ſiden 1725.

Lud de L' Isle de la Croyere Aſton. II. ſiden 1727.

Leonh. Euler, Mathes. ſublim. ſiden 1731.

Chriſtian Nicolaus von Wensheim, Aſtron. III. ſiden 1735.

Gottfried Heinſius, Aſtron. IV. ſiden 1736.

II. Claſſis Phyſica.

Johan Georg du Vernoy, Anat. I. ſiden 1726.

Johan Georg Gmelin Chymiæ & Hiſt. nat. ſiden 1731.

Joſias Weitbrecht, Phyſiologiæ, ſiden 1731.

Georg. Volfg. Kraft, Phyſices I. ſiden 1731,

Johan Amman, Botanices, ſiden 1733.
Johan Chriſtian Wilde, Anat. II. ſiden 1738
Georg Wilhelm Richman, Phyſices II. 1741

III. Claſſis Hiſtorica

Gerhard Fridrich Myller, Hiſt. I. ſiden 1731.
Petrus Ludv. Le Roy, Hiſt. II. ſiden 1735
Jacob Stæhlin, Eloqv. & Poes. ſiden 1737.
Friderich Henrich Strube, ſiden 1738
Herhos befinder ſig en Notarius og to Cancelliſter.

Profeſſorer, ſom er afgangne.

I. Claſſis Mathematica

Nicolaus Bernoulli, Matheſeos, döde 1726
Friderich Chriſtoph Meyer, Mathes, döde 1729.
Jacob Herman, Mathes. ſubl, gik af 1731
Daniel Bernoulli, Mathes. Subl. gik af 1732

II. Claſſis Phyſica

Michael Burger, Chymiæ, döde 1726
Joh. Chriſtian Buxbaum, Botan., gik af 1729
Georg Bernhard Bulfinger, Phyſices, gik af 1731.
Johan Georg Leutman, Mechanices, döde 1736

Liber-

Libertus, Chymiæ, gik af 1737.

III Claſſis Hiſtorica

Johan Conrad Henninger, Ephorus Gymnaſii, gik af 1728
Joh. Petrus Kohl. Eloqv, gik af 1728
Chriſtian Martini, Log. & Metaph. gik af 1729.
Frid. Chriſtoph. Groſſ, Moralium, gik af 1731.
Johan Simon Beckenſteen, Juriſpr., gik af 1735
Johan Georg Lotter, Antiq. döde 1737
Theoph. Sig. Beyer, Antiqu. döde 1738
Got. Frid. Wilh. Juncker, Politices, gik af 1738.

Membra Honeraria

Wolff i Halle, ſiden 1724.
Johannes Bernoulli i Baſel ſiden 1724
Poleni i Padua, ſiden 1724.
Michelotti i Venedig, ſiden 1724
Hofman i Halle ſiden 1724
Bulfinger i Tubingen, ſiden 1731
Groſſ i St. Petersborg, ſiden 1731
Sloane i London, ſiden 1731
Daniel Bernoulli i Baſel, ſiden 1732
Lilienthal i Königsberg, ſiden 1734
De Macran i Paris, ſiden 1735
Morgagne i Padua, ſiden 1735
Kuhn i Danzig, ſiden 1735
Lengnich i Danzig, ſiden 1737
Rouſſet i Haag, ſiden 1737

De

De Reamur i Paris, ſiden, 1737
De Maupertuis i Paris, ſiden 1738.
Junker i St. Petersborg, ſiden 1738
Gaubil i Pekin, ſiden, 1739
Schoepflin i Strasborg, ſiden 1741
Schultz i Halle, ſiden 1741
Schreiber i Moſkov, ſiden 1741

Adjuncti

In Claſſe I.

B. Adadurof, Mathes. ſubl. ſiden 1733
F. Moula, Mathes. ſubl., ſiden 1736

In Claſſe II.

Cr. E. Gellert, ſiden 1736
G. W. Steller, Hiſt. nat. ſiden 1736.
Franciſcus Mygind, Chym, blev antagen 1736 og gik af 1737.

In Claſſe III.

J. E. Fiſcher, ſiden 1731.
G. Meusling, ſiden 1736
J. C. Taubert Hiſt. & Eloq. ſiden 1737
Brehm, Hiſt. Lit. ſiden 1737
Cruſius, Antiq. ſiden 1740

Studioſi.

Kleinfeldt, Subproſector ſiden 1734
Schvartz, Königsfels, Truſchott, Mill, Schiſcharev, Czadoff, Starkoff, Kowrin, ved Aſtronomien og Geographien, alle ſiden 1740
Raiſer, Vinogradoff og Lomonos, Hofter 1736 udenlands for at lære Metallurgien.

Kraſche-

Kraſchenikoff, Popof, Ivanof, Trediakoff, Gorlanof, alle fem ſiden 1733, er ved Expeditionen i Kamſkiatkien.
Inſpector ved Gymnaſium er G. W. Kraft, Prof.
Rector.
Pro-Rector.
Syv Informatores.
Een Rusſiſk Præſt.
Profeſſor i det Franſke Sprog.
Franſk Sprog-Meſter.
Dandſe-Meſter.
Riſſe-Meſter.

Foruden de ordentlige Diſcipler bliver her i Kraft af de derover udgangne Forordninger af 1725, 1727 og 1732. Soldater-Börnene ikke allene informerede, men ogſaa efter deres Capacitæt ſalarerede og befinder ſig med dem i Gymnaſiet nu 113. Diſcipler.

Bog-Trykkeriet, det Tydſke og Rusſiſke er anlagt 1727, og har to Correctores, elleve Sættere, ſexten Lære-Drenge, atten Trykkere og Opdragere.
Bog-Laden er anlagt 1728 og har een Bog-Förer, een Kaſſerer, een Bog-Lade-Betientere, og een Lære-Dreng.
Bog-Binderiet har een Meſtere, to Svenne og ſex Lære-Drenge.
Skrift-Udſkiæreriet er anlagt 1728 og har een Meſtere og ſex Lære-Drenge.

Skrift-

Skrift-Stöberiet er ogſaa anlagt 1728, og har een Meſtere, fire Stöbere og fire Lære-Drenge.

Maleriet har ſem Tegnere, ſom befinder ſig i Petersborg, tre Tegnere ved Expeditionen i Kamſkiatkien, een og tyve Lære-Drenge, ſom er beſtemte Deels til Maleriet, Deels til Kaaber-Stikkeriet, een Malere, to Lære-Drenge, to Kaaber-Stikkere, tre Svenne, ſex Lære-Drenge, een Kaaber-Trykker-Meſter, nitten Trykkere og Arbeyds-Folk, een Steen-Skiærere og fem Lære-Drenge.

Af Inſtrument-Magere er to Mechanici, een Architect, een Bildhugger, een Uhrmager, een Glas-Slivere, een Under-Meſtere i Dreye-Kunſten, to Laaſe-Magere, to Snedkere, een Under-Meſter i Inſtrument-Mager Kunſten. Og af Lære-Drenge befinder ſig to i Mechaniken, to hos Bildhuggeren, to hos Uhrmageren, to hos Glas-Sliveren, een hos Inſtrument-Mageren, fire hos Dreyeren, fire hos Laaſe-Mageren, og to hos Snedkeren: hvilke Lære-Drenge er ſaavelſom Svennene alle indfödte Ruſſer.

Ved Bibliotheket og Kunſt-Kammeret er Bibliothecarius Skumaker, og hos ham Taubert, Brehm, Freygang, Gſellin, en Blomſter-Malerinde, og Bogdanoff.

Trans

Translateurerne i det Tydſke, Latinſke, Franſke, Ruſſiſke og Kineſiſke er:

Goslizki ſiden 1724

Secretair Trediacovſky ſiden 1733

Secretair Wolczkoff ſiden 1735

Teplof ſiden 1740

Lebedev, ſiden 1740

Golubzoff, ſiden 1740

Seczichin ſiden 1740

Roſſochin ſiden 1740

Canceliet under Preſidentens og Raadernes Direction har een Secretarius, een Kontroleur, een Actuarius, een Regiſtrator, een Commiſſarius, tre Canceliſter i Tydſk og Ruſſiſk, tre Under-Canceliſter i Ruſſiſk, ni Copiiſter i Tydſk og Ruſſiſk, to Copiiſter, ſom befinder ſig ved Expeditionen i Kamſkiatkien, tre Skrivere i Ruſſiſk, een Chirurgus og een Oeconomus.

Under-Betienterne er ved alle Departements 32 Perſoner. Og der befinder ſig tilſammen 321 Perſoner ved Academiet.

Det ſyvende Stykke. om

Handelen.

De Efterrætninger, ſom jeg har ſadt mig for at meddele Læſeren

ren i dette Stykke, angaaer Handelen i det hele Rusſiſke Rige. Som nu denne Artikel ey tilſtrækkelig kand forklares uden tillige at melde noget om Rigets Hiſtorie, i ſær om dets Bekiendſkab med udenlandſke Kiöbmænd; ſaa bliver den maaſkee vitlöftigere end nogen af de andre. Naar jeg förſt har fortalt Handelens Opkomſt og Tilvæxt i tre Perioder; ſaa vil jeg viſe dens nuværende Tilſtand, förſt indenlands og ſiden udenlands baade i Europa og andre Lande.

Den förſte Periode af den Rusſiſke Handels-Hiſtorie.

Skiönt det Rusſiſke Folk har efter Rigets Tilvæxt udbreedt ſig i Siberien, det Aſtrakanſke, Kaſanſke og Ukrænſke for der at bygge Stæder og i Lifland og Finland at handle udi Forſtæderne; ſaa er dog dets egentlige Grændſer indſluttede i de fire Guvernementer, ſom kaldes det Novogrodſke, det Arkangelſke, det Nisnegorodſke og Moſkoviſke, af hvilke det ſidſte er det frugtbarſte og Folke-rigeſte, ſaa at Rufſerne derudover falſkeligen kaldtes Moſkoviter udi forrige Tider. I ældgamle Dage havde dette Folk ey anden Handel end den aller-

allernödvendigſte, og levede i det övrige næſten i den naturlige Tilſtand, ligeſom man finder den endnu hos adſkillige Tatariſke Nationer.

Ruriks Ankomſt til Novogrod fra Dannemark.

Men imod Enden af det niende Seculum kom en Vende, ved Navn Rurik, ſom havde opholdt ſig ved Fribytterie udi öſt-Söen, op igiennem Neva-Floden, Ladoga-Söen, o. ſ. v. til öſter-Gaard, nu Novogrod, ſom allerede den Tiid var bygt af Rufſerne. Han var ey den förſte af hans Lands-Mænd, ſom havde funden denne Vey, og han forſtod ſtrax at tale med Rufſerne deres Sprog; thi Vender, Rufſer, Polaker og Böhmer forſtaaer hverandre, ſaa at deres Sprog er ikkun Dealecter af eet Tungemaal, og har alle det Slavoniſke til deres Moder. Rurik giorde ſig ved ſin Forfarenhed, Rigdom og Magt ſaa anſeelig udi Byen, i hvilken han havde nedladet ſig, at han blev den förſte rætſkafne Regentere over det hele Rusſiſke Folk, undtagen Pleſkoviterne, ſom længe beholdt deres Frihed, endſkiönt af Rurik indſkrænket paa een og anden Maade.

Den

Den Rusſiſke Hiſtorie, i ſær den Pleſkovitiſke Letopiſez eller Aar-Bog, melder, at Rurik kom med hans Lands-Mænd fra Stargorod i Varegen, det er Oldenborg i Vagrien, kaldte ſin Reſidence til Erindring herom Novogorod, det er Nyborg, og förte et Oxe-Hovet i ſit Vaaben, hvilket ſiden prægedes paa de Pleſkoviſke Mynte, hvoraf endnu nogle kand faaes at ſee i et Rusſiſk Mynte-Kabinet udi Moſkov.

Fra denne Ruslands förſte Regentere gaaer den förſte Periodus an i den Rusſiſke Handels-Hiſtorie. Thi Rurik ſluttede Forbund med de Danſke, ſom den Rusſiſke Krönike kalder Vareger, förte adſkillige af ſine Lands-Mænd ind i ſit nye Rige, og begyndte den förſte Handel med Lybekerne igiennem Pleskov. I de ſex efterfölgende Secula er Hiſtorien om Handelen ſaavelſom om alle de andre vigtigſte Stykker aldeles mörk og forvirret. Thi jeg finder i ald denne Tiid tre lige autentike og viſſe Hypotheſes om Regenternes Antal og Navne: hvoraf man kand ſlutte Uvisheden i alle de andre Efterretninger.

Volodimars Bekiendſkab med Grækerne.

Dog heri ſtemmer alle overeens, at Rurik gav ſin Sön og Succeſſor Igor en Huſtru ved Navn Olga, ſom antoog den Chriſtelige Troe, og blev i Daaben kalden Helene, og ſom efter Hendes Mands Död har længe og vel regieret i hendes Söns Svetoslavs Minderaarighed. Hvilken Svetoslav avlede med hans Moders Helenæ Pige en uægte Sön, ved Navn Volodimar, ſom efter hans Faders Död fik den tredie Deel af Riget til Arv lige med hans to ægte Brödre. Volodimar ombragte diſſe ſine Brödre, blev derved Enevolds-Herre over det hele Land, forſonede ſig med det öſtlige Keyſerdom, med hvilket det Rusſiſke Folk havde hidintil idelig fört Krig. Han forflyttede ſin Boe-Pæl fra Novogrod, toog den Konſtantinopolitanſke Keyſers Princeſſe til Ægte, og förte tillige med hende ogſaa den Grækiſke Religion og Skrift ind i Riget juſt den Tiid, da Kong Magnus af Norge holdt ſig op hos ham der i Landet. Med hans Gemal avlede han adſkillige Sönner, imellem hvilke han for ſin Död deelte Riget, og fra

hvilke nogle af de endnu levende Russiſke Kneſer deducerer deres Slægt-Regiſter.

Da Riget var deelt og formedelſt Uenigheden imellem Fyrſterne ſvækket, ſaa kunde det knap imodſtaae ſine Naboers Magt, og blev endelig aldeles undertvunget af Tatarne, under hvis Aag det forblev Skat-Skyldigt i det 12te, 13 og 14de Seculum. Herpaa findes endnu to gamle Russiſke Mynte til Erindring: een, hvorpaa ſtaaer de Ord, een Gud og hans Prophete Mahomed: og en anden, hvorpaa ſtaaer det Ord Ala med Arabiſke Bogſtaver paa den ene Side, og Fyrſtens Demetrii Navn med Russiſke Bogſtaver paa den anden Side. Denne ſidſte Mynt lood den Tveriſke Fyrſte Demetri ſlaae til Taknemmelighed, da han hos den Tatariſke Kan vandt ſin Proces imod den Moſkovitiſke Fyrſte.

Alexander Nevſky og Demetri Donsky.

Det merkværdigſte, ſom jeg finder at være paſſeret i ald denne Tiid, beſtaaer deri, at en Fyrſte ved Navn Alexander har i det 13de Seculum fört lykkelig Krig ved Neva-Floden, og

og kaldes derfor Alexander Nevsky: og en anden Fyrſte, ved Navn Demetri, har i Begyndelſen af det fiortende Seculum fört lykkelig Krig ved Don-Floden og kaldes derfor Demetri Donſki: og at denne Demetri har förſt indſluttet Moſkov i en Muur, da den var for tredive Aar ſiden anlagt af Fyrſt Ivan Daniloviz.

Der kommer flere og flere Fremmede ind i Landet.

Endelig ſamledes igien Rigets Provinſer under den Moſkoviſke Fyrſte Vaſilius Vaſiloviz den Blinde udi Begyndelſen af det 15de Seculum. Hans Sön Ivan Vaſiloviz I fordrev Tatarne, bygde Ivangorod omkring Moſkov, og maae have tagen adſkillige Europæer i ſin Tienneſte: thi jeg finder, at han 1591 den 27 Martii affkikkede to Udlændere ved Navn Johannes og Victor til Pezora for at ſöge efter Sölv-Erts.

Under hans Sön Vaſilius Ivanoviz kom ogſaa adſkillige Fremmede ind til Moſkov. Men de Tydſke, ſom han forſkrev fra den Rommerſke Keyſer, der havde tilſendt ham et Geſandtſkab, fik ey Tilladelſe at reyſe igiennem hans Naboers Lande:

hvor-

hvorudover neppe den fierde Deel af dem kom an i Rusland.

Handelen i denne Periode.

Det ſynes af den Rusſiſke Hiſtorie, ligeſom Ruſſerne har i denne Tiid havt ſkikkelig Handel med Konſtantinopel, Græken-Land, Ungarn og Polen: og at Handelen i Novogrod og Pleskov har ſtedſe mere og mere tiltagen med Liflænderne og Lybekkerne. Thi derved var Novogrod bleven ſaa riig, at man havde giort det til et Ordſprog i Rusland: hvo kand imod Gud og Novogrod. Dog er herved at merke, at der endnu den Tiid har ingen beſtandig handlende og boeſiddende fremmede Kiöbmænd været i Landet, men at ald Handelen er ſkeet paa Markeder, hvorhen baade Ruſſerne og de Fremmede har henbragt deres Varer og omvexlet dem med hverandre. Og i denne Periode ſöger jeg derfor Oprindelſen til den Skik, ſom den Dag, i Dag er, holdes i Rusland, at de nemlig ved Kiöb-Stæderne holder et ſtedſevarende Market i deres ſamlede Boder, uden at ſælge Varene hver for ſig hiemme i deres Huuſe.

Den anden Periode.

Den anden Periodus begynder under Ivan Vaſiloviz II. Han droog adſkillige Fremmede ind i Landet, og undertvang ved deres Hielp Kaſan og Aſtrakan, underſtöttede den Koſakkiſke Fribyttere Jermak Thimafeoviz i at bemægtige ſig een af de Siberiſke Provinſer efter den anden, förte ogſaa Krig med Svenſkerne og Polakkerne, ſtod den Danſke Prinds Magnus bi, ſom forſögte ſin Lykke i at blive Konge over Lifland, og gav ham ſin Broders Datter til Ægte. Denne Prinds blev ſiden mistænkt af Tſaren at have under Haanden Forſtaaelſe med Polakerne: hvorudover Tſaren tog ham til Fange i hans Reſidence Venden, og beleyrede Caſtellet, hvor det Danſke Folk, da det ey vilde give ſig, ſprang ſig med Slottet i Luften. Derpaa bad den fangne Kong Magnus Tſaren om Naade, ſaaledes ſom det endnu bruges der i Landet. Han kom og derpaa lös, da han ſaaſom ingen Hielp tilſtodes ham mere fra Dannemark, begav ſig paa Polſk Side, og indviklede Tſaren i en ulykkelig Krig, hvori han ſtedſe tabte. Nogle Skri-

bentere holder for, at Tſaren var ſaa ulykkelig i denne Krig formedelſt hans egen Efterladenhed, hvilken de ſkriver at være kommen af en Melankolie, ſom han i diſſe ſidſte Aar af hans Levnet fandt hos ſig, fordi han havde i Haſtighed ſlagen ſin ældſte Sön og Arve-Prinds til Döde, ſom toog Affkeed med ham, ſigende: jeg döer uſkyldig og Önſker intet uden at Gud vil legge de Aar til min Faders Alder, ſom han i ſin haſtige Harm tager fra min. Men de mere autentike Hiſtorie-Skrivere viſer at Krigen lööb ſaa ilde af for Rusland, fordi den förtes ſaavel af Pohlen, ſom fik idelig fordeelagtige Anſlag af den Liflandſke Magnus og hans Ruſſiſke Anhang. Hans egen Slægt og Fædrene-Land gav ham heri ey mindſte Bifald, men ſtræbte meget mere at afdrage Polen fra Krigen, og ham fra Pohlen. Derudover vedligeholdt og Tſaren ſtedſe ſaavelſom hans Efterkommere det Venſkab, hvilket havde været imellem Dannemark og Rusland fra Rurics Tiid af uoplöſeligt, ſaaſom det var tilligemed uundværligt for begge Riger, i ſær for

for Rusland, der ved det fandt meere end eengang ſin Regning.

De mangfoldige Udlændere, ſom denne Tſar fik ind i Landet, kom ogſaa meeſt fra Dannemark, og var enten indfödte Danſke eller Fremmede, der havde forſögt ſig i Dannemark og nu vilde pröve deres Lykke videre. Thi Sverrig og Polen tillod ey nogen anden at reyſe til Rusland end dem ſom de ey deri kunde hindre. *Endnu flere Fremmede.*

Under denne Tſar ſkede det ogſaa, at Engellænderne, ſom ſögte Farten omkring Norden, kom i den hvide Söe ind ved et Rusſiſk Kloſter, kaldet Arkangel, og treſenstive Verſt derfra til en Bye ved Navn Kolmogorod, hvorfra de ſendte nogle til Tſaren i Moſkov, ſom gav dem ſtrax ſaamegen Religions og Handels Frihed, ſom de forlangte. Derpaa inrettede de en Handel i Kolmogorod, og forflyttede den ſiden derfra længere ned ad Floden ved Kloſteret, hvor de med Tiden bygde en Bye, ſom kaldes efter Kloſteret Arkangel. Her ſatte ſig ey allene flere og flere Engellænder, men ogſaa Hollændere og andre Tid efter anden ned, *Ruslands förſte Samqvem med Engeland.*

 bygde

bygde sig der en Kirke, og reyste for at handle engang om Aaret til Forstaden i Moskov, hvor Udlænderne i Tsarens Tienneste ogsaa havde forskaffet sig en Evangelisk Præst og Kirke. De droog ogsaa Handelen ikke allene fra den Nord-östlige Deel i Rusland men ogsaa fra Novogrod, meest udi Krigs-Tider. Dog hindrede den Arkangelske Negoce ey, at jo de Svenske i Freds Tider har drevet en anseelig Handel med Rusland paa Neva-Floden, förend Petersborg blev bygt: hvilken Handel de nu ey mindre end deres Provincer sauner.

Endnu flere Fremmede.

Der Rusland havde ved Söe-Farten til Arkangel faaet mere og lættere Kommunication end tilforn med fremmede Europæiske Riger, saa kom og strax under Tsar Ivan Vasilovitz II. Skottiske Familier ind i Landet for at söge Tienneste, saasom Aar 1590 de Skamber, de Montpelon, de Bruce og de Kroo. Af hvilke de to förste er uddöde, den tredie er ophöyet i den Grævelige Stand og har endnu en General i Rusland, som Aar 1746 giftede sig med den Princesse Dolgoruky, hvilken

hvilken var troloven til Keyser PETER II. Den fierde Familie, nemlig de Kroo, efterlod sig i andet Leed een Sön og een Datter, da Sönnen er död uden Arvinger i fremmed Tienneste, men Daatteren har efterladt sig to Sönner, ved Navn Möller, som lever af deres Midler i Moskov.

Efter Tsaren Ivan Vasilovitz den II og hans Söns Död opkom de langvarige Trubler med de falske Demetrier. Og da skriver de Fremmede om Ruslands Historie, at der er komne nogle hundrede udenlandske Kiöbmænd til Moskov med den förste Demetrii Gemal fra Pohlen, hvilke dog maa siden alle være igien udreyste.

Men da den Romanovske Familie, som endnu regierer, kom paa Thronen, saa drog den Aarlig nogle fremmede ind i Landet. I Sær bevægte Tsar Alexius mangfoldige fremmede at gaae i sin Tienneste. Thi da hans Sön Peter maatte i den förste Rebellion flye for Strelizerne fra Moskov til Troize, og han da sammenkaldte der de fornemmeste Rusiske Familier og

Udenlandſke Officerer; ſaa fandt han deriblant tretten udenlandſke Generaler og ſex og tredive udenlandſke Oberſter, og et ſtort Antal af andre udenlandſke Officerer i mindre Charger.

Handelen i denne Periode.

I dette hele Seculum fra den Arkangelſke Handels Opkomſt under Tſar Ivan Vaſilovitz den II. indtil Keyſer Peter I. tog Handelen ſtedſe mere og meere til og dreves med ſtor Fordeel for Udlænderne. Thi förſt havde de endnu ingen Tarif, men förte den röde Viin frie ind, fordi den bruges i Kirkerne. De betalede for alle andre Varer, ſom de indförte, ikkun fem Pro Centum i Specie Rixdaler, hver Rixdaler beregnet til 50 Kopek. De havde Frihed at udſende Toldfrie ſaamange Varer i Værdie, ſom Priſen belöb ſig af de indförte, og for de övrige at betale Tolden af det, ſom udförtes, ligeſom af det der indförtes. Dernæſt var alle de Ruſſiſke Varer i læt Priis, ſaa at de udenlandſke Kiöbmænd i Rusland kunde tage höy Fordeel af deres Correſpondenter anden ſtæds, ſom den Tiid ey kunde vide Varer-

Varernes Priis og Handelens Omſtendigheder der i Landet. Endelig var det ogſaa den Tiid, formedelſt Pengenes Rarhed overmaade læt at leve i Rusland; thi jeg har funden til Exempel herpaa udi en Kirkebog ved den gamle Tydſke Menighed i Moſkov, at en Præſt har ſidſt i forrige Seculum indſkreven deri med ſin egen Haand: Dette Aar har Kirke Forſamlingen tillagt mig 10 Rubel Lön aarlig, ſaa at jeg nu har 60 Rubel Lön aarlig da jeg efter min Vocation har ikkun havt 50. Nu beretter gamle Folk, ſom kand erindre ſig det forrige Seculi Slutning, at Præſten ved ſamme Kirke har den Tiid bedre kundet udkomme end nu, da han har ſex gange ſaameget. Hvoraf ſluttes, at Penge maae der for et halvhundrede Aar ſiden have været rare, og at de, ſom nu omſtunder vil i Rusland giöre deres Regning efter den gamle Huusholding, maae beflitte ſig paa nye Midler for at bringe den i Rigtighed,

Med den Arkangelſke Handel med Engeland og Holland over Nord-Söen formeredes tillige Ruslands Correſpon-

ſpondence med Dannemark over öſt-Söen. Thi jeg finder endog to Danſke Prindſer at være i dette Seculum komne ind til Rusland: nemlig Johan Kong Friderich II. Sön, ſom ſkulde have havt Tſar Boris Gudenovs Daatter Alexia til Ægte, men döde 1602 nogle Uger for Bryllupet var berammet: og Valdemar Kong Chriſtian IV Sön, ſom Aar 1644 ſkulde ogſaa have havt en Ruſſiſk Princeſſe, hvorom paa et andet Stæd mere ſkal berættes.

Der gik ogſaa i dette Seculum adſkillige Europæiſke Geſantſkaber fra og til Rusland, ſaaſom fra den Tydſke Keyſer, Dannemark, Engeland, Sverrig og Polen, ſaa og fra Holſteen igiennem Rusland til Perſien. Og er denne Holſtenſke Geſanteres bekiendte Efterretninger de beſte, ſom haves om Ruslands gamle Tilſtand. Alt dette er nödigt her at vide, for at ſee hvorledes Veyen er bleven bereedt for Keyſer Peter I. ſom hans Fader aulede i ſin Alderdom, og paa hans Döbe-Dag toog paa ſine Arme, förende ham udi en Sal til de fornem-

fornemmeſte Rusſiſke Herrer med diſſe Ord: Seer her er eders Hyrde, ſom ſkal föde eder.

Den tredie Periode.

Keyſer Peter I. ſom havde fortreffelige Naturens Gaver, miſtede ſin Fader i ſin Barndom, og blev opdragen af hans Moder Natalia Kirilovna Nariſkin, og den gamle Galizin, en lærd Rusſiſk Herre, ſom talede færdig Latin, havde været Rusſiſk Geſanter, og ſom ſaavelſom Prindſens Moder fandt ikkun liden Fornöyelſe hos deres Lands Mænd, af hvilke de forfuldtes, men havde derimod faaet Smag i de udenlandſke Europæiſke Anordninger og Sæder. Begge var forſtandige og dydige, elſkte Prindſen med en uſædvanlig öm og dog tillige fornuftig Kierlighed, og giorde ſaadan en Sammenligning for ham imellem Lovene, Sæderne o. ſ. v. udi hans Fædrene-Land og andre Europæiſke Stæder, at han fik Tiid efter anden Lyſt til at foretage en Reformation i ſit Rige.

Förſte Aarſag til Peter Tſars Kierlighed til Fremmede.

Prindſen havde ogſaa ſaadan en beſynderlig Ærbödighed for dem begge, i ſær for hans Moder, at, da han blev ſtor,

ſtor, ſaa har han dog frygtet ſig idelig for Hende indtil Hendes Döds Time: hvilket gamle Folk i Rusland endnu med adſkillige Hiſtorier bevidner.

Den anden Aarſag.

De gav ham ogſaa en Udenlandſk Betientere ved Navn Lefort, ſom var föd i Geneve, men er kommen ung her til Kiöbenhavn, hvor han opholdt ſig nogle Aar, og begav ſig derpaa over Hamborg, Holland og Arkangel til Moſcov. Denne Lefort indtog aldeles Prindſen, og fortalte ham Tilſtanden af alting i Europa, i ſær i Dannemark, Sverrig og Holland. Han giorde ogſaa Prindſen bekiendt med andre Udlændere, ſom var i Rusſiſk Tienneſte, og ſom forklarede ham eet og andet endnu videre.

Den tre-

Og da Strelizerne, det er, de Rusſiſke forrige Guarde-Regimenter i det förſte Oprör vilde ſlaae Tſar Peter og hans Moder ihiel; ſaa var det de udenlandſke Officerer, ſom gav ham under Haanden den förſte Efterretning om Forræderiet, ſaa at han i Tide frelſte ſit Liv med Flugten. Derudover fik den unge Tſar endnu ſtörre Kierlighed for Udlænderne, ſaa at, da han kom

kom tilbage til Moſcov, fandt han meeſt Lyſt i at opholde ſig udi den ſaa kaldte Tydſke Forſtad, hvor de ſig i hans Tienneſte opholdende udenlandſke Folk, ſaa og de fra Arkangel eengang om Aaret til Moſcov reyſende Kiöbmænd, havde deres Boepæl og Huusholding. Han levede og ſtedſe lyſtig og munter med dem, og reyſte to gange til Arkangel for at ſeyle i Söen, lærte og den Tiid af Kiöbmændene det lidet Hollandſk, ſom han ſiden kunde.

Endelig reyſte Tſaren i det ſaa kaldte ſtore Geſandtſkab Aar 1697 med Lefort udenlands, erkyndigte ſig der fornemmelig om Söe-Væſenet og Handelen, droog mange Fremmede ind i Rusland, og toog i ſær ogſaa den Tiid Kreus, en Normand, i ſin Tienneſte, hvis Familie endnu lever i Petersborg, og ſom ſiden blev den förſte Rusſiſke Amiral, efterat han havde ſtrax 1698 begyndt at anlegge en Flode paa Don-Floden nedre i Landet.

Den Rusſiſke Handels Forening i Petersborg.

Da Keyſeren i den Svenſke Krig, ſom i diſſe Tider begyndte, havde indtagen Slyſſelborg og Nye-Skandſe Aar 1702,

1702, og forsikret sig det erobrede ved det Pultaviske Slag Aar 1709; saa lood han ey allene den Handel, hvilken de Svenske tilforn havde drevet her, fortsættes i den nye anlagde Bye Petersborg, men han sögte og at forflytte didhen den hele Russiske Handel med Europæerne, som var tilforn ogsaa gaaen over Arkangel og Lifland. Heri var han ogsaa lykkelig, thi Petersborg er det Stæd, hvor Rusland kand beqvemmest formedelst öst-Söen have Kommunicationen med Europa: da Farten paa Arkangel i Iis-Havet varer derimod ikkun tre Maaneder og er baade længere og farligere. Keyseren formaaede ogsaa mange Fremmede af alle Stænder til at komme ind i sit Land, og at forblive der, i det han baade anlokkede og belönnede dem merkeligen, saa og forsynede dem med store Privilegier.

Det blev alt for vitlöftigt her Stykkeviis at fortælle, hvorledes Keyser PETER I. og hans Efterfölgere, i sær Keyserinde Anna, har besörget den Europæiske Handels Opkomst i Riget: hvorfor jeg vil ikkun anföre disse efterfölgende

fölgende Puncter. Först er adskillige Anordninger, Love, Indrætninger og Anstalter giorte, altsammen for at regulere baade Land- og Söe-Handelen. Dernæst er udgiven en Vexel-Ræt, nye Land- og Söe-Told-Reglementer, iligemaade en nye Söe-Told-Tarif, hvilken jeg siden her vil meddele Læseren, og hvorved den gamle Söe-Told med fem pro Centum er afskaffet. Endelig er ogsaa Communicationen i Rusland bleven forfremmet ved Havnenes Anlæggelse og Udbedring, ved den ridende Postes Indrettelse, ved Lande-Veyenes Forfærdigelse og Forkortelse, og ved Kanalernes Udgravelse paa mere end eet Stæd i Riget. Da nu Folket har derved faaet mere Samfund med hverandre indbyrdes og andre fremmede Nationer Udenlands: og deres Kundskab i de dem nyttige Ting har derved tiltagen; saa er ogsaa alle Varernes Priis derved stegen nogle Gange saa höyt, fölgelig Handelen voxen nogle Gange större end den var i de forrige mörkere Tider.

Udregning over de Fremmedes Antal i Rusland.

Der opholder sig ogsaa nu mange Udlændere i Rusland, nemlig efter min Udregning i fölgende Antal:

1) I Petersborg,
Finner imellem eet og to tusende.
Tydskere imellem fire og fem tusende.
Svenske og Danske imellem fire og fem hundrede.
Engellænder og Hollænder hen imod sex hundrede.
Polaker, Franske, Italiæner, Armener, Persianer og andre Nationer henved fem hundrede.
Tilsammen ungefær imellem syv og otte tusende Siæle.

2) I Arkangel ungefær imellem tre og fire hundrede af alle Folk.

3) I Moskov ungefær imellem fem og sex hundrede.

4) I Astrakan ungefær halvtresenstyve.

5) I Siberien ved Bierg-Verkene og ellers adströdte henved halvtresenstyve.

6) Adströdte i Rusland henved fem hundrede.

Tilsammen Udlænderne i Rusland, henved ni tusende Siæle.

Disse

Disse Fremmede har deres egen Guds-Tieneste nemlig:

1. I Kronstad er een Evangelifke Menighed og derved een Præst.
2. I Petersborg er fire Tydske Evangeliske Menigheder, ved hver af de tre een, og ved den fierde to Præster: dernæst en Svensk og Finnisk Evangelisk Menighed, og derved een Svensk og een Finnisk Præst: videre een Reformeert Meenighed og derved een Præst: endnu videre een Rommersk Katholsk Menighed, og derved 4 Præster, en Italiæner, en Fransk-Mand, en Polak og en Tydsker.
3. I Arkangel een Evangelisk og een Reformeert Kirke, ved hver een Præst.
4. I Moskov to Evangeliske Menigheder, ved hver een Præst: een Reformeert Menighed, og derved een Præst: og een Romersk Katholsk, hvortil Armenierne ogsaa holder sig, og derved fire Præster.
5. I Astrakan een Evangelisk, og to Rommersk-Katholske Præster, hvilke bruges som Missionairer over Gilan til Persien.

 6. I

6. I Siberien een Evangelisk Præst hos Vice-Gouvernören i Irkutsky og een hos den fangne Græv Mynnik.
7. Een Evangelisk Præst paa Möllernes Jern-Verke ved Moskov.
8. Skal ogsaa være et Par smaa Menigheder i Ukræne.

Paa nogle af disse Menigheders Kirke-Böger grunder sig min Udregning om Udlændernes Antal. S. for Ex. Ved de fire Tydske Menigheder i Petersborg er ungefær 2000 Communicanter, og derved döer og födes aarlig ungefær 250 Personer. Da nu Menneskets Alder er, eet regnet i det andet, 25 Aar, saa skulde der være i Petersborg over sex tusende Tydske. Men som de fleeste er komne voxne ind i Landet; saa har jeg sadt deres Tal imellem 4 og 5000, hvortil jeg tillige har funden Grund i den Proportion, som Communicanternes Antal maae have til de andre. Og saa videre med de andre Menigheder.

Denne for Læseren uden Tvivl uformodentlige Mængde af Udlændere i Rusland er meest kommen ind i Landet

Landet formedelst de af Keyser PETER I giorte Anstalter. Denne Monark, som formedelst de da værende Omstændigheder behövede mange fremmede Folk til at indföre Haand-Verker, Handel og Videnskaber i Riget, forstood dog ret vel, hvem han iblant dem udvaldte til sin Tieneste, og lood sig ingenlunde indtage af deres Daarligheder, skiönt han brugte dem selv til sin og sit Riges Nytte. Han saae derfor til, saalænge han levede, at de ey med deres Kunst og Videnskab bragte tillige Vellyst, fremmede Sprog, Moder og Noder ind i Landet, og viiste selv med sit Exempel, hvormeget han foragtede alt dette. Thi skiönt han ræt vel vidste, hvad fremmed Ceremoniel, Stat, Smag, og saadanne Ting flere var: og havde selv seet dem Udenlands; saa vilde han dog selv ikkun antage lidet deraf. Og skiönt han havde et fortreffeligt Hoved til at lære altíng; saa vilde han dog ey tale andet end sit Lands-Sprog og noget lidet Hollandsk, hvori han udi Nödsfald nogenlunde forklarede sine Tanker

Tanker imod de Fremmede, hvilke alle maatte i hans Tienneſte lære Rusſiſk. Denne Keyſerens Forſtand er noget af det fornemmeſte, ſom har giort ham Stor og ophöyet ham over andre berömmelige Monarker.

Den Rusſiſke Handels Udbredelſe i Aſien.

Keyſer PETER I ſögte ogſaa at udvide ſit Folks Handel og Bekiendtſkab med alle Aſiatiſke Nationer, ſtræbte til den Ende at faae Aſſov af Tyrkernes Hænder, for at kunde frit handle paa Don-Floden igiennem den Asſovſke Söe overalt ind i den Sorte. Han ſendte ogſaa en Danſk Mand ved Navn Isbrand igiennem Siberien ind til Kina, ſom ſluttede der et Commercien-Venſkab, formedelſt hvilket Tſaren torde ſende aarlig en Karavane til Pekin. Saa ſendte han ogſaa to andre Danſke, Biering og Spangenberg, ſom var Capitainer paa hans Flode, til Kamſkiatkien for der at ſöge Farten til Japan og Amerika: om hvilken Expedition jeg ved anden Leylighed vil berætte mere. Han var ogſaa den förſte, ſom begyndte at ſeyle fra Aſtrakan paa den Kaſpiſke Söe til Perſien. Dog havde ogſaa Armenierne og Perſerne tilforn fört Silke til Rusland og ſoldt den til Hollænderne, ligeſom det ogſaa ſkeer endnu udi Petersborg. Og efter Keyſerens Tiid, nemlig for nogle Aar ſiden, er denne Handel bleven merkelig formeret paa fölgende Maade.

Den Engelſke Silke-Handel over Rusland til Perſien.

En vis Rusſiſk Söe-Officeer, en Engellænder ved Navn Elten, blev commanderet ned ved Ohrenborg der at optage Landet, og fik derved Leylighed til at erkyndige ſig om alting paa den Kant. Hvorudover han gav ved ſin Tilbagekomſt til Petersborg et Forslag ind til de Engelſke Kiöbmænd om at lade den Silke komme over Aſtrakan til Petersborg, og gaae fra Petersborg til London, hvilken man hidindtil i Engeland havde hentet fra Smyrna, og ſom derfor maatte föres ſaa langt igiennem de Tyrkiſke Lande. Hans Forslag fandt Bifald, og han ſelv, da han havde faaet ſin Afſkeed og Tilladelſe, ſendt til Perſien, hvor Skak Nadyr gav hans Principaler ſtrax et Privilegium heri, ligeſom de det forlangte. Derpaa oprettede de Engelſke Kiöbmænd i Pe-

 ters-

tersborg Contoirer i Gilan og Aſtrakan, bygde to Skibe paa dette ſidſte Stæd, og betroede dem bemeldte Capitain Elten til at hente Silken. Capitain Elten ſkal være ſiden gaaen i Skak Nadyrs Tienneſte, og nu occuperes paa den Kaspiſke Söe med at bygge ham eet eller fleere Skibe.

Der er ellers ſkeet nogen Forandring ved denne Engelændernes nye anlagde Söe-Fart fra Aſtrakan. Thi Regieringen i Rusland har förſt befalet, at de ey tör bruge andet end Rusſiſk Söe-Folk paa deres Skibe, og ſiden, at de bör afſkaffe deres ſtore Skibe, og paa ſmaa Rusſiſke Lotker, ſom ellers altiid har været brugelige i det Hav, at hente deres Varer: begge Dele for at ophæve Leyligheden, hvorved fremmede Folk og Videnſkaber kunde mageligen komme ind i Perſien. Skak Nadyr favoriſerer denne for ham, Rusland og Engellænderne fordeelagtige Handel, ſaa meget ſom han kand, og har for kort Tiid ſiden, da en vis Silke-Karavan blev plyndret i hans Land, ſtrax med 40 tuſende Rubler, tilſtrækkeligen gotgiort

giort Engellænderne den derved foraarſagede Skade.

Dette er det fornemmeſte, ſom jeg veed efter Keyſer PETER I Död at have tildraget ſig i den Rusſiſke Handels-Hiſtorie. Til alt det andet har Keyſeren i det ringeſte lagt Grundvolden. Og han var ſelv den ſtörſte Kiöbmand i Landet, og havde ſtore Monopolier, ſkiönt han i det övrige elſkte dem ligeſaa lidet ſom Laug iblant Haandverkerne, holdende dem ikkun nödige i nogle viſſe Tilfælder, f. E. naar en Handel enten i Begyndelſen bör oprættes, eller naar den af andre Aarſager bör tvinges. Ved hans Fliid, kand jeg derfor med Rætte ſige, at den Rusſiſke Handel er kommen til dens nuværende Tilſtand, hvilken jeg her vil forklare.

Den indenlandſke Handel imellem Rusſerne.

Den indenlandſke Handel beſtaaer deri, at mange Kræmmere og Hökere foruden Land-Mandens ſædvanlige Torve-Handel opkiöber hos Bönderne de andre Varer, hvilke de igien tillige med alle Slags Haandverks-Arbeyde og de udenlandſke Varer, ſom de bekommer fra Petersborg, holder offent-

offentligen fald i mange ſmaa Boder, der er inddeelte i Rader, hver Rad med ſine Varer. Naar jeg undtager Moſkov og Petersborg, ſaa er Boderne i de andre Byer ey af ſtor Vigtighed, dog af ſtörre Vigtighed i een end i den anden. Paa Torvet og i Boderne drives ſaaledes ald den indenlandſke Handel, og ey i Huſene, ſom det ſkeer i andre Lande. Og foruden diſſe daglige Markeder finder man ogſaa i de Rusſiſke Byer aarlige Markeder, da endnu flere Menneſker fra Landet og ſmaa Byer ſamler ſig for at kiöbe og ſælge. Hvilke Markeder Ruſſerne kalder Jahr Markta, ſaa at man af dette Navn ſeer at de har lært og antaget dem af de Tydſke.

Den indenlandſke Handel imellem Rusſer og Udlændere.

De Udenlandſke Kiöbmænd kiöber de Rusſiſke Varer enten i Magaſinerne og Boderne eller og efter sluttede Contracter. De ſom kiöber efter Contract, de betaler i det minſte den halve Summe forud til de Rusſiſke Kiöbmænd, ſom da reyſer ind i Landet, bringer Varerne til beſtemte Tiid og da imodtager den anden halve Summe, hvis de ey har forud faaet den gandſke.

Nu er der vel nogen Fare ved ſaadant Kiöb efter Contract. Men de, ſom kiöber paa Stædet, maa derimod betale Varerne nogle pro Centum dyrere, og kand ey altiid faae alle Slags og ſaa mange af hvert Slags, ſom de forlanger.

De udenlandſke Varer, ſom de fremmede Kiöbmænd ſælger til Rusſerne, lader de ſig enten ſtrax betale, eller crediterer dem Aar og Dag: hvilket ſidſte ſkeer meſtendeels med alle ſtore Summer. Heraf ſees, at de Rusſiſke Kiöbmænd har ſtor Fordeel af de udenlandſke, og kand ey endnu finde deres Regning ved at drive den udenlandſke Handel med egne Folk og Skibe: hvilket de desuden ey formaaer, ikke ſaameget af Mangel paa Penge ſom af Mangel paa Kundſkab og Correſpondenter, og formedelſt flere ſaadanne vigtige Aarſager. De fremmede Kiöbmænd der i Landet er næſten alle Factorer, og handler alle Parthie-viis med Ruſſerne, ſom ſælger og kiöber i eniſte Stykker.

Den indenlandſke Told.

Den indenlandſke Told er juſt fem Pro Centum, nemlig en Denuſka eller

ler halv Kopek af hver Griven, det er en Kopek af tyve for alle de Varer, som sælges paa Torvet, og 5 Rubel af 100 for alle andre inden- og udenlandske Varer, som föres ind i Kiöbstæden der at sælges. Lader Udlænderne Varer komme, saa beregnes dem hver Rubel til to Specie Rixdaler, det er næsten 12 Pro Centum, hvorfor de, saa meget mueligt, forskriver Varerne under Russiske Navne. Naar Varerne forsendes til et vist Stæd, saa betales der strax efter den derpaa i Tolden udtagne Seddel og foregaaende Visitation og Vurdering af Told-Betienterne de fem Pro-Centum. Og hvis da disse samme Varer skal sendes tilbage eller anden stæds hen, saa faaer Eyermanden ey Tolden igien, men maa betale atter 5 Pro-Centum for de samme Varer der, hvor de henkommer, og det saa ofte, som han udtager en ny Seddel. Nu synes vel dette at være et haardt Paalæg, men man bör herved at merke, at saadan Land-Told er i Stæden for Consumtionen og Accisen i andre Lande.

Her

Prisen paa Torve-Varer.

Her vil jeg anföre Prisen af adskillige Korn og andre Varer i Petersborg, ligesom Politie-Mesteren forordnede den samme Stæds i December Maaned Aar 1745.

		Paa Barkerne.	I Boderne.
Rug Mæl	9 Pud.	2R. - -	2R. 30K.
Hvede-Mæl	9 Pud.	3R. 50K.	3R. 95 K.
Fiint Hvede-Mæl	1 Pud.	- 80K.	- 90 K.
Hampe-Olie	1 Pud.	1R. 10K.	1R. 20 K.
Smör	1 Pund.	- 4½K.	- 5 K.
Havre-Mæl	1 Pud.	- 45K.	- 50 K.
Bog-Hvede Gryyn	1 Td.	2R. 90K.	3R. 20 K.
Havre-Gryyn	1 Td.	2R. 90K.	3R 20 K.
Byg-Gryyn	1 Td.	2R. 90K.	3R. 20 K.
Hirsse-Gryyn	1 Td.	4R. 50K.	4R. 95 K.
Hvide Ærter	1 Td.	3R. 30K.	3R. 63 K.
Slættere Dito	1 Td.	2R. 80K.	3R. 8 K.
Rug	1 Td.	- - -	1R. 80 K.
Rug-Malt	1 Td.	2R. - -	2R. 20 K.
Byg-Malt	1 Td.	1R. 60K.	1R. 76 K.
Hampe-Fröe	1 Td.	3R. - -	3R. 30 K.
Byg	1 Td.	1R. 20K.	1R. 32 K.
Havre	1 Td.	1R. 15K.	1R. 30 K.

Hvor disse Varer kommer fra til Petersborg og naar de maae derfra udföres.

Alle disse Varer saa velsom ald anden Proviant saa og alle andre Varer, undtagen de, som föres om Vinteren med Slæde-Bane, kommer op til Petersborg paa Floderne og Kanalerne langt nedre fra Rusland. Dog tör ingen

gen af disse ovenmeldte Varer, saa og nogle andre her u-nævnte, udföres af Landet i alle Tilfælder. Thi Keyser PETER I. har givet en Lov, at, saasnart de gielder over en vis Pris, saa kand de ey udföres. Som f. Ex. Naar, en Tönde Rug gielder over een Rubel der, hvor den kand udskibes, saa kand den ey föres ud o. s. v. med de andre Varer.

De Keyserlige mesten Deels indenlandske Monopolier.

De Keyserlige Monopolia bestaaer först i at sælge ald öl, Brendeviin, Möd og anden Drikke i det hele Rige udi alle Kroer, som enten pagtes bort eller staaer for Regnskab: dernæst i at sælge Saltet for en vis Priis udi hele Riget: videre i en Deel af den Siberiske og den hele Kinesiske Handel, af hvilken det fornemmeste, som gaaer ud af Landet, er Rabarbara: fremdeles med Blade-Tobaken, hvilken gaaer allene op i Snup-Tobak, thi Russerne röger ey Tobak, holdende det for at være syndigt. Endelig sælges ogsaa Tiæren og Birke Ollien iligemaade Potaske, Vidasken, Huusblas eller Fiske-Limen, altsammen for Kronens Regning. Med Justerne blev

blev og oprettet et Monopolium Aar 1716, at levere hvert Pud til Tsaren for 4 Rubel, men det blev strax igien ophævet.

Den udenlandske Handel.

Den udenlandske Handel er den rette Kilde, hvoraf Pengene tilflyder Rusland, og det i denne Orden og Proportion, at den Europæiske Handel er til visse ti Gange saa stor som den Asiatiske. I den Europæiske Handel er den Petersborgiske tilfulde ti Gange saa stor som den, der drives i Arkangel og alle andre Stæder. Og i den Petersborgiske er endelig den Engelske den beste, som bringer fleest rede Penge ind i Landet.

Den Asiatiske og först den Tyrkiske.

Den Asiatiske Handel bestaaer af den Tyrkiske, Persiske og Kinesiske. Den Tyrkiske Handel er ikkun liden, og drives med smaa Lotker paa Don-Floden og den Assovske Söe imellem Ukræne og Krim mesten Deels fra den Bye Tzercaskoy til Kaffa og andre Stæder, fornemmelig med Russisk Pels-Verk og Kavear, og Tyrkiske Stoffer og Kaffe. Den beriger hverken Tyrkerne eller Kosakkerne,

kerne, og har næsten ingen Connexion med Russerne, undtagen at der sælges ogsaa Tyrkiske Varer i nogle faa Moskovitiske Boder. Den bringer Kronen ey stor Told, og udfordrer derfor ey store Capitaler.

Den Persiske. Den Persiske Handel er ogsaa ikkun liden, og drives ligesom den Tyrkiske med smaa Lotker paa Volga-Floden og den Kapiske Söe fra Astrakan til Gilan og andre Stæder med Russiske Pels-Verke, Læder o. s. v. og Persisk Silke, Silke-Töye o. s. v. Den beriger hverken Taterne eller Persianerne, men den har mere Connexion med den Russiske Negoce end den Tyrkiske. Thi först opholder sig i et Huus i Petersborg nogle Armenier og Persianer, som er i Selskab med hverandre, indkiöber der Europæiske Varer og forsender dem til Persien, hvorfra de lader igien komme saamegen raa Silke, som Hollænderne og andre Nationer af dem forlanger, nemlig aarlig ungefær imellem to og tre tusende Pud. Dernæst er ogsaa en stor Silke-Fabrike udi Moskov, som forsynes paa samme Maade

de over Astrakan med Persianisk raa Silke. Endelig er for alting at merke den nye Engelske ved Capitain Elten oprættede Slike-Handel over Astrakan og Gilan med Persien, formedelst hvilken der gaaer aarlig over 6000 Pud Persianisk raa Silke ud fra Petersborg til Engeland, hvorhen den kom tilforn over Aleppo og Smyrma. Naar jeg undtager Nytten, som Rusland har af denne Silke-Handel saavel for dets eget Manufactur i Moskov, som Trafiken og Tolden af ald den anden; saa holder jeg i det övrige Taternes Astrakanske Handel med Persien, og Kosakernes Tzerkassiske Handel med Tyrkiet at være af lige Værdie, at bringe hver for sig Kronen aarlig nogle tusende Rubel Land-Told, og at udfordre henved 100 tusende Rixdalers Capital, som er omtrent Værdien af de Varer, der vexles om med hverandre.

Den Siberiske. Med den Siberiske Handel har det denne efterfölgende Beskaffenhed. Under Tsar Ivan Vasiloviz II opholdt sig paa Volga-Floden en Kosakkisk Fribyttere ved Navn Jermak Thimafeoviz,

feoviz, det er, Herman Thimothei Sön, som tillige med hans underhavende 400 Kosakker havde lært ved Tsarens Armee at bruge Krut og Kugler. Da nu Tsaren sendte Krigs-Folk ud at opsöge ham, retirerede han sig over Landet til Tobol-Floden, gik ned af den igiennem mange Udörkninger, bekrigede de Tatare, som han endelig fandt for sig, og betvang dem læt med sit Skyde-Gevær og sine i Krig vel-övede Kosakker. Men som han fandt overalt stor Armod, og havde selv desuden ingen Penge til at betale Folket, fattedes ogsaa Krigs-Ammunition; saa begav han sig til Solikamsky i det Kasanifke, og formaaede der en riig Kiöbmand, ved Navn Stroganof, til at skyde ham Penge for, hvormed han betalte Folket. Han kiöbte tillige det nödvendige, og toog igien sin Mars til det nye opfundne Land, hvilket han kaldte Siberien efter den förste Bye, som han fandt for sig. Den hede Sibir, og er nu aldeles ödelagt, da Russerne har derimod, syv Verste fra dens Rudera af, opbygt Tobolsky, som er nu Siberiens Hoved-Satd. Der-

Derefter sendte Kosakkerne Bud til Tsaren i Moskov, tilböd sig at undertvinge hele Siberien under hans Lydighed, hvis han vilde give dem Pardon og forskaffe dem den nödige Krigs-Ammunition, saa og forstærke dem med en Trop af deres Lands-Mænd; hvilket blev dem altsammen accorderet. De gik derpaa stedse videre, og undertvang de Tatariske Fyrster, som de sendte til Moskov i Fængsel, af hvilke den Siberiske, nemlig den fra den Stad Sibir, har under Keyser Peter den I havt i tredie Leed en Tsareviz eller Prinds, som var Guvernör i Moskov. Og af de andre Tatariske Fyrster nedstammer andre Knæser i Rusland, som kalder sig Sibirsky.

Kosakkerne opkastede ogsaa hist og her i Siberien en Ostrog, det er, en Skandse bestaaende af en Vold med Palisader paa og Spanske Ryttere rundt om, besadt med to eller flere Kanoner og med 100 til 300 Mand, ligesom de er större og mindre. De Kosakker, som opholder sig i disse Ostroger i Siberien, indfordrer i deres Pro-

vincer, Skatten af de der boende Tatare, hvilken bestaaer meest i Pels-Verk og nogle faa andre Varer. Thi disse gamle Siberiske Indvaanere giver Kronen, ey saa som Russerne, Rekryter eller Siæle-Penge eller anden Afgift. Og foruden disse Kosakker findes ey anden Russisk Milice i Siberien, undtagen nogle Guvernements-Regimenter i Tobolsky og andre Stæder, og det Koor, som nu er sendt ind under Commandoen af General-Major Kinderman.

Russerne begyndte ogsaa strax at handle i Siberien og at bygge Kiöb-Stæder, som nu belöber sig over 40, og gaaer lige ind i Kamskiatkien og til de Kinesiske Grændser, hvor de ogsaa bygde en Bye ved Navn Argun, som de siden, Kineserne til Villighed, igien forlode.

Den Kinesiske.

De handlede ey allene i Siberien Pels-Verke og i det Kinesiske Tatarie et Slags Bom-Ulds-Töy kaldet Kitaika, men de begyndte ogsaa under Haanden at handle med Kineserne, og bragte, som gamle Folk endnu erindrer sig, smaa Stykker Guld til Moskov

skov ind fra Kina. Da Keyser PETER I havde ved Isbrand indrættet Handelen bedre, og den siden endnu mere blev reguleret ved Lange, som havde været otte Gange i Kina og var tilsidst Vice-Guvernör i Irkutskoy i Siberien; saa kommer der nu hver tredie Aar en Kinesisk Karavane tilbage fra Pekin til Moskov, da Karavanen maae de to andre Aar benöye sig med det, som den kand opkiöbe paa Grændserne.

Den forener sig i Siberien med den Karavane, som bringer Kronens Revenyer fra dette Land til Moskov, hvor Varerne af dem begge forhandles under Opsyn af et dertil indrættet Cancellie, kaldet Siberskу Prikas. Naar Varerne er her ankomne, saa udtages först de beste af dem til den regierende Persons Brug, dernæst sælges de andre Parthie-viis paa offentlig Auction til de Russiske Kiöbmænd, som enten forsender dem videre eller lader dem ved de smaa Kiöbmænd Stykke-vis udhökre i Boderne.

De fornemmeste Siberiske Varer bestaaer i Pels-Verke, som ey synderligen forsendes til Europa, men

bruges mere i Landet selv, og gaaer ogsaa ud til Tyrkerne o. s. v. De faa Kinesiske Varer bestaaer i Silke-Töy, som opkiöbes alt der i Landet, i Rabarbara, som gaaer ud meest til Engeland, og i grön Thee, som ogsaa meest forbruges der i Landet, og kand ey faaes saa god nu som i forrige Tider. Kronens Fordeel ved den Siberiske Prikas baade af Siberiens Revenyer og den Kinesiske Handel holdes for at have belöben sig tilforn lidet over en Tönde Guld, men nu efter indfört bedre Indrætning til henimod 300 tusende Rubler.

Den Europæiske Handel. Ruslands Europæiske Handel bestaaer i den Polske, Arkangelske og öst-Söiske. Den Polske drives fornemmelig over Kiov, og er ey saa stor, at den kand komme her i nogen synderlig Betragtning; thi den giör Russerne og Polakkerne hverken merkelig Fordeel eller Skade.

I Arkangel. I den Hvide Söe er Arkangel den Russiske Handels-Stad, hvor endnu nogle af Varerne i den Nord-östlige Deel af Rusland udföres. Der ankommer nu omstunder aarlig nogle og

og tyve Engelske og Hollandske Skibe, s. f. E. Aar 1745 ankom der 25 Skibe. Og Tolden belöber sig der endnu aarlig til nogle og tyve tusende Rubel: hvoraf kand sluttes, at Varerne, som der udföres samt de faa, som indföres, maa dog belöbe sig over 400 tusende Rubel aarlig.

I Kola er fast ingen Handel; thi der ankommer ikkun aarlig een eniste Fransk-Mand, som förer Salt med sig ind og Lax igien ud, saasom han har der forpagtet Lax-Fangsten. I Kola.

Handelen i Pustosero er ogsaa af saa liden Betydning, at Skipperne kand maaskee neppe finde, hvor Havnen ligger. I Pustosero.

I öst-Söen er derimod Handelen paa de Russiske Provincer saa meget desto större. I Riga allene belöber Söe-Tolden med Portorium sig aarlig til 300 tusende Alberts-Daler: i Viborg til 20 tusende Rubel: og i Revel og Narva paa hvert Stæd ungefær ligesaa meget som i Viborg. Men efterdi de Varer, som gaaer ind og ud i alle disse Stæder ved öst-Söen, gaaer hverken ind i Rusland, föres ey heller I öst-Söen.

ler ſædvanligen ud derfra, ſaa er det egentligen den Petersborgiſke Handel, paa hvilken der fornemmelig bör agtes. Den halve Deel af den drives af Engellænder, den fierde Deel af Hollænder, og den ſidſte fierde Deel af andre Nationer. Jeg troer ey at kunde fornöye Læſeren ſaameget med en vitlöftig Beſkrivelſe over den, ſom at give ham de Efterrætninger i Hænderne, hvoraf han ſelv kand beſt heri dömme.

Liſte over de i Petersborg ankommende Skibe.

Förſt vil jeg meddele ham en Liſte paa de i Petersborg eet Par Aar ankomne Skibe og de Kiöbmænd, til hvilke de har været addreſſerede. Dernæſt vil jeg hosföye en Fortegnelſe over de i diſſe Aar udgangne og indkomne Varer. Og endelig vil jeg forklare det tungeſte heri ved nogle nödige Anmærkninger, ſluttende endelig med Told-Tariffen og ſaadanne herhid henhörende Ting flere.

Liſte

Liſte paa de Skibe, ſom Aar 1744 og 1745 ankom til Petersborg.

	Aar 1744	Aar 1745
I. Danſke	12	18
II. Engelſke	115	69
III. Hollandſke	61	32
IV. Lybekker	29	31
V. Svenſke	15	9
VI. Roſtokker	12	11
VII. Hamborgere	6	7
VIII. Franſke	5	7
IX. Danſiger	5	6
X. Kieler	2	2
XI. Stetiner	2	3

Tilſammen Aar 1744 Skibe 264 og 1745 Dito 195.

Heraf var addreſſerede Til	1744	og 1745
1 Ridders	15	15
2 Belkamp	16	7
3 Bardevig	7	6
4 Vigor og Compagnie	25	10
5 Krammond og Timmerman	22	11
6 Jacob Volf	29	18
7 Thomſon og Peterſon	14	8
8 Napier og Haſenfeller	16	16
9 Reinsdorf og Compagnie	5	6
10 Stephan Lindeman	6	5
11 Jacob Magnuſſen	-	2
12 Johan Fund	-	2
13 Georg Volffert og Grot	2	-

K 5 14 Da-

14	David Verner	1	-
15	Deutschnan og Compagnie	1	-
16	Sasenhagen	1	1
17	Vauel	1	1
18	Preskot og Liig	2	7
19	G. Hofer	3	2
20	Köppen	2	1
21	Pahl og Henslein	1	-
22	Limborg og Bötling	1	2
23	Svellengræber og Middendorf	1	4
24	Fraser	2	3
25	Ludolf Dohm	1	-
26	Jacob Barts	1	-
27	Jacob Stelling	4	4
28	Dingley og Edvard	3	3
29	Andreas Ohm	3	-
30	de Friis	2	-
31	de Voigt	1	3
32	Daniel Otto	1	-
33	Johan Kreuz	10	3
34	Markus Bajeni	1	-
35	Meyer og Sander	2	1
36	Kossel og Hak	8	1
37	Hans Tobias Neyman	1	-
38	Krempin og Compagnie	10	11
39	Jonas Noogleyer	1	-
40	Michael Friderik Kapel	1	-
41	Christopher Öhlers	-	5
42	Ordre	41	37
		264	195

De

De Varer, som indförtes i Petersborg i et ubenævnt Aar.

Varernes Navne og Sortering.	*Varernes Udmaaling efter Vægt, Maal, Tal og Priis.*	
I. Mineral-Riget.		
I. Farver.		
1 Aurum pigmentum	-	12 Pund
2 Blaat til Stivelse	86 Pud	30 Pund
3 Blyant og rödt Kride	17 Pud	- -
4 Blye-Hviidt	486 Pud	31 Pund
5 Bur	41 Pud	17 Pund
6 Kaaber-Grön eller Grön-Spand	-	-
- - Tyrkisk og andre Slags	517 Pud	10 Pund
7 Dito Venetiansk	9 Pud	-
8 Kride, reven	69 Pud	-
9 Orlean	18 Pud	20 Pund
10 Sandel, rööd	2859 Pud	-
11 Dito blaa	7972 Pud	-
12 Sinober	29 Pud	17½ Pund
II. Glas.		
1 Briller, indfattede	45 Dosin	9 Par
2 Dito i Sölv indfattede	1 Dosin	-
3 Butellier, ledige og ordinære.	93381 Stykker.	
4 Glas, rödt for	30 Rubel.	
5 Speyle for	2889 R.	60 Kop.
6 Koraller	1950000 Styk	
7 Vindvers Glas, Hamborgsk	621 Kister	
8 Dito Fransk	4 Kister	

II. Me-

III. Metal baade udtrækket og slaget og paa anden Maade forarbeydet.

1 Blye - - - 504 Pud
2 Guld i Böger - - 176 Böger
3 Dito og Sölv i Galoner 27 Pud 25 Pund 9¾ St.
4 Dito og Sölv i Stoffer og Brokader for 7936 Rub.
5 Dito, slaget - - ¼ Pund
6 Glands-Guld - -
7 Guld-Traae - - 20 Pund
8 Guld-Tresser, u-ægte - 6750 Pund
9 Jern-Blek, hviidt og enkelt - 19 Tönder
10 Dito, dobbelt - 18 Tönder
11 Jern-Kram for - 8904 Rubel 50 Kop.
12 Dito, smaa for - 9991 Rub. 35 Kop.
13 Jern-Skrine, to for - 60 Rub.
14 Kaaber-Kiedler - - 98 Pud
15 Kaaber-Traae - - 5 Pund
16 Messing Latuun - 107 Pud
17 Messing i Kiedler og Bekkener 466¾ Pund
18 Messing i Finge-Böre 524 Gros 7 Dosin
19 Dito i smaa Kar - 121 Pud
20 Dito Söm - - 49500 Styk
21 Dito Sömme-Hoveder - 33 Pud
22 Dito i Kaarde- og Herts-Finger-Greeb, forgyldte - 20 Styk
23 Dito i Vægte - - 2 Pud
24 Qvæg-Sölv - - 49 Pud
25 Ridder-Stierner - - 12 Styk
26 Staal - - 10 Pud 5 Pund
27 Dito i Klinger og Gevær for 1105 Rubel

28 Dito

28 Dito i Knive og Gafler for 3105 Rubel.
29 Dito i Kaffe-Möller - - 9 Styk.
30 Dito i Leer, med hvilke man slaaer Höe - - 4401 Styk
31 Dito i Naale, alle Slags 187500 Breve
32 Dito i Sye-Naale - 15093500 Styk
33 Dito i Skrit-Skoe - - 12 Par
34 Dito i Traa - - 647 Pud
35 Sölv, slaget - - 1¾ Pund
36 Dito i Böger - 12 Böger
37 Dito Uhr-Verke for - 2178 Rubel
38 Dito med Galanterie Varer for 28119 R. 85 K.
39 Tin i Fade og Tellerkener 3249 Pud 14 P.
40 Dito i andre kar - 88 Pud 6 Pund
41 Dito Slæt - - 3607 Pud
42 Dito i Folium for - 24 Rubel

IV. Stene.

1 Flinte-Stene - - 28000 Styk
2 Grifler - - 500 Styk
3 Pimp-Steen - - 14 Pud
4 Porsellæn-Glas- og Leer-Kar for - 13133 Rubel 80 K.
5 Slive-Stene - - - 406 Styk
6 Smelte-Degel, een - 4 R. 40 Kop.
7 Steen-Kul - - - 64 Læster
8 Tobaks-Piber - - 1669½ Gros

V. Ting, som foruden de ovenmeldte regnes iblant Mineralierne.

1 Alluun - - 13036 Pud 24 Pund
2 Galmey - - - 850 Pud

3 Sal

3 Sal Ammóniak -	20 Pud 30 Pund
4 Skille-Vand eller Aqva fortis	1 Pud 20 Pund
5 Smergel - -	4 Pud 5 Pund
6 Svovel - - -	855 Pud
7 Vand, mineralsk, saasom Spa- og deslige -	1377 Krukker og Butellier

II.

Dyyr-Riget

I. Farver.

1 Berliner Blaa -	42 Pud 13 Pund
2 Koksenille - -	10 Pud 32 Pund

III. Fisk.

1 Anskioser -	1171 Smaa Tönder
2 Flynder, store - -	500 Styk
3 Dito smaa - - -	33195 Styk
4 Laberdan - -	$30\frac{1}{4}$ Tönde
5 Muslinger, Syltede -	$2\frac{1}{2}$ Anker
6 Sild, Norske Graa-Beens	$1300\frac{1}{2}$ Tönde
7 Dito, Hollandske -	$5331\frac{1}{16}$ Tönde
8 Dito rögede - - -	800 Styk
9 Stok-Fisk - -	46 Pud
10 Strömlinger - -	84 Tönder
11 Östers Friske og Saltede	437 Tönder

II. Horn, Been og Skaller.

1. Fiske-Been -	18 Pud 30 Pund
2 Hiorte-Takke, pulveriseret	2 Pud 18 Pund
3 Kamme af Horn, slætte -	1958 Styk
4 Dito af Been - -	764 Styk
5 Perle-Moder for - -	32 Rubel

IV. Köd.

IV. Kiöd.

1 Giæs, rögede -	1 Pud 38 Pund
2 Oxe-Kiöd, röget -	11 Pud 21 Pund
3 Oxe-Tunger, rögede -	39 Pund
4 Svine-Kiöd, röget Flesk	101 Pud 37 Pund
5 Pölser, rögede - -	69 Pud

V. Læder.

1 Gyrtler - - - -	4 Styk
2 Handsker for Mand-Folk og - - Fruentimmer -	1114 Dosin 6 Par
3 Dito, udsyede med Guld og Sölv	1 Dosin 4 Par
4 Heste-Töy for -	830 Rub. 50 Kop.
5 Kaarde-Geheng - -	6 Styk
6 Kalve-Skind, garvede -	89 Pud
7 Pergament - -	80 Blade
8 Pund-Læder - -	28 Pud 20 Pund
9 Skoe til Mand-Folk - -	624 Par
10 Dito til Fruentimmer for	580 R. 80 Kop.
11 Skoe- og Töffel-Blade for	30 Rub. 50 Cop.
12 Smede Blæse-Belge -	4 Stykker
13 Strömper af Læder -	11 Par
14 Stövle - -	15 Par
15 Töfler til Mand-Folk for -	23 Rubel.

VI. Silke.

1. Silke, spunden -	10 Pud 8 Pund 3 St.
2 Atlas for - -	1280 Rubel
3 Baand uden Guld og Sölv	4 Pud $15\frac{1}{4}$ Pund
4 Dito med Guld og Sölv	2 Pud 15 Pund
5 Baand af anden Sorte -	1440 Arskin
6 Bast for - -	145 Rubel
7 Flöyel - -	$6035\frac{1}{2}$ Arskin

8 Fran-

8	Franser	1½ Pund
9	Graditur og Tersenille	5291¾ Arskin
10	Haar-Punge	402 Styk.
11	Haandsker	5½ Pund
12	Kaarde-Geheng	5 Pund
13	Klæder udsyede til Mand-Folk og Fruentimmer for	8636 R. 40 Kop.
14	Maar, smalt	2502 Arskin
15	Dito, breedt	125 Arskin
16	Dito med Guld og Sölv	177½ Arskin
17	Dito halv med Guld og Sölv	1106 Arskin
18	Palentiner af Silke og Haar for	939 Rub.
19	Punge	1½ Dosin
20	Strömper til Mand-Folk	155 Dosin 5 Par
21	Dito til Fruentimmer	43 Dosin 3 Par
22	Skerffe	14 Styk
23	Taft for	4547 Rubel
24	Dito smalt	3535 Arskin
25	Dito, breedt	2261 Arskin
26	Tör-Klæder, heel og halv af Silke for	8504 Rub 35 Kop
27	Töy og Damaster,	21 Styk
28	Dito Kinesisk og Italiænsk	178 Styk
29	Vatter	19 Pud 30 Pund
30	Vox-Taft	50 Arskin

VII. Uld, Haar o. s. v.

1	Barkan for	567 Rub 2 Kop.
2	Bay	5080 Arskin
3	Dito	192340 Arskin
4	Biber störste	522 Styk
5	Dito Mellem Slags	761 Styk
6	Dito, smaa	1250 Styk

Bi-

7	Biber-Handsker til Mand-Folk	21 Dosin 8 Par
8	Biber-Hatte	54 Dosin 10 Styk
9	Dito, halv-fine	161 Dosin 8 Styk
10	Biber-Strömper til Mand-Folk	17 Dosin
11	Dito til Fruentimmer	14 Dosin
12	Bord-Dekker	11 Styk
13	Byrster	6¾ Dosin
14	Draget for	3396 Rubel
15	Flonel, smalt	40363 Arskin
16	Flor	194 Styk
17	Griset for	2750 Rubel
18	Hatte, ordinære	82 Dosin
19	Hatte-Plumaser	277 Styk
20	Kalamanker	38696 Arskin
21	Dito halve	100 Styk
22	Kameel-Haar spunden	77 Pud 26 Pund
23	Kamelot, beste slags	37¾ Arskin
24	Kameel-Haars-Knappe og andre Slags, for	2819 Rubel 15 Kop.
25	Kameel-Haars Strömper til Mand-Folk	457 Dosin
26	Dito til Fruentimmer	195 Dosin 8 Par
27	Karadasser	262½ Dosin
28	Klæde, Mellem-Slags	93274½ Arskin
29	Dito slæt Lettisk	37 Styk
30	Dito, slæt fra andre Stæder	2645 Arskin
31	Dito, gandske slæt	86757 Arskin
32	Dito for Soldaterne a 57 Kop.	394986¼ Arskin
33	Dito af ordinær Sort.	15059 Arskin
34	Dito Slesisk	2408 Styk
35	Dito beste Slags og Karmesin	21972 Arskin
36	Dito i Lapper, slætted	18 Pud

L

37 Dito

37	Dito i Lapper af Mellem-Sorten	76 Pud
38	Dito i Lapper fine -	42 Pud
39	Dito - Lifter -	180980 Arfkin
40	Mennifke-Haar -	18 Pud
41	Nat-Huer og Bryft-Tröyer	238 Dofin
42	Penne-Fedre -	15100 Styk
43	Ræve-Skind til Pelfe -	261 Styk
44	Söy for - -	112 Rubel
45	Stamet, ordinær -	152848 Arfkin
46	Dito dobbelt -	78921 Arfkin
47	Stof - -	8177 Arfkin
48	Dito andet Slags enkelte	1622½ Arfkin
49	Dito dobbelte -	1789 Arfkin
50	Tapeter for -	11325 Rub. 55 Kop.
51	Trip for - -	2052 Rubel
52	Uld af Faar - - - - -	
53	Uldet Töy til Under-Foeder	4021½ Arfkin
54	Uldene Stifletter -	100½ Dofin

VIII. Ting, fom endnu henföres til Dyr-Riget.

1	Ofte, Hollandfke og andre deslige - -	1648 Pud 8 Pund
2	Dito, Parmefan - -	129 Pud
3	Pomade - -	2 Pud 1 Pund
4	Smör - -	287 Pud 20 Pund
5	Sæbe, udenlanfk -	12 Pud 19 Pund

III

Plante-Riget

I. Blade

1	Tee - -	93 Pud 11 Pund

2 To-

2	Tobak, Knafter -	23 Pud 31 Pund
3	Dito i Ruller - -	6 Pud 4 Pund
4	Dito, Snuf-Tobak, Rappee	6 Pud 24½ Pund
5	Dito, Spanfk Snuf-Tobak	3 Pud 29 Pund
6	Dito, Snuf-Tobak af andre Sorter	38 Pund

II. Farver.

1	Drage-Blod - -	10 Pud
2	Indigo - - -	1997 Pud
3	Indigo Lauro - -	152 Pud 15 Pund
4	Korkumeie - -	15 Pud 20 Pund
5	Krap -	3730 Pud 31 Pund
6	Lak, Venetianfk -	1 Pud 4 Pund
7	Paftel - -	97 Pud
8	Saflor - -	19 Pud 20 Pund
9	Sminke for -	58 Rubel
10	Voy - -	166 Pud 20 Pund
11	Farver, fom ey er nævnte i Tariffen, for -	1977 R. 22 Kop.

III. Fröe.

1	Aniis - -	30 Pund
2	Kanari-Fröe -	10 Pud 35 Pund
3	Kummel - -	30 Pund
4	Senop - -	9 Pud 12 Pund

IV. Frugter, Europæifke og Afiatifke, törrede og Frifke, ufyltede og fyltede

1	Ananas, indfyltet for -	24 Rubel
2	Afia for -	48 Rub. 50 Kop.
3	Bönner, ordinære Tydfke	¾ Tfketverk
4	Dito Banille og Kakao	4 Pud 6 Pund 12 Lod.

5 Ci-

5 Citroner, friske - 963½ Kiste
6 Dito, indsaltede 488 Oxe-Hoveder 2 Ankere
7 Citron-Saft - 109 Ankere
8 Citron- og Pomerans-Skaller 231 Pud 20 Pund
9 Figen - - 224 Pud 25 Pund
10 Gal-Æble - - 30½ Pund
11 Haue-Frugter, friske 2058½ Tönde
12 Dito, Syltede - 31 Anker 31 Butel.
13 Dito törrede Æble og Pærer 62 Pud 26 Pund
14 Dito, Kirsebær for 188 Rub. 20 Kop.
15 Dito, Svedsker 3788 Pud 27 Pund
16 Dito, i Sider eller Moost 60 Butellier
17 Dito i Sider af andet Slags 444 Butellier
18 Honning, Bruun - 1551 Pud
19 Dito hviid - 221 Pud
20 Ingefær, syltet - 58 Pud 17 Pund
21 Dito, hvid tör - 11 Pud 23½ Pund
22 Dito, sort - 62 Pud 35 Pund
23 Kaffe - - 3334 Pud
24 Kaneel - 97 Pud 13 Pund
25 Kapers - 181 Pud 22 Pund
26 Kardemomme - 87 Pud 15½ Pund
27 Kastanier, friske 49 Pud 32 Pund
28 Konfekt, syltet og tör 361 Pud 18½ Pund
29 Dito, af Sukker - 8 Pud
30 Korender - 602 Pud 20 Pund
31 Mandler - 729 Pud 32½ Pund
32 Muskat-Blomme - 4 Pud 3¾ Pund
33 Negliker - 6 Pud 3¾ Pund
34 Nödder, Muskat - 9 Pud
35 Dito, Fistas - 9 Pud 5 Pund
36 Dito ordinære 5 Sække 1 Skieppe

37 Dito

37 Dito, Val-Nödder - 30000 Styk
38 Oliver - - 145 Anker
39 Peber - 1579 Pud 6 Pund
40 Dito, hviid - 1 Pud 31¼ Pund
41 Rosiner - 3584 Pud
42 Safran - - 1 Pud 10 Pund
43 Skokolade - 22 Pud 19 Pund
44 Sukat - 14 Pud 32 Pund

V. Gummi.

1 Beg, tynd - 150 Tönder
2 Dito til at rispe med - 10 Pud
3 Harpix til at stryge Buer 112 Pud 20 Pund
4 Kopal for - - 10 Rubel
5 Lak til Breve - 1 Pud 34½ Pund
6 Mastix, hviid - - 3¼ Pund
7 Rav for - 86 Rubel
8 Rav-Koraller - 1 Pud 26 Pund
9 Storax - 1 Pud 33 Pund
10 Virög, slæt - 1081 Pud 30 Pund
11 Dito beste - 33 Pud 10 Pund
12 Virögs Stöv - 32 Pud
13 Vox-Lyys - 79 Pud 27½ Pund
14 Vox til Skoe for 1 Rubel 50 Kop.

VI. Korn.

1 Erter - - 16¼ Tsketverk
2 Havre - - 25 Sække
3 Kringler og Tvebakker 74½ Anker
4 Mæl af Bog-Hvede - 1 Pud 10 Pund
5 Dito af Erter - - 1 Pud
6 Dito af Havre - 3 Pud 39 Pund
7 Dito, Kraft-Mæl - 1682 Pud 36 Pund

8 Nu-

8 Nudeler for - 118 Rubel
9 Pudder - - 395 Pud
10 Risen - Gryyn 1296 Pud 28 Pund
11 Dito, et andet slags 127 Pud 2 Pund

VII. Linned.

1 Baand, Floret for 4619 R. 50 Kop.
2 Kammer-Dug - 136½ Styk
3 Kanifas, strivet - 16017 Arskin
4 Kniplinger for - 2203 Rubel
5 Linnet til Bord-Duge - 162 Arskin
6 Dito til Servietter - 771 Arskin
7 Lærred, udenlandsk 20064½ Arskin
8 Traa, Hollandsk - 2 Pud 18 Pund
9 Traa-Handsker, valkede 29 Dosin
10 Traa-Tresser - 1 Pud 1 Pund
11 Vox-Dug, sort - 2329 Arskin

VIII. Ollie.

1 Bom-Ollie - 2159 Pud
2 Jasmin-Ollie - - 18 Pund
3 Kaneel-Ollie - 6 Solotnik
4 Loorbær-Olie - 18 Pud
5 Pomerands Ollie - 4 Pud 25 Pund
6 Rav - Ollie - - 18 Pund
7 Rove-Ollie - - 7 Pud
8 Terpentin - - 103 Pud
9 Dito Venetiansk - 9 Pud
10 Teriak - - 10 Pund

IX. Papier.

1 Blomster - som er giorte med Kunst af Papier, Silke, o.s.v. for 600 Rubel

2 Graat

2 Graat og blaat Papier - 58 Riis
3 Guld - Papier - - 9 Riis
4 Kontoir - Böger med reent Papier 14 Styk
5 Kort at spille med, alle slags 1011 Dosin
6 Makulatur - Papier - 100 Riis
7 Post - Papier - 217½ Riis
8 Skriver-Papier - 2591 Riis
9 Real eller Alexandrinsk Papier af största Slags - - 4 Riis
10 Dito af Mellem-Sorten - 82 Riis
11 Dito af Mindste Slags - 61 Riis
12 Tryk - Papier - 323 Riis

XI. Rödder.

1 Fiol - Rood - 36 Pud 34 Pund
2 Kaland Rood - 73 Pud 6 Pund
3 Lög, hviid for - 6 Rubel
4 Peberood for - - 9 Rubel

XI. Sukker.

1 Sukker, Kanari - 1159 Pud 20 Pund
2 Dito af Mellem - Sorten 9387 Pud 18 Pund
3 Dito ordinær - 13152 Pud 25 Pund
4 Pudder - Sukker - 332 Pud 6 Pund
5 Sukker - Kandi - 872 Pud 20 Pund

XII. Træ og Træ-Varer, o. s. v.

1 Fade til Viin, ledige, for - 60 Rubel
2 Kön - Rög - - 3 Pud
3 Lyse - Speed - - 1260 Styk
4 Nöde - Træ - - 358¼ Pud
5 Proppe til Butellier - 965716 Styk
6 Rammer til Skilderier for 187 Rubel

7 Musi-

7 Muſikalſke Inſtrumenter	for 505 Rnbel
8 Skampioner, fremmede	3 Pud 17 Pund
9 Skrine ſmaa	54 Styk
10 Spande	242 Styk
11 Stokke for	940 R. 50 Kop.
12 Svompe Græſke	3 Pud
13 Træ til Paneel-Verk for	2603 R. 20 Kop.

XIII. Træ-Uldene og Plante-Ulds-Varer.

1 Bom-Uld, raa	273 Pud
2 Dito, ſpunden	3 Pud 35 Pund
3 Bom-Ulds-Garn til Lyys	1 Pud 3 Pund
4 Bomaſie	12323 Arſkin
5 Bom-Ulds Handſker til Fruentimer	2 Doſin
6 Bom-Ulds Strömper til Mand-Folk	6 Doſin
7 Dito af Mellem-Sorten	$173\frac{1}{3}$ Doſin
8 Dito til Fruentimmer	132 Doſin
9 Bom-Ulds-Stifletter	9 Par
10 Katuun	2043 Arſkin
11 Katuuns-Dekker til Senge	10 Styk
12 Nettel-Dug, beſte Slags	34 Styk
13 Dito af Mellem-Sorten og ſlæt	$176\frac{1}{2}$ utyk
24 Sits	$1025\frac{1}{2}$ Arſkin

XIV. Viin og Brende-Viin.

1 Brende-Viin, kalden Arrak	43 Anker
2 Dito Danſiger	$617\frac{1}{2}$ Anker
3 Dito Franſk	$3784\frac{1}{2}$ Anker
4 Dito Rinſk	$73\frac{1}{2}$ Anker
5 Dito, Ungerſk Vand	4063 Glas
6 Dito Engelſk-Elexier	3218 Glas
7 Viin, Florentinſk	$255\frac{1}{4}$ Kiſte

8 Dito

8 Dito Muſkateller og andre gode Franſke Vine	292 Oxe-Hoved
9 Dito, ordinære, röde, hvide, Pontak- og Pikadon	$7643\frac{2}{3}$ Oxe Hoved
10 Dito Rinſk og Moſel	$481\frac{1}{4}$ Anker 15 But.
11 Dito Spanſke og Rinſke	158 Oxe-Hoved 26 But.
12 Dito, Spanſk og Sekt	326 Oxe-Hoved
13 Dito Ungarſk fra Donau	18 Spand
14 Viin-Eddike	603 Anker
15 Viin-Steen	730 Pud

XV. Öl.

1 Engelſk	206 Anker 33 But.
2 Lybſk	$10\frac{1}{2}$ Anker
3 Fra andre diverſe Stæder	$72\frac{1}{2}$ Anker
4 Öl-Eddike	267 Oxe-Hoved $1\frac{1}{4}$ Anker

XVI. övrige Ting, ſom henföres til dette Stykke

1 Kanfer	38 Pud 35 Pund
2 Materialer til Apotheker for	75 R. 92 Kop.
3 Pot-Aſke	2 Pud
4 Spioter for	

De Varer som förtes ud af Petersborg Aar 1744 og 1745

Varernes Sortering og Navne.	*Udmaalning efter Vægt, Maal og Tal.*	*Priis Rubel.*	*Udmaalning efter Vægt, Maal og Tal.*	*Priis Rubel.*

I.

De Varer, som regnes til Meneralierne, baade Landets egne og trafikeerte, item tilbagesendte, raa og forarbeydede.

I. Metal.

1 Haand-Boor	2 Dos.	1 R.	2 Dos.	1 R.
2 Jern i Stanger	218763 Pd.	138384 R.	194463 Pd.	128346 R.
3 Dito i Ankere	798 Pd.	798 R.	- -	- -
4 Jern-Söm	- -	- -	1 Pd.	1 R.
5 Kaaber i smaa Kar	5 -	66 -	15 -	238 -
6 Sölv-Baand	1 Dos.	21 -	- -	- -
7 Sölv-Franser	12 Ars.	12 -	- -	- -
8 Sölv- og Guld-Hals-Klæder	12 Styk	24 -	- -	- -
9 Sölv og Guld-Liv-Baand	18 St.	36 -	- -	- -
10 Sölv- og Guld-Sleiffer	6 St.	12 -	- -	- -
11 Sölv- og Guld-Snore	1 Pund.	30 -	- -	- -
II. Salt.	- -	- -	18 Pd.	9 R.
III. Stene.				
1 Karniol	10 Pd.	1200 Rub.	- -	- -
2 Tegel	13000 St.	26 -	- -	- -
Summen fra Aar 1744.		140610 Rub.	1745.	128595 R.

II.

II.

De Varer, som henföres til Dyyr-Riget, baade Landets egne, og trafikeerte og tilbage-sendte, raa og forarbeydede.

I. Been.

1 Elephant Tænder	1 Pd.	40 R.	- -	- -
2 Elends-Födder	- -	- -	8 Par	1 R.
II. Fiske.				
1 Huus-Blas eller Fiske-Liim, beste Slags	1 Pd.	4 R.	1 Pd.	6 R.
2 Dit. mellem Slags	1578 -	10260 -	388 -	2789 -
3 Dito, ringere	3788 -	22730 -	2187 -	10835 -
4 Kavear, presset	7280 -	7280 -	1679 -	2558 -
5 Krebs-Stene	148 -	1332 -	- -	- -
6 Lax, röget	3 -	3 -	1 -	1 -
7 Osetrine, eller Stær röget	20 -	14 -	- -	- -
8 Sild	13 Td.	32 -	- -	- -
9 Sterlette, röget	9 Pd.	1 -	- -	- -
10 Stok-Fisk	31 -	19 -	15 Pd.	12 -
III Kiöd. o. s. v.				
1 Biber-Geel med Melk	10 Pd.	953 R.	3 Pd.	381 R.
2 Dito uden Melk	- -	- -	9 -	1068 -
3 Flesk	- -	- -	27 -	30 -
4 Kiöd	1365 -	955 -	1281 -	664 -
5 Oste	- -	- -	3 -	6 -
6 Pölser	- -	- -	1 -	1 -
7 Smör	141 -	283 -	803 -	1544 -
8 Tunger. rögede	47 -	14 -	12 -	21 -
IV. Læder.				
1 Handsker foerede	- -	- -	4 Dos.	19 R.

2 Heste-

2 Heſte-Hude, indſaltede	30 Pd.	12 R.	- -	- -
3 Heſte-Töy	1 -	22 -	- -	- -
4 Juſter, eller Rus-Læder	130490 -	521963 -	164153 Pd.	656615 -
5 Pund-Læder	157 -	299 -	783 -	9286 -
6 Dito og Over-Læder	- -	- -	315 -	9015 -
7 Rukkervan	30 Styk	12 -	5 Styk	2 -
8 Sadle-Giörteler	- -	- -	1 Par	1 -
9 Saffian	142 St.	142 -	17 St.	16 -
10 Skind indſaltede	- -	- -	2 Par	1 -
11 Dito af Gædder og Bukke, garvede	242 Doſ.	755 -	8 St.	1 -
12 Dito af Kalve	240 St.	55 -	- -	- -
13 Dito af Oxer	99 -	222 -	150 -	337 -
14 Skind-Huer	- -	- -	3 -	1 -
15 Skind-Piber	- -	- -	2 -	1 -
16 Störvle	6 Par	2 -	49 Par	23 -
17 Töfler	- -	- -	38 -	12 -
18 Valfiſk-Remme	4 St.	17 -	- -	- -

V. Pels-Verke.

1 Faare-Pelſe	- -	- -	6 St.	18 R.
2 Graa-Verk, alle Slags Siberiſke for	- -	5990 R.	8100 St.	1216 -
3 Dito Rusſiſke Egener eller Graa-Verk	166200 St.	7479 -	151620 -	12295 -
4 Hare-Skind	320674 -	30464 -	576927 -	62599 -
5 Hermelin	13800 -	1382 -	7160 -	1918 -
6 Sobel-Palentiner	- -	- -	3 -	90 -
7 Et andet Slags Siberiſk Pels-Verk	100 -	70 -	- -	7245 -
8 Endnu et andet Slags	200 -	1 -	- -	- -
9 Endnu et andet Slags	24 -	24 -	- -	- -
10 Tiger-Skind	- -	- -	18 -	57 -

VI. Sil-

VI. Silke- og Silke-Varer.

1 Silke, raa	7413 Pd.	518942 R.	3684 Pd.	364948 R.
2 Dito fra Ardaſk	1562 -	87462 -	215 -	72030 -
3 Atlas	- -	- -	1 St.	90 -
4 Baand af Silke	- -	- -	3 Par	1 -
5 Blomſter, Kineſiſke for	- -	- -	- -	2 -
6 Damaſt. Kineſiſke	12 St.	180 -	23 St.	246 -
7 Dito kaldet Kanavald og Kutky	- -	- - -	3 St.	27 -
8 Dekkener, Tyrkiſke	4 -	200 -	- -	- -
9 Flöyel	5 St.	220 -	1 -	3 -
10 Graditur, Kineſiſk. fordærvet	322 Arſ.	290 -	- -	- -
11 Huer af Silke, Perſianſke	- -	- -	30 -	60 -
12 Silke-Töy	1 Pakke	135 -	- -	- -
13 Dito, Kineſiſk for	- -	30 -	- -	1 -
14 ilke Liv-Baand	- -	- -	8 -	24 -
15 Skuffei, Armenianſk Silke-Töy med Guld for		8 -	- -	- -
16 Tör-Klæder af Silke dobbelte og enkelde	3 Doſ.	19 -	- -	- -

VII. Tællig, Sæbe, Tran.

1 Tællig beſte Slags	18258 Pd.	33887 R.	30564 Pd.	62565 R.
2 Dito, Mellem-Slags	46908 -	87062 -	59595 -	86625 -
3 Dito, slæt	9593 -	17705 -	25495 -	41933 -
4 Tællig-Lyys	1824 -	4560 -	2943 -	8596 -
5 Sebe, haard	2532 -	4052 -	1523 -	2056 -
6 Dito, slæt	30 -	37 -	- -	- -
7 Tran af Söe-Hunde	229 -	195 -	- -	- -

VIII. Uldene Varer og deslige.

1 Bay, ſmalt	236 Arſ.	- -	- -	-
2 Biber-Uld	1 Pd.	18 R.	4 Pd.	76 R.
3 Byrſter, Kineſiſke	100 St.	2 -	- -	- -
4 Byrſter af Sviin, ordinære	9178 Pd.	36485 -	6730 -	27806 -
5 Duun af Giæs	- -	- -	18 -	973 -

6 Flo-

6 Flonel, ſmalt	43 Arſ.	- -	- -	- -
7 Haar af Gede-Bukker	31 Pd.	15 -	67 -	35 -
8 Dito	- -	- -	22 -	11 -
9 Haar af Kameler	1426 -	4278 -	1 -	1 -
10 Haar, kogte,	1099 -	1099 -	- -	- -
11 Heſte-Haler og Manker kogte	3 -	16 -	1112 -	1358 -
12 Dito	36150 St.	1446 -	68 -	68 -
13 Klæde, ordinær	29 Arſ.	43 -	- -	- -
14 Strömper af Hare-Haar	5 Par	5 -	- -	- -
15 Dito ſlætte Uldene	- -	- -	15 Par	2 -
16 Uldet Töy	239 Arſ.	48 -	- -	- -
17 Vadmel	156090 -	3127 -	- -	- -
18 Verken	- -	- -	90 Arſ.	7 -
19 Voiloker- eller Koe-HaarsFilte	12 St.	1 -	100 St.	5 -

Summen af Dyyr-Varene for Aar 1744 og for Aar 1745

1450234 Rub. 1414398 Rub.

III.
De Varer, ſom henföres til Planterne, raa og forarbeydede, Landets egne, trafikeerte og tilbage ſendte.

I. Blade.

1 Homle	- -	- -	41 Pd.	82 R.
2 Thee, grön	2 Pd.	321 R.	3 Pd.	394 R.
3 Thee de Bu	10 -	484 -	11 -	392 -
4 Thee Skulan	- -	- -	1 -	70 -
5 Tobak, Ruſsiſk	811 -	80 -	- -	- -
6 Dito Tyrkiſk	30 -	15 -	- -	- -
7 Snuf-Tobak, Spanſk	4 -	380 -	- -	- -

II.

II. Fröe.

1 Finiko, tör	- -	- -	1 Pd.	4 R.
2 Dito, raa	- -	- -	1 Pd.	4 R.
3 Kummel	160 Pd.	120 R.	711 Pd.	1896 R.
4 Stiern-Annis	- -	- -	73 Pd.	730 R.

III. Linned.

1 Drel til Borde-Duge	14740 Arſ.	1032 R.	595 Arſ.	350 R.
2 Dito til Servietter	58284 -	2510 -	6866 -	938 R.
3 Dyne-Vaar	- -	- -	130 -	6 -
4 Hamp, reen	831469 Pd.	1257181 R.	409726 Pd.	568664 R.
5 Dito, halv-reen	40960 -	54682 -	52749 -	53944 -
6 Dito, Udſkud	10729 -	14710 -	23184 -	29951 -
7 Hampe-Blaar	116781 -	85250 -	89436 -	62692 -
8 Hampe- eller Segel-Garn for		- -	- -	6 -
9 Hampe-Olie	77572 Pd.	79511 -	47651 -	50987 -
10 Hör, reen	6588 -	18446 -	17172 -	37977 -
11 Dito, halv reen	7979 -	15160 -	12514 -	24021 -
12 Dito fra Viasniakov	352 -	670 -	- -	- -
13 Hör-Blaar	- -	- -	2660 -	1543 -
14 Hör-Garn	3347 -	13052 -	13401 -	53049 -
15 Hör- eller Lin-Olie	- -	- -	955 -	1022 -
16 Kalamank af Lærrets Brede	729875 Arſ.	80276 R.	517606 Arſ.	54348 R.
17 Kanifas	18 -	1 -	100 -	7 -
18 Lærred, ordinær, ſmalt og grovt	1039013 Arſ.	18182 R.	24425 Arſ.	472 R.
19 Dito, ſmalt og fiint	6545619 Arſ.	253461 R.	188826 Arſ.	7605 R.
20 Dito, Flamſk	210463 Arſ.	28917 R.	292389 Arſ.	43858 R.
31 Dito, ravendug	342380 Arſ.	30608 R.	460693 Arſ.	38766 R.
22 Dito, farvet	- -	- -	28 Arſ.	1 R.
23 Dito, hullet, Bran	17804 Arſ.	534 R.	183 Arſ.	5 R.
24 Dito, ſtrivet	5892 Arſ.	294 R.	- -	- -

25 Se-

25 Segel-Dug	14571 St.	78393 R.	19818 St.	162297 R.
26 Tau-Verk	7131 Pd.	3566 R.	5858 Pd.	2929 R.
27 Traa alle Slags - -	for	3 R.	- -	- -

IV. Matter, Russisk.

	10960 St.	504 R.	16100 St.	734 R.

V. Træ.

1 Biælker og Spær	434 St.	11 R.	18 St.	2 R.
2 Brende-Veed	361 Faun.	722 R.	323 Faun.	258 R.
3 Bretter, alle Slags	21645 St.	3246 R.	2592 St.	388 R.
4 Dito til Oxe-Hoveder	2000 St.	10 R.	- -	- -

VI. Övrige Ting, som her henhörer.

1 Aly Bugance, en Rood	Pd.	R.	1 Pd.	4 R.
2 Agurker for	-	2 R.	-	-
3 Bom-Ulds-Garn	7 Pd.	70 R.	-	-
4 Blommer	-	-	1 Pd.	1 R.
5 Brööd	-	-	575 Pd.	223 R.
6 Erter, Russiske	32 Td.	16 R.	2 Td.	4 R.
7 Dito, Persianske	1 Pd.	1 R.	-	-
8 Gryyn, adskillig Slags	609 Pd.	183 R.	188 Pd.	68 R.
9 Harpix -	253 Pd.	76 R.	751 Pd.	220 R.
10 Honning -	40 Pd.	61 R.	149 Pd.	-
11 Hvede-Mæl, fiint	8 Pd.	6 R.	2 Pd.	1 R.
12 Dito, grovere	-	-	19 Pd.	8 R.
13 Nödder, Ostindiske	-	-	1 Pd.	3 R.
14 Rosiner -	-	-	1 Pd.	2 R.
15 Skampioner	3 Pd.	8 R.	1 Pd.	2 R.
16 Sider -	-	-	25 Butel	10 R.
17 Tusk, Kinesisk	for	3 R.	for	4 R.
18 Vox -	10366 Pd.	103268 R.	6687 Pd.	61211 R.
19 Öl -	-	-	4 Oxe-Hoved	16 R.

Summen af Plante-Varene	for Aar 1744	og for Aar 1745
	2156026 R.	1262269 R.
Item af Dyyr-Varene	1450234 R.	1414398 R.
Item af Mineralierne	140610 R.	128595 R.
Summa Summarum	3711034 R.	2841098 R.

Af disse Fortegnelser sees læt, hvad for Hoved-Varer föres ind i og ud af Rusland: nemlig ind, fornemmelig Klæde- og Urte-Kram, Viin og Farver: og ud, Jern, Huus-Blas, Kavear presset, Læder, i sær Jufter, Tællig, Vox, Pels-Verk, Hamp, Linned og endelig Silke, som föres igiennem Landet fra Persien. Man tænke ey, at i disse Lister opregnes alle Varer, som forhandles i Petersborg; thi mange nyttige og alle nödvendige Ting faaes der i saadan Mængde, at de hverken föres ud eller ind i Landet. Derforuden har jeg maat udelade nogle smaa Artikler af indkommende Varer, som for Exempel Sydolio, Skilak, Sude, Sajete, hvilke Russiske Ord jeg har ey forstaaet at oversætte.

Grunden til Varernes Sortering.

Jeg har sorteret alle Varerne i Jordens saa kaldte tre Riger, og der igien i deres Slags, paa det at Fortegnelserne kunde strax og desto tydeligere fattes. Det kand være, at Kiendere finder een eller anden Vare anfört under en Artikel, hvor de ey vilde söge den; thi hverken er Sorteringen skeet paa det nöyeste, ey heller efter

den brugelige Handels-Maade. Denne grunder sig ey saa meget paa Varernes tredobbelte Oprindelse enten af Mineralierne, eller Dyrene eller Planterne, som paa Varernes tredobbelte Brug, formedelst hvilken de tienner enten til Menniskenes Underholdning, Sundhed, Lyst, og Vederqvægelse, eller til deres nödvendige, magelige og anstændige Klæde-Dragt, eller ogsaa til at skaffe dem nogen anden Fordeel i deres Levnet og Handteringer.

Det förste Slags.

Det förste Slags Varer inddeles igien saaledes, at de, som bruges i Kunster og Haand-Verker, saasom Farver, Liim, o. s. v. forhandles af Materialisterne: de, som bruges i daglig Huus-Holdning, saasom Kryderier o. s. v. sælges af Urte-Kræmmerne: Medikamenter af Apotekerne: kandeerte og indsyltede Ting af Sukker-Bagerne: Vine, Brænde-Vine o. s. v. af Viin-Handlere: og saa fremdeles med Tee, Tobak o. s. v. indtil den nödvendigste Handel af samme öyemeed, saasom Bageres, Bryggeres, Slagteres, Korn-Handleres, Salt-Kræmmeres o. s. v.

Det andet Slags.

Det andet Slags Varer inddeles igien saaledes, at de, som forfærdiges af Uld, Haar og Bom-Uld, forhandles af Klæde-Kræmmere: de, som giöres af Hör, af Lærreds-Kræmmerne: de, som fabrikeres af Silke, af Silke-Kræmmerne: de, som giöres af Guld og Sölv, af Guld-Kræmmerne: Pels-Verke af Bunt-Kræmmerne: og saa fremdeles med Turer, Paryker, item de mangfoldige Varer af Læder o. s. v. indtil de nödvendigste Ting, som er med de her bemeldte af een Nytte.

Det tredie Slags.

Det tredie Slags Varer inddeles saaledes, at de, som giöres af Metal, forhandles af adskillig Slags Kiöbmænd, saasom Jern-Kræmmerne o. s. v.: de, som forarbeydes af Træ, saasom Skabe, Kabinetter o. s. v. af Kabinet-Kræmmerne: Böger af Bog-Handlerne: Skilderier af Portræt-Handlerne: Instrumenter, alle Slags af Instrument-Handlerne: og saa fremdeles med Kaaber-Stykker, Dukke-Töy o. s. v. med alle smaa Ting indtil den nödvendigste Handel af samme öyemeed, saasom med Jern, Tiære o. s. v.

Russernes allernöyeste Sortering.

Aldrig kand jeg beskrive denne Sortering saa nöye, som den virkelig befindes i de Russiske Boder. Thi, naar Material-Apoteker- og Urte-Krammen undtages, saa findes enhver Vare for sig i visse Boder, saasom nogle Boder med lutter Hatte, andre med lutter Stövler, o. s. v. med alt det, der kand tænkes og sælges. Det er læt at slutte heraf, at Boderne bliver derudover ikkun smaa, og at nogle iblant dem, hvis Varer ey meget afsættes, er tillige ikkun faa, saasom Material-Boderne, Billede-Boderne o. s. v. Men derfor er der dog mange rige Russiske Kiöbmænd, som enten har ikkun een eneste fordeelagtig Kram, eller eyer tillige mange smaa Boder og underholder deres Folk i enhver i sær, saa at de stedse har Afgang, om ikke paa det ene, saa dog paa det andet Slags Varer.

Dens Nytte.

Saadan Varernes Sortering er af en kiendelig Nytte: thi det er uden Imodsigelse gavnligt, at Varernes Forhandlinger efter deres adskillige Sorter skilles, lige saavelsom Haand-Verkerne, saameget fra hverandre, som det

det nogenlunde tillades af Omstændighederne. Den förste Nytte er, at enhver Kiöbmand lærer snarere og bedre at kiende og forhandle eet end mange Slags Varer. Den anden Nytte er, at han giör bedre Indkiöb, naar han forskriver eller tilkiöber sig eet eller faa Slags Varer for en heel Bood, end naar han i smaa Partier skal forskaffe sig mange Slags, hvor desuden en Deel ligger ham frugteslös hen uden Afgang. Den tredie Nytte er, at, saasom hans Handels Kundskab er större og hans Indkiöb bedre; saa maae han ogsaa kunde sælge bedre Varer for lættere Priis, og saaledes stedse forbedre sin Negoce. Den sidste Nytte er, at Compagnier og Stor-Handlere, som er Rigets beste Skat-Kammere, baade i dets Hoved-Stapel-Stad og i dets Kreedsses Stapel-Stæder ligesom Rommene i Legemets Hierte og Pulser, at de kommer mere op ved Varernes Sortering iblant mange Kiöbmænd, end ved deres Samling hos faa, hvilke uden merkelig Fordeel vil være Kræmmere og Stor-Handlere tillige.

 Dog

Alle Bodernes Samling unyttig.

Dog endſkiönt den Rusſiſke Varernes Sortering i mange og mange Slags Boder ſynes mig roes-værdig; ſaa holder jeg det derimod ey for at være nyttigt, at man finder alle deres Boder paa eet Stæd ſamlede. Thi derved ſkeer det, at de, ſom boer i Byen langt fra dette Stæd, lever ligeſom paa Landet, og maae giöre Reyſer til Boderne for at kiöbe det, de behöver. Det lader til at være langt bedre for Handelen, naar der er eet Stæd midt i Byen med ſamlede Boder for Fremmede, Haand-Verker, Kunſtlere o. ſ. v. og alle andre Boder, i ſær Urte-Boderne er fordeelte, ſaameget mueligt, i Gaderne. De begynde ogſaa noget lidet hermed i det vitlöftige Petersborg, men ey endnu i Moskov eller nogen anden Bye udi Riget.

Det er umueligt af oven anförte Liſter at giöre et rigtigt Overslag over den Summe Penge, for hvilken Varer gaaer aarlig ud og ind i Petersborg. Thi dertil udfordredes deslige Fortegnelſer af ti til tyve Aar, da dog af deres vitlöftige og beſværlige Udregning formedelſt Varernes faldende og ſtigende Priis, deres ſtörre og mindre Brug og andre ſaadanne uden- og indenlandſke Aarſager noget nyttigt neppe med Vished kand ſluttes. De ſom ey tager alting ſaa nöye i deslige Overslag, holder for, at der gaaer aarlig hartad for 500 tuſende Rubel flere Varer ud af Petersborg end ind ſamme Stæds, naar de regner eet Aar i det andet. Diſſe Penge indföres med Skibene i Hollandſke Specie-Rixdaler, ſom bruges af Kiöbmændene til at betale i Tolden, hvorfra de igien leveres til Mynten og ommyntes til Rubler. Den Petersborgiſke Handel, ſom Keyſer PETER I. ſaa lykkelig har bragt i Stand, er derfor en riig Kilde til Ruslands Velſtand, og er desuden dets Indvaanere fordeelagtig, efterſom de ſælger til de Udenlandſke Kiöbmænd alle Landets Varer enten paa Contract, tagende den halve Summe forud og den anden halve Summe imod Varernes Udlevering, eller dog og altiid imod reen Betalning, kiöbende derimod næſten alle udenlandſke Varer imod deres Vexel at betale efter Aar og Dag, og til-

tilhandlende sig meget faa fremmede Varer for rede Penge.

Om den Petersborgske Handel er fordeelagtig for Fremmede.

Det kunde her spörges, om den Petersborgske Handel er ogsaa saa fordeelagtig for Fremmede som for Landets Indbyggere, helst da de næsten kand kiöbe og sælge samme Varer i Riga, Königsberg og anden Stæds, og saaledes lede Handelen fra Petersborg Tiid efter anden. For at svare herpaa, saa er forud at tilstaae, at den Petersborgiske Handel har sine Uleyligheder, i det Farten varer ikkun fem Maaneder, er længere end til de andre Stæder, er ogsaa farlig i den Finniske Bugt, i sær saalænge Jis-Gangen varer, i det ogsaa Sproget er Udlændere der ligesaa fremmed og ubekiendt, som Landets Lov og Skik, Expeditionen derudover og langsom og besværlig, og hvad saadant kand være mere.

Derimod er at merke, at, naar disse Besværligheder er overvundne, saa er Fordelen i Varernes Priis kiendeligen större i Petersborg end i Riga, hvor der desuden kiöbslaaes med Alberts-Daler, ligesom i Petersborg med

med Rubler, da dog disse to Slags Mynte differerer meget i Vexlen. I fordum Tider har man vel givet nogle og halvtresenstyve Hollandske Styver for en Rubel i Vexlen: men nu omstunder gaaer Vexlen næsten stedse imellem 45 og 48 Hollandske Styver, det er, naar der gives 16 pro Centum for at faa Hollandske Daler for Dansk Curant, imellem 104 og $111\frac{2}{25}$ Rixdaler Dansk Curant for 100 Rubel. Derforuden bör ogsaa Udenlandske Kiöbmænd betænke, at skiönt Artiklerne af de indgaaende Varer er ey saa store som de vel kunde formodes i et saa vitlöftigt Rige; saa er de dog mange, vil ogsaa uden Tvivl aarlig blive flere og större, alt ligesom Nationen tager til og faaer Smag paa at leve bedre og bedre, da den altiid i det frugtbare Land kand igien finde Midler til at formere sin Indtægt.

Om Varernes Priis.

Prisen paa de udgaaende Varer er stegen meget höyt i tyve til tredive Aar, men kand ey læt saasnart igien giöre store Spring mere. De indkommende Varer, i Synderlighed de Engelske, saasom Klæde- og Jern-

 Kram,

Kram, sælges i Petersborg og hele Rusland med en billig Fordeel imod rede Betalning, uden af Rufferne, som handler Stykke-viis, at udgives paa Regning. Vel kand det ſkee undertiden at der formedelſt Mangel paa Communication endog i Petersborg formedelſt den korte Tiid, i hvilken Farten varer, kand komme Mangel paa eet eller andet Slags Varer, ſom derudover yderligen ſtiger. Men ſaadant ſkeer ſielden og paſſer ſig ey paa alle Varer, da de fleſte dog beholder en jevn Priis ligeſom paa andre Stæder. Dog er den ſaa ulige, at den har ey kundet her anföres ved de indkommende Varer ſaaledes ſom ved de udgaaende. Omtrent kand giöres en Udregning derover af Told-Tariffen, i hvilken Tolden er næſten overalt beregnet til fem proCento af Varernes mellemſte Priis, nemlig at betale i Tolden een Specie-Rixdaler for 50 Kopek og ſaaledes ti Specie-Rixdaler i Stæden for 5 proCento Rubel.

Om de trafikeerte Varer. Nogle af de i Regiſterne anförte Varer trafikeres ikkun igiennem Rusland, ſaaſom Silken, der kommer fra Perſien

Perſien og gaaer ud til Engeland og andre Riger, og Farverne ſamt Klæde-Varene, hvoraf en Deel gaaer igiennem Rusland ned imod öſten. Denne Trafike er Ruſſerne til ſtor Fordeel, og kand med Tiden meget voxe, ſkiönt ogſaa Fragten vil blive dyrere end den hidindtil har været. Hvis derfor Ruſſerne ey ſelv behövede fremmede Varer, ſaa kunde dog deres Handel idelig tiltage i at kiöbslaae dermed i Tatariet og andre angrændſende Lande.

Der maae ey dömmes om de udenlandſke Kiöbmænd i Petersborg efter de Skibes Antal, ſom findes addreſſerede til dem paa den meddeelte Liſte. Thi der kand være Kiöbmænd, ſom driver anſeelig Handel med udgaaende og indkommende Varer paa Skibe, ſom er addreſſerede til andre. Den Kiöbmand, til hvem et Skib er addreſſeret, faaer ikkun ſin Betalning proCento for Expeditionen. Der er ogſaa ſtor Forſkiel paa Skibene, ligeſom de er ſmaa og ſtore og förer ringe eller koſtbare Varer, ſaa

saa at eet Skib kand betale saameget i Expedition som mange andre. Dog bringer Expeditionen og Commissionerne de fleste Petersborgiske Kiöbmænd mere Fordeel end deres egen Handel, hvilken de ey endnu saa synderligen kand have formedelst Omstændighederne.

Told-

Told-Tarif som gielder i Sanct Petersborg, Narva, Viborg, Kola, Pustosero og Arkangel: og som er udkommen i Moskov den anden Augusti Aar 1731 efter Keyserindens ANNA JOANNOVNA Befalning.

Varenes Navne,	*Indkommende* Varer.	*Udgaaende* Varer.
A.		
Agurker samt andre deslige indsyltede Have-Frugter, af hvert Anker -	15 Kop.	Toldfrie
Alabaster, U-Arbeidet af hvert Pud, det er 40 Russiske Pund -	2 Kop.	Toldfrie
Aluun, af en Berkove-, det er, et Skippund. -	25 Kop.	Toldfrie
Aniis af hvert Pud -	5 Kop.	2 Kop.
Stiern-Aniis af hvert Pud	75 Kop.	$37\frac{1}{2}$ Kop.
Apoteker-Materialier, som ey er specificerede i denne Tarif, efter Taxe af hver Rubel	$2\frac{1}{2}$ Kop.	Toldfrie
Arak af hver Dosin Butellier	60 Kop.	Toldfrie
Arsenicum, hviid og guul af hver Berkovez -	50 Kop.	Toldfrie
Æble og Pærer friske, Ammen eller 4 Ankere -	$7\frac{1}{2}$ Kop.	Toldfrie

-- Tör-

-- Törrede, Pudet -	5 Kop.	Toldfrie
-- Syrop, Pudet -	2 Kop.	Toldfrie

B.

Baand, Silke, blommede og glatte, dobbelte Franske, af Atlas, Flöyel eller anden Slags Stof, uden Guld og Sölv af hvert Pund	100 Kop.	Toldfrie
Baand af Silke med Guld og Sölv, af hvert Pund -	80 Kop.	Toldfrie
Bielker, af Fyr- og Gran-Træ, saavel runde som firkantede, undtagen Mast-Træer af hundrede efter deres Længde, nemlig naar de er at 4 til 5 Favne - -	48 Kop.	
Af 3 til 4 Favne - -	40 Kop.	
Af 2 til 3 Favne - -	32 Kop.	
Af 1½ til 2 Favne og kortere -	24 Kop.	
Blaar see Hör.		
Blek forarbeidet efter Taxe af hver Rubel	5 Kop.	Tolfrie
Blommer eller Svedsker, Franske, Polske og andre, Pundet - -	2½ Kop.	Toldfrie
Blood-Steen, Pudet -	10 Kop.	Toldfrie
Blye Berkovez -	25 Kop.	Toldfrie
Blye-Hagel og Kugler, Berkovez - -	50 Kop.	Toldfrie
Blye-Erds alle Slags, indfattet i Træ, af 100 -	10 Kop.	Toldfrie

Blye-Hviidt, alle Slags, Pundet	3 Kop.	Toldfrie
Bomb Stykket til 20 Arskin, og af meer Arskin efter Proportion - -	20 Kop.	Toldfrie
Bomsie, alle Slags som er giort af Bom-Uld og ey af Hör, af 100 Arskin - -	50 Kop.	
Bom-Uld, raae uspunden af hvert Pud - -	12½ Kop.	10 Kop.
-- hviid spunden, Pudet	15 Kop.	12 Kop.
-- farvet dito, Pudet -	25 Kop.	20 Kop.
Boy, fiint, glat, og nuppet af den förste Sort efter Breden af to til 3 Arskin, af Arskinen - -	4 Kop.	Toldfrie
-- af den anden Sort til 2 Arskin breed, Arskinen.	2½ Kop.	Toldfrie
-- af den tredie ordinære Sort til een og en Qvart Arskiin bred og endnu smalere, Arskinen - -	1¼ Kop.	Toldfrie
-- grov, glat og nuppet af 1¼ Arskin breed og endnu smalere, Arskinen -	2 Kop.	Toldfrie
-- bredere, grovere, glattere og noppigtere, Arskinen	4 Kop.	Toldfrie
Borax, Pudet -	40 Kop.	Toldfrie
Borde, *Stole* og alle Slags *Huus-Raad*, som ey stykkeviis nævnes, efter Taxten af hver Rubel -	5 Kop.	Toldfrie

Borde, alle Slags Figurer og *Kar* af Marmor og Alabast	Toldfrie	Toldfrie
Brende-Viin af Rinsk Viin destileert, Ankeret -	150 Kop.	Toldfrie
-- af Kirsebær og Pærer, Spanden - - - -	-	1 Kop.
-- slæt Korn-Brendeviin, Spanden - - - -	-	1 Kop.
-- dobbelt dito og stærk Russisk dito af Spanden	-	2 Kop.
-- ordinær Fransk Brendeviin, Ankeret -	100 Kop.	Toldfrie
-- Fransk Brendeviin, som föres til Narva, Ankeret	59¼ Kop.	Toldfrie
Men skulde nogen före Fransk Brendeviin derfra til Sanct Petersborg eller andre Stæder i Rusland, saa skal ovenmeldte Told forud deraf betales		
Brende-Hveed alle Slags, Cubiske Favne til 3 Arskin, og smaa huggen efter Favnens Proportion, af hver Favn		2 Kop.
Bretter af Fyr og Gran-Træ, to Tol tyk, af hvert hundert efter Favnens Længde, saasom		
af 4 til 5 Favne - -		12 Kop.
af 3 dito - - -		10½ Kop.
af 2 dito - - -		9 Kop.
af 1½ dito - - -		7½ Kop.

af

af tykkere end to Told, af hundrede efter Længden saasom:		
af 4 til 5 Favne - -	-	18 Kop.
af 3 dito - -	-	15 Kop.
af 2 dito - -	-	12 Kop.
af 1½ dito - -	-	9 Kop.
Briller, slætte, i Træ og Been indfattede med Futteral, Dosinet - -	5 Kop.	Toldfrie
-- i Sölv indfattede og andre kostbarere efter Taxten af Rubel - -	5 Kop.	Toldfrie
Brille-Glas, u-indfattede, 12 Par	1¼ Kop.	Toldfrie
Bryst-Stykker, uldne strikkede, Stykket -	7½ Kop.	Toldfrie
Böger, trykte indbundne og uindbundne -	Toldfrie	Toldfrie
Bönner, Tyrkiske, Pudet	2½ Kop.	Toldfrie
-- gemene slette af Tsketverk det er Skieppen -	7½ Kop.	Toldfrie
Butellier, ledige af en Spands störrelse og endnu större, Dosinet -	11 Kop.	Toldfrie
-- af Mellem-Sort til en halv Spand og större, Dosinet	6 Kop.	Toldfrie
-- til en Qvart-Spand og derover af hundrede	30 Kop.	Toldfrie
-- smaa ordinære af 100	15 Kop.	Toldfrie
Butellie-Proppe af 100 -	7½ Kop.	Toldfrie

C.

Cacao, Pudet - -	15 Kop.	Toldfrie

N

Caffe,

Caffee, Pudet - -	37½ Kop.	Toldfrie
-- Möller af Nöde- og andet Træ, Stykket -	4 Kop.	Toldfrie
Calfonium og Harpix, Berkovez	10 Kop.	4 Kop.
Calamank, alle Slags ſorter af Uld, Arſkinen -	2 Kop.	Toldfrie
Cammerdug alle Slags ordinære Sorter, ſtykket til 10 à 11 Arſkin -	50 Kop.	Toldfrie
-- dobbelt - -	100 Kop.	Toldfrie
Camiſole for Mands-Perſoner eller Fruentimmer, af Silke, ſtrikket eller vævet, Stykket -	40 Kop.	Toldfrie
Cammelot eller Polumet af den fineſte Bruſſelſke, purpur og andre höye Culörer, Arſkinen - -	5 Kop.	Toldfrie
-- Bruſſelſk af alle Slags Culörer, iligemaade Hollandſke, Engelſke og andre Stæder fra, af alle Slags Culörer og Sorter, Arſkinen	2½ Kop.	Toldfrie
Caneel, Pudet -	75 Kop.	Toldfrie
Capers, Pudet -	5 Kop.	Toldfrie
Cardamom, Pudet -	76 Kop.	Toldfrie
Careter, Caleſker, Tömmer, Sadle, Stig-Böyle, Skabaraker, Heſte-Töy og Dekker, efter Taxten af hver Rubel.	5 Kop.	Toldfrie
Carte, fine og ſlette, Doſinet - -	12 Kop.	Toldfrie

Caſta-

Caſtanier, friſke og törrede, Pudet - -	5 Kop.	Toldfrie
Caſtor-Hatte, ſtore hviid-hudede af 10 Stykker -	75 Kop.	Toldfrie
-- ſmaa ſort-hudede, af 10 Stykker -	60 Kop.	Toldfrie
-- den mindſte ſort af 10 Stykker - -	40 Kop.	Toldfrie
Catuun, alle Slags ſorter af 100 Arſkin - -	125 Kop.	50 Kop.
-- hviid af 100 Arſkin	37½ Kop.	30 Kop.
Cavear, preſſet og u-preſſet Pudet - -	-	10 Kop.
Ceder-Ollie af et Doſin Glas	5 Kop.	Toldfrie
Cement-Steen. -	Toldfrie	Toldfrie
Citroner og Pomeranzer, friſke	Toldfrie	-
Citron-Saft af Ankeret	12½ Kop.	Toldfrie
-- og Pomerands Skalle Pudet	5 Kop.	Toldfrie
Confityrer, alle Slags, Pudet	60 Kop.	Toldfrie
Coraller af den beſte Sort, Pundet - -	25 Kop.	Toldfrie
-- ſlætte, Pundet -	12½ Kop.	Toldfrie
-- ſmaa og ſtore af Glas, Pudet - -	12½ Kop.	Toldfrie
Coriander, Pudet -	12½ Kop.	Toldfrie
Corender, Pudet -	5 Kop.	Toldfrie
Cubèber, Pudet -	25 Kop.	Toldfrie

D.

Damaſt, glat Bordelu, Taſſinel, Gradetur og andre Slags af den brede Sort, Arſkinen	12 Kop.	Toldfrie

-- af

- - af den smale Sort, Arskinen	8 Kop.	Toldfrie
- - Kinesiske Bordelu, Stykket	-	16 Kop.
- - dito af den store Sort kaldet Goli, Stykket -	-	30 Kop.
- - dito Mellem-Sort, kaldet Semilannie, og Atlasser, kaldet Ussi, Stykket -	-	20 Kop.
- - dito alle Slags smaa Sorter, Stykket -	-	6 Kop.
Datteler, Pudet -	1 Kop.	8 Kop.
Dekkener af Haar og Uld, Stykket - -	-	1 Kop.
Diamanter, og alle Slags deraf forfærdigede Sager, iligemaade alle Slags Edel-Stene saavel slebne som u-slebne, forarbeydede som u-forarbeydede - -	Toldfrie	Toldfrie

De bör vel angives, dog ey efter deres Navn og Værdie, men efter deres Stæd, hvor de ligger, paa det at de kand visiteres, om der ey stikker Varer derunder, af hvilke bör gives Told.

Duun og Fædre af Svaner og hvide Gæs, Pudet -	-	20 Kop.
- - af graa dito, Pudet -	-	15 Kop.

E.

Eddike, saasom:

Wiin-Eddike, Oxe-Hovedet	120 Kop.	-

Öl-

Öl-Edike, Oxe-Hovedet - -	30 Kop.	-
- - af et Fad som holder 40 Spand - -	-	6 Kop.
Elffenbeen og Fiske-Been, u-forarbeydet, Pudet -	50 Kop.	25 Kop.
Elixir af et Dosin runde Glas, eller i andre Kar af samme Maal - -	5 Kop.	Toldfrie

F.

Farver, saasom:

Koskŏillie, Pundet -	10 Kop.	Toldfrie.
Indigo Laicro, Pudet -	150 -	-
Indigo Domingo og Kurasso, Pudet - -	100 -	-
Indigo Gvatimalo, Pudet	90 -	-
Indigo Jamaica Pudet -	90 -	-
Sinober, Pudet -	75 -	-
Venetianisk og destilleert Grön-Span, Pudet -	100 -	-
Slæt Grön-Span, Pudet -	35 -	-
Giort Indigo, Pudet -	60 -	-
Venetianisk Lak, Pundet -	15 -	-
Tydsk dito, Pundet -	20 -	-
Russisk dito at udföre -		
Bierg-Sinober, Pudet -	2½ -	-
Umbra, Pudet - -	7½ -	-
Guul-Ager, Berkovez -	12½ -	-
Munie, Pudet - -	7 -	-
Kaaber-Rost eller Kaaber-Grön, Sort, Pudet -	20 -	-
- - Tyrkisk, Pudet -	10 -	-

 Voy,

Voy, Pudet -	2½ Kop.	Toldfrie
Indigo-Stöv, Pudet -	45 —	—
Alle övrige Farver, som ey her specificeres, efter Taxten af hver Rubel -	12½ —	—
Fedre, saasom :		
Struus-Fedre eller Plumaser til et Dosin Hatte -	75 Kop.	
- - Skrive-Fedre af 100 -	2 Kop.	1 Kop.
- - Gaase-Fedre af de beste, Pudet - -	—	4 Kop.
- - dito gemene, Puder	—	2 Kop.
Senge-Fedrene i Penge og Pudet; saa tages Tolden deraf efter Vægten.		
Fædre-Muffer af 10 Stykker	50 —	Toldfrie
Figen, Pudet - -	4 —	—
- - Gule og sorte, Pudet	7½ —	—
Firnis, Pudet -	50 —	3 Kop.
Fisk af adskillig Slags, saasom: Hollandske, Skotlandske og andre Sild i Ege-Tönder, Tönden -	12 Kop.	
- - dito i FyrTönder, Tönden	9 —	
Törrede Stok-Fisk, Bercovez	10 —	5 Kop.
Saltet Stok-Fisk eller Laberdan, Tönden -	10 —	5 —
Dito Torsk eller törret Navaga, Tönden -	7½ —	
Saltede Cambaler eller store Flynder, af 100 -	12½ —	Toldfrie
Smaa dito, törrede af 100	1 —	—

Engel-

Engelske Bökling af 100 -	1 Kop.	
Indsaltede Aal af Tönden -	5 Kop.	4 Kop.
Törrede og rögede dito af 100	—	4 —
Ni Öyen, en Otting -	2½ —	2 —
Indsaltede Strömling, Tönden	10 —	
Anskovis, smaa af Tönden	3 —	
Dito store og Sardeller, regnes Tönden efter Proportion af de smaa		
Stær, Beluger og andre indsaltede og törrede Fiske meer, Pudet - -	5 —	1 —
Saltet Lax, Pudet -		1¼ —
Röget dito, Pudet -		2 —
Sieg og Lodog, Tönden		4 —
Fiske-Been i Stænger, Pudet	100 Kop.	Toldfrie
- - breedsplittet, Pudet	50 —	—
Flag-Dug af Kameel-Haar af 100 Arskin -	25 —	—
Flinte-Stene, af 1000 -	5 —	—
Flonel, breedstrivet og u-strivet Arskinen -	1½ —	—
- - smalere, Arskinen	1 —	—
Flor, af Silke og Krep, dito sorte efter Nummerne, iligemaade sorte og hvide blommede, efter Taxten af hver Rubel -	3 —	—
Flöyel, alle Slags Sorter, Arskinen - -	22½ —	—
- - Dobbelt og Kaf af det beste Arbeyde, Arskinen	12½ —	—

- - Tyr-

- - Tyrkisk og af allehaande slæt Arbeyde, som er dobbelt og seer ud som Kaf, Arskinen - -	5 Kop.	Toldfrie
Franger, af Guld og Sölv, Pundet	100 —	—
- - Silke med Guld og Sölv meleert, Pundet -	65 —	—
- - af Silke og Floret, Pundet	100 —	—
- - af u-ægte Sölv og Guld, item Kameel-Haar og Uld, Pundet - -	10 —	—
Fröe for Canarie-Fugle, Pudet	5 —	—
- - af Have Frugter og Blomster	Toldfrie	Toldfrie
- - Hör- og Hampe-Fröe, af en Tschetverk, Tönde	—	5 Kop.
Fugle, levende af alle Slags Sorter - -	Toldfrie.	Toldfrie

G.

Galanterier, som ikke ere specificerede i denne Tarif, kand eftersees med andre Sager efter deres besynderlige Specification i hosföyede No. A.		
Gal-Eble, Pudet -	12½ Kop.	10 Kop.
Garn, spundet af Hör og Blaar, Pudet -	—	20 —
- - til Tau-Verk af reent Hamp Berkovez -	—	22½ —
- - spundet af Hampe-Blaar, Berkovez - - -	—	7½ —

Geil.

Geil af adskillige Slags saasom - - gabagrin-geil, Pundet	20 Kop.	
- - Biber-Geil uden Melk, Pundet - - -	15 Kop.	
- - dito med Melk, Pundet	12½ Kop.	
Genever af Korn distilleret, Ankeret - -	100 Kop.	—
Guld og Sölv bestaaende i udenlandske Mynte eller stöbte Stykker, alle Slags Huus-Geraad og andre Sager, undtagen de, som meldes under Galanterierne. -	Toldfrie	Det er forbudet at udföre, Guld og Sölv i Klumpe, Mynte, forarbeydet og u forarbeydet.
- - slaget Guld, Bogen	10 Kop.	10 Kop.
- - dito dobbelt, Bogen	7½ —	7½ —
- - dito Sölv, Bogen	5 —	5 —
Massiv, grund og plat trukken Guld-Traad, Pundet	20 Kop.	Er forbudet at udföre.
Spundet Guld, Pundet à 12 Unzer, af 6 Brand	32 —	26 —
- - af 5 Brand -	30 —	24 —
Guld og Sölv-Tresser, Kniplinger, Garniturer, og andre af Guld og Sölv flettede og vævede sager, Pundet	100 Kop.	Toldfrie
Rige, Guld og Sölv Brokader eller Stoffer, Damaster af Atlasser, Flöyel med Guld og Sölv alle slags Sorter efter Taxten af Rubel -	5 Kop.	Toldfrie
U-ægte, slaget og spundet, rödt og hvidt, Pundet	2½ —	—

Flit-

Flitter-Guld, Bogen	2 Kop.	Toldfrie
Dito Guld og Sölv, hviidt og rödt efter Taxten af Rubel	2½ —	—
Gummi, alle Slags, Pudet	5 —	—

H.

Haar af Kastor, Pudet	100 —	200 —
- - af Otter, Pudet	50 —	100 —
Hals-Baand af Kristal, for 1000	1½ —	Toldfrie
Handsker, alle slags Sorter, saasom silke for Mands- og Qvindes Personer, Pundet	30 —	—
Silke dito med Guld og Sölv, Pundet	45 —	—
Læderne af alle slags Culörer, Dosinet	9 —	—
- - af Elends- og Hiorte-Læder, med Guld og Sölv, Dosinet	60 —	—
- - dito gemene, slætte, Dosinet	30 —	—
- - valkede af Biber-Haar, Dosinet	30 —	—
- - dito af Kameel-Haar og Uld Dosinet	7½ —	—
Gemene Læderne, forede med Uldene, Dosinet	—	3 Kop.
Hamp, gandske reen, Berkovez	—	22½ —
- - halv reen, Berkovez	—	15 —
- - Blaar, Berkovez	—	7½ —
Hatte, af heel og halv Kastor, Stykket	15 Kop.	Toldfrie

- - ulde-

- - uldene af 10 Stykker	100 Kop.	Toldfrie
- - Matros-Hatte eller Huer af 10 Stykker	50 —	—
Hauge-Træer	Toldfrie	Toldfrie
Heste, alle Slags	—	—
Heste-Manker, kogte, Berkovez	100 Kop.	20 Kop.
- - raae, u-kogte, Berkovez	50 —	10 —
Homle, Pudet	20 —	4 —
Honning, Pudet	—	2 —
Horn, Ender og Takker af Hiorte og Elends-Dyyr, Pudet	5 —	4 —
- - af Köer, Bukke, og andre Dyyr for 100	2½ —	2 —
Horn-Liim, Pudet	—	2½ —
Huus-Blas eller Fiske-Liim, beste Sort, Pudet	—	90 —
- - mellem Sort, Pudet	—	60 —
- - Slet og Gemeen, Pudet	—	51 —
Hör, gandske reen fra Novogrod og Pleskov, Berkovez	—	37½ —
- - dito fra Viasnikov og andre Stæder Berkovez	—	25 —
- - halv-reen, Berkovez	—	20 —
- - Blaar, Berkovez	—	10 —

I.

Ingefær, hviid, tör, Pundet	7½ Kop.	Toldfrie
- - sort dito, Pudet	4 —	—
- - syltet, Pudet	50 —	—

Jern, og hvad deraf forfærdiges saasom Stykker, Bomber Kugler Platter, store og smaa

Kedler

Kedler og andet stöbt Arbeide, Berkovez	25 Kop.	5 Kop.
-- alle Slags ved Vand- og Haand-Arbeid trukket Stang-Jern, Barkovez -	50 —	12½ —
-- dito tykt, u-trukket, Barkovez -	20 —	5 —
-- Anker-Jern	50 —	10 —
-- Traa, alle Slags Barkovez	150 —	30 —
-- hviid dobbelt Jern-Blek, Fadet eller 450 Plader	90 —	30 —
-- hvid enkelt dito, Fadet, eller 450 Plader	45 —	15 —
-- sort dobbelt Jern-Blek, Fadet eller 450 Plader	50 —	10 —
-- sort enkelt dito, af 450 Plader i Fadet	30 —	6 —
-- Platte-Jern til Dekke-Pander, Berkovez	75 —	15 —
-- Jern-Söm, alle Slags Berkovez -	60 —	12 —
-- Jern-Geraad, og alle Slags Jern-Kram-Varer, af smedet Arbeide, Berkovez	100 Kop.	Toldfrie
-- alle Slags Kram-Varer af Laase-Arbeyde, som ikke er stykke-viis specificeret i denne Tarif, efter Taxten af Rubelen -	5 —	—
-- Jern-Leer, af 100	37½ —	—
-- god og slæt Gevær efter Taxten af Rublen	10 —	—

Jord-

Jord-Svompe, törrede alle Slags	Toldfrie	Toldfrie
Jufter, röde og sorte, Pudet	—	12 Kop.

K.

Kaaber og Sager, som deraf er forfærdigede, saasom Gar-Kaaber, Pudet	35 Kop.	14 Kop.
-- til Klokker og Kanoner, Pudet - -	25 —	10 —
-- i Klokker, som er allerede stöbte, Pudet -	35 —	5 —
-- ny kaaber Fiilsel, Pudet	25 —	7 —
-- gammel dito, Pudet	30 —	6 —
-- brændt gammelt kaaber, Pudet -	30 —	12 —
-- Affnidsel, alle Slags, Pudet	35 —	14 —
-- Plader, Pudet	50 —	10 —
-- Ungerske Plader, Pudet	35 —	14 —
-- Mynte-Plader, Pudet	35 —	7 —
-- Messing Latun, alle Slags, Pudet -	25 —	10 —
Messing i Plader, Pudet	20 —	8 —
Kaaber-Kiedler og Distelleer-Hatte, saavel store som smaa og alle Slags Kaaber-Geraad, fortinnet og u-fortinnet, Pudet -	50 —	10 —
Messing-Geraad og Bekkener, Pudet -	25 —	10 —
Kaaber og Messing Thee og Kaffe-Kiedler Lyse-Stager, Presenteer - Tellerkener,		

Krand-

Krandse og alle deslige Sager, saavel Fortinnede som u-fortinnede Pudet	75 Kop.	20 Kop.
Kaaber og Messing Traa, Pudet - -	20 —	8 —
Finger-Boller, Grossen	3½ —	1 —
Mathematische - Apotheker- og alle Slags Konstige Instrumenter, af Messing, Kaaber og Jern	Toldfrie	Toldfrie
Kaaber-Skiorte-Knappe, og andre deslige smaa Ting, efter Taxten af Rublen	5 Kop.	Toldfrie
Kaaber-Vand eller Vitriol, Pudet - -	25 —	—
Kaarde-Gehænge af Silke, Pundet	100 —	—
-- med Guld og Sölv melerede Pundet - -	75 —	—
-- glatte, læderne udarbeydet ligesom Elends-Læder, item slætte af Elends-Læder, Dosinet - -	30 —	—
-- dito paa Randen, ogsaa hist og her med Guld og Sölv broderede, Dosinet	60 —	—
-- besyede med Silke og uægte Guld og Sölv, Dosinet	40 —	—
Kakler til Ovne, efter Taxten af Rubelen -	2½ —	—
Kamme, gemene forfærdigede af Horn eller Boxbom - Træ, Dosinet -	6 —	—

-- af

- af Elfenbeen, Fiske-Been eller Skild-Pade, Dosinet	12 Kop.	Toldfrie
Kampffer, Pudet -	100 —	—
Kar af Kinesiske, Japanisk og andet Porcelain, item glasserte, Delptiske og gemene, ogsaa alle Slags Træ-Kar, iligemaade lakeerte Præsenteer Telerkener, ogsaa Kristal-og Glas-Kar, undtagen Butellier, hvorom tilforn efter Taxten af Rublen -	5 —	—
Karbatsker, eller Heste-Pidske, efter Taxten af Rublen	5 —	—
Kiöd, alle Slags, saasom: Oxe-Kiöd, röget eller saltet, alle Slags, Pudet -	3 Kop.	1 Kop.
Svine-Kiöd, dito, Pudet	5 Kop.	2 Kop.
Oxe-Tunger, rögede og saltede, af 100 -	25 Kop.	10 Kop.
Friskt Oxe- Faare- og Svine-Kiöd -	Toldfrie	Toldfrie
Alle Slags Kiöd af saltet og töret Fugle-Fæ, Pudet	5 Kop.	Toldfrie
Kiöd-Pölser, Pudet	15 Kop.	Toldfrie

Klæde, alle Slags saasom af den fineste Sort Karmesin, Purpur og andre Coulörer af alle Slags Fabriker, iligemaade de beste Sorter af Biber-Klæder egale og diverse Kulörer fine Engelske, Franske, og

span-

Spanske Klæder til Kapper, Arskinen -	6 Kop.	Toldfrie
- - Af Mellem-Sorten, Hollandske, Engelske, Spanske, alle Slags tynde Engelske noppede Ratine og glatte Drap de Dames, Perpetuel, iligemaade dunkle og lyse blommede, Arskinen -	4 —	—
- - ordinaire dito af alle Slags Couleur, Arskinen	3 —	—
Slæt Soldat-Klæde, hvoraf Prisen er under 80 Kop. af en Arskin - -	3 —	—
- - et halvt-stykke Hamborgisk Klæde a 22 Arskin	30 —	—
- - Laetskin, Stykket	15 —	—
- - alle Slags Slesisk Klæder af et halvt stykke til 22 Arskin	30 Kop.	Toldfrie
- - enkelte Kersey og Karasey, et halv stykke a 30 Arskin	15 Kop.	Toldfrie
- - dobbelt dito, et halvt stykke - -	24 Kop.	Toldfrie
Klæde-Lister, af 1000 Arskin	12½ Kop.	Toldfrie
Fine Klude, Pudet	60 Kop.	Toldfrie
dito Mellem Sort, Pudet	36 -	-
Slette gemene dito, Pudet	18 -	-
Russisk Vadmel eller slæt uldet Klæde, af 100 Arskin		12 Kop.
Vadmel, af 100 Arskin		6 Kop.
Klæde og Feye-Börster: af 10 stykker -	20 Kop.	Toldfrie

Knappe

Knappe til Kiortel og Kamisol, af Guld og Sölv, aftrækket og spundet Guld og Sölv, iligemaade Silke, Kameel-Haar, Uld og Haar, Messing forgyldt og forsölvet, og slæt Messing og Tin, item af Horn og Been og andre deslige, efter Taxten af Rublen -	10 Kop.	Toldfrie
Kniplinger hvide, efter Taxten af Rublen -	5 —	—
Knive og Gaffeler, alle Slags, undtagen af Sölv og Guld, som er specificerede iblandt Galanterierne, efter Taxten af Rublen - -	5 —	—
Korke til Propper, Pudet	2½ —	—
Korn, alle slags, saasom Rug, Rug-Mæl og Malt, Tschetverten - -	10 Kop.	3 Kop.
Kraft-Mæl, blaat, Pudet	20 Kop.	Toldfrie
- - hviidt, Pudet -	7½ —	—
Veyet Mæl, Pudet	1 Kop.	¼ Kop.
Hvede, renset Hvede, Hvede-Mæl og Malt, Tschetverten	20 —	6 —
dito veyet, Pudet	2 —	½ —
Byg, Byg-Mæl og Malt, Tschetverten - -	10 —	3 —
Erter, hvide og graa, saa og Erte-Mæl, Tschetverten	20 —	3 —
Riis, Pudet - -	5 —	¾ —

O

Havre,

Havre, Havre-Mæl og Malt, Tschetverten	5 Kop.	1¼ Kop.
Hirse-Boghvede-Byg-Havre-og andre deslige Gryn, Pudet	5 —	½ —
Kram-Vare, Nyrnbergiske, som ey er nævnede Styk-viis i denne Tarif, efter Taxten af Rublen - -	5 Kop.	Toldfrie
Krans-Öyne, Pudet -	7½ Kop.	Toldfrie
Krebs-Stene, Pudet -	-	20 Kop.
Kride, Berkovez, -	20 Kop.	Toldfrie
Krut, fineste Sort, Pudet	-	8 Kop.
- - Styk-Krut -	-	6 Kop.
Kummel, Pudet -	5 Kop.	2 Kop.
Kunst-Risse alle Slags saa og Land-Karte - -	Toldfrie	Toldfrie

L.

Lakriz-Saft, Pudet -	7½ Kop.	Toldfrie
Lamme-Skind, Kalmukkiske og ordinære, af 100 -	—	10 Kop.
- - til Huer, Persiske eller Trukmeniske, graa og sorte, af 10 Styk -	—	20 —
- - Bukariske flammede, af 10 Styk - -	—	40 —
Lapper, item *Horn* og *anden Liim*, som duer for Papir-Möllerne - -	Toldfrie	Lapper maa ey udföres. Om Liim see under behörig Titel.
Læder af diverse Sort, saasom Guld- og Sölv-Læder, Stykket - -	3 Kop.	Toldfrie

- - ar-

- - arbeydet Bukke-Læder af 10 Stykker -	12½ Kop.	2½ Kop.
- - dito af u-födte Kalve, af 10 Stykker	15 —	7½ —
- - u-garvet Læder, Pudet	15 —	7½ —
- - törre Bukke-Skind, af 10 Stykker -	7½ —	15 —
- - raat törret Oxe-Læder, Pudet - -	7½ —	30 —
- - raat med Salt beströet, Pudet - -		15½ —
- - Oxe-Hude som Elends Læder udarbeydede, af 10 Stykker	35 —	14 —
- - Heste-Hude paa samme Maade udarbeydede af 10 Stykker : -	25 —	10 —
- - dito törrede, Pudet	2½ —	1 —
- - Bukke-Faare-Sems- og Korduan Læder af alle Slags-Farve, af 10 Stykker	25 —	10 —
- - Faare- eller Lamme-Skind med og uden Uld, bereedte og u-bereedte, af 10 Stykker - -	5 —	2 —
- - törre Elends-Hude, af 10 Stykker -	62½ —	375 —
- - garvede dito, af 10 Stykker - -	87½ —	875 —
- - Hiorte- og vilde Bukke-Skind, garvede og ugarvede af 10 Stykker -	25 —	12½ —

 - - Solle-

- - Solle- og Pund-Læder, Pudet - - -	20 Kop.	4 Kop.
- - Safian, af alle Slags Farve, af 10 Stykker - -	12½ —	5 —
- - tørre Kalve-Skind af 10 Stykker - -	10 —	10 —
Limoner, af en Pyp eller andre Fade i Proportion af en Pyp beregnede -	50 Kop.	Toldfrie
Linde-Bark af 100 -	—	8 Kop.
Linnet, Fransk, Hollandsk, Varendorper, Bielfeldsk, Slesisk, og andet udenlandskt, alle Slags, Arskinen - - -	5 Kop.	
- - Russisk, alle Slags, af beste, mellem og slæt Arbeyde, smalt og breedt, bleget og u-bleget af 1000 Arskin	—	60 Kop
- - dito ordinære grovt Linnet af 1000 Arskin -	—	40 —
- - dito breedt og smalt af 1000 Arskin - -	—	15 —
- - trykket og farvet af 1000 Arskin - -	10 —	—
- - breedt og smalt, farvet eller glat og blommet af 1000 Arskin -	—	60 —
Alle Slags Vox-Lærred af 1000 Arskin - -	10 Kop.	Toldfrie
- - brede Bord-Klæder, fabrikered Arbeyde, Arskinen	12 Kop.	1 Kop.

- - dito

- - dito af halv-brede, Arskinen - -	6 Kop.	½ Kop.
- - dito Servietter, Arskinen	5 —	¼ —
- - dito smalle tærnede, indenlandske Arbeyde, af 100 Arskin - -	—	10 —
Til Bord-Dug, indenlandsk Arbeyde, af 100 Arskin	—	12 —
Segel-Dug, Stykket til 50 Arskin	40 —	8 —
Igiennem-brudt eller hullet Lærret, kaldet Bran, breedt og smalt af 1000 Arskin		60 —
- - Trilich, Kanifas, strivet Linnet, brede af Traa giorte Kalamanker, i Breden en Arskin og derover, men udenlandske af alle Slags Brede, af 100 Arskin -	240 —	12 —
- - dito smalle Russiske af 100 Arskin - - -		6 Kop.

Linnede-Bord-Duge og Servietter kand aflades til Holland paa Blegen, og, efterat de er blegede, igien indføres Toldfrie just i den Havn, af hvilken de er udførte. Men til Kiende-Tegn, at der ingen andre end de udførte under dette Skin indføres, skal man udskiære dem i Enderne, og efter Tilbagekomsten legge dem tilsammen med dette for at see, om de stemmer overeens i Hullet og Sorten, ligesom Tolderen det for got befinder.

 Mandler

M.

Mandler, korte og lange, söde og bittere, med og uden Skaller, Pudet -	10 Kop.	Toldfrie
Marien-Glas, det beste, Pudet	—	30 Kop.
- - Mellem-Sort og slæt gemeent, Pudet -	—	20 Kop.
Marmor- og Jaspis-Plader, poleerte og upoleerte -	Toldfrie	Toldfrie
Mastix, hviid, Pudet	50 Kop.	Toldfrie
- - graa, Pudet	25 —	—
Mast-Træer efter hosfölgende NB.		
Materialier og Drogerier, alle Slags, som ey er besynderlig specificerede i denne Tarif, efter Taxten af Rublen	2½ Kop.	Toldfrie
Matter dobbelte og enkelte, af 1000 Styk - -	-	70 Kop.
- - Sække, smalle eller snevre, tilsammensyede eller usyede, af 1000 Styk -	-	30 Kop.
Meer-Skum, efter Taxten af Rublen - -	2½ Kop.	Toldfrie
Menneske-Haar til Paryker, Pudet	50 —	—
Messing, see Kaaber.		
Musken eller Skön-Pletter, hvert stort Papiir -	60 —	—
Mölle- og Slive-Stene -	Toldfrie	Toldfrie
Muscus, Pundet -	-	25 Kop.
Muscat-Blomme, Pudet	200 Kop.	Toldfrie
Musler, Ankeret -	40 —	—
Musselin, efter Taxten af Rublen	2½ —	—

Naale,

N.

Naale, alle Slags, af 1000	4 Kop.	Toldfrie
Stik-Naale, store, af 1000	2½ —	—
- - af mellem-Sort og smaa af 1000 - -	2 —	—
Negelken, Urt, Pundet -	150 —	—
Nephta, Pudet -	-	4 Kop.
Nettel-Dug, Stykket af 27 til 28 Arskin, hvoraf Arskinen sælges til 80 Kop. og derover, Stykket - -	50 Kop.	Toldfrie
- - af mellem- og slæt Sort, Stykket - -	25 —	—
Nödder, saasom:		
Muskat-Nödder, Pudet	125 —	—
Val-Nödder, af 1000 -	1½ —	—
Velske og Ostindiske Nödder, Pudet - -	2½ —	—
Ceder-Nödder, Pudet -	3 Kop.	1¼ Kop.
Hassel-Nödder, Tschetvert	7½ —	3 —

O.

Oblater eller *Mund-Lak*, en liden Æske - -	5 Kop.	Toldfrie
Ollie, af Jasmin, Pundet	2½ —	—
- - af Rover, Pudet -	7½ —	—
- - af Hör og Hamp, Pudet	-	2½ Kop.
- - af Nödder, Pudet -	-	4 Kop.
Bom-Ollie, Pudet -	7½ Kop.	Toldfrie
Mandel-Ollie, Pudet -	50 —	—

 - - alle

- - alle andre Sorter af Ollie, som ey er aparte specificerede, efter Taxten af Rublen	2½ Kop.	Toldfrie
Oliver, alle Slags, Ankeret, og andre Fa le efter Proportion af et Anker -	25 -	-
Orgel og Positiver, efter Taxten af Rublen - -	5 -	-
Oste, saasom		
Parmesan, Pudet -	18 -	-
Hollandske, Engelske og andre Slags, Pudet -	9 -	-
Östers - -	Toldfrie	-
Otter, af 10 Stykker	20 Kop.	8 Kop.
Öl, Engelsk, Dosinet But.	15 -	-
- - Oxe-Hoved	50 Kop.	10 Kop.
- - Mume, Ankeret	25 Kop.	Toldfrie

P.

Papier, adskilligt Slags af Riset saasom Royal-Papier af den störste Sort. -	100 Kop.	Toldfrie
- - dito Mellem-Sort	70 -	-
- - dito mindste Sort	50 -	-
- - alle Slags Tryk-Papier	15 -	-
- - Skriv- og Concept-Papier	12 -	-
- - alle Slags Post-Papier, beskaaret og ubeskaaret, forgyldt og uforgyldt	15 -	-
- - graat Pak-Papier, af den store, mellem og liden Sort, iligemaade Læsk-Papier	5 -	-

Blaat

Blaat farvet Papier, ogsaa af andre Farver	7½ Kop.	Toldfrie
Farvet og forgyldt Papier.	40 -	-
- - Kartus-Papier	30 -	-
Parykker, af Mennische Haar, St.	25 -	-
Pels-Verke, og hvad dertil kand henregnes, saasom:		
Zobel, alle Slags, Zobel-Navle, Zobel-Födder, Zobel-Foer, Zobel-Pynte, Zobel-Haler, Marder-Buge, saa og Kanin- og Katte-Skind, ogsaa hele Marder, efter Taxten af Rublen.	-	2½ Kop.
- - Hermelin af 40 Stykker	—	10 —
Siberiske Egener og Graaverk af 1000 -		87½ Kop.
Russisk dito af 1000		50 Kop.
Ræve, Siberiske, Russiske og sorte, efter Taxten, af Rubelen -		2½ —
Biber-Buge, Pudet		45 —
Tiger, Luxe, hvide og sorte Ræve, efter Taxten af Rublen -	—	2½ —
Biörne-Skind, alle Slags, efter Taxten af Rublen	-	2½ -
Siberiske og Russiske Ulve-Skind, efter Taxten af Rublen - -	—	2½ —
Hare-Skind, graa ubereedte, af 1000 -	—	75 —

Dito

Dito hvide bereedte af 1000	—	62½ Kop.
Muſcus-Rotter af 100 Styk	—	7½ —
Ilker af 10 Stykker	5 Kop.	2½ —
Af andre Pels-Verke, ſom ikke nævnes i denne Tarif, tages Tolden efter Taxten, af Rublen -	5 —	2½ —
Pergament, af 10 Skind	15 Kop.	Toldfrie
Perler, uægte eller giorte af Vox, et Doſin Snore	12½ —	—
Peber, hviid, Pudet	30 —	—
- - ſort, Pudet -	15 —	—
Peber-Kager og *Peber-Nödder*	Toldfrie	Toldfrie
Piber, en Gros -	5 Kop.	Toldfrie
- - dito af Meerſkum, efter Taxten af Rublen	5 —	—
Pomerandſer, friſke -	Toldfrie	Toldfrie
Potaſke, Berkovez -	—	50 Kop.
Puder, Pudet -	10 Kop.	Toldfrie

Q.

Qvæg-Sölv, Pundet	2 Kop.	Toldfrie

R.

Rav, forarbeidet, efter Taxten af Rubelen -	15 Kop.	Toldfrie
- - uforarbeidet Pudet	5 Kop.	Toldfrie
Rabarbara, ſom Klöer, Pudet	—	250 Kop.
Den langligte maa ey udföres.		
Rör eller *Stokke*, alle Slags ſlætte og med alle Slags Knappe, efter Taxten af Rublen	5 Kop.	Toldfrie

- ge-

- - gemene, ſom man bruger til Fabrikerne i at Kæmme	Toldfrie	Toldfrie
Roſiner, Pudet -	3 Kop.	Toldfrie
Rosmarin, Pudet -	5 —	—
Ros-Haler af 100 Stykker	20 Kop.	4 Kop.
Rödder, ſaaſom, Fiol, Pudet	7½ —	Toldfrie
- - Kaland, Pudet	12½ —	—
- - Elam, Pudet -	60 —	—

S.

Saffran, Pundet -	12½ Kop.	10 Kop.
Sal Armoniak, Pudet	25 —	Toldfrie
Salpeter, lutret og ulutret, Pudet	15 Kop.	7½ Kop.
Kand udföres med Bevilling fra Artillerie-Canceliet, ſaafremt der er deraf övrig.		
Salt, Spanſkt, Franſkt, og andet udenlandſkt, ſom forföres til Havnene i den hvide Söe, for ikkun dermed at indſalte Kiöd og Fiſk, Berkovez -	6 Kop.	Toldfrie
- - dito, hvad ſom kommer til St. Petersborg at ſælges, Pudet - -	10 —	—
- - Ruſſiſkt af alle Havne	—	Toldfrie
- - hvad, ſom föres til Viborg, Tönden - -	25 Kop.	Toldfrie
- - Spanſkt, Laſten	377¼ —	—
- - Franſkt, Laſten	340 —	—
- - Lyneborgſkt, ſom föres til Narva, Laſten	331 —	—

Men

Men skulde nogen före Salt fra Narva eller Viborg til St. Petersborg, Novogrod, Pleskov, eller andre forbudte Stæder; saa skal den Indlandske Told tages deraf, saaledes som den nu er sadt eller herefter maatte sættes.

Sandel-Træ, rödt rivet, Berkovez	37½ Kop.	Toldfrie
- - Den beste röde Sort i Stænger, Berkovez	30 —	—
dito mellem Sort i smaa Stykker, Berkovez	20 —	—
- - blaa i Stænger, Berkovez	20 —	—
- - guul i Stænger, Berkovez	12½ —	—
Sebe, Grekisk og anden udenlansk, Pudet	7½ —	—
- - haard, Pudet	—	2½ Kop.
- - slæt ordinær	—	1½ —
Senge, alle Slags efter Taxten, af Rublen	5 Kop.	Toldfrie
Senge-Dekke af Bomuld og Katun, Stykket	20 Kop.	8 Kop.
- - dito uforfærdigde	10 —	4 —
- - af Indiansk Sits	17½ —	14 —
- - uldene	5 —	2 —
Senop - -	Toldfrie.	Toldfrie
Segl-Lak, fiint og slæt, Pundet	5 Kop.	Toldfrie
Sikat, tör med Sukker, eller syltet i Sirop Pudet	50 Kop.	Toldfrie
Silke, raa Italiænisk, Pudet	80 —	—
- - Spunden dito, Pudet	100 —	—
- - Spunden farvet, Pudet	160 Kop.	
- - dreyet, Pudet	160 —	
- - Silke-Affnedsel, Pudet	200 Kop.	Toldfrie

- - dito

- - dito Uld eller Udkæmmelse, Pudet	50 Kop.	Toldfrie
- - Persisk af adskillige Provincier, saasom: fra Lesi og deslige, Pudet	150 Kop.	
- - den fra Ardasch og deslige, Pudet	120 —	
- - kogt og Skemakisk, Pudet	80 —	
- - dito Tebrisk, farvet, Pudet	100 —	
- - raa spunden Kinesisk, Pudet	150 —	
- - farvet og spunden dito Pudet	100 —	
Sits, Indianisk, Pudet	4 Kop.	3 Kop.
Silver-Saft, Dosinet Butellier	15 Kop.	Toldfrie
Skabe, til Contoirer og Cabinetter, store og smaa, efter Taxten af Rublen	5 —	—
Skatuller efter Taxten af Rublen	5 —	—
Skee-Vand, Pudet	40 —	—
Skibe, og andre i Rusland forfærdigte Fartöyer, saa og Udenlandske, samt den derpaa sig befindende Takelase, hvis de kiöbes eller sælges		
Skilderier, trykte paa Lærret eller Papier		
Skoe for Mands-Personer af 10 Par	50 Kop.	5 Kop.
- - Töfler for Mands og Qvindes-Personer, stikkede med		

Guld

Guld og Sölv, iligemaade slætte, alle Slags, efter Taxten, af Rublen -	5 Kop.	Toldfrie
Skokelade, Pudet	3 Kop.	1 Kop.
Smör udenlandsk, Pudet	7½ Kop.	Toldfrie
- - Russisk Koe- og Faare-Smör - -	Toldfrie	Toldfrie
Snore, Silke, til Hatte og andre deslige, Pundet	100 Kop.	Toldfrie
Sove- eller Nat-Huer, af Biber-Haar, væbede og valkede, uden Guld og Sölv, Dosinet	15 —	—
- - Silke, Dosinet -	60 —	—
- - Uldene og Bomuldene, væbede og valkede, Dosinet	10 —	—
- - Flögels og af andre Stoffer med Guld og Sölv borderede, saa og med Guld og Sölv melerte, Silke- og alle Slags af ringere Sort, undtagen de ovenbemeldte, efter Taxten af Rublen -	5 —	—
Spa-Vand, Buck-Vand, samt Salvie- og af andre Urter destilleerte Vand -	Toldfrie	Toldfrie
Speyle og Speyle-Glas efter Taxten af Rublen -	5 Kop.	Toldfrie
Staal, af en Tönde, som veyer 3 Pud - -	12½ —	—
Stænger af alle Slags Træ, af 100		1 Kop.
Stammet, eller dobbelt Sarskiller Rask, farvet og ufarvet,		

slæt og trykt, af Stykket til 30 Arskin -	24 Kop.	Toldfrie
- - ordinær, farvet og ufarvet, Stykket - -	20 —	—
Steen-Kul af Lasten -	42 —	—
Stoffer, alle Slags uldene til Under-Foer, et Stykke af 25 Arskin, undtagen de, som er besynderligen specificerede - -	37½ —	—
- - Silke, Europæiske af een Farve, Arskinen -	13 —	—
- - af dobbelt Farve og sorte, Arskinen - -	20 —	—
- - halv Silke af een Farve og blommede, Arskinen	8 —	—
- - med Kameel-Haar, Bomuld og slæt Uld, iligemaade alle Slags aldeles Uldene, Arskinen - - -	2½ —	—
Storax, Pudet -	37½ —	—
Stovle af 10 Par - -	100 —	10 —
Strömper, silke, strikkede og væbede, med Guld og Sölv, et Par Mands-Strömper -	30 —	—
- - dito et Par Fruentimmer-Strömper - -	15 —	—
- - Silke Mands-Strömper foruden Guld og Sölv, Parret	15 -	-
- - dito for Fruentimmer	7½ -	-
- valkede af Biber-Haar, Dosinet af Mands-Strömper	90 -	-

- - dito for Fruentimmer	50 Kop.	Toldfrie
- - halv - silke, Dosinet for Mands-Personer	60 -	-
- - dito for Fruentimmer	30 -	-
- - valkede gemene af Kameel-Haar og Uld, Dosinet for Mands-Personer	50 -	-
- - dito for Fruentimmer,	25 -	-
- - fine af Traa og Bomuld, Dosinet for Mands-Personer	100 -	-
- - Mellem Sorte og slætte af Dosinet for dito	20 -	-
- - dito af Dosinet for Fruentimmer	15	-
Styrax, Pudet	50 -	-
Sukker, fiint Kanari, Pudet	30 -	-
- - mellem Sort dito, Pudet	25 -	-
- - gemeen slæt, Pudet	20 -	-
Sukker Kandis, hviid og bruun, Pudet	35 -	-
- - Puder-Sukker, Pudet	1½ -	-
- - Sukker Confiturer, alle Slags kandeerte Sager, Pudet	50 -	-
Svine-Börster, Pudet	-	9 Kop.
Svompe, Pudet	20 Kop.	Toldfrie
Syrop, hviid, Pudet	10 -	-
- - soort, Pudet	5 -	-
Söm, med Messing-Hoveder til Beslag, af 1000	5 -	-

Ta-

T.

Tabakierer eller Daaser af Horn, Been, Træ, item Puder-Daaser af Horn, Blek, saa og af Elfenbeen og Skild-Pade, alle Slags, efter Taxten af en Rubel	5 Kop.	Toldfrie
Tabin, breed, vandet og blommet, Arskinen	10 —	—
Dito, enkelt, smalt, Arskinen	6 —	—
Dito, halve, Arskinen	4½ —	—
Dito med Guld og Sölv meleerte, smalle Sort, Arskinen	9 —	—
Taft, bredt Europæisk af alle Slags Farve, Arskinen	10 —	—
Dito, smalt, Arskinen	8 —	—
Dito, strivet, blommet og randet, Arskinen	12 —	—
Talig, beste Sort, af Oxer og Kiör, Berkovez	—	35 Kop.
Dito, Mellem-Sort, Berkovez	—	30 —
Dito, slæt, Berkovez	—	25 —
Talig-Lys, Pudet	—	4 —
Tapeter, til Bord-Dekkener, efter Taxten af Rublen	5 Kop.	1 Kop.
Tavle og *Griffel*,	—	Toldfrie
Tau-Verk, tiæret og utiæret, alle Slags, Berkovez	40 Kop.	16 Kop.
Thee, alle Slags, Pundet	10 —	2 —
Tegel- eller *Tag-Stene*	Toldfrie	Toldfrie
Tegl-Stene eller Klinker	Toldfrie	Toldfrie
Teriak, efter Taxten	2½ Kop.	Toldfrie

P

Terpen-

Terpentin-Ollie, Pudet	20 Kop.	5 Kop.
- - Venetianisk, Pudet	12½ Kop.	Toldfrie
Tiære eller *Beg*, Fadet til 8 Pud, fortolles, hvis Amiralitætet har mere, end det bruger	—	15 Kop.
Dito flydende, fortolles med foregaaende Condition, Tönden - -	—	10 —
Tin, stöbt i Stanger, Pudet	15 Kop.	Toldfrie
Dito i Fade og Tellerkener, Pudet - -	17½ —	—
Dito i Thee Töy, Presenteer-Tellerkener, Salt-Kar, Lyse-Stager, Kander, Begere, og andre Sager flere, Pudet	60 —	—
Tobak, saavel Snup- som Röge-Tobak, saasom: Spansk eller Italiænsk, Pundet	15 —	—
Brasilien-Tobak og Knaster, Pundet - -	13 —	—
Virginisk Kanaster, og alle Slags Engelsk Cartuus, eller smaa skaaren Tobak, Pundet - -	13 —	—
Rulle- og Blade-Tobak, Pudet	50 —	—
Tobak, som gaaer til Viborg, Pundet - -		1 Kop.
Dito, til Narva, af 100 Pund		115½ Kop.

Dog maae denne Tobak ikke aflades fra Narva og Viborg til Sanct-Petersborg, Novogrod og Pleskov, eller andre forbudte Pladse. Skulde nogen bortsende den, saa skal han derfor betale den Told, som oven er meldet.

Tögter

Tögter til Lyys, af Bom-Uld, Pundet - - -	-	16 Kop.
- - af Hör, Pudet -	-	1½ Kop.
Torne-Hoveder, hvormed man udkradser Klæde -	Toldfrie	Toldfrie
Traa, Franser af Traa, Liberi-Snore og andre deslige, Pundet - -	25 Kop.	Toldfrie
- - Dito alle Slags fiin-bleget og u-bleget, Pundet. -	30 Kop.	Toldfrie
- - Dito, grov, dreyet, som bruges til Fiske-Garn og andre deslige Sager, undtagen Garn, hvorom ovenmeldes, Pudet - -	-	4 Kop.
Træ, alle Slags, saasom:		
- - Saffafras, Pudet	5 Kop.	Toldfrie
- - Palm-Træ, Pudet -	3 —	—
- - Affein-Træ, Pudet -	1¼ —	—
- - Bok-Træ, alle Slags Maal	2½ —	—
- - Eske-Træ, Pudet	3 —	—
Ald andet Træ, som duer til Farve, og ey er specificered i denne Tarif, giver efter Taxten, af Rublen	2½ Kop.	Toldfrie
Adskillig Slags Træ, som ikke nævnes i denne Tarif, saasom Bretter og Biælker, efter Taxten af Rublen -	—	2 Kop.
Nödde-Træ i Bretter, Pudet	2 Kop.	Toldfrie
Tran, eller Söe-Hunde-Feet, Tönden - -	—	12½ Kop.

Tresser,

Tresser, Kniplinger, Galoner, u-ægte, og andre af u-ægte Guld og Sölv forfærdigede Sager, Pundet -	7½ Kop.	Toldfrie
Tripper af Silke og Kameel-Haar, alle Slags, efter Taxten af Rublen - -	5 —	—
Tusk, efter Taxten af Rublen	5 Kop.	2 Kop.
Tvebakker og Kringler, hvide, Tönden til en halv Amme	10 Kop.	Toldfrie

U.

Væbe-Kamme, giorte af Rör, og andre, som bruges i Fabriker	Toldfrie	Toldfrie
Vakholder-Bær, Pudet -	Toldfrie	Toldfrie
Vand, Tydske, alle Slags af Viin destilleert, Ankeret, eller Flasken og Butellien, regnet efter Proportion af et Anker - -	250 Kop.	Toldfrie
Veed-Aske, haard, blaa, Fadet	—	42½ Kop.
Dito, hviid -	—	30 Kop.
- - Udskud, Fadet	—	17½ —
Vie-Rög, slæt, Pudet	7½ Kop.	Toldfrie
Vine, udenlandske, saasom Ungersk, Tokayer og Dukenbær, af Antallet eller 5 Spand - -	200 Kop.	Toldfrie
Ungersk Bord-Viin, Österrigisk og Bömisk, Fadet til 10 Spand -	200 —	—

Cham-

Champagne, Burgogne, Eremitage, Pontak, Cotorodi, og alle övrige beste Franske Vine, saasom Bastard, Malvasier, Muskateller, Frontiniak, Alikant, Romanin, Kanarie-Sect, Siret-Sect, Petersimenis: Tinte, og Spansk Viin, af Oxe-Hovedet eller 240 Butellier	500 Kop.	Toldfrie
Florentiner og övrige Italiæniske Vine, Kisten til 40 Butellier	100 —	—
St. Laurent, Dosinet Butellier	25 —	—
Rinsk eller Mosel Viin, iligemaade andre gamle Vine af Ammen -	400 —	—
Bassarak, Picardan, Portugisisk, Fransk, Österrigisk, og anden Slags af hvid og rööd Viin, ordinær, Oxe-Hovedet eller 18 Spand	300 —	—
Viin-Druer, friske, -	Toldfrie	
Viin-Steen, Pudet -	7½ Kop.	—
Vindve-Glas, Franskt i runde Skiver, af Kisten -	25 —	—
- - Hamborgskt og Lybskt, qvadreret, af Kisten	12½ —	—
Uld, Spansk, Pommersk, Slesisk, Tyrkisk, Persisk, og anden udenlandsk, Pudet	Toldfrie	10 Kop.

- - Ka-

- - Kalmukkisk, Tserkassisk, af de nye Faare-Hiorde, er forbuden at udföres		
Dito, raa af Köer, Berkovez -	1 Kop.	
- - kogt, Berkovez -	2 Kop.	
- - af Hiorte og Elend-Dyyr, Pudet - - -	1 Kop.	
Ungersk-Vand i Glas, store og smaa, 100 Styk	20 Kop.	Toldfrie
Vox, hviidt og guult, iligemaade Vox-Lyys, og Vox-Stokke, Pudet -	60 Kop.	15 Kop.
Voylokker, af Faare-Uld, Dosinet -	20 —	8 —
- - smalle, Dosinet	10 —	4 —
- - brede af Koe-Uld, Dosinet - -	—	1½ —
- - smalle dito, Dosinet	—	1 —
Urer, Vægge- og Taske-Urer efter Taxten af Rublen	5 Kop.	Toldfrie
Alle Varer, som ey nævnes med Navn i denne Tarif, skal fortoldes efter Taxten af Rublen - -	5 Kop.	2½ Kop.

Efter denne Tarif skal nu Tolden af Udgaaende og indkommende Varer betales i Sanct Petersborg, Narva, Viborg, Arkangel, Kola og Pustosero, og det i fuldvigtige Dalere, hvoraf der gaaer 14 paa et Pund, med Tilgift, hvis de ikke er fuldvigtige. Enhver Daler beregnes til 50 Kopek: undtagen for Salt, Tobak og Fransk Brendeviin i Narva, iligemaade for Salt og Tobak i Viborg: hvor Tolden betales derfor i Russiske Penge. Hvis de Russiske Kiöbmænd har ingen Dalere, saa skal Tolden af de Varer, som afiades eller indföres paa udenlandske Skibe, oppebæres i Russiske Penge: hvorved Daleren anslaaes til 125 Kopek. Men skulde Russiske Kiöbmænd affende eller indföre Varer med deres egne Skibe, saa skal der ikkun tages 90 Kopek for enhver Daler.

Foruden denne i Tariffen fastsadte Told er endnu at betale:

I. Ild-Penge, efter Toldens Erleggelse, af 100 Dalere 174 Kopek

II. Last-Penge,

Ladingen af 10 *Laster* -	100 Kop.
Naar ¼ med Baglast -	86¼ Kop.
Naar ½ med dito -	72½ Kop.
Naar ¾ med dito - -	58¾ Kop.
Naar den hele Lading med Baglast	45 Kop.
Ladingen af 20 *Laster*, -	200 Kop.
Naar ¼ med Baglast -	175 Kop.
Naar ½ med dito -	150 Kop.
Naar ¾ med dito - -	125 Kop.
Naar den hele Lading dito	100 Kop.
Ladingen af 30 *Laster*, -	400 Kop.
Naar ¼ med Baglast - -	350 Kop.
Naar ½ med dito -	300 Kop.
Naar ¾ med dito -	250 Kop.
Naar den hele Lading dito	200 Kop.
Ladingen af 40 *Laster*, - -	600 Kop.
Naar ¼ med dito -	525 Kop.
Naar ½ med dito - -	450 Kop.

Naar ¾ med dito -	375 Kop.
Naar den hele Lading dito	300 Kop.
Ladingen af 60 *Laster*, - -	800 Kop.
Naar ¼ med Baglast -	700 Kop.
Naar ½ med dito - -	600 Kop.
Naar ¾ med dito - -	500 Kop.
Naar den hele Lading dito	400 Kop.

Af alle övrige Laster, som er over 60, betaler man ey mere end af 60.

III. Accidentier af de betalte vigtige Daler, 4 pro Centum i Russiske Penge.

Litera, A.

Galanterie-Varer, af hvilke Tolden tages til 5 Pro Centum.

Guld- og Sölv-Urer, baade slætte saa og de, som repeterer.

Tobakierer med og uden Portræter, af Guld og Sölv og alle andre

Alle Slags Kar, *Sager og Figurer*, af Augsborgisk og andet Arbeyde, som er forferdiget af Guld og Sölv.

Alle Slags Futteraler.

Flasker og Daaser til Balsom og Spiritus, af Guld, Sölv, Prindsmetal, Krystal, og deslige.

Taske-Böyler med Punge for Fruentimmer.

Store og smaa Futteraler til Horoloser.

Penge-Punge af Guld, Sölv eller Prindsmetal, stikkede og flettede, alle Slags.

Alle Slags Saxe med og uden Futteral.

Kaarde- og Hirsk-Fænger-Greeb af Prindsmetal eller Staal, omvundne med Guld og Sölv, alle Slags.

Pala-

Palatiner, *Muffer*, *Liiv-Baand* for Fruentimmer, af Guld og Sölv, alle Slags.

Kaars-örens-Ring, *Ringe* med og uden Stene af Guld og Sölv, og andre flere.

Knappe og Spender, alle Slags, af Guld, Sölv, Prindsmetal, Staal o. s. v.

Skabarakker med Pistol-Hylstere af Flöyel, Silke, Klæde udstukne med Guld, Sölv og Silke.

Alle Slags Skilderier og Portræter med Guld- og Sölv-Rammer, alle Slags, af Rammerne efter Taxten.

Eskarpe for Mands-Personer, af Guld, Sölv, Silke, Flöyel, med og uden Kniplinger.

Halsduge, *Törklæder* af Flor, Kammerdug o. s. v. udstukne med Guld, Sölv eller Traa.

Vöfter, alle Slags.

Fruentimmer-Huer af Flöyel, udstukne med Guld og Sölv, og deslige.

Mands- og Fruentimmer-Klæder udstukne med Guld, Sölv og Silke, og alle Slags Börne-Töy, ogsaa slætte Klæder.

Horolose-Kieder, Stoppere og Signeter af Guld, Sölv, Staal, Skild-Pade, Rav og alle slags Stene.

Dukker, alle Slags.

Fiedre-Bolde og Raketter, hvormed man spiller.

Arm-Baande og Vox-Perler, alle Slags.

Fantanser, Nat-Töye med Brabandske Kniplinger, Manskerter for Mands-Personer og Fruentimmer, og andre Hoved-Töye.

Blomster af Papier og Silke, og andre

Spegle og Lampetter, med og uden Spegl, alle Slags.

Kabinetter, *Skatuller og Keridoner*.

 Alle

Alle Slags Borde.
Stole med Flöyel, Trip og Tapeter.
Stole, flettede med Rör, og beslagne med Læder.
Præſenteer-Tellerkener, til Tee, Kaffe, lakerede og malede, alle Slags.
Spende-Senge, alle Slags med og uden Forheng.
Skerme, lakeerte, af Tapeter og malede.
Tabletter, til alle Slags Tee- og Caffe-Töy, og andre ſmaa Kar.
Börne-Vugger.
Alle Slags Bret-Spil.
Alle Slags Tapeter til Borde og Gulve

Endnu mange andre Sager, ſom man regner iblant Galanterie-Varer, og ſom kand ikke beſkrives efter deres Mangfoldighed og Mængde, ſkal ogſaa give til Told 5 pro Cento.

Af efterfölgende Sager og Varer ſkal ikkun tages 1 pro Cento.

Knive, Gafler, Saxer af Guld og Sölv, med og uden Futteral.
Greeb til Kaarde og Hirſk-Fængere af Guld og Sölv
Matematiſke og Kirurgiſke Inſtrumenter af Guld og Sölv.

Litera B.

Told af Maſt-Træer

Breden	*J Sanct Petersborg, Narva og Viborg*		*J Arkangel og de andre Havne ved den hvide Söe.*
Af 5 til 9 Tol	$4\frac{3}{4}$ Kop.	-	$3\frac{1}{4}$ Kop.
- - 10	$9\frac{3}{4}$ Kop.	-	$6\frac{1}{2}$ Kop.

- - 11

- - 11	$9\frac{3}{4}$ Kop.	-	$6\frac{1}{2}$ Kop.
- - 12	$9\frac{3}{4}$ Kop.	-	$6\frac{1}{2}$ Kop.
- - 13	$9\frac{3}{4}$ Kop.	-	$6\frac{1}{2}$ Kop.
- - 14	$37\frac{1}{2}$ Kop.	-	25 Kop.
- - 15	$37\frac{1}{2}$ Kop.	-	25 Kop.
- - 16	$37\frac{1}{2}$ Kop.	-	25 Kop.
- - 17	150 Kop.	-	100 Kop.
- - 18	150 Kop.	-	100 Kop.
- - 19	150 Kop.	-	100 Kop.
- - 20	375 Kop.	-	250 Kop.
- - 21	375 Kop.	-	250 Kop.
- - 22	375 Kop.	-	250 Kop.
- - 23	$562\frac{1}{2}$ Kop.	-	375 Kop.
- - 24	$562\frac{1}{2}$ Kop.	-	375 Kop.
- - 25	$937\frac{1}{2}$ Kop.	-	625 Kop.
- - 26	$937\frac{1}{2}$ Kop.	-	625 Kop.
- - 27	$1312\frac{1}{2}$ Kop.	-	875 Kop.
- - 28	$1312\frac{1}{2}$ Kop.	-	875 Kop.
- - 29	$1312\frac{1}{2}$ Kop.	-	875 Kop.
- - 30	$1312\frac{1}{2}$ Kop.	-	875 Kop.

Med hendes Keyſerlige Majeſtæts egen Haand underſkrevet.

(L. S.)

Trykt i Moſkov ved Senatet den 2 Auguſti 1731

Det

Det nye Told-Regliment

Paa hendes Keyserlige Majestæs Befalning ved Trykken bekiendtgiort.

Samt

Den med Dannemark sluttede evige Salutations-Tractat til Söes.

Det bestaaer af 5 Hoved-Stykker, hvoraf Indholden er denne.

Det förste handler om ankommende og bortgaaende Skibe, hvorledes de skal anmelde sig, giöre deres Declaration, og losse og lade. Iligemaade om Lofferne og de Aarsager, for hvilke de skal straffes, hvis de derimod handler.

Det andet handler om Kiöbmændene eller Varernes Eyer-Mænd, hvorledes de skal overgive deres Declaration eller Angivelse, om falske Angivelser og Confiscation, item om Told og anden Indtægt.

Det tredie handler om Krigs- og Last-Skibe: om Ammunitionen, eller Skat-Gods: om höye og nedrige Stands-Personer, for hvilke Gods forskrives: iligemaade om Ferre-Folk.

Det fierde handler om Told-Betienterne, hvorledes man skal forfare ordentlig med dem, og de igien med andre, saa og hvorledes de skal belönnes af confisceret Gods: item om Forseelse i Regninger og Delation i forhælede Varer.

Det femte viser, hvad for Told Russiske Undersaatter har at give i Havnene af St. Petersborg, Arkangel, Kola og Pustosero, naar de driver Handel med egne i Rasland forfærdigde eller og kiöbte og leyede Udenlandske Skibe.

Salu-

Salutations-Tractaten med Dannemark er sluttet den 30 Octob. Anno 1730 i Moskov, bestaaer af 19 Artikler, i hvilke vitlöftig vises, hvorledes der skal skee lige Honeur paa begge Sider.

Vexel-Retten er udgiven af Keyser Peter den II. Anno 1729. Den bestaaer af tre Capitler.

Det förste handler om Vexlerne og deres Orden, og om at protestere Vexler.

J dette Capitel merker jeg den fiortende Artikel; som viser at naar Vexlerne er stillede til at betales efter visse Dages Forlöb; saa gives efter saadan Termin 10 Respit-Dage. Naar de derimod er stillede paa at betales efter Sigt, saa gives ikkun 3 Respit-Dage, Sön- og Hellig Dage med indberegnede.

Iligemaade den tre og tredivte, hvori vises at naar en Vexel ey inden tre Maaneder efter den deri fastsadte Betalnings-Termin accepteres eller og protesteres, saa gielder den intet mere.

Det andet handler om Vexler, som kand stilles paa Kronens Penge: da det tillades enhver Kiöb-Mand og Undersaat i hele Riget at betale i den nærmeste Kronens Penge-Kassa det han vil oversende anden Stæds hen, og derimod tage Vexel af Kammer-Betienteren paa en anden Kassa, hvor Pengene skal indsendes. Iligemaade tvertimod at lade sig af Kronens Penge der, hvor han opholder sig, skyde en begiært Summe for, og derimod give Vexel paa et andet Stæd at hæve saadan Summe i andre Kronens Kasser.

Det tredie viser alle Formularer og Forklaringer over Vexler, Avis-Breve og Protestationer.

Rus-

Om Post-Væsenets Tilstand i gamle Dage.

I Rusland var det ikkun slæt bestilt med Post-Væsenet for Keyser PETER I. Tiid: og han blev knap færdig med dets Indretning indtil de sidste Aar af Hans Regiering. Alle Breve maatte tilforn der i Landet sendes enten med Stafetter eller med Reysende ved een eller anden forefaldende Leylighed. Og de Reysende maatte, efterat de havde kiöbt sig selv Vogne eller Slæder, befragte Bönder-Heste til Forspan, og saaledes fortsætte deres Reyse iblant Bönderne uden mindste Beqvemmelighed af Verts-Huse og andre Anstalter, hastende af ald Magt paa de fleste Stæder igiennem snevre, ubanede og farlige Veye.

Om dets nuværende Tilstand.

I nogle Stykker heraf har der hidintil endnu ey kundet skee nogen Forbedring; og det gielder altsammen om de fleste Rigets Provinser, saasom den störste Deel af Ukræne, Kasan og Astrakan og hele Siberien. Det egentlige Rusland, nemlig det Arkangelske, Moskovitiske og Novogrodske Gouvernement, samt det Smolenskoske, Lifland og Finland kommer med nys bemeldte Provinser endnu deri

deri overeens, at man finder ingen Verts-Huse, agende Poste, Land-Vogne, Vogn-Mands-Vogne eller andre saadanne Reyse-Anstalter fra een Bye til den anden. Den Reysende maae selv kiöbe sig sin Slæde eller Vogn, legge sig derind i sin Seng, og fordre Forspan paa Stationerne, af hvilke der er imellem Moskov og Petersborg fire og tyve, og imellem Petersborg og Riga ungefær lige saa mange, og saaledes efter Proportion paa alle andre Veye i Riget. Man betaler af hver Hest for een Verst imellem Riga og Petersborg to og en halv Kopek, imellem Petersborg og Novogrod een Kopek, imellem Novogrod og Moskov en halv Kopek, dog saaledes at man forsyner sig med en Reyse-Seddel fra Regieringen, uden hvilken Seddel man oversættes af Bönderne allevegne.

Farende Post.

Kudskene har ingen Post-Horn, kiörer i deres ordentlige Bönder-Klæder dog med en Messing-Örn paa Brystet, flöyter for Hestene igiennem Næsen, jager altiid hastig, skiönt de Rey-

Reysende ey begiærer det, og, naar de kommer til den anden Station, besörger frisk Forspan strax uden at opholdes. Derudover reyser man hastigere i Rusland end anden Stæds, saa at jeg selv er Aar 1744 i Februarii Maaned kommen over fra Petersborg til Moskov 748 Verst eller 107 Danske Miil i to og halvfiersenstyve Timer.

Fragtede Heste.

Nogle reyser ogsaa saaledes, at de fragter Forspanden en heel lang Reyse, saasom Aar 1739 i Martii Maaned er jeg reyst fra Moskov til Petersborg med eet Par Heste for 7 Rubel, og kom over i ti Dage med Slæde-Bane. Men der er den Besværlighed med fragtet Forspan paa en heel lang Reyse, at saasom der er ingen Verts-Huse i hele Rusland, saa maa man kiöre ind om Aftenen og Formiddagen hos Bönderne, som er overalt ræt giæstfrie for en aldeles ringe Betalning, men kand dog med ald deres Tienstberedvillighed ey hindre at jo den Reysende maae före med sig sin Seng, og næsten alt, hvad han under Veys behöver

ver af Mad og Drikke. Dog har jeg paa Stationerne imellem Riga og Petersborg funden Liflandske Postmestere, hos hvilke man for Betalning beværtes ligesom i andre Lande. Ey allene hos dem, men ogsaa hos de Russiske Bönder overalt i hele Riget, er de Reysende saa sikkere som hiemme i deres egne Huse. Og skiönt Veyene har i forrige Tider været besynderlig farlige formedelst Rövere: der ogsaa foruden de ombragte lever endnu de, som bærer Merke af disse Folks Overfald, saa har jeg dog ey mere end een Gang nemlig Aar 1738 nær ved Troize Klofter befunden mig i saadan Farlighed, da jeg dog har giort temmelig vitlöftige Reyser der i Landet.

Alle Veyenes Udbedring.

Naar jeg undtager den Anstalt med Verts-Husene paa de Liflandske Post-Stationer, som er indrættede under Keyserinde Anna Ivannovna, saa bör alle de övrige gode Post-Anordninger i Rusland tilskrives Keyser PETER den Förste. Der havde for hans Tiid ikkun været en liden smal u-banet Vey fra Riga over Pleskov til Moskov, hvilken Vey er næsten endnu af samme

Beſkaffenhed, ſaa og ikkun ſnevre ubekiendte Veye fra Reval og Narva til Novogrod. Men Keyſer PETER I lood giöre en breed Lande-Vey fra Riga over Derpt og Narva til Petersborg, ſaa og fra Riga til Reval og Narva. Fra Petersborg lood han hugge en Vey af 120 Verſt hen imod Novogrod i en lige perſpectiviſk Linie, forkortede Veyen imellem Petersborg og Moſkov henved 200 Verſt, lood Træerne paa begge Sider af Veyen afkappe og Veyen dermed jevne, forbedre og indhegne. Han beſörgede ogſaa de övrige fornemmeſte Lande-Veyes Forbedring i hans hele Rige. Og for at forfremme Handelen og Bekiendtſkaben imellem hans Underſaatter forſömte han intet, hvorved en magelig, haſtig og ey alt for koſtbar Reyſe kand befordres.

Den ridende Poſt.

Han indrettede endelig Aar 1718 en ordentlig Breve-Poſt i Riget, og ſatte to Poſt-Directörer, een i Petersborg og een i Moſkov, givende en Borgere i enhver af de andre fornemmeſte Rusſiſke Byer Commisſion at expedere de ankommende og bortgaaende

ende Poſte. Diſſe Poſte tager ey allene Breve men ogſaa ſmaa Pakker med ſig for en billig Priis, ſom for Exempel for et Brev af et halvt Ark imellem Petersborg og Moſkov to Kopek: hvilket kand ſkee, efterdi de gemeenligen ſtedſe kiörer og kommer dog lige ſaa haſtig ſom naar de rider. I Petersborg ankommer og bortgaaer Poſtene ſaaledes:

Fra Moſkov kommer den i 5 Dage to gange om Ugen, bringer Breve med ſig fra hele Riget og gaaer igien bort to Gange.

Den Tydſke Poſt fra Riga, bringer Breve med ſig fra hele Europa, kommer og gaaer igien bort ligeledes i 5 Dage to Gange om Ugen.

Poſten fra Arkangel kommer og gaaer bort eengang om Ugen.

Poſten fra Kronſtad kommer og gaaer bort een Gang hver Dag, ſaalænge Sommeren varer.

Om Paket Baadene.

Der gaaer ogſaa to Paket-Baade, det er, Krigs-Skibe med 12 til 14 Kanoner og 70 til 80 Mand, imellem Kronſtad og Danſig og Kronſtad og Lybek ſaaledes, at enhver af dem

 giör

giör om Sommeren to Reyſer imellem bemeldte Stæder. Dette, heder det, ſkeer for at vedligeholde Communicationen imellem Rusland og Tydſkland, og at overbringe Paſſaſerer og Paketter. Men dets fornemmeſte Sigte er uden Tvivl at exercere Cadetterne og Söe-Folket.

Adſkillige andre Ting, ſom pleyer at henföres til denne Materie ſom for Exempel om Mynten, Maalet, Vægten, Regningen og ſaadant mere vil jeg forklare i beſynderlige Stykker, ſaaſom denne Afdeelning maatte ellers ingen Proportion have til de andre. Det er at formode, at een eller anden Læſere vil holde ſig op over min Vitlöftighed heri, men jeg har dog ey kundet udelade det vitlöftige, hvis jeg vilde nogenledes tilfreds ſtille alle.

Nu vil jeg for en Forandrings Skyld erindre mig igien, hvorledes det gik til i Petersborg Aar 1736.

Det ottende Stykke
indeholder
Efterrætninger om det, ſom ſkede i Petersborg Sommeren over Aar 1736, og om Authors Bekiendſkab med Baron Huyſen.

Man giör Byen Uræt, naar man ſkriver, at den har ſex Maaneder Vinter, tre Maaneder For-Aar, tre Maaneder Höſt og det övrige at være Sommer. Jeg har befunden der at være en ræt angenem Sommer fra ſidſt i May til förſt i September. Men ved Mikkels-Dags Tider i det ſeniſte kommer paa een Gang Höſten, da alt grönt undtagen Fyr- og Gran-Bladene viſner, og Lövet falder af de andre Træer og forraadner inden Vinterens Ankomſt, ſom ſkeer gemeenlig ſidſt i October eller förſt i November. I den eenſomme Apotheker Have havde jeg bedſt Leylighed til at giöre denne Anmerkning, ſom bevægte mig betids til at flytte over paa Amiralitæts-Siden.

Om Sommeren og Höſten ſamme Stæds.

Om Vand-Floden.

Men förend dette skede, bemerkede jeg uformodentligen noget Nyt, som jeg ey tilforn havde seet i Verden. Det var nemlig midt i October, da hele Petersborg paa een Gang blev oversvömmet. Klokken 10 om Formiddagen begyndte Neva-Floden at voxe, og sadte efter en Times Forlöb hele Landet under Vand, saa at vi kunde roe med Baade rundt om i Haven, hvor Vandet var halvanden Alen dybt. I saadan Tilstand forblev alting indtil Klokken to om Eftermiddagen; da Floden begyndte igien at falde, og forlood Landet hen imod Klokken fire löbende sin sædvanlige Vey med stor Magt og Brusen. Saalænge Oversvömmelsen varede, voxte Vandet stille: og i dets Fald forsvandt det med stor Allarm dog uden Storm og Uvæjr. Men for Oversvömmelsen havde vi havt en heftig Syd-Vesten-Vind nogle Dage efter hverandre. Da jeg om Aftenen kom over paa de andre Petersborgiske Insler; saa saae jeg, at de havde ogsaa alle været oversvömmede, og fornam at der hvert Aar kommer saadan en Vand-

Vand-Flood i Petersborg ved disse Tider, skiönt eet Aar höyere og et andet Aar lavere.

Som giör underti-den Skade.

Der er ogsaa undertiden saadanne Vand-Floder paa andre Stæder, hvor en Flood falder ud i Söen, som for Exempel i Riga og Astrakan, hvor derved skeer Skade, hvilken beregnedes Aar 1744 i Riga til mange tusende Rubel. Kiöbmændene i Petersborg siger ogsaa, at Vand-Floden der er dem til stor Skade. Og nogle af dem holder for at det havde været bedre, hvis Keyser PETER I havde anlagt Byen længere op ad Floden der, hvor den Svenske Fæstning har ligget, og hvor Landet er saa höyt, at Vandet kand ey om Efter-Aaret oversvömme det.

Dens Aarsag.

For at afvende denne Feyl fattes der ey paa Forslag, hvoraf nogle allerede er prövede. Aarsagen til Oversvömmelsen er ey allene, at Vandet i Floden maa saavel der som anden Stæds om Efter-Aaret voxe, men fornemmelig, at Syd-Vesten-Vinden holder noget af Vandet i Floden og Ladoga-Söen tilbage, da det, naar

 Vinden

Vinden vender ſig eller giver efter, falder med Magt paa een Gang ud og overſkyller hele Egnen, ſom er lav og moraſtig.

Neva-Floden legger ſig til.

Efter Vand-Floden varede det ey længe, förend Skibs-Broen, ſom gaaer over Neva-Floden fra Amiralitæts-Siden til Vaſilii Oſtrov, blev ſkilt ad og lagt hen ved Flodens Bredde af Frygt, at Iſen af Ladoga-Söen formedelſt en Storm-Vind maatte gaae lös og komme neddrivendes, ligeſom den aarlig pleyer. Drive-Iſen kom ogſaa virkelig den 7 November, og ſtandſede ſtrax imellem Kronſtad og Petersborg formedelſt Flodens Smalhed der, hvor den ved den Kronſtadſke Inſel falder ud i den Finniſke Bugt af öſt-Söen. Der laae derfor allerede Dagen derefter en ſaa ſtærk Jis-Broe over den hele brede Neva-Flood, at man kunde baade kiöre og gaae derover.

Hvorved Communicationen i Petersborg befordres.

Denne befordrer om Vinteren Communicationen i Petersborg, ſom har om Sommeren over Neva-Floden ikkun den eniſte Broe, der nys meldtes. Paa de övrige Kanter lader Folk

Folk ſig ſætte over ved Færre-Stæder med de dertil deſtineerte Fartöyer og ſmaa Baade, efterſom Baaden er til, for en ringe Penge. Jis-Broen ligger ſtedſe den hele Vinter, og gaaer förſt op igien ungefær imellem den 22 Martii og den 26 April, ligeſom det findes antegnet Aar for Aar i den Ruſſiſke Kalender. Naar ogſaa Vandet igien er aabnet, ſaa maa de bie, indtil Iſen af Ladoga-Söen er gaaen lös og dreven forbi, inden de kand igien legge Broen over, og Skibene kand gaae ud og ind i Kronſtad.

Andre Efterretninger.

Maaſkee Læſeren venter ſig her adſkillige Efterretninger om andre Merkværdigheder, ſom imidlertid var paſſerede. Men jeg kand ikke heri fyldeſtgiöre hans Haab; thi Tidenderne om den Tyrkiſke Krig tænker jeg ved min Ankomſt til Aſſov at levere paa eet Stæd ſamlede. Og hvad jeg af andre Sager har kundet erfare, er ey af nogen ſynderlig Vigtighed.

Keyſerindens Ankomſt til Petersborg.

Keyſerinden, Anna Ivannovna, ſom havde Sommeren over opholden ſig med den ſtörſte Deel af Hoffet paa Peterhof, kom imod Höſten til Petersborg

borg og drog förſt ind i Sommer-Palæen under Kanonernes Lösning fra Fæſtningen. Efter en fiorten Dags Tiid droog hun over fra Sommer-Palæen til Vinter-Palæen, atter under Kanonernes Lösning: hvorpaa der i Petersborg ey læt ved nogen Leylighed ſpares. Herved er endnu at merke, at den Sommer-Palais, i hvilken Keyſerinde Anna et Par Uger i Foraaret og Höſten reſiderede, beboes nu ikkun af Hoff-Betientere og kaldes den gamle. Imidlertid er en nye Sommer-Gaard opbygt ogſaa af Træ, længere ind fra Floden, hvilken har uden til en ſmuk Architectur, og udprydes inden til af den nu regierende Keyſerinde, ſom ſiges at have Lyſt til at bygge.

Ildebrand i Petersborg.

Jeg kand ey her forglemme, hvorledes en Dag i Auguſti Maaned kom ved Middags-Tider Ildebrand ud i Boderne, og lagde dem, en Ære-Port og nogle Gader udi otte til ti Timer i Aſke. Aaret derefter kom atter Ild ud i Petersborg og fortærede ſaavel ſom den forrige et Par Gader, begge paa Amiralitæts Siden. Samme Aar

1737

1737 var ogſaa den ſtore Ildebrand i Moſkov, i hvilken to tredie Dele af Byen afbrendte, og ſom den ſiden har endnu ey kundet forvinde. Saa var ogſaa Ildebrand i Jeroslav og andre Stæder flere: hvorom man ſnart fra een ſnart en anden Bye hörer gemeenligen hvert Aar Tidender i Rusland. Aarſagen dertil er, at Huſene er bygte af Træ, behöver ſterk Ild om Vinteren formedelſt den haarde Froſt, og er gandſke udtörrede om Sommeren ved den heftige Hede, da Ilden læt kand fænge, helſt da den ey varligen nok medhandles af Indbyggerne. Til at ſlukke Ilden findes i det övrige gode Anſtalter giorte af Keyſer PETER I. ſom var i Særdeleshed bekymret for Petersborg, fandt ſig ſelv ind ved paakommende Ildebrand og havde given enhver fornemme Mand derved ſin Forretning. Om Vinteren er det en ſtor Hielp, at Tagene er ſkiulte med Snee altiid og allevegne.

Autors Bekiendſkab med Huyſen.

Da Ilden kom ud i Petersborg Aar 1736 ſadt jeg juſt til Bords med Baron von Huyſen hos Doctor Siegesbek i Apotheker-Haven, og gik derfor over

ver med ham paa den anden Side, hvor det brendte. Skiönt nu denne Mand forestillede den Tiid ey den anseeligste Figur i Petersborg, saa er han dog bekiendt i den Russiske Historie, saasom han havde været Hofmester hos den ulykkelig Prinds Alexius, Keyser PETER den Förstes ældste Sön, og var desuden brugt af Keyseren ved udenlandske Hoffer. Han havde en god Kundskab om Rusland, og jeg har ofte talt med ham derom med Fornöyelse. Hans Levnets Beskrivelse har ey været nogen Tiid bekiendtgiort og er dog værd at læse: hvorudover jeg i et kiort Begreeb vil meddele den her, ligesom jeg har faaet den i et Manuscript, hvilket han har selv forfattet.

Hvorledes Huysen kom i Russisk Tienneste.

Han var Regierings- og Hof-Raad ved et Fyrsteligt Huus af Valdek, da han af Her Patkul blev anmoden om at gaae i Tsarens Tienneste. Skiönt han befant sig i fordeelagtige Omstændigheder hiemme og havde Tilbud om större Tiennester uden Lands, saa resolverte han dog at foretrække Tsarens Tienneste for alle andre, formedelst de höye Tanker, hvilke han alle-

allerede den Tiid havde om denne Monarks fortreffelige Egenskaber.

Hans förste Commission.

Saa snart Her von Patkul fik Aar 1702 denne hans Resolution, saa betiente han sig strax af hans Bekiendtskab og Correspondence i Tsarens Forrætninger, og gav ham efter Tsarens foreviiste Ordre udi Skriftlige Instructioner disse efterfölgende Commissioner. *Först* at opsöge alle fremmede Officerer, Ingeniörer, Manufacturister, Gevær-Handlere, Kunstlere, Beridere, Bysse-Smede og andre Handverks-Mestere, især de, som forstood Böhmisk eller Polsk, og at overtale dem til at gaae i Tsarens Tienneste til Rusland. *For det andet* at oversætte Tsarens Patent, som var af Aar 1702 om Hans Krigs-Etats Regiering, i fremmede Sprog, og at lade det paa adskillige Stæder trykke og uddele. *For det tredie*, at formaae de Lærde i Tydskland, Holland o. s. v. til at dedicere curiöse Tractater, i sær i Historiske, Politiske og Mekaniske Materier til Tsaren selv, eller Kron-Prindsen eller Tsarens Ministrer, ogsaa at skrive noget til Ruslands Berömmelse, paa det at Publico derved maatte betages de slemmeste Opinioner, som det havde om Rusland. *Og endelig for det fierde* at raadföre sig og tale med adskillige Post-Mestere for at desto rigtigere befordre de Russiske Breve,

ve, saasom man den Tiid havde for at indrette Post-Væsenet igiennem Östterrig og Polen. For at udrette disse fire Commissioner vedligeholdt han en Brev-Vexling med Geneve, Frankerig og s. v. og giorde Reyser til Berlin, Leipsig, Prag, Breslau o. s. v. Tillige assisterede han Patkul i at forfærdige adskillige Skritter, udrættede en vigtig Commission ved en Reyse til Varskov, blev derpaa Tsarisk Krigs-Raad og General-Auditör med 150 Specie-Rixdalers Lön Maanedlig, og begav sig saaledes efter Ordre til Vien at hielpe Patkul i hans Negociationer. Fra Vien reyste han med bemeldte Minister til Moskov. Hvor han blev ved at arbeyde med ham, förende tillige Hoffets Corespondence, og settende de Breve i adskillige Sprog over, hvilke Tsaren skrev for Kong Augustus.

Bliver Kron-Prindsens Informator.

Aar 1703 blev han Kron-Prindsens Informator og reyste i denne Station det fölgende Aar med ham til Petersborg for at bivaane Beleyringen om Narva. Her forfærdigede han Krigens Dag-Register, overgav Tsaren hans Memoires de Montecuculi, hvilke han havde ladet samme Aar trykke paa Italiensk i Geneve, og forskaffede Afrisninger over Batallierne ved Skellenberg og Hokstæd og deslige Nyheder fra andre Lande. Tsaren befalede

lede ham derpaa Aar 1705 at reyse til Tydskland.

Reyser til Tydskland.

Paa denne Reyse gav han Tsaren Efterretning fra Königsberg om den Polske Fyrstes og den Tiid Russiske General Majors Visnovizkys Utroskab og hemmelige Brev-Vexling med Sapieta. Fra Dansig indberettede han deels Commendantens General Major Golzes Meriter, saa at han et halvt Aar derefter kom i Russisk Tienneste, deels Folkets Partiskhed for Stanislaus og de Svenske, saa at han efter Tsarens indhentede Bifald bestraffede den i et Latinskt Brev til Magistraten, hvis usömmelige Svar lagde Grundvolden til Russernes paafölgende Tiltale til Staden. Endelig kom han an i Berlin, efter at han af Frygt for de Svendske havde tagen en besværlig Omvey til Vands, paa hvilken han strandede med Skibet og bærgede neppe Livet.

Hans Forrætning i Berlin.

J Berlin aflagde han Tsarens Condolation over Dronningens Död, confererede med Ministrerne i de ham anbetroede Affærer, og oversendte adskillige der indkiöbte Ting og Varer til Tsaren. Han overtalte ogsaa de Lærde i Leipsig til at skrive got om Rusland i det Europæiske Fama, i de offentlige Tidender o. s. v. hielpende dem i at forfærdige den Relation om Ruslands Tilstand af 1703 i Octav

tav. Paa Patkuls Begiæring begav han ſig ogſaa med Monſieur Abraham Veſalovſky til Karlsbad, reyſte ſaa igien der fra Kongen i Pohlen over Dresden tilbage til Dronningens Liig-Begængelſe i Berlin, og toog Afskeeds-Audience hos Kongan.

Og i Vien Fra Berlin gik han ſom Geſandte til Vien at aflegge Tſarens Condolation til Keyſer Joſeph over Keyſer Leopoldi Död. Hans Refutation af den bekiendte Pasqvil imod Rusland ſkaffede ham imidlertiid nok at giöre; ſaaſom de Sakſiſke Forleggere plagedes derudover ſlemt af de Svenſke. Derefter overſendte han Aar 1706 den Keyſerlige Armees Krigs-Artikler paa Tydſk og Ruſſiſk, hvilke Tſaren ſtrax indförte ved ſin Krigs-Hær. Han udvirkede hos Keyſeren for Menſikov et Fyrſteligt og for Golovin et Greveligt Diploma, og for Maſeppa Conſens og Dekret til et Fyrſteligt Diploma, ſom dog ey udfærdigedes, ſaaſom Löſe-Pengene blev ude. Det Ruſſiſke Vaaben gav han efter den nyeſte Vaaben-Kunſt dets Farver, lood det' udſtikke i Vien og to Gange trykke i Sakſen med Forklaring og Beſkrivelſe. Paven formaaede han ved Brev-Vexling til ey at erkiende Stanislaus, men lade hans Vaaben borttage af den Polſke National Kirke i Rom.

Ogyl-

Ogilvy vilde imidlertiid ſkaffe hans Creditor og Coreſpondent i Vien Tſarens Affærer i Hænderne, udvirkende derfor Ordre, at Huyſen ſkulde gaae til Engeland. Men ſom Penge-Remiſſerne ey rigtig ſkede, ſaa opholdt han ſig ſaalænge i Vien, indtil han fik Ordre igien at blive. Da bragte han ind i Tſarens Tienneſte Fyrſten af Heſſen-Darmſtad, Generalerne Albon, Böhm, Veisbak, Grev Friis, Traſkoviz, Trampe, Mikaſk, General-Auditör Hogerbak, Pfeilenheim, Fyrſtenberg, Blokland, Fraſer, Hambak, Judendunk, Batſenman og andre flere, næſten alle uden Capitulation, foruden mangfoldige andre forſögte Officerer af ringere Charger. Han har ogſaa begyndt at capitulere med Generalerne Starenberg, Heiſter, Goltz, Janus Mercy, og i ſamme Övemeed at vexle Breve med Lövendal, Hompeſk, Tettau, Sommerfeld, Boſe, Bernſov, Ruland og Skatteman, men maatte igien ſtaae af, ſaaſom deres Fordringer var for höye. Han förer Fremmede ind i Landet.

J en hemmelig Audience hos Keyſer Joſeph, udvirkede Huyſen, at de ſig fra Sakſen retirerende 1300 Ruſſer ved Hielp fra Mark-Græven af Bareut og General Tungen forpleyedes og undkom til Polen. Ved det Polſke-Meilem-Rige confereerte han efter Tſarens Ordre med Prinds Hans flere Forrætninger.

R Jacob,

Jacob, og vexlede idelig Breve med de Polske Herrer. I Kraft af samme Ordre reyste han til Prinds Eugenius i Italien, og forband 1707 Malborug i Vien til at tage Deel i Tsarens Interesse. Dog raadte han sin Herre Skriftlig fra at forfölge Svensken med den store Armee fra Polen ind i Saxen: hvilket Engeland og de andre Allieerte i Begyndelsen gierne önskte. Artiklerne af den Alt-Ranstadske Fred fik han hemmelig af Canceliet, og sendte dem betiids over til Fyrst Mensikovs störste Efterrætning i Polen. Tsarens Brev imod denne Fred overleverede han Keyseren, tilbage sendende saadan en Betænkning derover, at dets Tryk i Tydskland contremandeertes. General Marderfeld og andre imod given Parole udeblivende Svenske Fanger erindrede han baade Skriftlig og ved den Svenske Gesandte Stralenheim i Vien om deres Löfte. Og han besörgede med stor Fliid Brev-Vexlingen til de Russiske Fanger i Sverrig. Efter Tsarens Befalning udforskede han ogsaa bemeldte Stralenheim om en Freeds eller i det ringeste et Cartels Slutning, men fik den Svenske Konges Svar i tre haarde Puncter, hvilke han strax besvarede til Tsarens Fornöyelse. Keyseren kunde han ey formaae til at ikke erkiende Stanislaus, saasom ingen anden stood Tsaren

ren heri bi uden Paven. Og da man foreholdt ham ved det Keyserlige Hof, at hans Herre havde vel imodtagen den Ungerske Greve Berecini, saa svarte han, at Keyseren havde ogsaa giort Venskab med een af Kongens i Polen Rebeller og Tsarens Fiender, og erkiendt ham for Konge, spörgende, hvorfor Keyseren ey sendte en Gesante derom til Tsaren. Han forfremmede Ismailovs Lösgivelse ved Keyserens Hielp, efterdi de Svenske havde opsnappet ham paa det Keyserlige Territorium. Og Kurakin gav han Recommendation og Brev i Tsarens Navn til Venedig, Rom o. s. v. i Italien. Af Oberste Sklunds Forslag om Artilleriet og Krigs-Forfatningen, sendte han sin Herre Afskrifter i Stæden for Originalerne, hvilke Fienderne toog fra Ismailov.

Megen Overlöb og Uleylighed har han havt i Vien: 1) Af General Langallerie, Rose, Vilsdorf, Francheville, Judendunck: 2) Af de Officerer, hvilke den af Russisk Tienneste bortlöbne General - Ingeniör Lambert havde sendt ham fra Holland til Vien med skriftlig Capitulation og Anmodning at udbetale dem i Vien de lovede Penge, og at skaffe dem bort til den Russiske Armee: 3) Angaaende Geheime-Raad Patkuls Arrest, da han vilde overlade de i Saksen staaende Russiske Auxiliær-

Tropper til den Rommerske Keyser: 4) Angaaende den Befrielse, som Prinds Carl af Neyborg forlangte for hans Gods i Pohlen og Lithauen: 5) Angaaende Kiöbmændene fra Kiov og Ukræne, som var plyndrede af de Svenske i Slesien, og som giorde store Prætensioner: 6) Af Russerne, som var lööste ud af det Tyrkiske Fangenskab ved Patres Della Mercede, og kom an i Vien: 7) Angaaende den saa kaldte Patriarch over Russerne, og Kosakerne af den Grækiske Religion i Ungarn, som meldte sig hos ham ligesom hos de forrige Russiske Ministrer for at vedligeholde deres Privilegier i sær, da just den Tiid en nye Patriark skulde installeres, forevisende Tsarens Rescripter: 8) Angaaende den Fortræd, som den Preussiske Gesante Keyserling og Resident Lolhofel havde havt i Pohlen: og endelig 9) Angaaende Svenskes falske Tidender om og imod Rusland.

Skaffer Tsaren gode Efterrætninger.

Som der löb idelig usandfærdige Efterrætninger ind ved den Russiske Armee, saa maatte han ey allene hver Post-Dag indsende alle trykte Aviser og forlangte Böger, men ogsaa referere alt forekommende Nyt, paa det at man deraf kunde slutte de övrige Tidenders Urigtighed, naar han intet derom meldte. Af alle Breve, som Ogilvy, Fyrsten af Hessen-Darmstad,

stad, Höyerbak og andre ved den Russiske Armee, saa og de Svenske, skreve til Vien til deres Venner, maatte han stedse hen indsende Extracter til Efterretning. Da de Svenske havde passeret Slesien, engageerte han Her Bresler og andre i Dresden, som havde omgaaets fortroelig med Fienden, ved Breve at berætte det nödige til de Russiske Ministrer og Generaler.

Og formaaer Ginz til at skrive got om Rusland.

Monsieur Ginz i Paris, som lagde La Campagne du Roi Charles XII op, bad han i en Skrivelse at holde sig fra alle uanstændige Expresioner imod Rusland, og viiste ham de falsa Narrata, som stood til at rætte: hvilket han ogsaa i den anden Deel forbedrede.

Kron Prindsens Mariage med Princessen af Wolffenbyttel foresloog Huysen Aar 1707, og stillede Tsaren den Avantage for, som kunde haabes af denne Alliance. Da han bekom Svar herpaa efter önske, saa correspondeerte han derom med Hertog Ulrich og hans Minister, indtil denne Affaire fuldbyrdedes.

De Forslag, som Hertogen af Meklenborg ved sine i Vien subsisterende Ministrer, Græven af Horn og Baron Eichholtz, lod giöre Tsaren, sendte han ind med sin Betænkning derover næsten ligesom de siden bifaldtes. Han giorde ogsaa Aftale med de Hessel-Kasselske Ministrer,

strer, som gav Anledning til den paafölgende Brev - Vexling og Venskab med Land-Græven.

Aar 1708 obtineerte Huysen hos Fyrst Ragozy i Ungarn, at han under Tsarens Meglerie og Garantie vilde giöre Fred med den Rommerske Keyser, og lade sig nöye med det Fyrstendom Siebenbyrgen, dog med den Vilkaar, at der skulde legges Russisk og ey österrigsk Guarnison i Stæderne. Nu ansaaes vel dette af de Russiske Ministrer og Generaler som en fordeelagtig og gloriös Sag for Tsaren, men toges dog ey an, uden Tvivl fordi de Svenske just den Tiid anrykkede, og af andre Aarsager: da General Caroli siden 1711 i Fyrstens Fraværelse submitterede sig med sine Tropper. Natarky og Talappa sendtes imidlertid paa Huysens Relation fra Fyrst Ragozy til Tsaren at udvirke hans Mediation hos den Rommerske Keyser.

Hüysen kommer tilbage i Rusland.

Da Huysen kommer tilbage i den Russiske Leyr ved Mastlov, og bragte foruden sit Recreditiv til Tsaren adskillige nyttige Ting, Relationer og Forslag, blev han vel imodtagen, og fik strax nok at giöre som General - Auditeur med at examinere de Svenske Krigs - Fangne og Overlöbere i Hviid-Rusland, og desuden at arbeyde i Canceliet og at expedere Courererne fra Dobro. Efter Batallien ved Lesno

Lesno reyste han tilbage til Moskov for at have der igien Opsigt med Kron-Prindsen og de tre Tsariske Princesser paa Ismailov, hvorhen de selv havde begiært at han maatte komme.

Reyser med Kron-Prindsen til Tsaren i Veronez.

Aar 1708 og 1709 reysede Huysen med Kron-Prindsen til Ukræne, og kom, efter at hans Tsariske Höyhed havde udstaaen en farlig Sygdom underveys, an hos Tsaren i Veronez, hvor han varede hans Majestæt for den Laplandske Prinds, hvis lumske Gemyt han havde lært at kiende i Tydskland: hvorudover Laplænderen sendtes tilbage over Arkangel. Han maatte ogsaa forfærdige adskillige Skrifter saasom om den Satisfaction, hvilken skulde prætenderes i den Affaire med Græv Matveof i Engeland, saa og angaaende de Svenske og Polske Sager.

Reyser med ham tilbage og förer ham til Polen.

I Moskov indrættede han Festivitæterne efter Seyeren ved Pultava, reyste derpaa med Kron-Prindsen over Bakurin til Tsaren i Kiov, og derfra til Pohlen, Lublin, o. s. v. Som nu Potolzky, den saa kaldte Voivode af Kiov, een af Stanislai Generaler med 6000 Mand, som General Krassau vilde ikke tage med til Pommern, havde attaqveert de Russiske Tropper ved de Slesiske Grændser, og havde giort Anslag at ophæve Kron-Prindsen i Konezpole, saa foranstaltede Huysen ved General

 Gol-

Golzes Hielp, at Potolzky, da han fornam i Msta een Miil fra Konezpole de der giorte Anstalter, toog med sine flygtige Faner Veyen over Krakau til Ungarn. J Krakau var Huysen ey allene beskæftiget med den daglige Information og Opvartning, med at introducere den Danske Gesante, den Volffenbyttelske, og adskillige Pohlske Herrer, men fik ogsaa at giöre ved Rigs-Generalitætet med at examinere den fangne Svenske og Stanislaiske Geheime Secretaire Klingenstrom, og at extrahere og bortsende hans fra Bendern medbragte Ordrer og Depecher til Senatet i Stokholm. Han holdt ogsaa Krigs-Forhör i Oberste Kruces og adskillige Polakers Strids- og Criminal-Sager, assisteerte Oberste Ravenstein, Commendant i Krakau, i at decidere forefaldende Rigs-Sager, og lood adskilligt trykke til Tsarens Ære.

Og til Tydsk-Land.

Aar 1710 reyste Huysen med Kron-Prindsen fra Krakov til Varskov til Kongen i Pohlen: derfra til Dresden og Karlsbad, hvor Dronningen af Pohlen og Princessen af Volffenbyttel befandt sig: derfra til Michels-Dags Messen i Leipsig: og derfra til Lichtenborg og Pretsch. J Dresden förte han i Kron-Prindsens Navn Brev-Vexlingen med det Volffenbyttelske Hof, fik siden i Volffenbyttel, Lyneborg og Salz-

Salzdal med Forlovelsen og Ægteskabs-Pakterne mere at giöre, og gav Geheime-Raad Leibniz samme Tiid Anleedning at opvarte Tsaren i Torgau.

Og tilbage til Rusland.

Efter Bilageret i Torgau dirigeerte Huysen ene Kron-Prindsens Hof-Stat, reysede til Torn, og derfra over Stor-Pohlen til Pommern ved Stetin, og paa Fyrst Mensikovs Befalning derfra til den Preussiske Minister i Meklenborg at giöre Propositioner angaaende Stetin, og förte midlertiid i Tsarens Sager Brev-Vexling til Rom. Endelig reyste han i December Maaned tilbage til Petersborg i Fölge med Keyserinden og deres Keyserlige Höyheder, da han i Stor-Pohlen mistede nogle tusende Rubel, som blev ham bort stiaalne, og i Königsberg faldt i en Sygdom, saa at han maatte forblive der nogle Maaneder. Her skaffede han efter Stor-Cancelerens Begiæring adskillige Folk, Secretairer, Chirurger, Haandverks-Folk o. s. v. ind i Rusland, og begav sig derpaa Aar 1713 til Petersborg.

Forfærdiger adskillige Deductioner og Forslag

Paa Keyserens Befalning maatte han strax forfærdige adskillige Deductioner: 1) om det Fiskaliske Embede, og Senatets Autoritæt i adskillige Riger: 2) om Förste Födsels-Retten: og 3) om Liflændernes Pligt at sværge Tsaren og at adlyde hans Avocatoria. Saa maatte han og paa Keyse-

 rens

rens Ordre forfærdige adskillige Forslag, saasom om Collegiernes Indretning og Rang-Forordning, hvilket siden forandredes, skiönt han med stor Möye havde uddragen det beste af alle Europæiske Reglements, som lood sig indföre i Rusland: 2) videre om Maaden at conferere Fyrstelige, Grævelige, Friherrelige og Adelige Dignitæter og Modellen af de hertil henhörende Diplomata: 3) om et Herolds-Collegium, om Titulaturens Reglering, om Ceremoniellet, Curialierne, og Gesanternes Afskikkelse og Imodtagelse: 4) om at indrætte Skoler, Gymnasier, og Academier for Land- og Söe-Cadetter og for Kunster og Videnskaber: 5) om et Selskab af Lærde Mænd i Rætten, Mathematiken og Historien, til at udgive, revidere og oversætre nyttige Böger: 6) om at indrætte et publik Bibliotheke, Kunst- og Naturalie-Kammer: 7) om at bedre reglere Bog-Trykkeriet: 8) om Post-Væsenet: 9) om Manufacturer, Handverker og Kunstlere: 10) om Land-Oeconomien: 11) om at bygge alle Huse ordentlig efter den foreskrevne Model: og endelig 12) om at formere, conservere og forbedre Landets-Frugter, saa og andre saadanne Forslag flere.

Huysen

Huysen fik ogsaa Commission at lade den Keyserlige Families saaog de fornemmeste Russiske Generalers og Ministrers Portrais udstikke i Kaaber, og med Deres Berömmelse indföre i Stats-Speylet og det Europæiske Fama, saa og at besörge, at der altiid hosföyedes gode Efterrætninger om Rusland. Den lærde Gravina formaaede han til at lade trykke en Panegyrisk Tale til Keyserens Berömmelse. Han befordrede ogsaa Dedicationerne og saamange herlige Relationer om Rusland: saasom 1) den sidste Deel af Billede-Salen med Kaaber-Stykker: 2) begge Collectioner af Her Ambrosii Lehmans Staats-Remarker: 3) I Johan Hybners Tidende-Lexicon: 4) I den Historiske og Geographiske Beskrivelse over Rusland paa Italiænsk og Tydsk: 5) Her Procopoviz Panegyrik over Seyeren ved Pultava.

Faaer andre Commissioner

Endelig fik han Befalning af Keyseren at skrive den Russiske Historie og dertil at fordre alt, hvad han behövede. Men i Stæden for virkelige Documenter af Archiverne blev ham ikkun tilstillede nogle smaa af Keyserens egne

Skriver Keyser Peters I. Historie.

egne Dag-Registere. Han stræbte alligevel paa alle optænkelige Maader at samle det nödigste, og overgav paa adskillige Sprog i Rigs Canceliet *Keyser PETER den Förstes gloriöse Levnet og Bedrifter.* Imidlertiid forskaanedes han ey med andre Forrætninger, saasom: at oversætte paa Tydsk det af Keyseren selv paa Russisk forfærdigde Krigs-Reglement, at give General Bruce, Veide og flere adskillige Efterrætninger, at instruere Tsareviz-Kasimsky i Medicinske og Bierg-Sager, at forskaffe Doctor Areskin de Preusiske Reglimenter om at indrætte et Collegium Medicum, Sanitatis o. s. v. at underrætte Fyrst Trubetzkoy i alle Reglementer og Instructioner for Præsidenter o. s. v.

Men faaer den anden Russiske Historie ey færdig.

Aar 1722 lood Keyseren ham komme fra Petersborg til Moskov og raadförte sig med ham i adskillige vigtige Sager. Aar 1723, da Keyseren kom tilbage fra Persien, befalede han ham selv nogle Gange at arbeyde flittig paa den Russiske Histörie, hvoraf han imidlertiid havde faaet Summarierne i Hænderne. Keyseren sagde, at han skulde

skulde saa hastig som mueligt forfærdige den, thi han kunde ligesaa uformodentligt döe som et andet Menniske, og han vilde gierne see sin og sine Forfædres Historie, förend han döde. Da Keyseren imidlertid döde Aar 1725, saa blev Historien liggende, og Huysen fik Ordre af Keyserinde Catharina at forfærdige paa Latin den bekiendte Inscription til Keyser PETER den Stores glorværdige Erindring, som er siden trykt Udenlands efter nogle Gange.

Slutningen af hans Levnets Beskrivelse.

Længere gaaer ey Baron von Huysens egne Efterrætninger, eftersom hans Sigte dermed var i hans usle Tilstand at erindre Ministrerne om hans forrige Tienneste. Han har derfor indblandet adskillige Klagemaal, som jeg her har maat udelade. Efter Keyser PETER den förstes Död forglemtes han, sadtes af sin Tienneste, og kiörte, allerede i min Tiid, ofte om i Tanker. Græv Osterman, hvis Broder var kommen ind med ham i Landet og havde givet ham Leylighed ved Breve til at fölge ham efter, havde saameget at forrætte, at han kunde ey

tænke

tænke paa ham mere. Den Rommerſk-Keyſerlige Geſandte von Oſtein underholdt ham derudover længe, og talte endelig got for ham hos Keyſerinden, da hans Fordringer for rede udlagde Penge tillige med et anſeeligt Overſkud blev ham godgiorte, men formedelſt hans egen Efterladenhed ſtrax derefter bortſtaalne. Aar 1740 reyſte han ud af Petersborg for at hiemme i ſin höye Alder ende ſine Dage; men han döde under Veys ved Bornholm paa Skibet, og ligger begraven i Helſingnör her paa Sielland.

Det ſkikker ſig ey ilde, at jeg i Anledning af mit Bekiendtſkab med denne forfarne Mand meddeler her nogle rare og merkværdige Efterrætninger, ſom enhver ellers ey let bekommer. Den förſte er om de Ruſſiſke Bierg-Verke, og viſer baade deres Hiſtorie og nu værende Tilſtand.

Det niende Stykke.
Om Bierg-Verkene i Rusland.

Bierg-Verke under Ivan Vaſiloviz I.

Den Ruſſiſke Hiſtorie melder intet om Bierg-Værke förend under

der Ivan Vaſiloviz den Förſte. Han, ſiger den, ſendte Aar 6999, det er efter Chriſti Födſel 1491, den 27 Martius Tydſke Folk ved Navn Johannes og Victor til Pezora for at ſöge efter Sölv-Ertz, givende dem to Ruſſer med ſig, nemlig Andreas Petrov og Vaſili Ivanov Boltin. De fandt ſamme Aar den 8 Auguſt Sölv- og Kaaber-Ertz paa Stor-Fyrſtens Gods ved Floden Zilme, en halv Dags Reyſe fra Floden Kosma, og ſyv Dags Reyſe fra den ſtore Flood Pezora. Stædet, hvor Ertzen opdagedes, havde ti Verſt i Omkreds, og laae 3500 Verſte fra Moſkov. Derefter melder Hiſtorien intet om diſſe Verkes Fortſettelſe: hvoraf jeg ſlutter, at Ruſſerne har enten den Tiid ey været i Stand til at bygge og bruge dem, eller at de er ſtrax igien blevne tvungne til at forlade dem enten af een eller anden Aarſag. Af Jern-Ertze har Folket ſtedſe havt Forraad, ſaalænge Rusland har ſtaaet. Bönderne har i forrige Tider ſelv ſamlet Ertzen, ſmeltet den og brugt Jernet. Og, hvor der var Mangel paa Jern, betiente de ſig i dets

i dets Stæd af haart Træ, som de fandt og selv for deres Efterkommere henlagde at haardgiöres i Moserne: hvilke begge Stykker er endnu brugelige i Siberien og paa mange Stæder i Rus-Land.

Under Tsar Alexius Michaeloviz.

Under Tsar Alexius Michaeloviz omtrent for 100 Aar siden oprættedes de förste Bierg-Verke ordentlig i Rusland, 90 Verst fra Moscov, hvor de den Dag, i Dag er, findes i Gænge. Der kom nemlig den Tiid to Fremmede, den ene en Dansk Mand ved Navn Marsellius og den anden en Hollænder, ved Navn Akema, ind til Moskov for at handle. Og, da de fandt Erzt der, hvor nu Verkene ligger, sögte de hos Tsaren om Frihed til at bygge dem, hvilken dem og strax blev given, hvorpaa de bygde, forfærdigde og brugte dem, inden de döde. Efterat Marselius var död, kom hans Sön fra Dannemark at arve, men döde snart efter hans Ankomst. Herudover faldt den halve Deel af Verkene, der tilhörde ham, tilbage til Tsaren, som bortskienkede den til en Nariskin: hvilken Familie den endnu

nu tilhörer. Akema efterlood sig en Sön, som giftede sig med Jomfrue de Kroo, hvis Fader var kommen ind fra Skotland, men döde ogsaa ligesom Marsellius uden Arvinger. Da beholdt dog hans Enke Verkene med Tsarens Privelegium arvelig, giftede sig derpaa med en Udlænder ved Navn Möller, og aulede med ham to Sönner, som endnu begge lever i Moskov i en anseelig Alder. Erzen maae de lade före fem Verste til Verkene, som indbringer aarlig omtrent 25000 Pud smedet Stange-Jern, og 30000 Pud stöbt Jern, hvilket meest leveres for accorderet Priis til Artilleriet. Og det er troeligt at Nariskins Verke inporterer ligesaameget. Ved Verkene er en Evangelisk Præst og Menighed bestaaende af gamle Tydske Bierg-Folk og Smede, som er for hundrede Aar siden komne ind og har formeret sig der i Landet.

Keyser Peter I. vil bygge nye Bierg-Verke.

I disse Verke, som er det förste og eniste af Bierg- og Hytte-Arbeyde, hvilket har været i Rusland for Keyser PETER I. Regiering, besaae denne Monark sig og prövede selv deri at arbeyde,

de, förend han förste Gang reyste uden Lands med Ambassaden. Da han derfor Aar 1698 opholt sig nogen Tiid hos Kongen af Pohlen i Saksen, saa besaae han ogsaa med ald Fliid Bierg-Verkene i Frieberg, Anneberg, og andre Stæder. Han lood sig omstændeligen vise deres Structur og Nytte, betragtede nöye alle Maskinerne, og bad Kongen at han vilde overlade ham forstandige Folk, som kunde reyse ind i hans Land, for at opsöge og bygge nye Bierg Verke.

Faaer Saksiske Bierg-Folk ind i Landet.

Kongen indvilligde i Tsarens Begiæring og gav Ordre til Over-Bierg-Amtet i Frieberg at udsöge et vist Antal af Bierg-Betientere, som fandt frivillig Behag i at reyse ind til Rusland. Derpaa gik Bierg-Mester Euderlein og Erzt-Prribereren Blæher, saa og tolv andre til Bierg- og Hytte Væsenet nödige Personer Aar 1699 ind til Tsaren med den Polske Minister, General-Major von Carleviz, oprættende paa visse Aar deres Contracter. Den förste Commission fik Bierg-Mesteren Euderlein Aar 1700 at reyse til Kasan og söge der efter Erzter, hvor han ogsaa

saa fandt riig Kaaber-Erzt liggende i Sand, hvoraf hvert Centner holdt 60 Pund. De blev derfor for Tsarens Regning bygte. Men saasom Erzterne var u-bestandige, fortförtes ey Bygningen, saa at nogle Privat-Personer har siden den Tiid begyndt der at smelte, men uden Bestandighed og synderlig Nytte. Samme Tiid sendtes Blæher med de sex andre Bierg-Mænd til Kaluga, hvor han fandt riigt Svovel-Kies og Aluun-Jord: hvorved Bygningen ey fortsadtes, fordi Keyseren sögte den Tiid ikkun efter Metal-Verke.

Lader hendte endnu flere.

Keyseren bemerkede ved disse to Expeditioner, at han havde ey Bierg-Folk nok, sendte derfor Aar 1701 Blæher ud til Saksen med Begiæring, at anverbe og contrahere med flere Bierg-forstandige Folk. Han kom, efterat hans Begiæring var ham strax accorderet, med adskillige Bierg-Folk endnu samme Aar tilbage.

Oprindelsen til de Olonesiske Verke

Derpaa forföyede han sig strax til de Olonezinske Bierge paa den Nordre Side af Ladoga-Söen, fandt der strax Kaaber-Erzt, som bestood i smaa Fald

Rede viis og anlagde der en Smelte-Hytte. Skiönt nu Erztene var ey bestandige, kilede snart af og sadte ey i Dybden; saa befandt han dem dog at være rige, og at give 30 40. 50. til 60 Pund Kaaber af hvert Centner. Man har paa adskillige Stæder i samme Province funden diget Kaaber i store Stykker, dannede som Viin-Druer, hvilke holder Guld men ey saameget at de skulde fortienne at skildes. Fordi Erzten er riig paa Kaaber, saa har man endnu Haab og lader Verkene ey ligge, skiönt de er ubestandige.

Blæhers Expedition for at opsöge Erzter i Rusland.

Efterat Blæher havde forföyet gode Anstalter i Olonez, blev han Aar 1703 expederet til de Permiske Bierge ved Solikamscoi paa Grændserne af Siberien, hvor han fandt et gammelt Arbeyde, om hvilket Indvaanerne sagde, at det var opfört af Udlændere over for 100 Aar siden. Det havde mange indfaldne Stæder, bestood i Skifer-Erzt, og ligger ved Kama-Floden. Men som han havde ey Ordre til at foretage sig ordentlig Bierg-Arbeyde; saa sendte han Beretning ind derom,

derom, forföyende sig derpaa langs Kama Floden til de Kungariske Egne. Her fandt han ogsaa gammelt Arbeyde bestaaende i Sand-Erzte, hvilke han dog strax igien forlood i Tvivl om de var bestandige, og reyste derpaa tilbage til Moskov. Han udsendtes atter herfra til det Assovske, Astrakanske og Sirkassiske Territorium, hvor han Aar 1705 til 1719 paa det nöyeste undersögte alle Egne, men fandt intet besynderligt undtagen i Sirkassien paa de Kaukassiske Bierge, hvor dog intet formedelst Krigs-Trublerne kunde foretages.

Hennin sætter de Olonesiske Verke i Stand.

Imidlertiid sendte Keyseren Aar 1714 en Oberst-Lieutenant, nu General-Lieutenant af Artilleriet, ved Navn Hennin, fra Petersborg til Olonez, som Commandeur over samme Province og Directeur over Verkene, for at see til, om han ey kunde bringe det saavidt, at Kanonerne, som der stöbtes, kunde holde Pröve med de Svenske. Han var lykkelig heri, og bragte det ved Erztenes Gottering saa vidt, at der sprang ikkun tre af 1000 Kanoner i den stærkeste Pröve. Saa

 opbyg-

opbygde han ogſaa de gamle forfaldne Jern Verke, og ſatte ſig i Stand til at forſyne den nye Flode med Kanoner, Gevær og anden nödig Jern-Ammunition.

Og anlegger de Oloneſiſke Jern-Fabriker.

Aar 1718 fandt Hennin ved de Oloneſiſke Verke et Martialſkt Vand, hvilket Keyſeren ſelv brugte Aar 1719, og toog deraf Leylighed at tale med Hennin om Bierg- og Hytte-Arbeyde ſaa og alle Slags curiöſe Maſkiner. Derfor ſendte Keyſeren ham ſtrax ſamme Aar ud til Tydſkland, Holland, Engeland og Frankerig for at erkyndige ſig endnu mere om de til Bierg- og Hytte Væſen henhörende Verke og Maſkiner, og at före Meſtere og Bierg-forſtandige Folk tilbage med ſig ind i Landet. Han reyſte derpaa ſtrax ud, og hvervede paa Tilbage-Reyſen med den Polſke og den Preusſiſke Konges Tilladelſe alle Slags Meſtere an, Klinge-Smede, Staal-Traad-Trækkere, Staal Rek- og Blek-Smede, Bælge-Meſtere, Stigere, Mark-Skildere, ſaa og en Bierg-Raad Michaelis, ſom befordredes i et Bierg-Collegium, hvilket Keyſeren ſamme Aar

Aar oprættede. Efterat han ved Tilbagekomſten havde foreſtillet Keyſeren Meſterne, ſaa gik han ſtrax med dem til Olonez, og anlagde der Staal-Traad-Möller, Staal-Blek- og Rek-Hammere, Staal-Ovne, item Maſkiner til at ſmede Jern i Söm og Traad, til at platte, og til at ſmede ſtore Ankere, altſammen drevet ved Vand.

Begyndelſen til de Catharinenborgſke

Som nu Keyſeren havde ved de indſendte Rapporter faaet Efterrætning om Erzterne paa alle Stæder i hans Rige; ſaa indrættede han bemeldte Bierg-Collegium, og ſadte deri en Præſident, nogle Raad, Aſſeſſorer og Secretairer. Af dette Collegium udſendtes Blæher i den Egn Uktus ved Soli-Kamſky hos Kama-Floden, og oprættede det gamle Arbeyde, ſom beſtood i Skiefer Erzt, med ſine Bierg-Folk, men kunde ikke komme i Stand dermed, fordi Sakſerne forſtaaer ikke Flets-Væſenet. Derpaa ſendtes Michaelis ham til Hielp, ſom forſtood dette Væſen, men kunde ey heller bringe Verket i Stand, efterdi hverken han eller Blæher forſtood at anlegge Dammene, ſaaledes

ſom

ſom de bruges i Rusland. Da nu Keyſeren fornam dette, og ſaae tillige af deres Rapporter, at der ey allene der men ogſaa længere ind i Siberien var Anſeelſe til Erzt, og Træ nok til Hytte-Bygning, ſaa reyſte han Aar 1722 atter til Olonez at betienne ſig der af det Martialiſke Vand, giorde ved denne Leylighed Oberſte von Hennin til General Major af Artilleriet, og ſendte ham med Fuldmagt ſom Directeur til Siberien for at fuldföre de der begyndte Verke. Hennin ſendte det tredie Aar Michaelis tilbage, efterſom han var en ſygelig Mand og kunde udi Bierg-Collegiet giöre mere Tienneſte.

Hennin ſætter dem ræt i Stand.

Derpaa lagde han Fæſtningen Catharinenborg an ved de Paſkiriſke Grændſer og de Uraliſke Bierge imod Tatarne, ſom giorde hvert Aar Indfald. I Catharinenborg ordineerte han höye Ovne, Jern-Blek- og Staal-Hammere, Staal-Traad-Möller, Maſkiner at ſmede og plade Jern, og andre Ting flere. I Poleva 50 Verſt fra Catharinenborg lagde han en ſtor Skandſe an, og deri en Kaaber-Hytte med ni Krum-Ovne,

Ovne, og fire Verſt fra Catharinenborg en Jern-Hytte med Hammere. Ved Alapaiſa, hundrede og fyrretyve Verſt fra Catharinenborg i det Verkoturiſke, bygte han en Hammer-Hytte paa Kama-Floden, en Kaaber-Hytte og et Vitriol-Syderie i det Verkoturiſke, to nye Kaaber-Hytter med otte Ovne i det Permiſke ved Kama-Floden hos Kloſteret Piſikor, og en Kaaber-Hytte med fire Ovne, to hundrede Verſt længere ned ved Kama-Floden i det Kunguriſke. Han lood det ey blive derved, men oprettede ogſaa de Ultkuſke, Kamerſke og Alapaiſke Verke. Med alt dette Arbeyde avancerede han i ſex Aar ſaa vidt, at Omkoſtningerne var ved det forhvervede Metal mere end betalte. Aar 1726 og 1727 ſkaffede han hvert Aar ni til ti tuſende Pud Kaaber, hundrede og fyrretyve til hundrede og halvtreſenstyve tuſende Pud Stab-Jern, foruden en ſtor Mængde Blek, Staal-Traad, Staal- og andre Jern- og Kaaber-Materialier, hvilket altſammen formedelſt Communicationen til Vands leveredes, og endnu aarlig omtrent

trent i ſamme Mængde leveres fra Siberien til Moſkov.

Og giver Regieringen Efterrætning om deres Tilſtand.

Hennin oprættede ogſaa i Catharinenborg et Over-Bierg-Amt, og i det Permiſke et Bierg-Amt, for at kunde dirigere Verkene med bedre Orden. Han reyſte derefter til Moſkov, gav Keyſer PETER II. ſamt Miniſtrerne fuldkommen Efterrætning om alting, blev ſaa General-Lieutenant af Artilleriet, fik foruden hans Artillerie-Commando General-Direction over de Siberiſke Kaaber- og Jern-Verke, og Ordre at forföye ſig endnu for to Aar til Siberien for at give Ruſſerne endnu et bedre Begreb om Bierg- og Hytte-Væſenet, paa det at de kunde ſiden holde Verkene i god Stand udi hans Fraværelſe. For denne hans Bort-Reiſe til Siberien berættede han Miniſtrerne, at, ſkiönt der var Tegn nok til Erzt i Siberien og andre Stæder i Riget, og de Siberiſke Verke nu var i god Stand, ſaa kunde man dog ey være forſikret, at Ertztene ſkulde blive beſtandige og ſtedſe ſaa fordeelagtige ſom nu, efterſom de alle ſætter ey ſynderlig i Dybden, beſtaaer i ſmaa Fald

Fald Rede-Viis, ikkun i een Lette og ey i Gange, og ligger næſten alle imod Dagen. Flezen, föyede han hos, har ſit Stryg, ſætter af igien i det Permiſke, og har mange döve Pladſe. Og, ſagde han, Centneret af den, ſom giver et Pund Kaaber, er flittig til at ſmelte.

Den Skönbergiſke Hiſtorie.

Under Keyſerinde Anna Ivannovna forſkreves en Saxiſk Bierg-Director, ved Navn Skiönberg tillige med adſkillige Bierg-Folk ind i Landet, reyſte derpaa med Keyſerindens Fuldmagt om i Siberien og hele Riget for at forbedre de gamle Oloneſiſke og Catharinenborgiſke Verke, og for at opſöge og anlegge nye. Han bygde ogſaa virkelig Kaaber-Verke i Lapland, og et Sölv-Verk paa Biörne-Inſlen, ſom nu igien ligger begge ſtille. Denne Hiſtorie vil jeg ey videre udföre, ſaaſom den er maaſkee fortrydelig for een eller anden at læſe. Meningen af den er, at da Keyſerinde Eliſabeth kom til Regieringen, blev hans Huusholdning underſögt, ham i Senatet Ridder-Ordenen fratagen, han ſelv arreſteret, fik efter to Aars Tiid Orde-

Ordenen igien og reyste ud af Landet.

De Kolivanifke Verke.

En riig Rusfik Kiöbmand, ved Navn Demidov, har ogsaa længe havt Jern- og Kaaber-Verke i Siberien, og har desuden imellem Aar 1725 og 1730 funden og oprættet endnu flere. Saasom nu disse sidste, kaldede Kolivanifke, drives just der, hvor de nye Sölv-Aarer, om hvilke man nu i disse Aar har skreven meget i de offentlige Tidender, er fundne; saa vil jeg her give derom en rigtig Efterrætning.

Deres Situation.

Der er en meget stor Rad strygende Bierge, kalden Atlai eller Guld, som gaaer fra Vesten til östen, skildende Kalmukkiet og Mongaliet fra Siberien, men dreyer sig fra Norden til Syden langt ind, sættende Grendserne imellem Kalmukkerne og Mongalerne. Just der, hvor Biergene vender sig og forandrer Stryget, ligger de Kolivanifke Kaaber-Verke ey langt fra Irtisk Floden, og har til Forsvar een Bygning 185 Verst mod Norden, og syv andre Bygninger 200 Verst mod Nord-Ost, hvilke sidste ligger ikkun syv Verst fra den Flood Biela. Disse Verke

Verke berættes at være fundne og opbygte af *Dimidov* saaledes.

Deres förste Opdagning.

Aar 1725 kom nogle flygtige Bönder, som tilforn havde opholdt sig ved Obye-Floden, didhen, hvor Verkene nu er, og fandt der de Stæder og Kaaber-Gænge, som var drevne af de Gamle, og som ligger der imod Dagen. De bragte nogle Skue-Stykker deraf til Dimidov paa hans Nevirifke Verke, da han befandt Ertzten saa god, at han strax i Begyndelsen af Aar 1726 anholdt hos Bierg-Collegiet i Catharinenborg om et Privelegium paa at bygge der Verke. Bierg-Collegiet lood Ertzen pröve og befandt, at et Centner holdt 21 til 53 Pund reen Kaaber, gav ham derfor samme Aar 1726 den 26 Februarius Privilegium paa at bygge Verkene.

Deres videre Underfögning.

Efterat han havde faaet dette Privilegium, skikkede han nogle Personer, Smeltere, Skrivere, Soldatere og andre med een af Bönderne, som havde funden Ertzten, hen for at underföge Sagen nöyere. Da de havde efterkommet dette og vilde vende tilbage, mödte dem et Bud fra Dimidov, med

med Befalning först at besee og pröve den Gang ved Uba-Floden, som holdtes for en Sölv-Gang. Som de nu ey kunde finde Indholden deraf, saa gik Buddet fra Dimidov tilbage: da de andre bygde sig et Huus for dertil videre Ordre at overvintre, hvorfra de dog siden maatte begive sig Hiem formedelst den besynderlig strenge Vinter.

Og förste Anleggelse.

J Begyndelsen af Aar 1727 sendte derfor Dimidov atter Folk hen med tredive Arbeids-Karle og tyve Mand til Hest til deres Forsvar, lod ogsaa en Bierg- og Hytte-Mester komme fra Catharinenborg, hvilke samtlig förte nogle af de nödigste Bygninger op, syv i Tallet, tredive Verst imod Nord-Vest fra de nu værende Verke. De kaldte Biergene de Kolivaniske af den Flod Kolivanka lige over for den Söe, som formedelst de uophörlige Bevægelser fra ældgamle Tider heder Kolivan. De begyndte ogsaa strax at smelte, gik derpaa om Vinteren i Begyndelsen af Aar 1728 tilbage at hente Levnets-Midler, vente saa atter om til deres Hytte-Arbeyde, og merkede, at det kunde ikkun skaffe liden Nytte, efter-

eftersom de til Smeltningen nödige Gange maatte föres af Mennisker i Hytten, og Floden Kolivanka var derforuden formedelst dens lidet Vand ey tilstrækkelig nok til at omdrive Verkene. Derudover sögte de et andet Stæd op, hvor Vandet kunde beholdes, og bygde der en Borg og et Huus, hvor Verkene nu er. I det övrige faldt i dette Aar to Ting for, som sadte Folket i Frygt og hindrede Hytte Arbeydet.

Som faaer ny Forhindring.

Det förste var, at i Foraarets Begyndelse fandt sig nogle Usaniske Kalmukker, som ellers boer ved Tsikarisk-Floden, ind, og vilde forhindre Hytte-Bygningen, eftersom, sagde de, Landet hörte dem til. Men de bevægtes ved gode Ord til at vende tilbage og at afstaae fra deres Fordringer, ind til de siden af nogle Kosakkiske Horder dreves videre ind i Landet: ved hvilken Flugt de dog ey har sagt sig af med deres Ræt. Fremdeles forhindredes ogsaa Hytte-Arbeydet derved, at Kosakkerne stial een Gang i en Nat 350 Heste, som Deels tilhörte Folkene, Deels brugtes til Arbeydet. Da en Rövere

Rövere faldt siden ind med 107 Mand i Verkene, og blev tagen til Fange, saa har een af dem, som havde været med ved det förste Tyverie, tilstaaet, at de var tilsammen ikkun 17 Personer, som stial de 350 Heste. Disse to Tilfælder foraarsagede, at de fleste Folk vente om og lood ikkun fem Personer blive paa Vagt tilbage.

Kommer igien i Drift. Men Aar 1729 gik de igien til Verkene, forfærdigde Borgen og bygde tre smelte Ovne. De i kurvede imidlertiid ogsaa i andre Bierge, og befandt, at de Gamle havde gravet efter Ertzt og Metal paa alle Stæder. Fra Hytte-Verket otte Verst imod Syd-Vest fandt de et Bierg, som gik henved to Verst, og kaldte det Christi Opstandelses Bierg, fordi det blev fundet paa Paaske-Dag. De fandt fem Verst derfra et Verk imod Vesten, som de kaldte Aabenbarelsens Bierg, fordi det paa Aabenbarelsens Dag fandtes: saa og tolv Verste herfra imod Syd-Vest et andet Bierg med Gruber, kaldet af den forbiflydende Bæk Loktovka.

Og tager kiendeligen til. * Den 20 September i dette Aar smeltedes de förste Erzte over de nye opbygde

bygde

bygde Ovne. Og da dette gik lykkelig af, reysede Bierg- og Hytte-Mesteren til Catharinenborg med Rapport til Collegiet. Imidlertid blev Dimedovs Folk ved med Grube- og Hytte-Arbeydet, bygde Aar 1730, foruden de tre, endnu to Smelte-Ovne, iligemaade en Gar-Herd. De lagde ogsaa, formedelst Bretters Nödvendighed til at bygge, Grunden til en Sage-Mölle ved Uba-Floden, 30 Verst fra Verkene ved de Piktovifske Bierge, som hellers kaldes det Picæiske af Picæa, fordi en stor Mængde af Gran-Træer foraarsager der en sort skygget Udörkning. Man fandt derforuden andre Gruber, saasom 91 Verst fra de Picæiske Bierge, paa et Bierg kaldet formedelst tre derpaa ombragte Biörne Medveskia Gor eller Biörne-Bierget: dernæst 32 Verst fra det Picæiske Bierg paa det Golzovifske Bierg, hvor der findes en Brönd tolv Bierg-Skoe dyb, igiennem hvilken stryger en Gang med Lapide Lazuli: og endelig paa et Bierg ikkun een Verst herfra, hvilket er omkring givet med en Steen-Muur. Sidst i Höften Aar 1730.

T kom

kom Mesteren tilbage fra Catharinenborg og drev paa at Arbeydet skulde fortsættes.

Aar 1731 sagede man allerede Træ paa Möllen. Men derimod kom samme Aar Ildebrand ud paa Verkene ved de Piktoviske Gruber, i hvilken alt, som var af Træ, afbrendte.

Aar 1732 kom Verkene op, saa at ogsaa 83 Verste derfra imod Syden skurvedes Erzte paa et Bierg, kaldet Ploskaia. Men samme Aar var atter Ildebrand, hvorved alle Bygninger blev lagte i Aske og maatte paa nye igien opbygges.

Aar 1733 kom en forfaren Smeltere an fra Catharinenborg for at pröve Erzterne og deres Egenskaber og at undersöge, hvad for nogle kunde bringe Eyedoms-Herren den störste Nytte. Denne Mand udrættede to Ting. Först sögte han de beste Gruber ud, i Tallet ti, syv paa de Piktoviske og tre paa de flade Bierge. Dernæst lærte han Folkene at gaae anderledes om med Arbeydet, lagde et Pok-Verk an, forbedrede Ovnene paa den Siberiske Maade nedrige og brede, o. s. v.

Byg-

Verkenes Bygninger.

Bygningerne, som nu befinder sig ved Verkene, er disse fölgende:

1) Hytterne, i hvilke er fem Smelte-Ovne, een Blek-Hammer og een dertil henhörende Esse.

2) Hytterne, i hvilke er to Gar-Herde og en Smelte-Ovn med et Pok-Verk til at stampe Saltet, som bruges i Smeltningen.

3) En Bret-Molle med et Pok-Verk.

4) Elleve i en Firkant bygte Kister.

5) En Jern-Blek-Hammer med en Bygning.

6) En Kaaber-Hammer, med en Bygning, hvor Kaaber-Kar giöres.

7) En Jern Hammer med to Ild-Stæder. Paa disse Verke nyttes Vandet ved tre Fald tre Gange.

 Ved

Ved Hytterne findes disse Personer og faaer Aarlig Lön.

PERSONERNES,

I. Antal.	II. Forrætning.	III. Lön.	IV. Proviant.
6 —	som besörger Contoiret og Proviantena 24 Rub.	144 Rub.	
1 —	Udenlandsk Smeltere	120 Rub.	
1 —	dito	144 Rub.	
1 —	Hytte-Skrivere	24 Rub.	
2 —	Hytte-Contoir-Betientere à 16 Rub.	32 -	
1 —	Kul-Skrivere	24 -	
1 —	Udenlandsk Grube-Stigere	120 -	
1 —	Opsyns-Mand ved Gruben	12 -	24 Pd. Mæl og 24 Pund Salt.
1 —	Stigerens Skrivere	24 -	3 Pd. Gryyn.

Til Hytternes Forsvar:

1 —	Sergeant	14 Rub.	28 Pd Mæl 3 Pd. Gryyn
7 —	Soldatere, à 12 Rub. 24 Pud Mæl, 3 Pud Byg Gryyn og 24 Pud Salt	84 Rub.	186 Pud Mæl, 21 Pud Gryyn og 4 Pd 8 Pund Salt
100 —	Kosaker, à 7 Rubel, 21 Pud Mæl og 2 Pud Gryyn	700 Rub.	2100 Pd. Mæl, 200 Pd. Gryyn

— 1 Kron-

1 —	Konstabel	24 Rub.	3 Pd. Mæl, 24 Pund Salt
1 —	Bysse-Mester	12 Rub.	3 Pud Mæl, 24 Pund Salt

1478 Rubel

De 2340 Pud Mæl beregnes til	234 —	
De 233 Pud Gryyn	46 —	60 Kop.
De 29 Pud 16 Pund Salt	2 —	40 Kop.

1761 Rubel

Daglönnere bekommer dagligen.

1 —	Smeltere fra Rusland	15 Kop.
12 —	Under-Mestere à 10 Kop.	120 Kop.
45 —	Arbeyds-Karle à 7 Kop. om Sommeren og 6 Kop. om Vinteren	300 Kop.
1 —	Snedker	12 Kop.
1 —	Snedker-Svend	10 Kop.
1 —	Jern- og Sage-Smed	15 Kop.
3 —	Dito à 10 Kop.	30 Kop.
10 —	Timmer-Mænd à 10 Kop.	100 Kop.
20 —	Arbeyds-Folk à 7 Kopek og 19 Kopek med Hest om Sommeren, men 5 Kopek og 13 Kopek med Hest om Vinteren	320 Kop.
4 —	Under-Stigere à 10 Kop.	40 Kop.
2 —	Dito à 8 Kop.	16 Kop.
2 —	Bierg-Smede à 10 Kopek	20 Kop.
74 —	Huggere, à 7 Kop. om Sommeren og 6 om Vinteren	500 Kop.

 Efter

Efter Arbeydet betales

3 — Kaaber-Smede og 2 Svenne for hver Pud Kaaber 11 Kop, nemlig at udſkiære.
12 — 4 Kaaber-Smede, ſom ſmeder Kar, to Svenne og 6 Drenge, for hver Pud Kaaber 1 Rubel
18 — Kul-Förere med deres Heſte, for et Las langt fra 8 Kopek, nær hos 6 Kopek.
4 — Erzt-Förere. for at före Erzt og Kalk-Stene med deres Heſte, Pudet af Ubinſiſke Gange og 3 Pud Piktoviſke 1 Kopek; og for 100 Pud Gange fra Opſtandelſens Bierg, og Kalk-Stene 30 Kopek
12 — ſom ſætter Træ op til Kul, for Mulen 120 K.
18 — ſom tildekket Mulene, for Mulen 120 Kop.
20 — Gamle uformuende, ſom lever af at betle.

Folkets Antal ved diſſe Verke belöber ſig ſaaledes til 419 Perſoner.

I forrige Aar var der 203 Arbeyds-Dage, ſaa at de ſom bekommer daglig deres Lön, fik -	2663 Rub.	16 Kop.
Kaaber-Smedene har ſamme Aar udſmedet ſaameget Gar-Kaaber, ſom der faldt, nemlig 317 Pud, og bekommet derfor - - -	34 Rub.	87 Kop.
De andre Kaaber-Smede, ſom giör Kar, efter denne Regning	317 —	—
Snedkeren, ſom forfærdiger hvert Aar to Par nye Bælge, bekom - - -	16 —	—

For

For at kiöre 58211 Pud til Verkene fra de Piktoviſke Bierge	436 Rub.	58 Kop.
Og fra de Ubinſiſke Gange -	436 —	58 —
For at tilföre 3000 Kurve med Kul, den ene halve Deel nær og den anden halve Deel langt fra - - -	262 —	2 —
For at tilföre 17463 Pud Kalk-Stene - - -	19 —	40 —
For at brende Kullene, beregned til 8 Kurve paa hver Miile	327 —	60 —
For at bedekke Mulene -	327 —	60 —
For at tilföre Saltet, ſom dette Aar brugtes til Erzten, nemlig 2329 Pud, Pudet à 8 Kop.	186 —	32 —
Krut til at ſprenge Erzten -	100 —	—
Dag-Lön for at aabne og tillukke Ovnene, og at tilföre Leer og Steen - -	218 —	—
For Lyys, ſom Smelterne og Bierg-Meſteren har frie -	18 —	—
Alle Slags ſmaa Udgifter -	500 —	—
Summen af alle det forrige Aars Udgifter ved de Kolivaniſke Verke	7624 Rub.	13 Kop.

Saaſom alting kand ey beregnes ſaa nöye: og det ſorte Kaaber maae derforuden föres hen til Eyedoms-Herren paa de Nevieriſke Verke, ſaa regnes Omkoſtningen aarlig til 8000 Rubel

 I for-

I forrige Aar arbeydedes i 11 Maaneder og i de 11 Maaneder ikkun udi 29 Uger formedelst Mangel paa Vand: hvilken Mangel er nu afhiulpen ved at giöre en Grav fra en Söe ind i Floden. Herved er i det övrige at merke, at Skoven ved Verkene kand ey forslaae længere end til sex Aar i det höyeste, og at Erzterne fra Opstandelsens og Aabenbarelsens Bierge duer intet.

Paa den förste Smeltning blev Erzten beskikket saaldes:

1) Fra de Piktovifske Bierge.

1) Fra den store Grube	-	20 Pud
2) Fra Saturni Grube	-	10 -
3) Fra den Lazulifske Grube		20 -
4) Fra Smör-Gruben	-	10 -
5) Fra den Noktovifske Grube		10 -
6) Fra Martini Grube	-	20 -
		90 Pud.

2) Fra de flade Bierge

1) Kalk-Stene	- -	30 Pud
2) Salt	- - - -	4 -
3) Gar-Sklaker	- -	20 -
4) Hviid-Sklaker	- -	30 -
5) Rist-Sklaker	- -	20 -

6) Af

6) Af Ovne-Brokker sadtes ved hvert Skikt saameget paa, som Ovnen kunde bære

	104 Pud
	90 Pud
Erzten	194 Pud

Heraf faldt 7½ Pud Steen
30 Pud Gar- og Ovne-Brokker.

Naar Ovne opbrydes, saa findes der undertiden Afgang paa Söerne og Ovne-Brokkerne. Söerne holder den halve Deel: Ovne-Brokkerne ikkun den fierde Deel: men Stenen holder 4½ Pud, hvoraf den femte Deel afgaaer, naar det gandske reenses.

Der faldt i det hele forrige Aar paa de Kolivanifske Verke:

Af Stenen	-	4220 Pud	13 Pund
I Söerne	-	1011 -	39 -
Af Slimen	- -	609 -	24 -
Summa		5841 Pud	36 Pd.K.

Hver Pud blev soldt for 7 Rubel.

Derfor belööb sig Byttet af Verkene, efter at de ovenmeldte 8000 Rubel Omkostninger var aftrukne, til 26930 Rubel.

Dette er Beskrivelsen over de rige Verke, som nu et Par Aar har foraarsaget saa stort et Rygte baade i

 Rusland

Rusland og uden for Riget. Thi efterat Dimidov merkte, at Erzten holdt ey allene Kaaber men ogsaa Guld og Sölv, undersögtes Sagen strax nöyere, og befandtes, at disse Guld-Sölv- og Kaaber-Erzte strekker sig to Verst i Breden og ni Verst i Længden, ligger Kaars-viis paa de fleste Stæder höyt imod Dagen, og er ubestandige. Den förste store Pröve giortes med 22 tusende Pud Erzt: hvoraf indkom.

500 Pud Gar-Kaaber
44 Pud Sölv
- 18 Pund Guld.

De nye berömte Sölv- og Guld-Verke.

Saasom nu Ertzten er saa saare riig, saa bemöyer man sig nu i Rusland med at nytte den bedre til Rigets Fordeel. For nogle Aar siden havde man ey anden Efterrætning om den end denne, som jeg nys meddelte, og som skal være forfærdiget af en Professor ved Videnskabernes Academie, der tillige med en anden Professor under Keyserinde Annas Regiering reyste overalt om og beskrev hele Siberien. Derudover blev Briegader Beyer sendt hen til Verkene, giorde der Pröven, bragte Pröven med sig til Petersborg og

og er igien afskikket didhen med nye Ordre. Eftersom der fattes Skov ved Verkene, hvilke er derforuden i Usikkerhed for Kosakker og Kalmukker, saa heder det, at der til deres Forsvar skal anlegges en Fæstning og underholdes nogle Regimenter, og at Ertzten derpaa under Regimenternes Forvaring skal föres först til Lands til Irtisk-Floden, og derfra til Vands opad Floden til den Bye Tara, hvor der er Skov nok, og hvor den efter foregaaende Anstalter kand forarbeydes. Men der er dog Bierg-Kyndige, som holder for, at det hele Verk enten aldeles opsættes eller i det ringeste ey saa snart kand komme i Stand, Deels formedelst Usikkerhed for Naboerne, Deels formedelst de store Omkostninger og Besværligheder, som Verket udfordrer, Deels endellig formedelst Mangel paa Bierg-Folk, som forstaaer at tractere denne Erzt, og af andre saadanne Aarsager flere.

Om Saltet i Rusland.

Förend jeg slutter dette Stykke om de Russiske Bierg-Verke bör jeg först give en Efterrætning om Saltet og andet saadant mere. Der maae ey föres

res Salt ind i Rusland, efterſom det kand faaes der i Landet ſelv, er eet af Kronens beſte Monopolier, og ſelges i Moſkov og Petersborg for Kronens Regning, omtrent for ſamme Priis ſom det udenlandſke, Franſke og Spanſke Salt i Narva, Viborg og andre Stæder, hvor det tör indföres. Tre Slags Salt findes i Rusland. I. HAV-SALT ved Bredden af den ſorte Söe, hvor Ukrænerne henter det hos de Krimmiſke Tatare. II. SÖE-SALT, nemlig *det Aſtrakaniſke*, hvormed det hele Aſtrakaniſke og Kaſanſke forſynes, og det *Janitſkeiſke* ved Irtiſk-Floden, hvormed hele Siberien forſynes. Det ligger ligeſom Jis oven paa Söerne i hede og törre Sommer-Dage. III. KILDE-SALT *Deels* ved Bakmut i Ukræne, *Deels* ved Nova Uſolie, en Bye i Permien ved Kama-Floden tyve Verſt fra Solikamſkoy. Dette Salt-Syderie, ſom har 79 Pramer, og ſkal ſkaffe aarlig tre Millioner Pud Salt, er det ſtörſte i heele Rusland, og tilhörer Baronerne af Stroganof. De har desuden et Salt-Syderie i Vingotſkaia, og leverer Saltet for en vis Priis til

til Kronen, hvilken igien ſælger det til alle Ruſſer, efter at det er förſt paa Barker fört op fra Permien til Nisnegorod, og derfra i Sække paa ſmaa Fortöyer omkring i hele Landet.

Svovel brydes ud i de Kaſaniſke Bierge. Og af Salpeter leveres i Kronens Magaziner 30 tuſende Pud aarligen. Heraf giöres for hele Armeen Krut, hvoraf Pudet koſter Kronen ikkun 60 Kopek, og hvilket kand ey faaes til Kiöbs i hele Rusland, uden at den Kiöbende ſkaffer ſkriftlig Caution for ſig, at han ey vil misbruge det til Skade. *Om Svovel. Salpeter og Krut.*

Der meldes adſkilligt af Strahlenberg, *om Allun*, ſom ſkal findes imellem Tula og Kaluga: *om Steen Ollie*, ſom ſkal ſvede ud af Biergene ved Byen Tomſkoy: *om Flores Salis Ammoniaci* eller Flores Sulphuris nativi, ſom kaſtes op af et brendende Bierg ved Jeniſei-Floden hen imod Jis Havet: *om varme Bade* i Kamſkiatka og Kalmukkiet: *om Kryſtal*, ſom findes i Siberien: *om et Gips Brennerie* to Verſte fra Kongur i Ungarien udi Siberien; og *om et andet Slags Steen-Ollie* eller *Om andre Mineralier, ſom Strahlenberg mener at kunde findes i Siberien.*

ler Vitriolisk Vand i Leer-Bierge, som med Tiden bliver til Skifer-Steen, og hvoraf Jorden brændes af Russerne og bruges til at farve sort Læder. Saa melder han ogsaa adskilligt *om Agat-Stene* i den Province Daurien udi Siberien ved Amur- og Argun-Floderne, saa og ved Tom-Floden og ved Byen Tomskoy, hvor de er höyröde og igiennemskinnende: *om hele Bierge af blööd Alabaster* ved Kongur i Ugarien udi Siberien: *om Ametist*, som skal findes ved Catharinenborg og undertiden i Iset-Floden: *om Amiantus-Klipper* ved Catharinenborg og Iset-Strömmen, af hvilken udhugges de Steen, hvoraf kand giöres uforbrennelig Lærret: *om Rav* som er funden ved Jenisei Floden og i Bierg-Verke: *om sort Rav*, som findes i Siberien: *om Bloed-Steen*, som findes i Siberien ved Iset-Floden, *om Karnioler* af höy Farve, og usædvanlig Störelse, som ogsaa skal findes i Siberien: *om et stort Bierg af baade mörk- og lyse-grön Jaspis* i Daurien ved Argunskoy: *om Lazur-Steen* ved Kongur i Daurien: *om Marien-Glas*: *om et heelt Bierg af Magnet-*

net-Steen i Ugorien: og *om Mamots Been* eller den store Moder-Slanges Tænder.

Det tiende Stykke. om
Alle Russiske Mynte.

Penge-Mynten læses at være kommen i Rusland Aar 6415, det er efter Christi-Födsel 907, da Fyrst Oleg var gaaen for Konstantinopel og vilde ey giöre Fred med Keyserne, Leo og Alexander, förend de gav ham foruden andre Gaver en stor Summe Grivener, en Græsk Mynt, hvoraf dette Penge-Navn i Rusland har sin Oprindelse. Siden kom Tiid efter anden endnu flere Græske Penge ind i Landet: hvilket den ældste Russiske Historie bevidner. Den berætter, hvorledes Fyrst Svetoslav Aar 6480, det er, efter Christi Födsel 972 paa Dniper-Floden med sin Armee geraadede i saadan Hungers Nöd, at et Heste-Hovet betaltes med en halv Griven, og at Jeroslav A. M. 6522 det er A. C. 1014 vegrede at betale sin Fader, Fyrste af Novogrod, den aarlige Tri-

Der föres först Græske Penge ind i Rusland.

Tribut af 2000 Griven. Saa at der allerede den Tiid maa have været mange Grædske Penge i Landet.

Derefter Svenske og Danske.

Dog melder Stepennoy eller Trappe-Bogen, at Penge först ræt indförtes A. M. 6666, det er A. C. 1158, da adskillige Lybske Kiöbmænd begav sig til Novogrod for at handle, bringende ind med sig Mynte med Hertugers, i sær den Finlandske Hertugs Billede: hvilke Mynte Russerne kaldte Artuger i Stæden for Hertuger. *Endnu*, siger samme Bog, Caput XXII. Gradus 31, *kom flere Penge igiennem Pleskov ind i Landet A. M. 6828 det A. C. 1320, efter at den Novogrodske Fyrste Konstantinus Demetri havde sluttet en evig Fred med Ordens-Mesterne.* Derefter maae Pengene ved den Lybske Handel over Pleskov have formeret sig kiendeligen: thi jeg finder dette efterfölgende i den Pleskoviske Letopisez, det er Aar-Bog, Ord for Ord antegnet.

Og derpaa Lithauiske og Tydske.

A. M. 6918, det er A. C. 1400, affadte Novogroderne Marter-Snuderne under Borgemesteren Gregorius Bogdanoviz, begyndende at handle med Eg-Horne, udskaarne Pander, Lithauiske Grosken, og Tydske Artuger. Efterat Novogroderne havde handlet ni Aar med Artuger, solgte de dem A. M. 6928, A. C. 1410, til de Tydske.

En-

Endelig foragtede de A. M. 6954 A. C. 1436, saaledes disse Penge, at der var iblant dem ingen Kierlighed, Troskab eller Troe mere, og de ey allene stödte Skields-Ord ud imod hverandre, men kom ogsaa i Slags-Maal. Borgerne, samt deres Höveds-Mænd over Tusende, bestillede derfor fem Myntere, som skulde begynde at mynte paa den gamle Food i fire Nyrer, og bekom for Arbeydet af enhver Griven en halv Denuska eller en Poluska. Og dette skal ey læt forglemmes af Efterkommerne, eftersom det foraarsagede de Christne og Amterne store Omkostninger. I samme Aar foragtede Novogroderne baade de nye og gamle Rubler. Saasom de nu giorde Sölvet til Mynt, og tog Gaver af Mynterne; saa havde Sölv-Arbeyderne deraf stor Fordeel. Just dette Aar var ogsaa en forskrekkelig Dyyr-Tiid, thi en Kiste Rug kostede en halv Rubel.

Gamle Rusfiske Mynte-Stæder indtil Ivan I.

Der var allerede den Tiid adskillige Mynte-Stæder i Riget, saasom det var deelt imellem adskillige Fyrster, hvilke alle var Enevolds-Herrer og havde Ræt til at mynte. Derfor finder man gamle Rusfiske Penge, paa hvilke staaer de Byers Navne, hvor Sölv-Smedene havde smedet dem: saa-

som

ſom, Novogrodſkaia, Pleſkovſkaia, Moſkovſkaia, Tverſkaia, Reſanſkaia, Koſakimſkaia og Moſaiſkaia.

Fra Ivan I. indtil Peter II. Död.

Men efterat Tſar Ivan Vaſiloviz den Store bragte alle Rsuſiſke Fyrſter under ſig, ſaa er der ſiden den Tiid i det forrige Seculum ey blevet noget andet Stæds end i Moſkov ſmedet Mynte. Samme Stæds var indtil PETER II. Död tre Mynte, den förſte kalden Kitaiſkoi eller Krasnoi Dvor, den anden kalden Nabereſknoi og den tredie kalden Kadaſkevſkoi Dvor. Men under Keyſerinden Anna Ivannovna reduceertes de ſtrax i Begyndelſen af hendes Regiering til to, eet i Moſkov og eet i Petersborg, hvilke er endnu begge udi Gænge.

De Rusſiſke Myntes Navne.

De gamle Rusſiſke Mynte fra Fyrſt Igor indtil Keyſer PETER I, beſtaaer i ſmaa Sölv-Mynte, ſom kaldes Kopeker af Kopi, et Spyyd, hvilket findes paa dem indpræget. Af denne Mynt er ingen flere myntete efter Aar 1718. Denuſka eller en halv Kopek er en gammel Finniſk Kaaber-Mynt, hvoraf den halve Deel kaldes en Poluſka af det Rusſiſke Ord Pol, ſom betyder

betyder det halve. Naar de gamle Ruſſer beregnede Penge, ſaa huggede de en Skörre ind i et Træ; og, efterdi at hugge heder paa Rusſiſk Rubit, ſaa kaldte de 100 Kopek en Rubel. Altin er en Sölv-Mynt, ſom gielder tre Kopek og er indfört af Tatarne. Og en Griven er ogſaa en Sölv-Mynt, ſom gielder ti Kopek, og er kommen förſt ind fra Grækenland.

Alle de gamle Rusſiſke Mynte beſtaaer i Sölv-Kopeker, ſom kand inddeles i ni Klaſſer.

Den förſte Klaſſe af de Gamle Rusſiſke Mynte

Den förſte Klaſſe indeholder de ældſte fra Igor indtil det Tatariſke Herſkab.

Den anden.

Den anden indeholder dem, ſom er ſlagne under det Tatariſke Herſkab i det trettende, fiortende, femtende og ſextende Seculum; og har paa den ene Side Arabiſk Overſkrift, gemeenligen diſſe Ord: *Der er ikkun een Gud og hans Prophet er Mahomed*: paa den anden den Fyrſtes Navn, ſom har ladet dem mynte: Som f. E. Boris, Demetrius, Daniel, Vaſili Vaſiloviz, Ivan Vaſiloviz.

Den tredie.

Den tredie indeholder dem, ſom har Arabiſk Overſkrift paa begge Sider, med

med den Tatariſke Kans Navn paa den ene Side: Som f. E. Sultan Toktamiſk, Bulads-Kan, Berdi Beg-Kan.

Den fierde. *Den fierde* Klaſſe indeholder dem, ſom har de Rusſiſke Fyrſters Navne af det fiortende og femtende Seculum med Rusſiſke Bogſtaver og uden Arabiſk Overſkrift: Som f. Ex. Jőrii Demetroviz, Andre Demetroviz, Ivan Andreoviz Moſaisky, Ivan Boriſoviz Tverſky, Alexander Ivanoviz Tverſky, Boris Alexandroviz Tverſky, Boris, Michael Boriſoviz, Michael Andreoviz, Vaſili Jeroslaviz, Simon Valadimeroviz, Theodor, Ivan Michaeloviz, Vasſili.

Den femte. *Den femte* Klaſſe indeholder dem, ſom er ſlagne i det femtende Seculum med den regierende Stor-Fyrſtes Navn: Som f. E. Stor-Fyrſt Vaſili Vaſiloviz, Stor-Fyrſt af Moſkov Ivan Vaſiloviz, Stor-Fyrſt af Moſkov Ivan, Stor-Fyrſt af Moſkov Vaſili Ivanoviz.

Den ſiette. *Den ſiette* indeholder dem, ſom er ſlagne med Stor-Fyrſtens Ivans Navn og tillige Mynte-Meſterens Navn, paa nogle Maſter Alexi, paa andre Ariſtoteles, ſom har været en Italiæniſk Bygmeſtere, hvis Navn findes ogſaa udgravet i et Taarn udi Moſkov.

Den ſyvende Klaſſe indeholder dem, ſom er ſlagne i det femtende og ſextende Seculum med den Byes Navn, hvor de er myntede. Som f. E. Novogrodſkaia, Pleſkovſkaia, Moſkovſkaia, Tverſkaia, Reſanſkaia, Koſakimſkaia, Moſaiſkaia. Den ſyvende.

Den ottende Klaſſe indeholder dem, ſom er ſlagne i det ſextende og ſyttende Seculum; paa hvilket det Ord Tſar er udtrykt: nemlig Tſar Ivan Vaſiloviz, Tſar Foedor Ivanoviz, Tſar Boris Gudenov, Tſar Demetri Ivanoviz, Tſar Vaſili Ivanoviz, Tſar Michael Foedoroviz, Tſar Alexei Michaeloviz, Tſar Foedor Alexioviz, Tſarevna Sophia Alexeovna, Tſar Ivan Alexioviz og endelig Tſar Peter Alexioviz. Den ottende.

Den niende Klaſſe indeholder dem, ſom Kong Chriſtian IV. i Dannemark lood ſlaae, paa det hans Underſaatter kunde deſto bedre handle med Laplænderne og Ruſſerne, og hvis Overſkrift Den niende.

ſkrift er med Rusſiſke Bogſtaver denne: Chriſtianos Tſchetira Karolos Danemarka. Hvilket er ey ræt Rusſiſk, men ſkal betyde Chriſtian IV. Konge i Dannemark.

Diſſe gamle Myntes Indhold. Alle diſſe rare ſmaa Mynte, hvoraf jeg har funden en Samling i et Mynte-Cabinet udi Moſkov, er udmyntede paa adſkillig Food: de ældſte af gandſke fiint Sölv: de mellemſte af 85 Solotnik fiint Sölv i Pundet: og de nyere, i ſær under Keyſer PETER I. af 78 Solotnik fiint Sölv i hvert Pund Rusſiſk. Foruden dem findes endnu i Cabinetterne diſſe fölgende gamle Mynte.

Fra Ivan Vaſiloviz.

Andre gamle Mynte fra Ivan Vaſiloviz II. 1) En Guld-Mynt, ſom har paa den ene Side den tohovedet örn med et Skiold paa Bryſtet, i hvilket ſtaaer en Eenhorn. Overſkriften er paa Rusſiſk denne: Af Guds Naade Stor-Fyrſte Ivan Vaſiloviz, over hele Rusland, Valadimar, Moſkov. Paa den anden Side ſees atter den to hovedet örn med et Skiold paa Bryſtet, i hvilket ſtaaer en Ridder med et Spyyd. Overſkriften er en Continuation af den

den anden Side ſaaledes lydende: Novogrod, Pleſkov, Tver, Polezki, Tſar over Kaſan og Aſtrakan.

2) En Medallie i Guld og Sölv, ſom har paa den ene Side Sanct Nicolay i Biſpelig Ornat, oplöftende Haanden til at velſigne, og förende ved ſin ene Side Chriſti Billede med Rusſiſk Overſkrift, Jeſus Chriſtus, ved den anden Side Jomfrue Mariæ Billede med Rusſiſk Overſkrift, Guds Moder. Paa den anden Side kand ey læſes mere end diſſe efterfölgende Ord paa Rusſiſk: denne Daler er giort og ſtöbt af Guld, hvilken han haver given ſin Fyrſtinde Theodoſia. Denne Medallie er ogſaa i Sölv at finde paa Kunſt-Kammeret i Petersborg.

3) Adſkillige Kopeker.

Fra Tſar Foedor Ivanoviz.

1) En Guld-Mynt, ſom har paa den ene Side den tohovedet örn med et Skiold, der henger ned fra Bryſtet, i hvilket ſtaaer en ſkrævende Eenhorn. Paa den anden Side ſtaaer den Overſkrift: Foedor Ivanoviz, af Guds Naade Tſar over hele Rusland. Fra Foedor Ivanoviz.

2) Adſkillige Kopeker.

Fra Boris Gudenov.

Fra Boris Gudenov findes ingen andre Mynte end Kopeker.

Fra Demetrius.

Fra Demetrius, kalden Raſtriga.

1) En Mynt, ſom har paa den ene Side Demetrii Billede med blot Hoved, holdende i den höyre Haand et Scepter med denne Overſkrift: Demetri Ivanoviz, af Guds Naade Tſar og Stor Fyrſte over Rusland og Servien, ſaa og mange andre Kongeriger og Lande. Paa den anden Side ſtaaer den tohovedet örn med denne Overſkrift paa uræt Rusſiſk: Souverainer Monarch over Moſkov, Beherſkere, Konge, Beſiddere og Tſar over Pleſkov og Smolenſkov.

2) Adſkillige Kopeker.

3) En Guld-Mynt, ſom berættes at være til, men ſom er ey læt at bekomme.

Fra Michael Foedroviz.

Fra Michael Foedroviz, findes ingen Mynte uden Kopeker.

Fra Alexius Michaeloviz.

Fra Alexius Michaeloviz.

1) En Qvart-Rubel, ſom har paa den ene Side den Kronede Tſar til Heſt, og paa den anden diſſe Ord: Alexius Michaeloviz Tſar og Stor-Fyrſte over hele Rusland.

2) En

2) En udenlandſk Specie Rix-Daler, ſom har midt paa ſig præget det Moſkovitiſke Vaaben, nemlig Sanct Georg dræbende Dragen. Heraf finder man nogle hvert Aar prægede fra Aar 1663 til Aar 1666, ſom er de förſte Rubel-Stykker, gieldende hundrede Kopeker, hvilke var for den Tiid ved dette Navn blevne bemerkede.

3) En Kaaber-Mynt med ſamme Præg ſom den förſt anförte Qvart-Rubel.

4) En anden mindre Kaaber-Mynt med ſamme Præg.

Fra Foedor Alexioviz.

Fra Foedor Alexioviz.

1) Et Slags Kopeker, ſom har paa den ene Side det Moſkovitiſke Vaaben, og paa den anden Tſarens Titel.

2) Et andet Slags Kopeker, ſom har paa den ene Side Ruslands Vaaben, og paa den anden Tſarens Titel.

Fra Ivan, Peter og Sophia tillige regierende.

Fra Ivan, Peter og Sophia.

1) En Guld-Mynt, ſom har paa den ene Side to Kronede Hoveder, ſeende imod hverandre, med örnen derover og adſkillige Rusſiſke Begyndelſes-

delſes-Bog-Staver rundt omkring, bemerkende: Af Guds Naade Johan og Peter Alexioviz Beherſkere og Tſarer. Paa den anden Side ſtaaer Princeſſe Sophies Billede med Rusſiſke Begyndelſes-Bogſtaver rundt omkring, bemerkende: og den rættroende Princeſſe og Fyrſtinde Sophia Alexiovna, Beherſkerinde over Store og Lidet Rusland.

2) En anden mindre Mynt med ſamme Præg.

3) En Mynt, ſom har paa den ene Side den tohovedet örn, og paa den anden Side efterfölgende Ruſiſke Ord, Tſarer og Stor-Fyrſter Ivan Alexeoviz og Peter Alexeoviz, ſaa og den ſtore Frue og rættroende Fyrſtinde Sophia Alexeovna, Beherſkerinde over det ſtore, lidet og hvide Rusland.

Fra Keyſer Peter I.

Fra Keyſer Peter I Aar 1700. Han lood Aar 1700 slaae Kopekker af Sölv med det Moſkovitiſke Vaaben paa den ene og hans Titel paa den anden Side. J dette Aar befalede han ogſaa at mynte paa en vis Food, nemlig til Sölv-Kopekerne 70 Solotnik fiint Sölv paa et Pund, og 14 Rubel

bel 40 Kopek paa et Pund Bruto. Saa befalede han ogſaa, at Kaaberet ſkulde myntes, hvert Pud til 12 Rubel i Denuſker og Poluſker.

Aar 1701 lood han mynte Ducater af 93 Solotnik fiin Pröve og 118 Stykker paa et Pund Bruto. De har paa den ene Side Tſarens Bryſt-Billede og Navn, paa den anden hans Titel med Aars Tal. Aar 1701.

Dernæſt lood han Qvart-Specie-Rixdalere ompræge til Qvart-Rubler, og lood nogle af dem ikkun ompræge, men andre förſt omſmelte. Paa den ene Side ſtaaer Tſarens Bryſt-Billede med Navn og Titel, paa den anden örnen med Myntens Værdie og Aars-Tal.

Samme Aar lood han slaae Grivener eller ti Kopek-Stykker, ſom har paa den ene Side örnen, paa den anden Værdien og Aars-Tallet. Stykket veyer $\frac{63}{96}$ Solotnik: og hvert Pund holder 82⅔ Solotnik fiint Sölv.

J dette Aar udmyntedes Kaaberet i Denuſker og Poluſker med ſamme Præg ſom i forrige, men hvert Pud til 15 Rubel.

Aar

Aar 1702. Aar 1702 lood han slaae Poltiner eller halve Rubler, som har paa den ene Side Tsarens Bryst-Billede med Navn og Titel, paa den anden Myntens Navn og Værdie. Stykket veyer $3\frac{1}{4}$ Solotnik: og Pundet holder $82\frac{2}{3}$ Solotnik fiint Sölv.

Aar 1703. Aar 1703 lood han atter slaae Poltiner med samme Præg og Indhold som i det forrige Aar. Men Stykket veyer $3\frac{27}{96}$ Solotnik. Samme Aar lood han slaae Qvart-Rubler med samme Præg som Poltinerne. Stykket veyer $1\frac{63}{96}$ Solotnik: og Pundet holder $82\frac{2}{3}$ Solotnik fiint Sölv.

Aar 1704. Aar 1704 lood han slaae hele Rubler, som har paa den ene Side hans Bryst-Billede i Harnisk med hans Navn og Titel, paa den anden Side Örnen med Myntens Værdie, Navn og Aars-Tal: hvoraf Stykket veyer $6\frac{52}{96}$ Solotnik: og Pundet holder $82\frac{2}{3}$ Solitnik fiint Sölv: *iligemaade* halve Rubler med samme Præg, og samme Indhold. Stykket til $3\frac{1}{2}$ Solotnik: *iligemaade* andre halve Rubler, Stykket til $3\frac{26}{96}$ Solotnik, og Pundet til 70 Solotnik fiint Sölv: *iligemaade* Qvart-Rubler

Rubler, Stykket til $1\frac{64}{96}$ Solotnik: og Pundet til $82\frac{2}{3}$ Solotnik fiint Sölv: *iligemaade* Grivener af samme Indhold, Stykket til $\frac{62}{96}$ Solotnik: *jaa og* andre Grivener af samme Indhold og Vægt med liden Forandring i Over-Skriften: *item* Altiner eller Tre-Kopek-Stykker, Stykket til $\frac{19}{96}$ Solotnik, og Pundet til $82\frac{1}{3}$ Solotnik fiint Sölv: *item* hele Kopeker af Kaaber, hvert Pud til 20 Rubel. Fra dette Aar indtil 1711 har man ey myntet halve Kaaber-Kopeker uden alleneste af 200 Pud Kaaber hvert Aar.

Her bliver det alt for vitlöftigt at opregne Stykke-Viis alle de Mynte, som er slagne i Rusland under Keyser PETER I. Keyserinde Catharina, Keyser PETER II. Keyserinde Anna Ivannovna, Ivan III. og den nu regierende Keyserinde Elisabeth I. J dens Stæd vil jeg give en kort Beretning om den Russiske Myntes nu værende Indhold og Beskaffenhed.

Dog bör her forud bemerkes först, at Regieringen lood sig bevæge til at slaae Fem-Kopeker-Stykker, 40 Rubel af hvert Pud, hvilket er over sex Gange

En Anmerkning om Fem Kopek-Stykkerne.

Gange ſaameget ſom Kaaberet koſtede ved den Foreſtilling, at man kund' Tiid efter anden lade ſlaae ſmaa Kaaber-Mynte, ſaaſom Denuſker og Poluſker, for dermed igien at indlöſe Fem-Kopek-Stykkerne uden Rigets Skade. Men dette vilde ey ſaaledes lykkes, ſom det ventedes, da imidlertid Polakkerne og Tatarne har ſlaaet Milioner af denne Kaaber-Mynt efter, og udvexlet den paa Grændſerne imod Rusſiſk Sölv-Mynt, hvilken de atter ſtærk legerer og ſlaaer deraf deres Skille-Mynte. Derudover har den nu regierende Keyſerinde reduceret denne Mynt Aar 1744 til Fire-Kopek, og Aar 1745 til Tre-Kopek, ſaa at den uden Tvivl herefter ſkal afſættes til 5 Poluſker, med hvilke den holder Vægten.

En anden om Ivan III. Mynte

Det andet er, at Ivan III. Rubler er afſadte og indlöſte ved Mynten: og at der under Hertugen af Kurlands Regentſkab er myntede Rubler med et J og et Tre-Tal i Træk over Jet: hvoraf jeg har ſeet et Stykke af Kaaber i et Mynte-Cabinette.

Det

Den tredie om de gamle Myntes Indvexling.

Det tredie er, at alle gamle Mynte indtil Aar 1710, da Mynten blev ſadt paa den Food, efter hvilken endnu myntes, er formedelſt deres ulige og alt for ſtore Indhold indlöſte og ommyntede, ſaa at de ikkun findes i Cabinetterne: og at alle Mynte fra Aar 1710 til Aar 1720 er rare, ſaa at der rullerer flere nye end gamle Penge i Rusland. Aarſagen hertil er *Deels*, at der er en ſaa ſtor Mængde af de gamle Sölv-Penge gangne ud imod Fem-Kopek-Stykker til Pohlen og Tatariet: *Deels* at Sölv-Mynten fordeler ſig ſaa vitlöftig i det ſtore Land til Siberien, Tatariet og andre Provincer: *Deels* endelig, at de gemene Ruſſer forgraver Sölv-Pengene af Frygt for at miſte dem. Nu fölger Forklaringen over de nu gangbare Rusſiſke Mynte.

Mynte-Metallernes Forhold til hverandre.

Aar 1745 forholdt ſig Verdien af Guldet til Verdien af Sölvet udi Rusland ligeſom 1 til $13\frac{5}{19}$: da den derimod i Tydskland forholdt ſig ſom 1 til 15. Samme Aar forholdt ſig Verdien af Kaaberet til Verdien af Sölvet i Rusland ſom 1 til 91: da den derimod forholdt ſig i Tydſkland ſom 1 til 75.

Metal-

Deres Legering.

Metallernes Legering, som har ey været i Rusland bekiendt förend det 17de Seculum, skeer nu paa denne fölgende Maade. Massen af Guldet for Ducaterne bestaaer af 93 Solotnik fiint Guld og 3 Solotnik Kaaber: men for To-Rubel-Stykkerne med Sanct Andreas Kaars af 75 Solotnik fiint Guld og 21 Solotnik Kaaber. Massen bestaaer af 77 Solotnik fiint Sölv og 19 Solotnik Kaaber til hele, halve og Qvart Rubel-Stykker: men til Griven-Stykkerne sammensættes den af 72 Solotnik fiint Sölv og 24 Solotnik Kaaber.

Proportionen, i hvilken de udmyntes,

Dette er Proportionen, efter hvilken Guld-Sölv- og Kaaber-Mynten udmyntes. Paa et Russisk Pund, som holder 93 Solotnik fiint Guld, gaaer der 118 Russiske Specie-Ducater: men af To-Rubel-Stykker gaaer der 100 Ducater paa et Russisk Pund, som holder 75 Solotnik fiint Guld. Af hele, halve og Qvart-Rubler gaaer der 15 Rubel 84 Kopek paa et Russisk Pund, som holder 77 Solotnik fiint Sölv. En vigtig Specie-Rixdaler veyer $6\frac{6}{7}$ Solotnik, og har i sig $5\frac{89}{96}$ Solotnik fiint Sölv, eftersom der er 83 Solotnik

lotnik fiint Sölv i Pundet. 1 Rubel veyer $6\frac{2}{3}$ Solotnik og har i sig $4\frac{82}{96}$ Solotnik fiint Sölv, eftersom der er 77 Solotnik fiint Sölv i Pundet. Af Griven-Stykker gaaer der ogsaa just 15 Rubel 84 Kopek paa et Pund, som holder ikkun 72 Solotnik fiint Sölv. Fem-Kopek-Stykker er udmyntede til 40 Rubel, men Denusker og Polusker til ti Rubel af hvert Pud Kaaber. Alle andre Mynte er nu i Rusland uddöde, og indvexlede i Mynten.

Myntens Remedium.

Det er formedelst mange Aarsager umueligt udi alle Mynte at treffe paa det nöyeste Vægten og Indholden. Og saadan Mangel har ey kundet remederes uden ved en Tilladelse fra Övrigheden, i hvilken bestemmes, hvor meget Vægten og Indholden i Mynten kand enten feyle eller skyde over. Denne Tilladelse kaldes derfor Remedium, som er i Rusland saaledes. Af et hvert Pund Guld, som indeholder 93 Solotnik fiint, maae ikke myntes mere end $118\frac{1}{2}$ og ey mindre end $117\frac{1}{2}$ Ducater: og Pundet maae ey holde höyere end $93\frac{1}{6}$ Solotnik og ey mindre end $92\frac{5}{6}$ Solotnik fiint Guld. Ved Sölv-Mynten tilstaaes

ſtaaes ved hver Rubel 1½ Kopek, ved 100 Rubel 3 Solotnik, og ved 1000 Rubel 15 Solotnik over eller under den forordnede Vægt. Indholden deraf maae ikke være over 77⅓ og ikke under 76⅔ Solotnik fiint Sölv: altſammen efter Guardeinens Inſtruction i den ellevte Artikel.

Myntens Præg. Paa Mynten findes betegnet med Bogſtaver, hvor den er myntet: nemlig M. M. D. betyder Moſkovſkago Monetnago Dvora, det er, af Mynten i Moſkov: og S. P. B. betyder Sanct Petersborg. Ducaterne, hele, halve og Qvart-Rubler har paa den ene Side den regierende Perſons Bryſt-Billede og Overſkrift, paa den anden Side den Rusſiſke Rigs-örn ſamt Myntens Værdie og Aars-Tal. Ducaterne, ſom gielder to Rubel, förer den regierende Perſons Billede og Overſkrift paa den ene Side, og den hellige Apoſtel Sanct Andreas med Kaarſet, Myntens Værdie og Aarstal paa den anden Side. Griven-Stykkerne har Bryſt-Billedet med Over-Skriften paa den ene Side og et kronet Skiold, Myntens Navn og Aarstal paa

paa den anden Side. Denuſker og Poluſker har paa den ene Side den Rusſiſke Rigs-örn, og paa den anden Side Myntens Navn og Aars-Tal.

Dens Antal. De fleſte Penge, ſom er gangbare i Rusland, er ey meer end 20 til 30 Aar gamle: og jeg vil derfor give her en Regning over dem, ſom i den Tiid baade i Moſkov og Petersborg er myntede. Siden Aar 1712 til Aar 1746 er myntede Ducater for otte hundrede tuſende Rubel. Siden Aar 1730 til 1746 er myntede af Kaaber Denuſker og Poluſker for een Million og to hundrede tuſende Rubel. Siden Aar 1719 til 1746 er myntede af alle Slags Sölv-Mynt 35½ Million Rubel. Sölvet, ſom er hertil formyntet, belöber ſig til 57027 Pud: hvoraf ikkun de 160 Pud er indkomne fra de Siberiſke Verke fra deres förſte Oprettelſe indtil Aar 1746. De övrige 57867 Pud er alle indleverede i Mynten Deels af de gamle indvexlede Sölv-Penge, Deels af Tolden i Riga, Reval, Narva, Petersborg, Viborg og Arkangel, hvor den erlegges i Specie-Rixdaler, Deels endelig i de ſidſte Aar af Keyſer PETER I.

 Regie-

Regiering af udenlandske Kiöbmænd i Petersborg, som leverede aarlig fremmed Sölv i Mynten, hvor det dem got betaltes. Dette er nödigt at merke, paa det at man ey troer alt for stor en Summe at være aarlig myntet i Rusland. Thi, naar vi dividerer de 35½ Million Rubel med de 26 Aar; saa kommer over 1300 tusende Rubel ud, som skulde være myntet der aarlig. Men saasom der falder ey nu i Handelen saa gode Aar som i forige Tider, saa kand Summen afslaaes til det halve. Man maae ey heller tænke, at de 35½ Million Sölv-Mynt skulde være gangbare i Rusland; thi der holdes formedelst de tilforn anförte Aarsager for, at der i det höyeste ey mere end imellem 10 og 12 Million Rubel Sölv-Mynt rullerer i det hele Rige.

Personerne som hörer til Mynten.

Personerne som hörer til det Russiske Mynte-Væsen, er disse efterfölgende.

1 *Mynte-Canceliet*, som har Prærogativ med de övrige Rigs-Collegier, og bestaaer af en Præsident, adskillige Raad og Assessores, og er deelt i to Expeditioner. Den förste Expedition er occuperet med Regningerne, saa og Correspondencen med

med de andre Collegier og med begge Mynte-Stædernes Direction. Den anden Expedition har Opsigt med Mynte-Betientere, at de forholder sig efter deres Instructioner, og at Regningerne rigtig efter tusende Pud Sölvs Udmyntning indleveres.

2 *Mynte-Guardein*, som controlerer med Mynte-Mesteren og Mynte-Probereren i alt det, der henhörer til Mynten.

3 *Mynte-Mesteren*, som forestaaer alle Penge-Sorters Myntning, förer Regning derover, og har Opsigt med alle Myntere og ved Mynten sig befindende Mestere.

4 *Mynte-Probereren*, som proberer ald Guld og Sölv, hvilket bringes til Mynten at sælges, som legerer aldt Guld og Sölv, hvilket er destineret til at myntes, og som forfærdiger Stok-Pröverne.

5 *Guld- og Sölv-Skilleren*, som skiller aldt Guld fra Sölv ved Skille-Kunsten.

6 *Medalliöreren*, som ey allene udskiærer alle Stempler til udfordrede Medallier, og har de allerede udskaarne i Forvaring, men har ogsaa Opsigt over alle Jern-Skiærere ved Mynten.

7 *Cassereren*, som har ald Guld og Sölv, der er i Forraad, iligemaade de udmyntede Penge i sin Forvaring, og beregner dem.

8 *Commissarieren*, som har alle Materialier og Instrumenter, hvilke befindes ved Mynten, under Hænde, og förer Regning derover, iligemaade bruges til at indkiöbe alt, hvad der behöves ved Mynten.

9 *En Mechanicus*, som har Omsorrig for Mynte-Machiner og Vægter, söger at forbedre de förste og har tillige Opsigt med alle Laase-Magere, Dreyere og Smede, som findes ved Mynten.

10 *Mynte-Smeden*, som forfærdiger Mynt- og Medallie-Stempler og Valtzer, saa og alt Smede-Arbeyde, der kand forefalde ved Mynten.

11 *Laase-Mageren*, som giör alt det smaa Arbeyde.

12 *Dreyeren*, som afdreyer alle Valzer og Medallie-Stempler.

13 *Starosterne*, som staaer umiddelbarligen under Mynte-Mesteren, hielpende ham i at imodtage Guldet og Sölvet, i at forvare det, naar det myntes, i at være nærværende, naar Mynte-Mesteren indleverer de udmyntede Penge, i at give Ugentlig Mynterne deres Lön, forblivende den hele Uge paa Mynten, saalænge Arbeydet varer.

14 *Smelterne*, som under en Assessors Opsigt fra den anden Expidition, iligemaade i Guardeinens, Mynte-Mesterens og Mynte-

Mynte-Probererens Nærværelse smelter Guldet og Sölvet og stöber det i Forme.

15 *Sölv-Smedene*, som udsmeder Sölvet, naar det er stöbt i Forme, og giör det beqvemt til at eltes under Valzen.

16 *Elterne*, som elter det smedede Sölv, og bringer det i sin behörige Tykkelse, ligesom det udfordres til den Mynt, hvilken deraf skal myntes.

17 *Glöderne*, som udglöder det eltede Sölv, item de igiennemskaarne sorte Blind-Mynte.

18 *Justererne*, som ved besynderlige dertil inventeerte Justeer-Verke justerer det eltede Sölv, paa det at Pladerne, som deraf skal udskiæres, kand bekomme deres lige tilforordnede Vægt, examinerer ogsaa de allerede afskaarne Plader, skyder de alt for lætte og alt for tunge ud, og sorterer dem, hvilke befindes rigtige.

19 *Igiennem-Skiærerne*: som skiærer det justeerte til Plader.

20 *Hviid-Kaagerne*, som med Viin-Steen, Alluun og Salt udkaager de sorte igiennem skaarne Plader eller blinde Mynte, og befrier dem fra deres Smudsighed.

21 *Skurerne*, som med fiint hvidt Sand afriver og afskurer de opkaagte Plader.

 22 Krand-

22 *Krandserne*, som giör den udvortes Rand eller Krands paa Randen omkring Mynten.

23 *Prægerne*, som præger Pladerne, naar de er opkaagte og krandsede omkring Randen.

24 *Penge-Tellerne*, som tæller alle de myntede Penge, afveyer alt, som forekommer ved Mynten, staaer under Mynte-Casfereren og Commissarieren, og er tagne i Eed saavelsom alle de andre Mynte Betientere.

Naar nogen hensender Sölv og betaler for hver Solotnik tre Kopek Arbeyds-Lön, saa kand han med Tiden faae disse efterfölgende Medallier, som er slagne ved adskillige Leyligheder.

1 Assovs Erobring.
2 Den Karlovizifske Freed.
3 Sklysselborgs Erobring.
4 En anden Dito.
5 Nyskandses Erobring.
6 Sanct Petersborgs Anlæggelse.
7 To Sköyters Erobring fra de Svenske.
8 Den Russiske Flodes Oprettelse i Öst-Söen.
9 Kronslots Anlæggelse.
10 Derpts Erobring.
11 Narvas Erobring.
12 En anden Dito.
13 Den tredie Dito.

14 Mie-

14 Mietovs Erobring.
15 Batallien ved Kaliz.
16 Batallien med Lövenhaupt.
17 En anden Dito.
18 Batallien ved Pultava.
19 En anden Dito.
20 Taganroks Erobring.
21 De Svenske fanges ved Perivolosne.
22 En anden Dito.
23 Elbingens Erobring.
24 Viborgs Erobring.
25 Revals Erobring.
26 Rigas Erobring.
27 Dynamyndes Erobring.
28 Pernaus Erobring.
29 Kexholms Erobring.
30 Arensborgs Erobring.
31 Over de lykkelige Progresser i Lifland og Finland.
32 En anden Dito.
33 De fire Söers Beherskelse.
34 Den Russiske Flode löber ud.
35 Abos Erobring.
36 Slaget ved Pelkin.
37 Slaget ved Vasa.
38 Nyslots Erobring.
39 Söe-Batallie ved Alant.
40 En anden Dito.
41 De fire Floders Combinering.
42 Kand ey fortolkes.
43 Er af samme Slags.

 44 Tre

44 Tre Svenske Fregatters Erobring.
45 Fire Fregatters Erobring.
46 Den förste Svenske Fred.
47 Keyserinde Catharines Kroning.
48 En anden Dito.
49 Peter I. Begravelses Medallie.
50 Smaa Udkastnings-Penge.
51 Peter II. Kroning.
52 Keyserinde Annas Kroning.
53 Myntens Oprettelse.
54 Keyserinde Annas Glorrige Bedrifter.
55 Den Tyrkiske Fred.
56 Udkastnings-Penge ved samme Leylighed.
57 Keyserinde Annas Begravelses-Medallie.
58 Udkastnings-Penge derved.
59 Keyserinde Elisabets Kroning.
60 Den sidste Svenske Fred.

Disse Medallier veyer tilsammen omtrent ti Pund Sölv, og faaes nu med Besværlighed ved Mynten, eftersom de fleste Stempler er sprungne.

Til Slutning af denne Materie vil jeg meddele Overskriften paa en gammel Mynt, hvoraf nogle 1000 Stykker er ungefær for tyve Aar siden fundne nedgravede i en stor Potte 60 Verst Nord-Vest fra Arkangel. Mynten er af fiint Sölv saa stor som en Ti-Skilling, og har med halv Russiske og halv Latinske Bogstaver denne Overskrift, paa den ene Side: Foedor. A. Rex eod. n. ene: og paa den anden Side, Rex Vester bodno. De, som fandt Skatten af denne Mynt, lood dem omsmelte. Men der er dog undkomne nogle Stykker af den i Mynte-Cabinetterne.

Her vil jeg nu give en Efterrætning om det Russiske Maal, Vægt og den der i Landet brugelige Regning, saa at Læseren kand fatte de Ord, som han herom enten har læst eller faaer at læse herefter.

Det ellevte Stykke.
om
Russisk Maal, Vægt og Regning.

Maalet er to Slags, Alen- og Potte-Maalet, det ene til at maale alle Tings Længde og Brede, og det andet til at maale tillige deres Dybde.

Det störste Russiske Maal til at maale Længden og Breden er en Verst, som bestaaer af 250 Russiske Stang, eller, hvilket er det samme, 500 Russiske *Lang. Maal.*

ſiſke Favne, kaldede Saſkin, ſaa at der gaaer ſyv Verſt paa en Danſk Miil og juſt 102$\frac{6}{7}$ Verſt paa en Grad i Breden. En halv Rusſiſk Stang, kalden Saſkin eller Favn, har 6 Rusſiſke Food eller 3 Rusſiſke Arſkin, det er, Alen. En dobbelt Rusſiſk Food, kalden Arſkin eller Alen har 16 Verſkiok. Da nu en Rusſiſk Saſkin eller Favn holder juſt 7 Danſke Food, ſaa forholder ſig det Rusſiſke Alen-Maal til det Danſke ſom 7 til 6, og er ſaaledes eet af de ſtörſte Maal i Europa.

Tönde-Maal for törre Varer.

Det ſtörſte Rusſiſke Maal, til at maale törre Varer ogſaa udi Dybden, er en Tſchetvert eller Tönde, ſom veyer med tör Rug 320 Rusſiſke Pund, og inddeles i 8 Tſchetveriker eller Skiepper, ſom indeholder i ſig 300 cubiſke Verſkiok, og inddeles atter ligeſom her i Fierdinger og Ottinger. Dette Maal er ſaaledes ogſaa merkelig ſtörre end det Danſke.

Og for flydende Varer.

Det ſtörſte Rusſiſke Maal, til at maale flydende Materier ogſaa i Dybden, er en Vedro eller Spand; ſom indeholder i ſig 136 Cubiſke Verſkiok, og inddeles i otte Galenok, kaldede ogſaa undertiden Kriſka, det er, Potter. Dette Maal er ſaaledes ogſaa merkelig ſtörre end det Danſke. Vinene ſælges paa udenlandſke Fade, Oxe-Hoveder, Antal, Ankere og Butellier: hvilket udenlandſke Maal ogſaa bruges til at udmaale öllet. De fleſte andre flydende Materier, ſaaſom Brændeviin og Ollie ſælges i Rusland efter Vægten.

Vægten.

I Rusland afveyes Guld og Sölv med een og den ſamme Vægt, hvormed man afveyer andre Varer, dog ſaaledes at den inddeles i mindre Dele. Den ſtörſte Rusſiſke Vægt er en Berkovez, ſom indeholder i ſig ti Rusſiſke Pud, ſom giör eet Danſkt Skippund. Et Pud har 40 Pund. Et Pund har 32 Lod. Et Lod har 3 Solotnik. Og en Solotnik har 96 Dele. Som nu et Pund har 96 Solotnik, ſaa bruges ey meget Inddeelningen i Lod, men de fleſte Beregninger ſkeer med Pud, Pund og Solotnik. Sexten vigtige Specie-Rixdaler veyer juſt et Danſkt Pund: og 14 vigtige Specie-Rixdaler veyer juſt et Rusſiſkt Pund. Den Rusſiſke Vægt forholder ſig derfor til den

den Danſke ſom ſyv til otte og er derfor en ottende Deel lættere. Og efterſom den Danſke Vægt ſtaaer lige med den Kölniſke, ſom er overalt bekiendt; ſaa kand enhver læt ſelv ſee, hvorledes den Rusſiſke Vægt forholder ſig til Vægten i alle andre Lande.

Rusſiſk Tids-Regning. Rusſerne har tilforn beregnet Tiden fra Soelens Opgang og Nedgang baade i Kiöb-Stæderne og paa Landet. De inddeelte vel Aaret ligeſom andre Nationer i tolv Maaneder og 52 Uger, men de begyndte det altiid den 1 September og talte Aar 1700 efter Chriſti Födſel 7208 Aar fra Verdens Skabelſe. Keyſer PETER I. befalede dem derudover at tælle Aarene fra Chriſti Födſel, at begynde Aaret den 1 Januarii ligeſom andre Chriſtne, og at inddele hver Dögn i to Gange tolv Timer. Han lood giöre ſtore Uhr-Verker, eet i Amiralitæts-Taarnet, et andet i Dom-Kirkens Taarn i Fæſtningen, begge i Petersborg, det tredie i Kremmelin i Moſkov. Og diſſe tre Taarn-Uhr-Verke er de, hvorefter Folket i Petersborg og Moſkov

ſkov tæller og deres Vægtere raaber Timerne.

Den gamle Stiils Brug. Dog bruges endnu i Rusland den gamle Stiil ligeſom i Engelland og Sverrig. Thi, omendſkiönt Keyſer PETER I. giorde Forandringer i den Rusſiſke Tiids-Regning, ſaa vilde han dog ey indföre den nye Stiil af ſamme Aarſager, hvilke bevægte Kong Villiam i Engeland til at blive ved den gamle. Da denne Konge anmodedes i Regensborg om at antage den nye, ſvarede han, at han förſt vilde raadföre ſig derom med de Folk, ſom legger ſig efter Aſtronomien. Og da han havde ſpurt dem, om man ved at antage den nye Stiil kunde undgaae alle Skud-Aar, men fik til Svar, at, ſkiönt man indſkiöd hver fierde Aar een og hvert hundrede Aar udlood een Skud-Dag, ſaa kunde man dog ey deri komme til nogen fuldkommen Rigtighed, ſaa ſagde han, at, efterſom der var ſaa mange Vanſkeligheder ved den nye Stiil, ſaa vilde han ligeſaa gierne lade det forblive i ſit Rige ved den gamle. Keyſer PETER I. betiente ſig af denne Hiſtorie i een og anden

Til-

Tilfælde. Da de Parisiske Theologi i et Forslag vilde stifte Fred imellem den Russiske og Romersk-Catholske Kirke, har Keyseren betient sig af et Svar, som var tagen af denne Historie. Og saa stor en Reformator som han endog var, saa har han dog brugt den tiere, naar nogen foresloog ham noget Nyt, hvilket enten ey anstood ham, eller hvorom han tvivlede, at det skulde være bedre end det gamle.

Russernes Regning.

J gamle Dage skreev Russerne deres Tal med Bogstaver i Stæden for Ciphrer, og tællede ved at skiære Skiörver ind i smaa Træ-Stokke. Men Keyser PETER I. indförte den i Europa brugelige Regning med Ciphrer: hvilken alle Embeds Mænd og Adelige maae forstaae i Rusland, og hvilken er ogsaa uden ald Tvivl iblant andre Regninger den beste.

Det Kinesiske Regne-Bret.

Imidlertiid er dog ogsaa moxen for hundrede Aar siden det saa kaldte Kinesiske Regne-Bret fört ind fra Tatariet til Rusland, hvor det er nu over alt hos alle Borgere og Bönder i Gænge. Det har ogsaa været bekiendt hos Rommerne, som hentede det fra Asien,

Asien, og forplantede det Tiid efter anden hos andre Nationer i Europa. De forfærdigde det af Kaaber med 8 til 12 Strænge, og to Afdeelinger, een Perle paa hver Rad i den ene Afdeelning, og 4 lige over for paa samme Rad i den anden Afdeelning. Den ene Perle betydede 5, og enhver af de 4 bemerkede een, saa at de galt tilsammen saameget som 9, og at man med dem kunde tælle til 10 ligesom med Ciphrer. Perlerne paa den överste Rad var lutter Ener, paa den anden Tier, paa den tredie Hundreder og saa videre. Som for Exempel, naar de vilde sætte 94685 op, saa skiöd de den ene Perle, som gielder 5 og fire af dem, hvoraf hver gielder een, paa den femte Rad fra höyre til venstre, videre 4 paa den fierde Rad, 6 paa den tredie, 8 paa den anden og 5 paa den förste. De Perler, som sadt for sig selv överst oppe paa Brettet, var til dermed at kunde betegne Vægt, Maal, Mynt og smaa Bröken.

Dette er det Regne-Bret, som er kommet ind fra Tatariet til Rusland, hvor man har sat 9 Perler paa hver

Rad,

Rad, rafinerende endnu idelig derpaa ved adſkillige Forandringer flere. Den förſte Grundvold til den hele Perle-Regning er den ſamme ſom til Cipher-Regningen, nemlig, at alle Menneſker tæller ikkun til ti, og derefter, hvor mange Tier, Hundreder og ſaa videre. Og hele Videnſkaben af Regningen med Perler beroer paa denne Regel. *Naar vi vil ſkyde paa en Rad flere Perler hen, end der virkelig befinder ſig der, ſaa ſkyder vi paa ſamme Rad ſaa mange Perler tilbage, ſom der fattes i ti, men derimod een Perle hen paa den fölgende Rad: Ligeledes, naar vi vil ſkyde paa en Rad flere Perler tilbage, end der virkelig befinder ſig der, ſaa ſkyder vi paa ſamme Rad ſaa mange Perler hen, ſom der fattes i ti, men derimod een Perle tilbage paa den fölgende Rad.* Af denne Regel kand enhver, ſom finder Lyſt i Regning, ſelv læt ſlutte, hvorledes alle Regninger kand ſkee med Perler paa Brettet.

Om Inddeelningen i Ti. Det er een ſtor Fordeel for Ruſſerne i Regningen, at deres Mynter inddeelt i ti: og det var dem endnu ſtörre, hvis den ſamme Inddeelning indför-

förtes i Maalet og Vægten. Det ſynes ogſaa værd at önſke, at, efterſom dog alle Nationer i Verden ikkun tæller til Ti, ogſaa Inddelningen i Ti kunde indföres i Mynt, Maal og Vægt i alle andre Lande.

Det tolvte Stykke
indeholder
Adſkillige Efterrætninger, i Sær om Galizins Fald.

Förend jeg forlader Petersborg, vil jeg give en Efterrætning om det, ſom paſſerede Vinteren over indtil min Bort-Reyſe til Aſſov.

Haar Vinter i Rusland. Det var ſidſt i October Maaned, da Vinteren kom an med en ſtærk Snee og Kulde. Sneen laa ſiden den hele Vinter uden nogen Tiid aldeles at optöe, og Froſten holdt uden merkværdig Forandring ved lige ſaa længe. J hele Rusland har jeg funden Vinteren af ſamme Beſkaffenhed ſom i Petersborg, undtagen, at den varer kortere i de Sydligere og længere i de Nordligere Dele af Landet, og er beſtandigere jo længere man kommer i-

 mod

mod öſten. Ligeſom Heden er om Sommeren ſtörre i Rusland end i de Veſtligere Lande under ſamme Poli Höyde, og det ſtedſe tiltagende længere imod öſten, ſaaledes er ogſaa Froſten om Vinteren der i Landet i en höyere Grad end paa andre Stæder, ſom dog ligger lige ſaa höyt imod Norden. Om Sommeren er bemerket i Petersborg og Moſkov, at Heden ſtiger der til lige ſaa höy en Grad ſom udi Batavia; og om Vinteren, at Froſten ofte er under alle Graderne paa Termometrum. Aarſagen hertil har den tilforn bemeldte Herr Niels Vinther i et Manuſcript beviiſt fornemmelig at beſtaae deri: at ſaaſom Uddunſtningerne maae være törrere af Landet end af Vandet: men Vinden er intet andet end Uddunſtningerne, ſom formedelſt Lige-Vægtens Lov maa gaae over med Magt fra et Stæd i Luften til det andet; ſaa maa Vinden i Rusland og overalt imod öſten, hvor der er mere Land end Vand, være törrere end imod Veſten, hvor der er mere Vand end Land; fölgelig Heden om Sommeren og Kulden

den om Vinteren være ſtærkere udi öſten end den er imod Veſten. Bemeldte Herr Vinther har i dette Skrift lagt mange Aars daglig optegnede Forfarenhed til Grundvold, og med en ræt merkelig Skiönſomhed og Lærdom viiſt dens Aarſag: hvilket gav Anledning, at, da han havde communiceret ſine Tanker derom i et Brev udenlands, blev han uden at vente det optagen til et Medlem i det Berliniſke Videnſkabernes Academie. Skriftet ſelv, ſom nu efter hans Död formodentlig ey mere kommer for Lyſet, havde han ſiden forögет med en Optegnelſe af hans langvarige Forfarenhed om Luftens Forandringer i Moſkov. Heraf beſtyrkedes jeg i min Gisning, at, naar det om Vinteren regner hos os, ſaa ſneer det i Rusland, naar det ogſaa om Vnteren er törre Væir hos os, ſaa fryſer det i Rusland, og naar det endelig fryſer hos os, ſaa er der i Rusland en utaalelig Kulde.

Skiönt nu ſaadan en ſtreng Froſt förer adſkillige Beſværligheder med ſig, ſaa at alle Folk maa gaae i Pels-Verk uden Huſe og bruge inden Som er nyttig.

 Huſe

Huſe nogle Gange ſaa megen Brende-Hveed ſom andenſtæds under ſamme Klima, ſaa giör dog den beſtandige haarde Vinter Rusland en ſtor Nytte. Thi efterſom Sneen ey optöer den hele Vinter, ſaa bliver ey allene Jorden derved varmet og dynget: men paa Veyene er ogſaa beſtandig Slæde-Bane, ſom er magelig for de Reyſende og umiſtelig for Handelen i Rigets vitlöftige Provinſer. Thi ſkiönt der er ſtore Floder og desuden gravede Canaler, ſom befordrer Communicationen i Riget, ſaa er dog denne Communication ey tilſtrækkelig nok til at före Handelen overalt, ligeſom enhver kand ſee det af Land-Kortene. Fragten er desuden ey dyr og ſkeer haſtig med Slæde-Banen: ſom for Exempel man giver til rætte Tiid 20 Kopek for et Pud Varer mellem Moſkov og Petersborg at overbringe i 12 til 14 Dage.

Vinter Fornöyelſe.

Skiönt der er ingen rætſkafne Tracteer-Huſe i Petersborg og Moſkov: der ogſaa er Mangel paa Aſſembleer og Balle; ſaa findes der dog andre Vinter-Fornöyelſer og indbyrdes sluttede

tede Selſkaber, hvor Folk fordriver Tiden med hverandre. Almuen har ey endnu lært ræt at ſpille Kort og Tærninger, men forlyſter ſig i dens Sammenkomſter ikkun ved at drikke og ſynge. Derimod ſeer man de Rusſiſke Kiöb-Mænds-Folk at ſpille Skak. Men, ſaaſom Dronningen kand tillige ſpringe, ſaa er Spillet deſto farligere: og Slaget er i faa Minuter til Ende. Naar der indfalder et ſtort Feſtin; ſaa opförer de Italiænſke Virtuoſi prægtige Opera, ſynger undertiden Intermetzo, og holder Concert ofte ved Hove. Under denne Keyſerinde er ogſaa forſkrevne Franſke Comoediantere, ſom ſpiller Franſk Comoedie en Gang eller to om Ugen. Nytten heraf ſkal være at divertere de Fornemmeſte i Folket og at overbeviſe dem, at de Rusſiſke Lands-Bye Fornöyelſer er ey de ſtörſte, ſom den Menniſkelige Forſtand kand optænke. Videre kand diſſe Lyſtigheders Sigte ey gaae. Thi ved Opera at vilde rafinere de fineſte Kunſter og indſpille fornuftige Sentiments, og ved Comoedier at vilde ſkærpe de Moraliſke Underſögninger og afmale

male Menniſkets latterlige Forhold, holder jeg for at være endnu alt for tiligt ſaa langt hen imod Nord-Oſt, hvor der endnu er Mangel paa de nödvendigſte Haand - Verker, og hvor Sandheds Lærere kunde have nok at giöre med at forklare de ti Bud Ord eenfoldeligen for Folket. Adſkillige Russer fandt ogſaa derfor mere Behag i nogle Tydſke Comoedier, ſom Aar 1744 og 1745 ſpilledes i Moſkov og Petersborg. Men andre, ſom meente ſig at have en bedre Smag, afſkrekkedes fra diſſe Skue-Spil, alleneſte ved at læſe deres ſelſomme Titler ſamt derhos fölgende Inhold og Variationer.

Kane-Fart.

Til Kane-Fart har man om Vinteren i Rusland megen Leylighed. Thi et ſtort Antal af ſmaa lave Slæder, med een Heſt for hver og Vogn-Manden oven paa Heſten, holder hver Dag fra Morgen til Aften ved alle Hiörner paa Gaderne, og tilbydes idelig de Forbigaaende til Leye. Man giver ikkun ti Kopek for een Heſt hver Time, og ſaaledes efter Proportion af Tidens eller Veyens mindre eller ſtörre Længde, ſaa og af de forlangte Heſtes Antal. Vogn-Manden er bemerket med Nummer paa Skulderen, ſaa at man kand altid kiende og finde ham igien. Og han jager ſtedſe i fuld Galop, hvor hen man vil have det, naar man ikkun forſtaaer at tilraabe ham diſſe fölgende Ord: *Stupai*, fort, *Prava*, til höyre Haand, *Leva*, til venſtre Haand. *Prama*, lige frem, *Stoi*, ſtaa ſtille, *Nazat*, tilbage. Han har ingen Skieller paa Heſten, hvilke ogſaa formedelſt Slædernes Mængde vilde foraarſage Forvirring. Men han raaber derimod ſted ſe *Padi*, det er, gaa bort, til dem, ſom ſkal gaa ham bort af Veyen. Naar han möder en anden Vogn eller Slæde, ſaa raaber han *Prava*. Thi det er en vedtagen Skik i hele Rusland, at alle Vogne og Slæder kiörer hverandre forbi paa den höyre Side.

Feſtins i Petersborg.

Vinteren over celebreredes to eller tre Feſtins ved Hove, med Opera, Bal, Fyr-Verk og Illumination. Ved eet af Fyr-Verkene, ſom opförtes paa Jſen over Neva-Floden, faldt en Rakette-Stang ned i et Slots-Vindve, juſt der, hvor Princeſſerne ſtode, og beſka-

beſkadede med det ſönderslagne Glas den nu regierende Keyſerinde Eliſabeth, dog uden nogen Betydning. Dette ſaavelſom anden ſtor Skade, der gemeenligen ſkeer derved, ſkal være Aarſagen, hvorfor nu omſtunder ey ſaa meget ſom tilforn anvendes paa Fyr-Verk og Illuminationer. De Illuminationer, ſom paa Hoffets Bekoſtning var giorte omkring Fæſtnings- og Amiralitæts-Voldene ſaa og paa Planerne, allevegne med adſkillige Farver, var ſtore og ſaavelſom Fyr-Verket værd at beſkue. I andre Illuminationer, ſom Indvaanerne i Petersborg og Moſkov ved een og anden Leylighed har paa deres egen Omkoſtning opfört for deres Huſe, har jeg ey funden nogen ſærdeles Invention, ſaaſom de vil ey foreſtille andre Sind-Billeder end dem, hvortil de kand fremviſe en approberet Autor. Det lader ræt ſmukt ved Illuminationerne i Moſkov, at Huſene ſkiules med Gran- og Fyr-Træer, ſom er grönne baade Vinter og Sommer. Denne Prydelſe har ſin Oprindelſe af en gammel Orientalſk og endnu i Rusland brugelig Skik,

Skik, formedelſt hvilken den hele Vey, hvorpaa den höyeſte övrigheds-Perſon reyſer, hvis den ogſaa er 100 Mile lang, beprydes ved begge Siderne med afhugne Grene af Træerne og Baal, ſom brænder om Natten, ſaalænge Reyſen varer.

Det övrige, ſom paſſerede denne Vinter i Petersborg, angik fornemmelig Münniks Ankomſt fra Armeen og Amiral Bredahls fra Aſſov, ſaa og Guardens Mars, item Prinds Anton Ulriks af Wolffenbyttel Bort-Reyſe til Armeen og andre ſaadanne Ting flere, ſom henhörer til den Tyrkiſke Krigs-Hiſtorie. Men ſom jeg allerede har lovet at levere denne Hiſtorie ſamlet ved min Ankomſt til Aſſov; ſaa vil jeg her alleneſte anföre et Par merkværdige Forordninger, efterſom de juſt kom ud i denne Vinter, hvorom jeg her ſkriver. Den förſte af dem lyder ſaaledes.

Vi af Guds Naade Anna o.ſ.v. Ligeſom vi fra vores Regierings Begyndelſe bærer ſtedſe en uforanderlig og utrættelig Omſorg for alt det, ſom kand geraade til vores Riges og alle vores troe Underſaatters bedre Opkomſt

Nye Forordning.

komſt og Velgaaende; ſaa haver vi af Moderlig Huldhed befalet, at fölgende Forordning ſkal herefter gielde til Rigets Beſte ſaa og til de Adelige Huſes og Land-Godſers Vedligeholdelſe.

I. Hvilken Edelmand har to eller flere Sönner, han kand for ſin Huusholdnings Skyld beholde een af dem hiemme, ſom han ſelv dertil maatte udvælge. Iligemaade, naar der er to eller tre kiödelige Brödre i et Huus, ſom har deres Fader ey meer i Live, og vil lade een af dem blive hiemme for at have Opſigt over Land-Godſene og at beſörge Oeconomien; ſaa ſkal ſaadant ſtilles til deres Frihed, dog med den Vilkaar, at den Broder, ſom bliver hiemme, kand fuldkommen læſe, ſkrive og regne, paa det at han maae være beqvem til Civile Betienninger.

II. Alle de övrige Brödre ſkal træde i Krigs-Tienneſte, ſaaſnart de er dygtige dertil formedelſt deres Alder. Og ſaaſom det hidindtil har ey været ſat faſt, hvor længe en Edelmand bör tienne: da ey andre er blevne afladte af Tinneſten end de, ſom har været aldeles gamle og ſygelige, ſaa at de ved deres Hiemkomſt har ikke været i Stand til at ſee efter deres Huusholdning ſaaledes, ſom det ſig burde: ſaa forordnes hermed, at alle Edelmænd ſkal herefter fra deres ſyvende Aar indtil det

det tyvende öves i Videnſkaber, fra deres tyvende Aar gaae i Tienneſte, og forblive der 25 Aar. Efter hvilken Tiids Forlöb, hvis endog een eller anden kunde endnu være dygtig til Tienneſten, de ſkal med een Rangs Forhöyelſe dimiteres hiem baade af Civil og Militair Betienning. Dog vil en Edelmand ſelv tienne længere, ſaa ſtaaer det i hans egen frie Villie.

III. De Edelmænd, ſom formedelſt Sygdom eller Saar findes udygtige til Tienneſten, kand ogſaa aflades hiem, förend de bemelte 25 Aar er forlöbne.

IV. Hvo ſom efter ovenmeldte Anordning forbliver hiemme og ſkaanes med Krigs-Tienneſten, ſkal give i ſit Sted en Rekryte af hans livegne Underſaattere, Betientere og Bönder, i Fald han har ikkun hundrede Siæle eller mindre, men een af hvert Hundrede Siæle, i Fald at Land-Godſene er ſtörre, i hvor ſtore de endog maatte være.

V. De ſom vil hiem efter at de har udtient deres Aar ved Armeen ſkal, naar de aflades og med en Rangs Forhöyelſe avanceres, ogſaa ſtille en Rekryt af deres egne Underſaatter efter den i foregaaende fierde Artikel foreſkrevne Proportion.

VI. Paa ſamme Maade ſkal ogſaa holdes med Civile Betientere, ſom eyer Land-Gods. Men efterſom Vi har nu Krig med Tyrke-

Tyrkerne, saa skal Afladelsen efter de 25 Aars forlöb först skee, naar denne Krig er til Ende. Trykt i Sanct Petersborg ved Senatet den 31 December Aar 1736.

Galizins Fald. Ni Dage efter denne Forordning kom et Manifest ud angaaende den ulykkelige Senatör Demetri Galizin, som sagdes at være falden tillige med hans hele Familie i Unaade, fordi de var angivne for at have talt ilde om Hertugen af Kurland. Men Aarsagerne til hans Fald foregives anderledes i Manifestet selv, som lyder saaledes.

Af Guds Naade Vi ANNA Keyserinde og Selvholderinde over hele Rusland giör hermed hver Mand vitterligt.

Det er bekiendt, at intet udfordres saa særdeles til et Riges Regiering som en nöye Handhævelse over de Borgerlige Love og Rætfærdigheden, uden Persons Anseelse, Gud mishagelig Hyklerie, Ondskab eller urætfærdig og forbanden Egen - Nytte. Derimod seer man, at en Dommere, som forgaaer sig formedelst Affecter, Connivenz eller Penge-Gierighed, söger gemeenligen at forföre andre fra den rette Vey, paa det at de ey skal give ham an, og tvinges som en Træl til at beskytte, hæle og see igiennem Fingre med andre lige saadanne urætfærdige Dommere og Ræt-

Rættens Fordreyere som han selv, hvorved de geraader endnu dybere i deres ugudelige Sikkerhed til at ruinere Undersaatterne og at opirre Gud til Vrede. Dette Onde er derfor langt skadeligere for et Rige end det höyeste Forræderie, for hvilket enhver, som hörer det, strax tager sig vare, da derimod dette ey saa læt merkes: hvorudover alting böyer sig til Fald, de onde bliver i deres Ulydighed, og endelig kand komme en almindelig Undergang. Ey allene er dette tydelig udtrykt i vores Far-Broders *Peter den stores*, glorværdigste og höystsalige Ihukommelse, og i Landets Lov og Reglementerne. Men vi har ogsaa i Kraft heraf, drevne af Iver for den Guddommelige Lov, önsket og baaren Omsorrig, at alle Urætfærdigheder, Lovens Fordreyelser, Voldsomheder og optænkte Rænker maatte tilfulde dölges, at Rætfærdighed derimod maatte handhæves, og at de betrængte maatte frelses af de Mægtiges Hænder. I denne Henseende er i forledne Aar 1730, 1731 og 1732 af os ved Trykken udgivne Forordninger angaaende Rættens Handhævelse, og deri forestillet, at ligesom de, hvilke forglemmer deres edelige Pligt, ey kand undflye for Guds tilkommende Dom, saa skal de ogsaa her i dette Liv vente sig den skarpeste Straf, hvis de overbevi-

beviſes derom eller findes deri af deres Foreſadte, uden at ſee paa nogen Fortienneſte, Stand eller Perſons Værdighed, paa det at andre kand ſee ſig i Speyl og tage ſig vare i fremtiden.

Dog alligevel har man nu ſeet af den Proces, hvilken Enke-Fyrſtinden *Anaſtaſia Kantimir* har havt med hendes Stif-Sön *Konſtantin Kantimir*, Lieutenant ved Liv-Guarden, angaaende den fierde Deel af det ubevægelige Gods, ſom er tilfalden hende efter hendes Mands Död, at *Lukian Perov*, ſom har i denne Proces været Mandatarius paa den Anklagtes Side, har ved alle Slags Lovens Fordreyelſe paa Fyrſt *Demetri Galizins* Anſtiftelſe ſögt at rætfærdiggiöre den Anklagtes Sag, ogſaa tilſtaaet ſaadant oprigtig uden Tvang i den höyeſte Ræt, og derhos bekient, hvorledes han har paa Fyrſt *Demetri Galizins* Befalning opſadt alle de ved Lovens Fordreyelſe til den Anklagtes Fordeel i Rætten forebragte Raiſons, og at de alle er blevne af bemeldte Fyrſt *Galizin* approberede: hvilket ogſaa bemeldte Fyrſte ſelv har tilſtaaen. Skiönt nu Fyrſt *Demetri Galizin* er nær beſlægtet med Fyrſt *Kantimir*, og derved forbunden til at ſöge hans Nytte, ſaa burde det dog ey ſkee i ſaadanne Ting, ſom ſtrider imod Vores Forordninger og imod Rætfærdigheden Meget mere var det hans Skyl-

Skyldighed, naar han havde bemerket noget, ſom löob imod vores Forordninger og Rætfærdighed, ſom Senatör og Handhævere over Landets Lov og Ræt at angive det og uagtet det nær Slægtſkab at afholde hans Sviger-Sön fra deslige Uræt, ſom gaaer lige imod Samvittigheden. Men Fyrſt *Demetri Galizin* er efter Sagens Underſögning i höyeſte Ræt ey allene befunden at være ſkyldig i denne, men ogſaa i andre vigtige Overtrædelſer, nemlig:

I. Har han altid ſtillet ſig an ſom han var ſyg, og under denne Prætext ey vildet tienne Os og Riget efter ſin Pligt, fordreyet vores Forordninger og ſögt at undertrykke Sandheden paa alle Maader. Ved hvilke Rænker mange er blevne bedragne og faldne i Ulempe, ſaaſom nogle af Senatörerne, af Juſtice- og Cammer-Collegierne og andre flere.

II. Har han for at ſkiule ſine Intriguer holdt adſkillige Suppliquer tilbage, hvilke er blevne ham tilſendte fra Moſkov for at forelegges i Senatet.

III. Har han af egen Magt afdragen *Lukian Perov*, Kæmmereer i Cammer-Collegiet, ſom ſiden blev beſtillet til Secretær i Cammer-Contoret, fra Rigets Affærer til at beſörge hans particuliere Sager, og ladet ham til den Ende komme til Petersborg.

 IV.

IV. Har han lovet bemeldte *Perov* for hans Reyse til Petersborg, og for at stille hans Hensigter i Verk, en Secretærs-Plads og desuden 3 til 500 Rubel, saa og andre Velgierninger.

V. Har han befalet bemeldte *Perov* efter hans Ankomst til Petersborg at blive boende i hans Huus, aldrig at gaae ud, at concipere hans particuliere Sager og paa alle Maader at fordreye Forordningerne.

VI. Alt, hvad *Perov* efter hans Befalning har opsadt stridende imod Loven og vores Forordninger, har han ladet sig forelæse, corrigeret og approberet.

VII. Har han avanceret *Perov* til Secretær i Cammer-Collegiet, ikke for de i hans Embede viiste Meriter, men for den particulier Tienneste, som han havde giort ham.

VIII. Har han for at bringe paa denne Food de Sager til Ende, i hvilke han brugte *Perov*, udvirket ved sine Intriguer, at *Perov* skulde blive Secretær ved Cammer-Contoret i Petersborg, paadet at han skulde regnes til Rigets Affærer, og lönnes af os, men dog imidlertiid belörge hans particuliere Sager saaledes, som han tragtede at udföre dem imod Vores Forordninger.

IX. Har han underrættet *Perov*, hvorledes han skulde forholde sig i hans Svi-

ger-

ger-Söns Sag for Rætten, for at skiule Skalken og stöde Sandheden omkuld.

X. Efter at Processen var til Ende, har *Perov* efter hans Befalning maat giöre Extract af den, og opfylde Extracten under Sandheds Skin med alle Slags Usandfærdigheder. Hvilken Extract han har ladt sig forelæse hiemme i adskillige Personers Nærværelse, og ladet den vise for andre *Deels* ved *Perov Deels* ved hans Sviger-Sön for at bringe dem til en urættærdig Dom, alt ligesom de selv har bevidnet det i höyeste Ræt.

XI. Til *Perovs* Sikkerhed har han af egen Magt understanden sig at sende med ham Under-Officerer og Soldatere af Liv-Guarden paa hans Sviger-Söns Ordre. Hvilket ikke engang det hele Senat uden Vores udtrykkelige Befalning formaaer at giöre.

XII. Da *Perov* hörte ham engang före en ugudelig imod Samvittigheden stridende Tale, og derpaa erindrede ham dog at betænke sin Samvittighed, saa har han uden at frygte sig for Guds Dom svaret ugudeligen, at Samvittigheden er ey underkast den Mennískelige men ikkun den Guddommelige Ræt, ræt ligesom han ey vidste, at den Mennískelige Ræt er ogsaa en Guddommelig Ræt.

XIII. Har han, da han var kalden for Höyeste Ræt for at forsvare sig, ey allene bekræftiget de ugudelige Ord, som han havde sagt til *Perov*, men ogsaa udspyet endnu slemmere Gift, og udelat sig i Rætten med disse Ord: *at hvis og Dievelen kom til ham udaf Helvede, saa vilde han, uagtet han dermed forsyndigde sig imod Gud, for sin Nyttes Skyld, raadföre sig med ham, og antage hans Raad, hvis det var ham til Fordeel.*

For ald denne Overtrædelse, Rænke og imod Samvittigheden stridende Opförsel, i Særdeleshed for den ugudelige Tale, har de for den Sags Skyld forsamlede Ministrer, Senatörer, Höyeste Ræts Medlemmer, Generaler og Flag Mænd, saa og Præsidenterne og Medlemmerne af Collegierne efter alle Christelige Rætte, Artikler og Forordninger, dömt ham, Fyrst *Demetri Galizin efter alle hans Embeders og Ridder-Ordeners Fratagelse at bringes fra Livet til Döden, og alt hans bevægelige og ubevægelige Gods at confisceres.*

Skiönt nu bemeldte Fyrste har forskyldet Dödens Straf, saa har dog *Vi Keyserlige Majestæt* af höyeste Naade befalet i den Stæd at skikke ham til Slysselborg i Landflygtighed, og der skarp at bevares, men alt hans Gods at confisceres. Hvilket skal kundgiöres i Vores hele Rige, paa det at Folk af alle Slags Stand og Værdighed, naar de underrættes derom, kand tage sig vare for deslige Ord og imod Gud og Os stridende Opförsel, og forholde sig efter en reen Samvittighed og deres Edelige Pligt, saasom de kand forsvare det for Gud og den ærbare Verden. Originalen underskreven af *Hendes Keyserlige Majestæt* med egen Haand. Trykt i Sanct Petersborg ved Senatet den 9 Januarj Aar 1737.

Samme Tiid blev ogsaa *Cammer-Herre Galizin*, Feld-Marechal Galizins Sön med hans förste Frue, forsendt 500 Verst bag i Siberien. Iligemaade blev ogsaa *Demetri Galizins Sön* ophævet i Moskov og bortsendt i Landflygtighed, uden at vide, hvorhen. Hans anden Sön har været Gesante i Spanien, Berlin, tilsidst i Persien, og endelig Gouverneur i Kasan. Lieutenant *Fyrst Kantimir*, hans Sviger-Sön, blev ogsaa bortsendt i Landflygtighed med hans hele Familie. *Fyrst Demetrii* og Feld-Marschalkens Broder, som var General Krigs-Commissarius ved Amiralitætet, og nu er Gesante i Persien og udnævnet Amiral af Floden, blev ogsaa med sin hele Familie sendt til Taverov, hvor han allerede var ved min

Ankomst sammestæds. Alt dette skede uden at jeg har hört tale synderlig derom, og det sagte i öret. Og heraf kand enhver slutte, hvor hemmelig saadanne Fald skeer i Rusland, og hvor lidet der reflecteres paa at Folk af mindre Rang, som kand ikke holde deres Mund, bliver usynlige og bortskaffes i den anden, i det ringeste, i den Siberiske Verden. Af den Geistlige Stiil i Manifestet sluttes, at Grev Osterman har været dets Forfattere, i det mindste dets Corrector.

Jeg vil her meddele Extracter af Manifesterne om de fleste fornemmeste Fald i Rusland siden 1725, hvilke er hidindtil ey udenlands komne for Lyset.

Om Cammer-Herre Mons. Det förste Manifest angaaer den berömte *Cammer-Herre Mons*, som var den sidste fornemme Herre, der faldt i Unaade under PETER I.

Han siges strax i Manifestets Begyndelse at have mænget sig ved Keyserens Hof i Sager, som ham ikke vedkom, og have tillige i hans Affærer handlet imod Keyserens Befalning.

Dernæst anföres hans Forseelser i tre Puncter: 1) at han falskeligen har tilbragt sig

sig et Land-Gods, *Pustozevsky* fra Princesse *Proskovia Ivannovna*. 2) at han ved sine Intriguer har befriet en Procureur ved Navn *Thimotheus Kustusov* af Inqvisitionen: 3) at han havde hiulpen een til at blive Ride-Knegt og tagen af ham derfor 400 Rubel. Derpaa hostöyes en Liste af flere Gaver, som han skal have tagen af andre. Derudovet fordömtes han til Döde og henrettedes Morgenen derefter offentlig paa Skaffottet.

Hans Syster Generalinde *Margaretha Balkin* pidskedes offentlig med Knuden, og bortsendtes til Tobolsky. Aarsagen foregives i Manifestet at være, at hun har tagen Gaver for ved sine Intriguer at hielpe andre, med en hosfölgende Liste paa Gaverne. Mad. Balk

Jegor Stoletov, Cancelist hos Cammer-Herre *Wilhelm Mons*, har ogsaa dreven Affærerne for Foræringer optegnede i en hosfölgende Liste, straffedes derfor med Knuden og forsendtes til Rogervik ti Aar paa Arbeyde. Stoletov.

Dateret den 15 Nov. 1724.

Det andet Manifest angaaer *Theosius* Erke-Bispen af Novogrod, som efterat han först den 11 May Aar 1725 var affadt og sendt i Landflygtighed til et langt bortliggende Kloster, og hans Bisp Theodosius.

hans Secretær, *Garaſim Semenov*, ſtraffet paa Livet, næſten et halvt Aar derefter befandtes at have efter en Formular dateret den 19 May Aar 1724 ladet ſig af de Geiſtlige ſværge denne efterfölgende Eed: Iligemaade forpligter jeg mig at være i alting efter min Skyldighed troe og aldeles underdanig imod min beſynderlig rætmæſſige Prælat, den ſtore Herre, Vice-Præſidenten i det hellige regierende Synode, den höy-ærværdige *Theodoſius*, Erke-Biſkop til Store Novogrod og Velikoluki, og Archimandrit i det Kloſter Alexander Nevſky. Saa vil jeg ogſaa paa det omhygeligſte beflitte mig paa af mine yderſte Kræfter at conſervere og formere alt, hvad ſom tilkommer hans Erke-Biſkoppelige Værdighed, iagttage, vedligeholde og beſkytre ald hans Archiepiſcopats Intereſſe, troelig fortie alle Hemmeligheder, tilkiende give alle derimod ſtridende Tilfælder, og afværge ald Skade. Saa vil jeg ogſaa beflitte mig rætfærdigen og efter min Samvittighed troeligen at före mit Embede, hvortil jeg er ordineret paa hans Höy-Ærværdigheds Befalning, og at forholde mig ſaavel efer hendes Keyſerlige Majeſtæts Befalninger, Reglementer og Forordninger, ſom ikke ſtrider imod mit Kald, ſom ogſaa efter hans Höyærværdigheds Erke-Biſpens Forordninger og Inſtructioner, ligeſom de mig herefter i fremtiden maatte overleveres i alt, hvad mig udi mit Kald og den mig anbetroede Adminiſtration tilkommer. Som nu denne Eed, *ſiger Manifeſtet*, ſtrider imod Canones, ſaa har Synodet dömt ham til at miſte Vielſen og bortſendes i det Kloſter Karlſkoi, 30 Verſt bag Arkangel. Vielſen betages i Rusland en Geiſtlig med de ey ubekiendte Ceremonier, ſaa ogſaa ved at flaa Huden af hans Hoved, ſaavidt det har været raget, og af hans tre Fingre, med hvilke han har uddeelt Velſignelſen. Manifeſtet er dateret den 14 October Aar 1725.

Förſt i Aaret 1727 ſkede en ſtor Execution paa mange, ſom havde talt ilde paa Keyſer Peter I. Keyſerinde *Catharina* og Hendes Familie. Hviket tilkiendegaves og i fremtiden forbudtes under Livs-Straf i et Manifeſt, trykt i Sanct Petersborg ved Senatet den 4 Februarii 1727.

Samme Aar kom et andet Manifeſt ud under *Keyſer Peter II.* i hvilket förſt foreſtilles den af *Keyſer Peter I.* giorte Rigets Fundamental-Lov om Succeſſionen efter den Regierende Perſons ſidſte Villie uden nogen anden Henſeende, ſamt den deri faſtſatte Livs-Straf og Kirke Ban over alle de Underſaatter, ſom underſtod ſig derover at raiſonere.

Dernæst 2) siges adskillige Skrifter imod denne Lov hist og her i Landet at være udströede, og at efterfölgende Personer har stræbt at hindre Keyserinde *Catharina* i at denominere Peter II. til hendes Succeffor, at eloignere denne Prinds og sende ham udenlands over Havet og at vilde oplöse hans Forlovelse med Princesse Mensikov, saasom *Anton de Vier*, Græve, Politi-Mester og Ridder af Alexander Nevsky Orden, *Peter Tolstoi*, Græve, Geheime-Raad i det höye Conseill og Ridder af St. Andreæ Orden, *Johan Buterlin*, Græve, *Gregorius Skorniakov Pisarev*, General Major, *Andreas Uskakov*, General-Lieutenant, *Alexander Nariskin*, Cammer-Præsident, Fyrst *Johan Dolgoruky*, Cammer-Junker hos Hertuginden af Holstein og Hertugens Fortolkere i Geheim Conseille. Disse Personer dömmes derfor saaledes: *först Anton de Vier* og *Peter Tolstoi* til Döde, *Johan Buterlin* at miste sine Charger og det ham givne Land-Gods, og forvises til hans eget længst bortliggende Gods, *Pisarev* at miste sin Ære, straffes paa Legemet, sendes i Landflygtighed, og det ham skienkede Gods at confisceres, Fyrst *Johan Dolgoruky* at forvises fra Hove, at degraderes og enrolleres ved Feld-Regimenterne; *Alexander Nariskin* at afsættes af sit Embede og at leve paa sit Land-Gods uden at torde reyse nogen

Devier.
Tolstoi.
Buterlin.
Pisarev.
Uskakov.
Nariskin.
Dolgoruky.

nogen Stæds hen, og *Andreas Uskakov* at forskikkes til et andet Commando. Men Keyseren benaadede dem saaledes 1) *Anton de Vier* at midste Ære og Værdighed, hans Gods at confisceres, pidskes med Knuden og forsendes til Siberien: 2) *Tolstoi* at miste Ære, Værdighed og Gods og med hans Sön forsendes til det Kloster Solovezkoi. 3) *Buterlin* at sættes af sin Værdighed og forsendes til sit længst bortliggende Gods, 4) *Pisarev* at miste Ære og Værdighed og Gods, at pidskes med Knuden og sendes i Landflygtighed; 5) Fyrst *Johan Dolgoruky*, *Alexander Nariskin* og General Lieutenant *Uskakav* at straffes saaledes som Dommen lyder.

Endelig 3) hosföyes en Advarsel for fremtiden, trykt i Sanct Petersborg den 26 May Aar 1727.

Grev de Vier fik 15 Pidske med Knuden.

Tolstöis Sön, som var Præsident i Justice-Collegiet, blev ogsaa bortsendt. *Buterlins* Sön, som var Cammer-Junker, blev ogsaa relegeret. *Pisarev* fik ligesom de Vier 15 Slag med Knuden. Saa blev ogsaa tillige Cammer-Herre *Maurin* med hans Frue, Fyrstinde *Volkonska*, og Ceremonie-Mester Grev *Santi* sendte i Landflyg-

Tolstois Sön.
Maurin og hans Frue.
Santi.

flygtighed, Fyrſtinde *Volkonſka* til Slyſſelborg, og *Santi* til Siberien.

Nogle Dage tilforn var Rigs-Fyrſten Menſikov udnævnt til Generaliſſimus og bekiendtgiort at være det ved et Mannifeſt ſaaledes lydende: Vi af Guds Naade Peter II. haver denne 12 May ophöyet vores General Feld-Marechal, den allerypperligſte Fyrſte Menſikov, til Generaliſſimus. Og dette gives hermed tilkiende. Givet i vores Geheim Conſeill den 13 May 1727. Trykt i Sanct Petersborg den 15 May 1727.

Menſikov Hvorledes denne Fyrſte ſom var Aarſag til det næſt foregaaende Fald, ſiden ſelv med hans hele Familie, næſt deres Godſes Confiſcation faldt i Unaade og ſendtes til Siberien, er bekiendt af de derom allerede udenlands trykte Efterrætninger.

Samme Aar udkom en Forordning trykt den fierde Auguſti 1727, i hvilken befales at indſamle og forbrende fölgende Manifeſter, ſom under Straf af Inqviſition derefter ey torde findes hos nogen.

Manifeſterne var diſſe: 1) om Succesſionen af Dato 3 Februarii 1718: 2) Manifeſterne af 2 Junii i ſamme Aar, det ene

ne angaaende Goſudar Tſareviz, Gud ſalige Ihukommelſe, det ander angaaende *Glebov* og Biſp *Doſipheia* ſamt *Tſarindens Lapukins* Fortroligheds og Kierligheds Breve: 3) den Lov om Rigs-Fölgen af 5 Februarii 1722: endelig ogſaa alt andet ſom har nogen Rapport med diſſe Affærer.

Efter *Dolgorukiernes* Fald ſtrax ved Keyſerindens *Anna Jvannovna* Ankomſt til Regieringen ſkede det Aar 1731, at ogſaa General Feld-Marchal *Dolgoruky* ſamt nogle andre var ulykkelige. Dolgoruky.

J Manifeſtet foregives de at have talt ilde om Keyſerinden og hendes Forordninger, og ſtraffedes derfor paa fölgende Maade. Efterſom de i Forhöret og paa Torturen ſelv havde tilſtaaet deres Bröde, ſaa fordömmes de alle til Döde. Dog benaader Keyſerinden dem med Livet, og befaler, at de ſkal affættes, miſte ald deres bevægelige og ubevægelige Gods, og bortſendes i Landflygtighed, nemlig: General Feld-Marchalken Fyrſt *Vaſili Dolgoruky* til Slyſſelborg, de andre at ſluttes i Lænker og arbeyde deres Livs-Tid og fortſendes, nemlig: Fyrſt *Georg Dolgoruky*, Capitain ved Guarden, til Kusnezky i Siberien ved de Mongaliſke Grænſer: Fyrſt *Alexius Baratinſky*, Fændrik ved Guar- Baratinſky.

Guarden, til den Fæſtning Okotſky ved det Penſkinſkiſke Hav: og *Jegor Stoletov* til Bierg-Verkene ved Nerſkinſky. Trykt i Moſkov ved Senatet den 23 December Aar 1731

Tſkerkaſky. Aar 1734 faldt Fyrſt *Alexander Tſkerkaſky* Cammer-Herre, Etaze-Raad og Guvernör over Smolenſkov i Unaade, beſkyldes i Manifeſtet for Forræderie, dömmes til Döde, men benaades med at bortſendes til den Diſchiganiſke Vinter-Poſtering i Siberien. De andre med ham indviklede, ſaaſom *Simon Korſak*, *Ivan Arſkenevſky* og *Alexander Prevyſkevſky* ſkikkes ogſaa til Siberien hen i adſkildte Byer. Underſkrevet af *Hendes Majeſtæt*, den 10 November, og trykt den 19 ſamme Maaned 1734.

Korſak. Arſkenevſky. Prevyſkevſky.

De andre Ulykker, med *Dolgorukyerne* Aar 1730, *Hertugen af Kurland* 1740, *Princeſſe Anna og Familie*, ſom ſendtes förſt til *Dynaminde*, ſiden til *Oranienbaum*, ſiden til det *Nordiſke Kloſter*, ſiden til *Kolmogorod*, hvor *Princeſſe Anna* 1746 döde og ſamme Aar begroves udi Petersborg i Nevsky Kloſter; iligemaade *Græv Oſterman*, *Munnik*, *Lövenvolde*, *Golovkin*, *Mengden*, *Temeriaref*, ſom dömtes alle til döde, *Oſterman* til at radbrækkes, *Münnik* at fierdeles, Golovkin, *Lövenvolde*, *Mengden* og *Temeriaref* at halshugges, og ald deres bevægelige og ubevægelige Gods at confiſceres, men benaadedes med at bortſendes, *Oſterman* til *Bereſova*, *Münnik* til *Pelym*, *Golovkin* til *Germanga*, *Mengden* til *Kolymſkoi Oſtrog*, *Lövenvolde* til *Solikamſkoi* og *Temiriaref* til *Siberien*, trykt den 23 Jan. 1742, ſaa og de andre *otte ulykkelige Perſoner* i ſamme Aar o. ſ. v. vil jeg her ey videre beröre; efterſom man har allerede udenlands Manifeſterne trykte.

De Landflygtiges Tilſtand. De ſom ſendes i Landflygtighed til Siberien, kommer didhen paa adſkillige Vilkaar. Nogle ſkikkes allene hen at opholde ſig der med en vis Slags indſkrænket Frihed, ſaaſom de Svenſke Krigs-Fangne ved Pultava og andre flere. Andre ſendes hen i Slaverie ved Bierg-Verkene, Fæſtninger og andet ſaadant Arbeyde, efter de der commanderende Officerers Villie under Soldaternes Opſigt at arbeyde. Andre endelig, ſaaſom Stats-Fangerne, forvares med ſtærk Vagt i beſæſtede Huſe, og lider, i hvor meget dem

dem ogſaa af Regieringen tilſtaaes dag-lig til Fortæring, dog ſtor Jammer.

Exempler derpaa.

Saaledes toges engang en vis fremmed Officeer fangen paa Gaden i Petersborg og ſendtes til Siberien, hvor han ſadt 14 Aar i et mörkt Hul, og blev ſtrax blind, da han endelig ved en Forandring kom ud i Lyſet af Fængslet at föres tilbage. En anden har fortalt, at han i hans langvarige Fængſel havde ingen Fornöyelſe uden at dele ſit Bröd med en ſtor Mængde Rotter.

Bismarks Land-flygtig-hed.

Jeg har hört om General Bismark, ſom har til Ægte Hertuginden af Kurlands Söſter, og bortſendtes derfor ved Hertugen af Kurlands Fald til Bereſova der, hvor Græv Oſterman nu forvares, at deres Fængſels Reyſe, Befrielſe og Tilbagekomſt er berættet ſaaledes. De bortförtes under en Vagt af en Officeer og nogle Soldatere paa de almindelige med Matter tillukte Rusſiſke Reyſe-Vogne. Nat og Dag jagede de med Poſt-Heſte i fuld Gallop, og begegnedes underveys ilde af Vagten, ſom, omendſkiönt Regieringen havde tillagt dem en ſkikkelig Penge til daglig Fortæring, dog næppe ville række dem det nödtörftige, tiltalte dem grovt, og havde ingen Barmhiertighed med dem i deres Ulykke. Hvor de ankom, og nogen forſkede, hvad diſſe var for Reyſende, ſvarede Vagten ſtrax: en Dum: hvorpaa alle tav ſtille og torde ikke ſpörge noget mere. Naar enten Generalen eller hans Frue ſpurte, hvor de var, fik de enten intet eller et grovt Svar, og kom paa denne Maade over Bierge og Dale endelig under Convolut an i Siberien. Som nu Generalinden, der var af ſvag Complexion, og havde kort tilforn for hendes Svagheds Skyld været reyſt til et varmt Bad Udenlands, troede, at de var ankomne i Tobolſky, Hoved-Staden i Siberien, og havde i hendes Svaghed ſtor Begierlighed til Caffe, ſpurte hun een af Soldaterne under Haanden, hvor de var, men fik intet Svar af ham, ſaaſom han frygtede ſig at tale med hende. Hun bad ham derfor, hvis der var i Byen Caffe til Kiöbs, at han da vilde kiöbe hende et Pund, og betale ſig af de dem tillagde Penge. Soldaten kiöbte derfor af Barmhiertig-

hed et Pund Caffe, og gav hende det, men betaltes af hans Officeer med Batoggerne, fordi han havde beviiſt denne Barmhiertigheds Gierning uden Ordre. De förtes derfra videre til Bereſova, et elendigt Huus med en Vold og Palliſader omkring, hvor de intet kunde ſee uden en liden Deel af Himmelen. Vagten bevarede dem ey allene i Huſet, men ogſaa i Stuen og om Natten i Sengen med Bojonetten paa Flinten, givende nöye Agt paa alt, hvad de talte og giorte, rækkende dem neppe det nödtörftige Bröd, og ey ſvarende dem paa noget, hvad de ſpurte. Da de engang i en Tydſk Pſalme ſang diſſe Ord: O! vore Siæles Hertug: og Soldaterne merkede det ſidſte Ord; ſaa rapporterede de det ſtrax til deres Officeer, ſom under haard Straf forböôd dem derpaa ey mere at tænke paa Hertugen. Endelig blev en Kanone uformodentlig löſet paa Volden, da een af de to i Stuen Vagt-havende Soldatere ſmilede til dem, ſigende, at der var ſkeet Forandring i Regieringen udi Petersborg, at Princeſſe Eliſabeth var kommen paa Thronen, og at der var nu ſnart Haab til deres Frelſe. Da Pardonen derpaa ankom, kaſtede Officereren, ſom hidindtil havde tracteret dem uden Medynk, ſig ned for dem, bedende om Forladelſe, og förte dem ſtrax med mere Skaanſel tilbage til Jeroslav, hvor Hertugen af Kurland endnu maae opholde ſig, og hvor de med ham og hans Brödre forblev indtil Aar 1746, da de kom paa frie Fode.

Og Birons.

General Guſtav Biron fortalte moxen ligeſaadan en Hiſtorie om ſin Siberiſke Fængſels Reyſe, og föyede derhos, at da han vilde engang med beſynderlig Andagt giöre ſin Bön, tiltalede den vagthavende Officeer, ſom laae paa Ovnen og ſaae ned paa ham, ham haardeligen ſaaledes: *ſee nu kand den ugudelige bede, da han tilforn har hverken tænkt paa Gud eller hans hellige Ord.*

Og Princeſſe Dolgoruky.

Princeſſe Dolgoruky, ſom var Keyſer Peter II offentlig trolovede Bruud og nu efter hendes Befrielſe er gift med General Græv Bruce, har ſelv fortalt, hvorledes hun i hendes hele Fængſel har vaaren ſaa elendig, at hun ey een eniſte

eniſte Gang har kundet omvexle rene Klæder.

Og Münniks. Græv Münnik, ſom paa ſin Reyſe til Siberien mödte under Veys Hertugen af Kurland, har ladet det Huus bygge for denne Hertug ved Pelym, i hvilket han nu ſelv holdes fangen. Og ſom jeg har en accurat Afrisning af dette Huus: ſaa vil jeg her give en Beſkrivelſe derover. Det er bygt af Træ eet Loft höyt med een Indgang, een For-Stue, 5 Kammere og deri 4 Ovne. I hver Stube er to Vindver: og til de 4 Ovne er to Skorſtene. Noget hen fra den ene Side af Huſet er et Köken med to Kammere, i hvert Kammer eet Vindve. Rundt omkring Huſet er en firkantet Vold, hver Linie af 20 Faune, beſadt med Palliſader, enhver af tre Rusſiſke Faunes Höyde. Der er paa denne firkantede Indhægning ikkun een eniſte Indgang, uden for hvilken ſtaaer et Skilder-Huus, og derved et Vagt-Huus med een Indgang, een Forſtue, tre Kammere, fem Vindver, to Ovne og to Skorſtene.

De

Det trettende Stykke.

Om alle Familierne i Rusland.

De fornemmeſte Rusſiſke Familier er de, ſom fører Navn af Knæſer eller Fyrſter. De lader ſig inddele i de gamle Rusſiſke, og de andre meeſt Katariſke, hvis Genealogie jeg ey har kundet finde. Her fölger Slægt-Regiſteret af de gamle Rusſiſke Fyrſtelige Familier.

De gamle Rusſiſke Knæſers Slægt-Regiſter. Jeroslov I. ſom var virkelig regierende Fyrſte over hele Rusland, den fierde fra *Rurik* og *Valadimar I.* Sön, ſom havde indfört den Græſke Religion i Riget, avlede tre Sönner, *Volodimar*, *Iſaslav* og *Stoslav*, og döde endelig Aar 1052. For hans Död deelte han Riget imellem hans tre Sönner, og giorde *Valadimar* til Fyrſte i Novogrod, *Iſaslav* til Fyrſte i Kiov, og *Stoslav* til Fyrſte i Tſkernigov.

Stoslau avlede ſex Sönner, *David*, *Roman*, *Gleb*, *Boris*, *Jeroslav*, ſom blev Fyrſte i Reſan og Murofſkoi, og Oleg, ſom blev ſiden Fyrſte i Reſan og Tſkernigov.

Oleg

Oleg avlede *Usevolod*, *Igor* og Stoslau, hvilken sidste blev Fyrste af Tskernigov.

Stoslau avlede *Gleb*, *Oleg*, og Usevolod kalden Tskernoi, det er den sorte, som blev Fyrste i Tskernigov.

Usevolod avlede Michael, som blev Stor-Fyrste i Tskernigov og Kiov Aar 1229.

Michael avlede fem Sönner, nemlig:

1. Rostislav, som blev Fyrste i Novogrod.
2. Roman, som blev Fyrste i Tskernigov og Briatsky: fra hvem nedstammer de Knæser af Osovisky.
3. Simon Knæs Glukovsky og Novasilsky, fra hvem nedstammer de Knæser af Odoievsky, saaledes at *Simon* avlede *Roman*, *Roman* avlede *Basilius*, *Leo* og *Georgius*, *Georgius* avlede *Fædor* og *Simon*, og denne sidste *Simon*, som kaldtes Vorotinksy, er Fader til de Knæser af Vorotinsky.
4. Mstislau Koratskevsky.

5. Georg,

5. Georg, Knæs *Turusky* og Obolinsky.

Georg avlede Constantin Obolinsky.

Constantin avlede *Simon*, Johan og *Andreas*, kaldede alle tre Obolinky.

Johan, Constantini Sön, avlede fem Sönner, nemlig *Nikita*, *Basilius*, *Michael*, *Simon* og *Valadimar*.

Michael, Johans tredie Sön, avlede *Johan* kalden *Repnin*, det er pokarvet, fra hvem kommer de Knæser af *Repnin*, som endnu er i Anseelse i Riget.

Andreas Konstantini Sön, *Johans* Broder, og *Michaels* Far-Broder, kaldtes *Dolgoruky*, det er lang-haand. Han avlede tre Sönner, nemlig *Johan* Knæs af *Dolgoruky*, *Basilius* Knæs af *Tskerbatov*, og Alexander Knæs af *Torstenskoi*. *Johan* er Stam-Fader ey allene til de endnu noksom bekiendte Knæser af *Dolgoruky*, men ogsaa til de Knæser af Babinskoi, Riskovskoi, Tsavalskoi, og Skebanskoi.

Jeroslav II. regierende Fyrste i Novogrod, som levede i Begyndelsen af

 det

det trettende Seculum, giorde sin Sön *Bafilius* til Fyrfte udi Susdal.

Bafilius avlede *Konftantin.*

Konftantin avlede *Demetrius*, fom blev regierende Fyrfte i Novogrod.

Demetrius avlede *Bafilius Kurdiak.*

Bafilius avlede *Georg.*

Georg avlede en Sön, kalden atter *Bafilius.*

Bafilius Georgs Sön avlede *Michael.*

Michael avlede *Andreas* og *Johan*, fom var den fidfte Fyrfte i Susdal.

Andreas avlede *Johan Skuisky.*

Johan Skuisky avlede fem Sönner, nemlig: *Johan*, *Alexander*, *Andreas*, *Demetrius* og *Bafilius.*

Og denne Basilius Skuisky er juft den, fom i de langvarige Trubler efter Ivan Bafiloviz I. Död blev Tfar Aar 1606 og döde 1610.

Knæferne af *Proforovfky*, *Kolotovfkoi*, *Dulov*, *Skakovfkoi*, *Skelabovfkoi*, *Gunderov*, *Kolyfkov*, *Kropotkin*, *Levov*, *Labanov*, *Lov*, *Meftfkerfky*, *Mamotov*, *Obolefky*, *Odolvfky*, *Putiatin*, *Safiekin*, *Samarakov*, *Skediakov*, *Tfketinin*, *Urusfov*, *Valinfky*, *Romadonovfky*, *Trojekurov*, *Gude-*

Gudenov, *Boriatinfky*, *Kilkov*, *Koflovfky*, *Bielki*, *Luov*, *Mefalfky*, *Vadbolfky*, *Sakkolinfky*, *Beloferfky*, *Tfeftenfky*, *Dafkov*, *Diabrinfky*, *Gagarin*, *Gundorov*, *Davidov*, *Uktomfky*, *Viafemfky* og andre flere har ogfaa tilbudt fig at kunde bevife, hvorledes deres Slægt-Regifter var Grene af disfe to her anförte og andre fornemme Stam-Træer. Thi ey allene Jeroslav I. og Jeroslav II. men ogfaa de fleefte andre regierende Fyrfter i Rusland, havde i gamle Dage den Skik, at de etablerede deres Sönner fom regierende Herrer i viffe Stæder og Diftrikter. *Ivan Vafiloviz den Store* toog fig Suveræniteten til fra alle diffe fmaa Knæfer, fom belöb fig famtlig i Tallet til 42. Og fra ni af diffe Fyrfter mener adfkillige Familier i Rusland at de Lærde endnu kand udföre deres Slægt-Regifter.

Ingen har nödig at lade fig ved dette lange Familie-Regifter affkrekke fra at forfkaffe fig en Kundfkab om de ældfte fornemme Slægter i Rusland. Thi mange af dem er allerede uddöde, og endnu fleere er formedelft

 Fattig-

Fattigdom og andre Aarſager tvungne til at leve paa mörke Stæder. De af dem, ſom er mig bekiendte, belöber ſig ikkun til faa, nemlig:

Dolgoruky. I. DOLGORUKY, en bekiendt Russiſk Fyrſtelig Familie, af hvilken nogle Arme er rige, andre fattige. Den iblant de ulykkelige nylig tilforn her anförte *Baſilius Dolgoruky* var Ruſſiſk General Feld-Mareſkal, og havde den Danſke Elephant-Orden. Han har været tre Gange fordömt til Döde og ſkikket i Landflygtighed, men kom dog til ſidſt igien i Naade, og fik derfor ogſaa den tredie Gang bemeldte Orden tilbage. Han var ey allene General-Feld-Marechal ſom tilforn, men ogſaa Præſident i Krigs-Collegiet, og derigerede det hele Ruſſiſke Krigs-Væſen, indtil han endelig i en höy Alder döde i Petersborg Aar 1746.

Af denne Familie er desuden bekiendt *Georg Alexeoviz*, ſom lod en fornemme Koſak henges, hvis Broder *Stenko-Razin* opvakte derudover den ſtore Koſakkiſke Rebellion imod Tſar Alexius Michaeloviz. Det var

var ogſaa en *Dolgoruky*, ſom var Stor-Canceler under *Princeſſes Sophiæ* Regiering i Tſarernes Mindre-Aarighed. Han omkom i det Oprör, ſom Strelizerne giorde under General *Knæs Kavanſky*. En anden *Dolgoruky*, ved Navn *Jacob Foedroviz*, ſom havde været under *Princeſſe Sophia* Ambaſſadör i Frankerig og Spanien, var ſiden længe den ældſte *Senatör* under PETER I. Hans Fetter *Michael Valadimeroviz* var ogſaa tillige Senateur, men faldt 1718 formedelſt den ulykkelige Tſareviz i Unaade. Der var endnu ſamme Tiid en anden *Dolgoruky*, ſom var *Senatör* og *Ambaſſadör* i Pohlen. Fornemmelig har denne Familie giort ſig bekiendt under Keyſer PETER II, ſom beſvogrede ſig med den kort förend han döde.

II. REPNIN, Af denne Familie var under Keyſer PETER I. en General-Feld-Marechal Nikita Repnin, ſom ogſaa havde den Danſke Elephant Orden. Han efterlood ſig tre ægte Sönner, *Ivan*, *Baſilius* og *Georg*, og to uægte kaldte *Repninſky*. Repnin.

Ivan

Ivan döde som Oberst og efterlood sig to Sönner, hvilke er allerede i temmelig höye Militære Poster, og formodentlig kommer i fremtiden til at beklæde höyere.

Basilius lever endnu, er General-Feld-Töy-Mester, Over-Hof-Marechal hos Stor-Fyrsten, General-Adjutant hos Keyserinden, Ridder af Alexander Nevsky Orden, og har baade Sönner og Dötre.

Georg blev General-Lieutenant, Gouverneur over Russisk Finland og Ridder af Nevsky Orden kort förend han döde, som var Aar 1745. Han har efterladt sig een Sön, hvis Informator jeg var det sidste Aar, da jeg förste Gang opholdt mig i Rusland.

Tskerbatov. III. TSKERBATOV er en anseelig Familie i den Russiske Historie, af hvilken nu een er Russisk Gesandte i Engeland. Der har ellers været en berömmelig Russisk General af denne Familie, som under Tsar *Alexius Michaeloviz* slog Rebellerne under Stenka.

IV. Den Familie af *Milaslavsky*, i hvilken een ved Navn *Ilia Daniloviz* var Tsar Alexii Michaeloviz Sviger-Fader, er uddöd. Hvilket er ogsaa at forstaae om den *Gudunovske* og andre flere.

V. Den Familie af *Beloserssky*, hvoraf een er General Krigs-Commissarius ved Floden og Ridder af Alexander Nevsky Orden.

VI. Af *Prosorovsky* er bekiendt *Ivan Simonoviz* Gouverneur i Astrakan i den store Rebellion af Kosaken *Stenko Razin* under Tsar *Alexius Michaeloviz*: item Peter, som var tredie Regent i Tsarens Fraværelse Aar 1696.

VII. Af *Romadonovsky* var under PETER I. *Foedor Jyrgoviz* Vice-Tsar af Moskov og Senatör. En anden af denne Familie var Russisk General under Tsar *Alexius Michaeloviz*.

VII. Af *Skakovsky* var det en vis *Gregorius*, som undflyede med den förste Demetrius i Rebellionen imod ham, men döde siden i Fængslet.

Den anden Klasse af Knæserne indeholder de nye Russiske og fremmede, som er komne ind i Landet Tiid efter anden.

I. Det

I. Der er ikkun een nye Russisk-Fyrstelig Familie, ved Navn MENSIKOV, hvoraf den förste var en Bonde-Sön, der tiente hos en Bager og gik om at selge Russisk Bakkelse i hans förste Ungdom. Keyser PETER I fik ham at see i denne Tilstand, og saasom hans Ansigt og öyne stood ham an, kiöbte han hans Varer og fordrede ogsaa at kiöbe Truget, men bekom til Svar, at Bageren havde ikkun befalet ham at selge Bakkelserne. Skiönt nu Keyseren bööd ham mere end Truget var værd, og forestillede ham andre Motiver flere; saa igientoog Mensikov dog sit Svar nogle Gange. Og denne Bestandighed og Troskab behagede Keyseren saaledes, at han toog ham i sin Tienneste, og ophöyede ham siden fra eet Ære-Trin til et andet, indtil han endelig blev Russisk Fyrste, og Tydsk Rigs-Fyrste, var tillige General-Feld-Marechal og diregerede hele Hoffet: da Keyseren lood ham forestaae Ceremoniellet, Hof Pragten, og saadant mere og gav ham derimod Frihed til at tage imod adskillige Orientalske Hyklerier,

lerier, som bevises Monarcher, og i hvilke Keyseren selv kunde ingen Smag finde. Denne *Alexander Mensikov*, som har spillet een af de störste Ruller i dette Seculum, var föd den 6 November Aar 1674, blev Generalissimus under Keyser PETER II den 15 May Aar 1727, forlovede sin ældste Datter Maria offentligen med denne Keyser i det samme Aar den 5 Junius, faldt kort derefter i Unaade, og blev sendt med hans hele Familie til Oranienborg i samme Aar 1727 den 10 September, efterat ald hans store Rigdom var confisceret. Han döde i Oranienborg fölgende Aar 1728 den anden November, og havde havt til Gemal Daria *Arseniov*, som var af Novogrodsk Adel, föd den 17 Martius Aar 1682. Med hende avlede han tre Börn, nemlig, *Maria*, som var Keyser PETER II. förste Bruud föd Aar 1711 den 26 December, *Alexandra*, föd Aar 1712 den 17 December, var siden General Gustav Birons Frue og döde den 13 September Aar 1736, og endelig *Alexander* föd den 1 Martius Aar 1714, som for hans Faders Fald var

var beæret med de fleste og fornemmeste Ridder-Ordener fra hele Europa, men er nu Capitain i Guarden og har en *Galizin* til Ægte.

Kantimir. II. Fra *Moldau* er indkommen en Fyrste ved Navn *Kantimir*, som var opdragen ved det Tyrkiske Hof, men toog siden i Krigen Keyser PETER I. Partie, og maatte derudover begive sig til Rusland, hvor han fik Fyrst Trubetskois Daatter til Ægte. Han havde tilforn haut en Gemal, og med hende den Sön, hvorom sees mere i det nylig anförte Manifest, og som nu igien er Officeer i Guarden.

Melitinsky. III. Fra *Mingrelien* eller Meliten indkom i Rusland Aar 1692 en Fyrste, som faldt fra Tyrkerne, da de den förste Gang havde Krig med Keyser PETER I. Han havde ingen Börn med hans Gemal, som derudover ved hendes Död testamenterede den liden Bye nær ved Moskov, hvilken kaldes Sasvedskoi og var hendes Eyedom, til *Bakar* den Grusiner. Hendes Söster lever endnu og har ogsaa ingen Arvinger. Der er ellers en Oberst af Artilleriet ved Navn *Dadian*, som er en

en indföd Militeser af de Familier, hvilke er komne ind med deres Fyrste og af hvilke endnu adskillige boer i Sasvedsky.

IV. Da Fyrsten af *Georgien* faldt fra Persien, maatte han ligesom tilforn Fyrsten af Mingrelien undflye til Rusland, hvor han har efterladt sig en Sön ved Navn *Bakar*, som er General-Lieutenant ved Artilleriet, Ridder af Andre-Orden og Præsident i Artillerie-Contoiret udi Moskov. Denne Bakars Frue er saavel som han selv fra Georgien: og han har avled med hende tre Börn, en Sön Aar 1725, en anden Aar 1729, og en Daatter Aar 1732. General Lieutenant Bakar har en uægte Broder, som er General Major ved Armeen og ugift, en anden, ved Navn *Bakusti*, som har mange Börn, og den tredie, som er död og har efterladt sig en Georgianisk, eller, som det heder i Rusland, Grusinisk Enke med to Sönner, som skal nylig paa deres Udenlands-Reyse være döde. Man finder ogsaa adskillige Grusiniske Princesser og Frökener i Rusland. Og jeg har talt med en Georgiansk Edelmand af Bakars Gemals Familie, som Grusinsky. er

er Archimandrit i Voſkreſenſkoi Kloſter ey langt fra Moſkov.

Tſerka-ſky.

V. Fra *Kabarda* er indkommen den Fyrſtelige Familie af *Tſerkasky*, i hvilken Stor-Canceleren af dette Navn har havt paa ſit Land-Gods 60 tuſende Siele, og er död for nogle Aar ſiden uden at efterlade ſig Sönner. Hans Enke-Frue er Stats-Dame hos Keyſerinden ſaavelſom hans eniſte Daatter, ſom er gift med en General-Major, Græve af Skeremetov Der er desuden Mands-Perſoner, ſom förer Navn af denne Familie.

De Polske Knæser.

VI. *De Polſke Knæſer*, ſom holdes for at nedſtamme af det *Jagoloniſke* Huus, kaldes ſaaledes, fordi de er komne ind fra Polen, omtrent ſidſt i det 16de Seculum, da de er i alt det övrige nu fuldkomne Rusſiſke.

I. *Galizin* er en ældgammel Fyrſtelig Familie, ſom har leveret Rusland ſtore Mænd og Generaler. Det var en *Galizin*, ved Navn *Baſilius Baſiloviz*, ſom var Princeſſe Sophies Geheime-Raad, og ſom lood Knæs *Kavanſky* henrætte i en Landsbye imellem Troize og Moſkov. Det var en *Galizin*,

lizin, ſom, efterat han ſelv havde ſtuderet og reyſt Udenlands i Geſandſkaber, informerede Keyſer PETER I i hans Ungdom, indgav ham de gode Principia, ſom ſiden ſkaffede hans Rige ſaa ſtor Fordeel, var ey i Venſkab med hans Fætter, Princeſſe Sophies Geheime-Raad, men forblev Tſar PETER I ſtedſe troe, og ſadtes af ham til anden Regent i hans förſte Udenlands-Reyſe med den ſtore Ambaſſade. General-Feld-Marchal Galizin, hvis Enke er nu Over Hofmeſterinde hos Keyſerinden, er ligeſaa bekiendt for hans Meriter, ſom han var æſtimeret af Keyſer PETER I. I Manifeſtet om hans Broders Senatörens Fald kand efterſees mere om denne Familie, hvis Slægt-Regiſter er ey læt at ſamle, efterdi den er ligeſaa talrig ſom den Dolgorukyſke. Jeg kiender ikkun tre Mands-Perſoner med dette Navn, nemlig: Amiralen, ſom er Præſident i Amiralitætet og kommer nu tilbage fra ſit Geſandſkab i Perſien: en Kammer-Herre Galizin ved Hove: og endelig en anden Galizin i Moſkov.

Kavanſky. II. *Kavanſky* er en god og riig Familie, hvori een er Ridder af Alexander Nevſky Orden og Præſident over Magiſtraterne i Petersborg, Moſkov og hele Riget.

III. *Kurakin* er ogſaa en fornemme Familie, ſom har forplantet ſig i een eniſte Green fra Sön paa Sön, ſaalænge Folk kand mindes. Den nu levende Fyrſt Kurakin er Over-Stald-Meſter og Ridder af Andre-Orden, og har ikkun een Sön, ſom er Officeer i Guarden.

IV. *Trubetſkoi* er en merkværdig Familie i Henſeende til at ingen af den har hidindtil været falden i Unaade. Der lever endnu en General-Feld-Marechal af denne Familie, ſom er i en höy Alder. Der er ogſaa en *Trubetſkoi* General-Procureur i Senatet og Ridder af Andre-Orden. Saa findes der ogſaa andre af denne Familie, ſom er ved Hove og Officerer i Guarden. En Cammer-Herre ved Navn *Bethſkoy* er ikkun paa Fæderne Side i Slægt med de andre.

De Tatariſke Knæſer. Til de *Tatariſke Fyrſter* henregnes fornemlig 1) *Juſupov*, 2) *Sibirſky*, 3) *Meſzerſky*, 4) *Skeidiakov* og 5) *Uruſov*. Men jeg kiender ingen af diſſe Familier, undtagen en *Juſupov*, ſom er Ridder af Alexander Nevſky Orden og Præſident i Commerce Collegiet.

Andre Knæſer. Foruden diſſe Fyrſtelige Familier i Rusland findes der ogſaa over hundrede andre ſmaa Knæſer, hvis Oprindelſe berættes paa fölgende Maade. Da Tſar Ivan Baſiloviz indtoog Kaſan og Aſtrakan, og tvang diſſe Rigers Indvaanere, ſom er alle Tatare, til at lade ſig döbe, var der adſkillige iblant dem, ſom var rigere end de andre, hvilke vidſte, at alle Ruſſer er livegne, og derfor ey vilde indvillige i deres Daab, förend at Tſaren erkiendte dem for Adel, menende derved at faae ſtörre Frihed. Som de nu ey vidſte af anden Ruſſiſk Adel end af Knæſerne: ſaa begierede de alle at kaldes Knæſer: hvilket blev dem ogſaa tilſtaaet af Tſaren. Af diſſe og andre ſaadanne Ruſſiſke Knæſer finder man ofte een og anden i ſlætte Vilkaar. Men man maae ey beblande dem med de andre, ſom jeg har her deſtingveret,

ret, hvilke formedelst deres Herkomst og Rigdom saa og den Sammenhæng, i hvilken de ved Slægtskab staaer med hverandre, bliver stedse renomerede.

Russiske Græver.

For Keyser PETER I Tiid har der foruden Knæserne ingen distingveret Adel været brugelig i Rusland. Men han indförte den Grævelige og Friherrelige Titel, og er deri bleven efterfuldt af dem, som hidintil har succederet ham i Regieringen. Her er i Alphabetisk Orden en Fortegnelse paa de Russisk-Grævelige Familier, som er mig bekiendte.

Apraxin.

Apraxin er en bekiendt god Familie, i hvilken Tsar *Foedor Alexioviz* har giftet sig, og som har stedse havt adskillige Mænd i höye Poster. Af disse er bekiendte: först General-Amiralen, som har tient under Keyser PETER I, og som i sær formedelst hans Rigdom betegnes: dernæst en Apraxin, som er nu General en Chef ved Armeen, og Ridder; og endelig en anden som var General Amiralens fornemmeste Arving, og er Ridder og Cammer-Herre ved Hove. Det beste Begreb om denne Familie kand faaes

faaes af General-Amiralens Testamente, hvilket jeg derfor her vil anföre.

I Navn Faders Söns og Hellig Aands Amen.

Apraxins Testamente.

Dette efterlader jeg mig, erindrende mig min Döds Time. Jeg bekiender Gud i tre Personer, Fader, Sön og Hellig Aand, troer paa ham og paa den hellige Guds Moder, og ærer alle Helgene ræt ligesom vores Orientalske Kirke bekiender. Saaledes har jeg med fuld Forstand og Eftertanke skreven dette Testamente i October Maaned Aar 1728.

Hos hans Keyserlige Majestæt vores allernaadigste Herre, Peter II. Keyser og Selvholdere over hele Rusland, udbeder jeg mig den höye Naade, at han vilde lade befale, at mine udnævnte Testaments-Executorer, saasom min Velgiörere Herr General-Feld-Mareskal og Ridder Knæs *Michael Michaelsen Galizin*, saa og min Velgiörere, den virkelige Geheime-Raad og Ridder, Knæs *Alexius Gregorii Sön Dolgoruky*, og min Velyndere *Michael Ilgizu Tskitskirin*, maatte efter mit Livs Ende udi alle Ting nöye efterleve dette mit Testamente, og at mine Arvinger ikke maatte forhindre det i nogen Maade.

Eders Keyserlige Majestæt beder jeg at vilde allernaadigst befale at lade indtage

til deres Majestæts Hof mit store Huus i Sanct Petersborg, som er bygget ved Neva-Floden, tilligemed alle de Möbler, som deri findes, iligemaade de to andre dertil henhörende Huse.

Men mine övrige Huse, saa og de nær ved og langt borte bortliggende Land-Gods, item alle bevægelige Eyedomme, hvilke efter dette mit Testamente bliver tilovers, beder jeg at lade komme til mine Arvinger, ligesom Eders Majestæts Forordninger lyder.

Mine Testaments-Executorer vilde Eders Majestæt lade tilkomme dette efterfölgende, nemlig: til Herr General Feld-Mareskal og Ridder Knæs *Galizin* fire store Sölv-Flasker med Kieder, saa og Guld-Knappe med Diamanter til en Tydsk Kiortel: til Herr Geheime-Raad og Ridder Knæs *Dolgoruky* den store Sölv-Spöle-Kumme, som jeg har kiöbt af hans Broder Knæs Alexander Gregoroviz, saa og Guld-Knapper med Diamanter til en Tydsk Kiortel, og derforuden af mit Sölv to store Gueridoner, 15 Stykker Service til Confect, to Flasker med Kiede, og derhos det Service, hvilket jeg har kiöbt af Knæs *Kavansky*: til Michael Ilgizu *Tskitskirin* den forgyldte Sölv-Pokal, hvilken den Revalske Adel har skienket mig.

Men

Ligeledes vilde Eders Majestæt befale at lade tilkomme: til General Feld-Marechal og Ridder Knæs *Vasilius Valodimoroviz Dolgoruky* et halvt Dosin Sölv-Fade: til Stor-Canceler og Ridder Græv *Gabriel Johans Sön Golovkin* et halvt Dosin Sölv-Fade: til den virkelige Geheime-Raad og Ridder Knæs *Demetrius Michaeloviz Galizin* et halvt Dosin Sölv-Fade: til den virkelige Geheime-Raad og Ridder Græv *Henrik Johans Sön Osterman* et halvt Dosin Sölv-Fade: til den virkelige Geheime-Raad og Ridder Knæs *Basilius Lukiz Dolgoruky* to Sölv-Spöle-Kummer, som nu er hos Græv *Ragusynsky*: til Over-Cammer-Herre og Ridder Knæs Ivan Alexioviz *Dolgoruky* fire Sölv-Flasker med Kieder, hvilke jeg har kiöbt af hans Far-Faders Knæs *Gregori Foedroviz* Huus, saa og to store Sölv-Kander, tre Sölv-Trompeter og et Par Sölv-Vald-Horne: til Herr Amiral og Ridder *Peter Johans Sön Sivers* Skibs-Sölv-Prælenteer-Tellerkener, saa og min ledige Huus-Plads i Kronstad.

Af mit liggende Arve-Gods tilkommer min Broder Græv *Andreas Matfeoviz Apraxin* til evig Arv paa den Mandlige Linie indtil den sidste af vores Slægt, ligesom han i en Forsamling af alle i Linien erklæres til förste Arving, dette efterfölgende, saasom: mine Land-Gods *Lebudenskoi*, *Peserskoi* og *Novogrodskoi*, den Pagost *Michaelovskoi* med de andre underliggende ti Pago-

 ster,

ſter, ſaa og de to Lands-Byer *Veliakom* og *Podguſovim*, og alle dertil henhörende Pladſe, iligemaade mine Huſe i Petersborg ved den liden Revier *Mye* og *Fontalka*, ſaa og mit Huus i Moſkov, hvilket ligger ey ud imod Gaden. Skulde han döe uden Mands Arving, ſaa falder forberörte Gods til den næſte Mands Arving i Familien, ſom ſuccederer ham: paadet at dette mit liggende Arve-Gods kand altiid blive uforrykt i Familien. Derforuden gives ham min Kaarde beſadt med Diamanter og Guld-Begeret, hvormed jeg er benaadiget, da jeg indtoog Byen Viborg, ſaa og fire ſtore Sölv-Kander og fem hundrede Ducater. Hans Sön Foedor faaer fem hundrede Ducater, ſex ſmaa Suppe-Sölv-Skaale med Dekkel, et Sölv-Garnityr med dertil henhörende Sölv-Skede, Knive, Gafler paa tolv Perſoner, Guld-Knappe med Diamanter til en Tydſk Kiortel og et Heſte-Ride-Töy.

Mit övrige Gods nemlig den Novogrodſke Bye *Petrova*, den Moſkovitiſke Bye *Nikolſkoi*, med alle dertil henhörende Lands-Byer, Lande og Agre, ſaa og mit Grund-Murede Huus i Moſkov, mit Huus i Reval, min Lyſt-Gaard ſammeStæds, ſkal ſælges for en billig Priis. Og hvad ſom derfor indkommer, gives hermed til at hielpe Nödtörftige, til at löſe de Fangne, til at betale de Fattiges Skatte-

te-Gield, og til andre Kierligheds Gierninger. Mine Arvinger ſkal lade ſig nöye med det, ſom her er dem teſtamenteret og ingenlunde blande ſig heri enten ved at ſelge eller at udgive. Hvilke begge Dele overlades aldeles til Teſtamentets Executores. Der ſkal og intet fordres tilbage af det, ſom maatte være betroet i mine Betienteres Hænder: ſaaſom jeg hermed dem alle aldeles frikiender.

Græv *Alexius Petroviz Apraxin*, min Broder-Sön, er Arving til mit bevægelige Gods, nemlig; Keyſerens Portræt beſadt med Diamanter, den hellige Apoſtels Andreæ Guld-Ridder-Orden, paa hvilken er fem Edel-Stene een ſtor og fire ſmaa, ſaa og fire ſtore Sölv-Fladſker med Kieder, ſex Suppe-Skaale med Dekler af Sölv, et Sölv-Bord-Service med dertil henhörende Skede, Knive og Gafler til tolv Perſoner, iligemaade femten tuſende Rubel, ſom jeg har udſtaaende efter Obligation og Skrifter, ſaa og Guld-Knappe med Diamanter til en Tydſk Kiortel, item et Ride-Töy. Men han maae ey prætendere eller ſöge mere i Huſet hos mine Efterladte, ſom kunde have havt noget under Hænder. Mine to kiödelige Södſkende-Börn, ſaa og min Söſter-Sön *Alexander Levoviz Nariſkin* og hans Frue *Helena* faaer hver fem hundrede Ducater, et Doſin

Dosin Sölv-Tellerkener, Guld-Knappe med Diamanter til en Tydsk Kiortel og et Ride-Töy. Skulde der ey findes i mit Huus saa mange Guld-Knappe med Diamanter; saa bör Testamentets Executores lade dem giöre ligesom de andre.

Hermed gives ogsaa til *Jörgen Stepanoviz Nekedinsky*, *Basilius Afanasioviz Mamonov*, mine Slægtninger, Capitain ved Söe-Floden *Andreas Foedroviz*, hans kiödelige Broder *Peter Krusifkevenny*, deres Halv-Broder *Simon Ivanoviz Krusifkevenny*, Capitain-Lieutenant ved Guarden *Stepan Foedroviz Apraxin* til at afbetale det övrige paa det kiöbte Land-Gods, enhver af dem alle fem hundrede Rubel, og derforuden til Capitainen ved Floden *Ivan Michaeloviz Koskelev* tre hundrede Rubel.

Til det *Zlataustovske Kloster*, hvor mine Forældres Been hviler, og til *Spasky Kloster*, som ligger i Kitay-Gorod udi Moskov ved Billed-Boderne, skal min Broder Græv *Andre Matfeoviz* og efter ham den Arving af Familien, som faaer det liggende Stam-Gods, betale Aarlig til hver i Sær *hundrede Rubel*, hundrede Rubel til *Zlataustovske Kloster* for at holde Andagt ved mine Forældres Grave, og hundrede Rubel til *Spasky Kloster* til Skolens Underholdning og Klosterets Nödtörftighed. Til min syndige Siels Commemoration skal dette mit Testa-

Testaments Executores give til det *Alexandrovske Kloster* fem hundrede Rubel, til enhver Kirke i Sanct Petersborg tyve Rubel, og til Slots-Kirken i Reval en Kalk med Tilbehör af hundrede Rubels Værdie.

Min Begravelse skal disponeres og besörges af mine Slægtninger, *Ivan Petroviz Skeremetov*, Knæs *Jacob Alexeoviz Galizin*, Knæs *Peter Ivanoviz Tskerkasky*, min Secretair *Andreas Parenogo*, min troe Tiennere *Daniel Nikova*, ligesom min Broder Græv *Peter Matfeoviz Apraxin* blev begraven. *Sorotskina* skal uddeles to Gange i 50 Kirker. Klerisiet skal betales ved min Begravelse ligesom ved min Broders. Og alt dette skal udlegges af det, som mine overblevne Möbler gielder. Förend *Sorotskina* er uddeelt tör mine Arvinger ey begiere det allermindste. Og de maae ey begynde at befale i mit Huus, förend de fyrretyve Dage er til Ende. Min General-Adjutant, *Peter Laurov*, faaer 200 Ducater; mine Flöyel-Adjutanter, *Jakob Mikulin* og *Aphanasius Doktorov*, hver 200 Rubel courant Mynt. Og Secretairen af mit Reyse-Cancelie, *Andreas Parenogo*, faaer 1000 Rubel, da han bör giöre Regnskab for de Penge, som findes i dette Cancelie, at der for dem kand bygges en Kirke i den Moskovitiske Forstad ved Sanct Petersborg,

borg, kalden af Apostelen Sanct Andreas, af hvilken den Russiske Ridder Orden er nævnet. Jeg har samlet disse Penge ved particuliere Contributioner og optagne Priser. Og de er blevne forvarede i mit Reyse-Cancelie at bruges i adskillige Krigs-Affærer, Marser, Forskikkelser, og ey nogen Tid til mine egne besynderlige Udgifter. Eders Majestæts Farfader har begiært af mig, at jeg skulde for disse Penge bygge en Kirke i Petersborg. Jeg vil bede Eders Majestæt at forbedre bemeldte min Secretairs Tienneste, og at give min troe Tiennere *Daniel Janikov* et adeligt Patent, ligesom jeg hermed testamenterer ham tusende Rubel.

Mine Fogeder, som troelig har forvaltet mit Land-Gods, og mig dermed fornöyet, saasom: *Joachim Nevedsdoskoi*, *Gregorius Medvedov*, hans Broder *Alexander Medvedov*, *Iegor Festenberg*, som har været stedse hos mig, saa og min Tiennere *Kusma Gribojedov*, faaer hver hundrede Rubel og tillige deres Frihed af Eders Majestæt og Passe-Port af mit Testaments Executores. Copiisten i mit Reyse-Cancelie, *Gregorius Kustunov* faaer 100 Rubel. Min Dverg og de to Pager, *Johan* og *Carl*, faaer hver 50 Rubel: Felskæreren Gelotu 100 Rubel, og min Kykken-Mester et Aars Lön. Alle mine övrige Folk faaer hver

hver et Aars Lön dobbelt, saavelsom og deres Frihed og Passe-Port undertegnet af mit Testaments Executores: saa at mine Arvinger har intet mere med dem at giöre. Mine Densiki skal have et Aars Sold af mine Penge, ligesom Eders Majestæt Aarlig giver dem, og recommenderes Krigs-Canceliet til Befordring, saasom de har tient mange Aar hos mig troelig.

Hvad, som nu overbliver af Ducater, Guld, rede Penge eller Huus-Raad, bör rigtig ved mine Slægtninger *Ivan Petroviz Skeremetov*, Knæs *Jakob Alexieviz Galizin*, Knæs *Peter Borisoviz Tskerkasky* og Sekretær *Andreas Perenogo* forauctioneres og uddeles til de Fattige: dog saaledes, at min forrige Secretair *Joseph Paulovs* Enke og Börn faaer som en Almisse forud 500 Rubel.

De andre Land-Gods, Dvorsovi, Volostter, saasom *Tolmatskesskaia*, *Dorskaia*, *Istorskaia*, og *Samerskaia*, hvilke min Salig Syster, Frue Keyserinde og Stor-Fyrstinde *Marta Matfeovna Apraxina* har havt i Eye, og som Eders Majestæts Far-Fader Peter I har efter hendes Död given mig paa min Livs-Tiid, falder nu til Eders Majestæt tilbage.

Til sidst beder jeg Eders Keyserlige Majestæt, at dette mit Testamente maatte i alle Maader efterleves, og at Eders Majestæt ikke vilde forstöde mine Slægtninger,

ninger. Skrevet i Moſkov den 26 April 1728.

Beſtuskef. *Beſtuſkev Rumin*, en gammel Adelig Familie, ſom er ophöyen i den Grævelige Stand af den nu regierende Keyſerinde. Af denne Familie er Rigets Stor-Canceler, ſom er tillige Ridder af Andre-Orden og har været længe Geſandt her udi Dannemark. Hans Broder, ogſaa Ridder af Andre-Orden, har været længe Geſandt i Sverrig, blev derefter Over-Hof-Mareſkal, og er nu Geſandt hos Kongen af Polen.

Brüce. *Brüce* er en Adelig Familie, indkommen under Ivan Baſiloviz II fra Skotland, og nu af denne Keyſerinde ophöyen i den Grævelige Stand. Af denne Familie har een været General-Feld-Mareſkal, og er en anden nu General-Major, ſom ſaavelſom hans For-Fædre har ſtedſe beholdt den Evangeliſke Religion, og er nu anden gang gift med den Princeſſe *Dolgoruky*, ſom har været Keyſer PETER II Bruud, og har Börn med ſin förſte Frue.

Go-

Golovkin. *Golovkin*, giort til Græve af Keyſer PETER I, var længe Rigs-Canceler, og har efterladt ſig en Broder, ſom er Ridder af Andre-Orden og Ambaſſadör i Holland.

Golovin. *Golovin* ogſaa af Keyſer PETER I giort til Græve. Den förſte Græve af denne Familie havde været Gouvernör i Siberien, kom ſiden til Hove og var Keyſer PETER I ſtedſe troe under Princeſſe Sophia, toog ham paa ſine Arme og reddede ham hen til Troize i den förſte Rebellion Aar 1683. En anden Græv Golovin har været Canceler og förſte Ridder af Andre-Orden. Endnu en anden var Amiral af Söe-Floden og Ridder af Andre-Orden og döde Aar 1745 i Hamborg, efterladende ſig ingen ægte Börn undtagen en Daatter, ſom har Prindſen af Holſteen-Bek.

Matveov. *Matveov* er en Familie, ſom förſt er bleven bekiendt under Tſar Alexius Michaeloviz, under hvem den förſte Miniſter har fört dette Navn. Hans Söner brugt Udenlands i Geſandſkab, iſær i Engelland, hvor hans Bort-Reyſe foraarſagede de bekiendte Fortræde-

 ligheder

ligheder, og har ikkun efterladt sig en Datter, som er gift med General Græven af *Romanzov*.

Musin Puskin. *Musin Puskin* ophöyet i den Grævelige Stand af Keyser PETER I, da den allerede var en anseelig Familie i Landet.

Ragusinsky. *Ragusinsky*, ophöyet til Græve af Keyser PETER I, har efterladt sig Sönner, som er Riddere og beklæder Civil- og Hof-Charger.

Rasumovsky. *Rasumovsky*, ophöyet til Græve af den nu regierende Keyserinde. Denne Familie deduceres fra de Polske Fyrster *Roscinsky* saaledes, at en vis Knæs af *Roscinsky* skal være kommen til Ukræne, og er formedelst hans Forstand kalden *Rasum*, det er den forstandige. Han avlede *Jacob*: og *Jacob* avlede *Gregorius*: og *Gregorius* avlede *Alexius* og *Cyrillus*. Den förste af disse Brödre er Ridder af Andre-Orden, Over-Cammer-Herre og Over-Jæger-Mester. Den anden er Cammer-Herre, Ridder af Alexander Nevsky-Orden, og Præsident af Videnskabernes Academie i Petersborg.

Roman-

Romanzov, af hvilken Familie er Generalen af dette Navn, som har giort sig renomeert baade i den Tyrkiske sidste Krig og i Tyrkiske Gesandskaber, og i den Aboiske Freds-Slutning med de Svenske. Romanzov.

Skavoronsky er Familie-Navnet af Keyserinde Katarines Broder. Denne Keyserinde, föd i Lithauen og tagen i Huse af Provst Lykke i Marienborg i Lifland, blev fangen med alle de andre Byens Indvaanere af den Russiske Armee, og kom derpaa i Mensikovs Huus, hvorfra hun blev derefter optagen af Keyser PETER I til Keyserinde. Da hun behagede Keyseren, saa opsögtes hendes Familie i Lithauen: og fandtes deraf een Broder og to Systre. Broderen kaldtes Græve af *Skavoronsky*, og har efterladt sig sin Enke, som er Stats-Dame hos Keyserinden, en Sön, som er Cammer-Herre og Ridder, en Daatter, som har Vice-Canceleren Græv *Voronzov*, og en anden Daatter, som har Cammer-Herre *Korf*. Den ene af Keyserinde Katarines Systre fik en Græve af *Jesimovsky* og den anden en Græve af *Henrikov*, som Skavoronsky.

 har

har efterladt sig Sönner og Döttre, hvilke er nu alle ved Hove. I sær har den ældste *Henrikov* tilligemed Grævinde *Voronzov* været ved Keyserindens Hof, förend hun kom paa Tronen, og er nu gift med Cammer-Herre af Tskoglikov, Ridder af Dannebrog, og er Over-Hof-Mesterinde hos Stor Fyrstinden, og tillige med Grævinde *Voranzov* Stats-Dame hos Keyserinden.

Skeremetov. *Skeremetov*, af hvilken Familie har været en Russisk Minister, som var under Princesse Sophia Ambassadör i Pohlen og Venedig; og en anden, som var General i den anden Krimmiske Campagne Aar 1688, reyste til Italien med adskillige unge Edelmænd, iblant hvilke var to hans egne Brödre, den Tiid, da Keyser PETER I reyste selv förste Gang Udenlands i den store Ambassade, og blev siden General Feld-Marechal. Af dem, som nu lever, er een General-Major og Ridder, og har Princesse *Tskerkasky* til Ægte.

Tskerniskev. *Tskerniskev*, ophöyet til Græve af den nu regierende Keyserinde, var General en Chef, Senatör og Ridder af Andre Orden, og döde 17.5, efterladende sig sin Enke, en föd Rskevsky, som er Stats-Dame hos Keyserinden, med adskillige Sönner, af hvilke een er Gesante i Berlin, en anden Officeer i Guarden, den tredie Cavaleer ved Hove, og een Daatter, som har Fyrsten af *Beloserský*.

De Vier. *Vier* er antagen af Keyser PETER I tillige med Contre-Amiral Villebois i Engeland, siden hastig ophöyet, og derefter skikket i Unaade til Siberien, ligesom tilforn er anfört, atter igien kalden tilbage, og döde Aar 1745 i Petersborg som General Politie-Mester, General-Lieutenant og Ridder, har efterladt sig Börn, som er ved Hove.

Græv Voranzov. *Voranzov*, tilforn en god Russisk Adelig og nu en Grævelig Familie, af hvilken Vice-Canceler og Ridder Voranzov har Keyserindens Cousine, Grævinde af Skavoronsky, og med hende smaa Sönner og Döttre.

Baroner. Iblant Russiske Baroner er mig ingen saa bekiendt som de tre Brödre af *Stroganov*, hvilke er Cammer-Herrer og Riddere, og har baade Sönner

og Dötre. Deres Stam-Fader var den rige Kiöbmand, om hvilken jeg tilforn i den Artikel om den Siberiske Handel har berættet mere. Hans Efterkommere har ligesaavel som han giort deres Fæderne-Land adskillig Tienneste ved at giöre og vedligeholde gode Anstalter. Denne Familie eyer de fordeelagtige Salt-Verke, hvorom tilforn er talt; og den har stedse brugt sin Rigdom til at giöre got, saasom imod de Svenske Fanger og andre flere.

Sievers. En Kammer-Junker ved Navn *Sievers*, som skal være her fra Landet, er bleven giort til Baron af denne Keyserinde. Jeg tvivler ey paa, at der jo er flere Friherrelige Familier i Riget, som jeg dog ikke kiender.

Andre illustreerte Familier. J Rusland findes ogsaa Familier, som er illustreerte ved Svogerskab med Tsarerne og tillige ved deres Rigdom, af hvilke altid nogle har havt höye Poster i Riget, og dog ey antaget Titel af Fyrste, Græve eller Friherre. Foruden dem, om hvilke saadant fornemme Svogerskab allerede er meldet, findes der i Landet endnu fem

fem andre, nemlig *Lukanov*, *Stresknov*, *Nariskin*, *Soltikov* og *Lapukin*.

Lukanov, af hvilken Familie var Tsar *Michael Foedroviz* förste Gemal. Lukanov.

Streskuov. Af denne Familie toog Tsar *Michael Foedroviz* sin anden Gemal, og er nu af den bekiendt den ulykkelige Græv *Ostermans* Frue, og hendes Broder, som er General-Major og Ridder, og har baade Sönner og Dötre. Streskuov

Nariskin. Af denne Familie toog Tsar *Alexius Michaeloviz* sin anden Gemal, Keyser PETER I Moder. Der har været og er endnu adskillige berömmelige Folk af denne Slægt, iblant hvilke en Senatör og Ridder af Andre-Orden, Alexander Nariskin, som var ulykkelig 1727 under Keyser PETER II. döde Aar 1746, og hvis Fætter, som er Hof-Marechal og Ridder, og som har været brugt i Gesandskab, endnu lever. Nariskin.

Soltikov. Af denne Familie toog Tsar Joan Alexeoviz sin Gemal, Keyserinde Annæ Joannovne Moder. Der er Soltikov.

er nu en General en Chef, Senatör og Ridder af Andre-Orden, ved Navn Soltikov, saa og en General-Major og andre fornemme Folk flere.

Lapukjn. *Lapukin.* Af denne Familie toog Keyser PETER I sin förste Gemal, som han siden forskiöd formedelst Mistanke om Utroskab, og som i Klosteret drev nye Intriguer med en vis Glebov, der betalede Legen med at spydes levende, og adskillige Geistlige, der derudover blev relegerede. Familien, som stedse har været riig og havt adskillige Mænd i fornemme Embeder, begyndte i sær at oplöfte Hovedet under Keyser PETER II, saasom Tsarinden af denne Slægt var hans kiödelige Far-Moder, men har efter hans Död ey ladet sig synderlig see, indtil nogle af den for faa Aar siden var saa ulykkelige, at de skikkedes til Siberien i Landflygtighed.

Endnu andre Familier. Jeg har ey saa stor Kundskab, som der behöves til at betegne alle de andre Familier i Rusland, af hvilke enten har været eller endnu er nogle Mænd i höye Embeder. Skal jeg derfor, som hidindtil er skeet, distingvere

vere dem endnu videre, saa kand jeg ey bygge paa andet end det, som hidindtil har været lagt til Grundvold, inddelende alle de andre i dem, som er mig bekiendte og mig ubekiendte, begge i Alphabetisk Orden.

Bakmetov, en Russisk Familie, som har havt nylig en General i Tienesten. Bakmetov

Balk. Af denne Familie har været en General, som havde den ulykkelige Cammer-Herre Mons Syster til Ægte. Nogle af den er endnu ved Hove, een Cammer-Herre, der har antagen den Russiske Religion, en anden Balk, som er Hof-Marechalkens Nariskins Frue o. s. v. Balk.

Bars er Conte-Amiral ved Söe-Floden. Da hans Fader antoog den Rusiske Religion med sin hele Familie, fik han efter den Tiid ikkun halv Lön imod tilforn, saasom Keyser PETER I sagde: *havde han nu Rusisk Religion, saa maatte han ogsaa have Rusisk Gage.* Bars.

Biron en Kurlændisk Familie, som ophöyedes under Keyserinde Anna Ivannovna. Den ene, som blev Biron.

Hertug

Hertug i Kurland, lever endnu fangen i Jeroslav med sin Gemal og Börn. Den anden ved Navn Gustav blev General, og döde efter sin Tilbagekomst fra Fængslet i Siberien udi Petersborg Aar 1745. Den tredie Carl har efter hans Befrielse begiven sig til sit Fæderne-Land, hvor han endnu lever.

Bismark. *Bismark*, en General, som har Hertugen af Kurlands Gemals Syster til Ægte, lever endnu i Petersborg, efterat han er kommen fra Siberien og Jeroslav tilbage.

Bredahl. *Bredahl*. en Normand, Ridder af Alexander Nevsky Orden, som er ældste Vice-Amiral i Rusland, har en Sön, som er Cammer-Herre hos Stor-Fyrsten og Ridder af den Holstenske Anne-Orden, og som har smaa Börn.

Brigne. *Brigne*, en Fransk Familie, af hvilken to Brödre har været Generaler i den Russiske Tienneste. Den ene, som var i min Tiid Over-Commendant i Assov, er död, og den anden lever endnu i Tiennesten.

Brisle,

Brisle. *Brisle*, en Savoyard, som er General-Lieutenant.

Busmannov. *Busmannov*, en gammel Russisk Familie, af hvilken en General gik under Tsar *Gudenov* over til Demetrius med sit hele Corpus: hvorudover den övrige Russiske Armee toges til Fange. Da Demetrius kom til Moskov og lood Tsar *Foedor Borissoviz* fængsle, ophöyede han Busmannov, som siden maatte tage imod hans Gemal *Anna Maria Mniesky*, en Princesse fra Polen, og giorde store Figyrer, indtil han endelig omkom i Rebellionen under Skuisky.

Buterlin. *Buterlin*, af hvilket Navn er endnu en General og Ridder i Russisk Tienneste.

Demetiov. *Demetiov*, en riig Kiöbmand, hvis Familie er bleven adlet, handler endnu og er bekiendt for dens Rigdom.

Duglas. *Duglas*, en Svensk Undersaat, Russisk General-Lieutenant.

Fermer, en General af gammel-udenlandsk Familie.

Fik, en Holstener, som blev, fordi han giorde for mange Projecter,

sendt

sendt under Keyserinde Anna Joannovna til Siberien, men har faaet sin Frihed og tillige sit Gods igien under denne Regiering.

Filosofov. *Filosofov*, en Russisk Familie, af hvilken er en General-Lieutenant, og Guvernör i Smolenskov.

Gordon. *Gordon*, en Skottisk Familie, af hvilken har været en General-Feld-Marechal og derefter en Amiral, som har ingen Familie efterladt sig.

Hamp. *Hamp*, en Tydsk General-Major, Major i den Ismailovske Guarde, Ridder af Anna-Orden, har Familie.

Hennin. *Hennin*, Tydsk General-Lieutenant ved Artilleriet og Ridder.

Jegalin. *Jegalin*, af hvilken Familie een har været Keyser PETER I Informator.

Jeffrenov. *Jeffrenov*, Kiöbmænd, hvis Familie er formedelst dens Rigdom i Anseelse, og har en Vice-Præsident af dette Navn i Cammer-Collegiet.

Ismailov. *Ismailov*, en vitlöftig og riig Adelig Familie, af hvilken har været en Ambassadör först i dette Seculum her i Dannemark, siden en anden General-Lieutenant hiemme i sit Fædernes-Land,

Land, og endnu er adskillige af Rang i Krigs-Tienneste.

Juriev, en Russisk Familie, af hvilken er en Geheime-Raad, som sidder i Rigs-Canceliet. Juriev.

Keith, en Skotlænder, General en Chef og Ridder af Andre-Orden. Af denne Familie er ogsaa en Oberste.

Kikin, gammel Russisk Familie, af hvilken en vis Embeds-Mand var ulykkelig under Keyser PETER I: men de andre staaer sig got i ringere Poster. Kikin.

Korf, en Kurlændisk Baron, som har en Grævinde af Skavaronsky, Keyserindens Södskende-Barn til Ægte, er Cammer-Herre og Ridder. Korf.

Korsikov, af hvilken Familie een er Commandör ved Söe-Floden. Korsikov.

Lieven, en Liflænder, General-Major i Russisk Tienneste, har en Sön, som har given sig i Preussisk Tienneste. Lieven.

Lestok, af Fransk Reformeert Extraction, var Medicus hos den nu regierende Keyserinde, förend hun kom paa Tronen, og lood sig bruge som det fornemmeste Verktöy, hvorved hun udför-

udförte hendes Forehavende ved hendes Ankomst til Regieringen, er nu Tydsk Greve, Russisk Geheime-Raad, og Archiater.

Lassy. *Lassy*, en Skotlænder, Græve, General-Feld-Marefskal, Ridder af Andre-Orden og Guvernör i Riga.

Leontiev. *Leontiev*, en Russisk Familie, af hvilken var en General-Lieutenant Aar 1737.

Levaskov *Levaskov*, en Russisk Familie, af hvilken er en General en Chef og Ridder af Andre-Orden, som har commanderet i Persien og siden det Persiske Corpus, saa længe den Tyrkiske Krig varede.

Lövenvolde. *Lövenvolde*, Tydsk Greve, var under Keyserinde Anna Joannovna Over-Hof-Marechal, er nu i Siberien.

Lippenov. *Lippenov*, af hvilken Familie var den Russiske General, som beleyrede Polakkerne i Kremmelin, da Ladislaus, den Polske Prinds udvalt til Tsar, blev igien affadt, fordi han ey kom til Moskov.

Lubras. *Lubras*, en föd Estlænder af Adel, General-Lieutenant i Russisk Tienneste og Ridder og Gesandte i Sverrig.

Moro-

Morosov, en Russisk Familie, af hvilken een, som var Hofmester hos Tsareviz *Alexius Michaeloviz*, spillede en stor Rulle, saa at der siden rebelleredes imod ham, da han dog kom igien frie efter Tsarens Forbön. Morosov.

Münnik, en Oldenborgsk Familie, af hvilken den ene Broder er endnu Over-Hof-Mester og Ridder af Andre-Orden, den anden var Tydsk Greve, General Feld-Marechal og Ridder, og sidder nu fangen i Pelim i Siberien. Münnik.

Myskov, en Russisk Familie, af hvilken een er nu Vice-Amiral og Ridder af Nevsky-Orden. Mysikov.

Naumov, en Russisk Familie, af hvilken er en Ridder af Nevsky Orden, som var tilforn General-Politie-Mester. Naumov.

Nepluev, en Russisk Familie, af hvilken een er tilforn brugt i de Tyrkiske Affærer, en anden er nu Guvernör i Orenborg, og den tredie er Resident i Konstandinopel. Nepluev.

Osterman, er fra Vestphalen, var först Secretair hos Amiral Kreuz, blev siden Tydsk Greve, Rigs-Canceler, Osterman

celer,

celer, Stor-Amiral og Ridder af Andre-Orden, er nu i Siberien, og har efterladt sig to Sönner, som er begge Officerer ved Armeen.

Plessøov *Plesseov*, af hvilken gamle Russiske Familie en vis Leoponti Stepanoviz har været General-Inqvisitor under Tsar *Alexius Michaeloviz*, og omkom i Rebellionen den 6 Julius Aar 1648.

Puskin. *Puskin*, af hvilken Familie har været en vis Boris, som var Russisk Gesante hos Dronning Christina under Tsar *Alexius Michaeloviz*.

Rosklov. *Rosklov*, en Russisk Familie, af hvilken Athanasius Ivanoviz var Ambassadör i Polen fra Demetri strax efter Hans Ankomst til Regieringen.

Santy *Santy*, en Italiænsk Greve, som har været een Gang sendt i Unaade til Siberien, og er nu Over-Ceremonie-Mester.

Sosov. *Sosov*, af hvilken Familie har været en Senatör, som Keyser PETER I siden giorde til Pave i Moskov.

Skepelov. *Skepelov*, en riig Russisk Familie, af hvilken er nu en Over-Hof-Marechal og Ridder af Andre-Orden.

Sku-

Skuvalov, ogsaa en god Familie, af hvilken er nu en General-Lieutenant og Ridder af Nevsky Orden, Lieutenant af Liv-Compagniet. Skuvalov.

Skoglikov, ogsaa en god Familie, af hvilken nu een har en Henrikov til Ægte, som er Keyserindens Södskende-Barn, er selv Ridder af Dannebrog og Kammer-Herre. Skoglikov.

Tatiskev, en Russisk Familie, af hvilken een er General-Politie-Mester i Petersborg. Tatiskev.

Skvorzov, af hvilken Russiske Familie er en Kammer-Herre ved Hove. Skvorzov

Tsirkassov, af hvilken Russiske Familie een er nu Geheime-Raad, Cabinets-Secretair og Ridder af Nevsky. Tsirkassov.

Veselovsky, af hvilken Familie een er nu Geheime-Raad, en anden Ceremonie-Mester. Veselovsky.

Villebois, en Fransk Familie, hvoraf een er Contre-Amiral, og har Provst Lykkes Daatter til Ægte, som er Stats-Dame hos Keyserinden. Villebois.

Vilster, en Dansk, som har været Amiral i Rusland, og har efterladt sig en Broder-Sön, som er Oberst ved Artilleriet. Vilster.

Dd *Urus-*

Urusſov. *Urusſov*, en Rusſiſk Familie, af hvilken een er endnu General, Senateur og Ridder af Andre-Orden.

Uſkakov. *Uſkakov*, ogſaa en god Rusſiſk Familie, af hvilken een er General en Chef, Ridder af Andre-Orden, Oberſte-Lieutenant i Guarden og har været ſtedſe hen General-Inqviſitor i alle hemmelige Sager, ſaalænge ſom Folk mindes.

FlereRusſiſke Familier. De andre Ruſſiſke Familier, ſom er mig ubekiendte, er diſſe følgende.

A.

Alymov.
Amilianov.
Anikzov.
Annenkov.
Apakzinin.
Apuktin.
Arakzeov.
Argamakov.
Arkarov.
Arſeniov.

B.

Babarkin.
Babizevſky.
Baibalſky.
Baktejarov.
Barzov.
Baſkakov.
Baſkmakov.
Batin.
Begitſkov.
Begleniſkov.
Beketov.
Belſkoi.
Berſenev.
Beſobrajov.
Bibſkov.
Bielavin.
Bielevſky.
Bielkin.
Bieloi.
Bisjurin.
Blagin.
Blutov.

Bobo-

Boborykin.
Bogdanov.
Bojev.
Bolotinſkov.
Balovanov.
Boltin.
Boraſkerſky.
Borboſkin.
Borosdin.
Borſovo.
Briaſkev.
Buinoſov.
Bulanin.
Bulgakov.
Bunakov.
Burkov.
Butikov.
Buzenikov.

D.

Danilov.
Debelan.
Demiakov.
Demitrov.
Deniſkov.
Diabrinſky.
Diatilin.
Dievſky.
Dolgorukſky.
Dolgoſaburov.
Domogatſkoi.
Domoſkirov.
Dorogobuſky.
Drudſkoi.
Dubaſov.
Dubrovſkoi.
Dudininſky.
Dulan.
Dulov.
Duraſſov.
Durnov.
Durov.
Dvereninov.

E.

Edaſkevſkoi.
Efimov.
Efrenov.

F.

Fominſky.
Funikov.
Fuſtov.

G.

Gadanov.
Gagin.
Galſiſky.
Gareſin.
Giejev.
Glaſatoi.
Glebov.
Glebovſkoi.
Glinſky.
Godunovſky.
Golenin.

Goli-

Golidesevsky.
Golmsky.
Golokvastov.
Golonifkov.
Goloteckkoi.
Golovinsky.
Gorbatov.
Gorensky.
Gorikvostov.
Gotezov.
Grekov,
Gretskenikov.
Grigorov.
Gurev.

J.

Jadskoi.
Jakontov.
Jakovlev.
Jakskikildejev.
Jakuskin.
Janov.
Jaroslavov.
Jasykov.
Jegmaitov.
Jeitskin.
Jergolskoi.
Jeropkn.
Jesipov.
Ignatiov.
Ignetov.
Jievlev.

Ismailov.
Isulieniev.
Isvekov.
Isvolskoi.
Jureniev.
Ivaskev.

K.

Kaftirov.
Kairev.
Kamynin.
Kanikov.
Karaulov.
Kargapolsky.
Karo.
Karzov.
Kasarinov.
Kaskinsky.
Kasladinsky.
Katirev.
Kemsky.
Kikin.
Kilkovsky.
Kisielov.
Kislinskin.
Kislovskoi.
Kitrov.
Kletskvotskoi.
Klopov.
Knesetelev.
Knikov.
Kniskev.

Kobelev.
Kobylini.
Kodyrev.
Kokorev.
Kokoskin.
Kokolkov.
Kolanikov.
Kolepanov.
Koletovskoi.
Koliakov.
Kouskinsky.
Kolitskev.
Kolkakzev.
Kologribov.
Kolokolzev.
Koltovskoi.
Koluvakin.
Kolyskov.
Kolzovmosalskoi.
Kolzkugin.
Komakov.
Komaskoi.
Komutov.
Kondirev.
Konenev.
Koniskev.
Kontirev.
Korkodilov.
Korobin.
Korobov.
Kortaskov.

Kosatin.
Kosgukov.
Kosiakovskoi.
Kosin.
Kosinskoi.
Kositskoi.
Koskelov.
Koslov.
Koslovsky.
Kosotavlev.
Kotainov.
Kotlovskoi.
Kovrovsky.
Kripunov.
Kriunovsky.
Kropotov.
Kropotkin.
Krulikov.
Ksaplin.
Kudiakov.
Kukovskoi.
Kumensky.
Kurbsky.
Kurliatevsky.
Kutosin.
Kvaskinsky.
Kvasninsamarin.
Kvorotinsky.
Kvosdov.
Kvostskensky.
Kydrov.

L.

Labrov.
Lalovſky.
Lanov.
Lapatin.
Lappev.
Larionov.
Laſtkinin.
Levaſkov.
Levſky.
Likarev.
Likatſkov.
Likov.
Likovſky.
Lipunov.
Liſkin.
Lobanov.
Lodugin.
Lodusgenſky.
Lokatſkov.
Loſkakov.
Loviſikov.
Lov.
Ludkovſkoi.
Ludovinov.
Lukov.

M.

Makometev.
Makulov.
Maligin.
Malſkin.
Mamonov.
Manſurov.
Maslov.
Maſorſkoi.
Matigorov.
Matrunin.
Maturin.
Matuſkin.
Maurin.
Melgunov.
Merlin.
Merſtukin.
Mertvoi.
Mertvinov.
Meſtſkerinov.
Metzev.
Miasnoi.
Miasſojedov.
Miatſkov.
Mierislov.
Mikialkov.
Miklaſkevſkoi.
Mikulin.
Mikulinſky.
Milukov.
Miſalſky.
Miſketſkoi.
Mitſkoi.
Mollavanov.
Moloſky.
Moltſkarov.
Molvianinov.

Mona-

Monaſtirov.
Moroſov.
Mortkinſky.
Moſalevſkoi.
Moſgarov.
Moſtſkinſkoi.
Muraviev.
Muromzov.

N.

Narmanſkoi.
Naſdravatinſky.
Naſkokin.
Neiklov.
Nejelov.
Nekludov.
Nelubogdin.
Nemievſky.
Nemkov.
Nemzov.
Neſterov.
Netſkaev.
Neogotkinſky.
Nogotkovſky.
Nogtiev.
Norov.
Novaſilov.

O.

Obiekov.
Oblov.
Oboldu ev.
Offin.
Ogarev.
Ogibalov.
Ogolin.
Okinzov.
Okliabininſky.
Oladin
Olſufiev.
Oniokzov.
Opotſkinin.
Opreſkov.
Oraſiov.
Orlov.
Oſanov.
Oſerov.
Oſorgin.
Oſtrovſkoi.
Otiajev.
Oxakov.

P.

Paletſky.
Palizin.
Panin.
Panov.
Paretſkoi.
Parfeniev.
Paſkov.
Paſkovſkoi.
Paulov.
Pefzov.
Pelepelkin.
Penkin.

 Pere-

Perenesov.
Peresekin.
Perievsky.
Perkovsky.
Pilenovsky.
Pisarev.
Plemenikov.
Pleskevsky.
Pletskeiev.
Plokovo.
Pluskov.
Plutalov.
Pogosky.
Pojarkov.
Pojarkovsky.
Polianskoi.
Polibin.
Polivanov.
Politnik.
Polonskoi.
Polosov.
Poltev.
Pominsky.
Pomkov.
Poraskinsky.
Poroskin.
Posdiev.
Poskarsky.
Poskivisnev.
Posniakov.
Postelnikov.

Potemkin.
Potimov
Priklonsky.
Protassiev.
Protopopov.
Prumkov.
Puskesknikov.
Pustov.
Puszin.
Putatizevsky.
Putilov.

R.

Radisktskev.
Rajevskoi.
Rakmaninov.
Rapolovsky.
Raslovlev.
Remesov.
Repev.
Reskevsky.
Retkin.
Rikunov.
Robov.
Rogosin.
Rokmanov.
Rokovskoi
Rosgevsky.
Rosknov.
Rosladi.
Rostovsov.
Rtisktskev.

Rtsinov.
Rudakov.
Rumiankov.

S.

Sabakin.
Sabakinsky.
Sabelejev.
Sabelov
Sabelskoi.
Sabesin.
Saburov.
Saburovsky.
Sagarin.
Sagriasky.
Sajeriaskoi.
Sajesevskoi.
Sakarov.
Samarakov.
Samarininsky.
Samitsky.
Sanoviev.
Saplin.
Sasetskoi.
Sasietskin.
Saskinsky.
Sassekin
Savin.
Savinov.
Seffevitov.
Sekin.
Sekirin.

Seksulin.
Selevin.
Selin.
Selsnoi.
Semitskov.
Serebrensky.
Sereotev.
Serniskov.
Sernov.
Sernzov.
Serpianinov.
Seviskov.
Sikov.
Simmermanov.
Sinbulov.
Sinoviev.
Sirikov.
Sisirev.
Sitin.
Skakmatov.
Skamardin.
Skamirov.
Skapisov.
Skaposnikov.
Skariatin.
Skatilov.
Skavukov.
Skdanov.
Skedovinov.
Skedovsky.
Skedrinsky.

Skeisgoi
Skelabuſkoi,
Skeldukin.
Skelepanſky.
Skeleskin.
Skelinſin.
Skeliſkev.
Skemeſov.
Skemotirov.
Skepin.
Skepinſky.
Skerbakov.
Skerbatovſky.
Skerbatſkov.
Skereſov.
Skernalepſky.
Skernogukov.
Skernov.
Skeſtakov.
Skeſtunovſky.
Skelininſky.
Skevirevſky.
Skidlovſkoi.
Skidovinovſmolian.
Skinkijejev.
Skipov.
Skirakovſkoi.
Skiſkov.
Skiſkin.
Skoanov.
Skokurov.

Skolkov.
Skopin.
Skripizin.
Skriplev.
Skuiſkin.
Skukov.
Skumſkoi.
Skuratin.
Skuſkerin.
Skvetſkin.
Smeov.
Sofonov.
Soimanov.
Sokolov.
Sokovnin.
Solatſky.
Solivanov.
Solnitſkovſky.
Solofiev.
Soltikovſky.
Somov.
Sonin.
Sonzov.
Sorotſkinſkoi.
Soſſonov.
Spiesgnev.
Strakov.
Straſkin.
Stregolov.
Stremovſkov.
Striginſky.

Stro-

Stromelov.
Stupiſkin.
Subin.
Sudſky.
Sukin.
Sukotin.
Suſin.
Svinkin.

T.

Tamadanov.
Taptikov.
Tarakaniſtov.
Tartejov.
Tatevſky.
Tekelavitov.
Teletevſky.
Temiraſev.
Temkin.
Terepnevſky,
Tertiepnev.
Tolhutſkin.
Tolotſkanov.
Travin.
Travinſky.
Tregubov.
Troſtenſky.
Truſſov.
Tolopovſky.
Tulpakinſky.
Turgenev.
Tureninſky.

U.

Ubarov.
Ugolſky.
Ukatin.
Ukatinſky.
Ukatſky.
Uktovſky.
Unkovſky.
Uſſov.
Uſſviatſky.

V.

Vadbulſkoi.
Varaxin.
Vatemſkoi.
Vaſutſkikov.
Veliaminov.
Velikogakin.
Verdelevſky,
Verevkin.
Viaſemſky.
Vikniev.
Virodov.
Virubov.
Visneslavſky.
Vinukov.
Vojekov.
Vojetſkoi.
Vojevotſkoi.
Volmaſov.
Volkonſkoi,
Volkov.

Vel-

Volniev.	Voronin.
Volſkin.	Voronov.
Volſkinſkoi.	Vosrifretſky.
Voltſkov.	Vroninkov.
Vorobajev.	Vſeſviaſky.

Denne Fortegnelſe er ſaa god, ſom den i Mangel paa alle dertil henhörende Efterrætninger har kundet ſamles, og gielder ſaalænge, indtil andre kand bekiendtgiöre en bedre.

Det fiortende Stykke om Rang-Diſtinctionen i Rusland.

Den Diſtinction imellem Familierne af Fyrſte, Græve, Fri-Herre og Adel, giver efter den Rusſiſke Lov ey den ene noget Fortrin for den anden, enten i daglig Omgang eller Rætter-Gang eller Land-Godſenes Brug, eller paa nogen anden Maade.

Diſtinctionen imellem de Rusſiſke Familier. De Familier, ſom for den nærværende Tiid illuſtreres af den regierende Perſons Naade, foretrækkes ſamme Tiid i alle Tilfælder for de ældſte Fyrſtelige, ſom maae leve i Mörket langt

langt borte fra Hove. Ja for Keyſer Peter I Tiid brugtes det ey en Gang ſynderligen i Rusland at diſtingvere ſig med Til-Navn og Vaaben, og endnu mindre med den ſtörſte Deel af ovenmeldte Titler. Keyſeren befalede ey allene Familierne det förſte, men förte ogſaa ind de ſidſte, og gav dog det ene Slags Adel ey engang Rang for det andet.

Man ſeer dette beſt af hans Rang-Forordning, hvilken jeg her vil anföre. Den ſtaaer endnu ved Magt, undtagen at adſkillige Betientere, i Sær ved Hove, har Tiid efter anden ved beſynderlige Reſcripter faaet höyere Rang, end dem tilſtaaes her i Forordningen. Rusſiſk Rang-Forordning.

För-

	Krigs-Betientere.				Stats-Betientere.	Hof-Betientere.
	Cavallerie og Infanterie.	*Guarden*	*Artillerie og Ingeniör Koret.*	*Søe-Etaten.*		
Förste-Klasse.	General-Feld-Marechal.	-	-	General Amiral.	Canceler.	-
Anden-Klasse.	General en Chef af Cavalleriet og Infanteriet. Statholder.	-	General-Feld-Töy-Mester.	Amiraler af alle Flagene.	Virkelige Geheime-Raader.	Over-Mareschal.
Tredie-Klasse.	General-Lieutenanter. Riddere af Andre-Orden. General-Krigs-Commissarius.	-	General-Lieutenant.	Vice-Amiraler General-Krigs-Commissarius.	General-Procureur.	Over-Stald-Mester.
Fierde-Klasse.	General-Majorer.	Overster.	General-Majorer.	Contre-Amiraler. Over-Krigs-Mester.	Presidenterne i Collegierne og Stats-Contoirerne. Geheime-Raader. Over-Procureurer.	Over-Hof-Mester. Over-Kammer-Herre.

Klas- Fem-

Femte-

Brigaderer. Overste Krigs-Commissarius. General-Proviant-Mester.	Overste-Lieutenanter.	Overster af Artilleriet.

Siette-

Overster. Skat-Mester. Overst-Proviant-Mester. Over-Commissarius. General-Adjutant. Procureur. General-Qvarteer-Mester-Lieutenant.	Majorer.	Overste-Lieutenanter af Artilleriet. Overster af Fortificationen. Over-Commissarius.

Klasse.

Klasse.

Capitain-Commandeur. Capitain ved den Kronstadske Havn. Over-Skibs-Byg-Mester. Intendent. Tôy-Mester. Over-Krigs-Commissarius.	Herold-Mester. General-Raket-Mester. Over-Ceremonie-Mester. Over-Vald-Mester. Vice-Præsidenterne i Collegierne. General-Politie-Mester Directör over Architekturen. General-Post-Directör.	Hof-Mester. Over-Hof-Stald-Mester. GeheimeCabinets Secretair. Over-Hof-Mester hos Keyserinden OverSkienk.

Klasse.

Capitainer af förste Rang. Capitainer af andre Havne. Skibs-Byg-Mestere. Procurör. Intendent ved de particuliere Verfter. Skat-Mester. Over-Proviant-Mester. Over-Commissarius.	Procurör ved Stats-Collegierne. Præsident i Hof-Ræt ten. Geheime-Cancelie-Raader af de udenlandske Collegier. Over-Secretair i Senatet Stats-Commissarius. Over-Rente-Mester i Residencen. Raaderne i Collegierne.	Stald-Mester Virkelige Kammer-Herrer. Hof-Marschal. Over-Jæger-Mester. Förste Liv-Medicus.

Syven-

Syvende Klasse.

Overste-Lieutenanter. General-Auditör. General-Proviant Mester-Lieutenant. General-Vogn-Mester. General Gevaltiger. General-Adjutanter hos en General-Feld-Marschal. Controlör.	Capitainer.	Majorer af Artilleriet. Overste-Lieutenanter af Fortificationen.	Capitainer af anden Rang. Controlör.	Vice-Præsident ved Hof-Rætten. Over-Secretærerne ved Krigs-Amiralitæts- og de udenlandske Collegier. Executör ved Senatet. Rigs-Over-Fiskal. Procurör ved Hof-Rætten. Ceremonie-Mester.	Hof-Mester hos Keyserinden. Liv-Medicus hos Keyserinden.

Ottende Klasse.

Majorer. General-Adjutanter hos de andre Generaler. General-Adjutant Lieutenant. Over-Qvarteer-Mester. Over-Fiskal. Betale-Mester.	Capitain Lieutenanter.	Capitainer af Artilleriet. Majorer af Fortificationen. Stald-Mester. Over-Tög-Mester. Controlör.	Capitainer af tredie Rang. Skibs-Byg-Mester. Betale-Mester. Over-Fiskal.	Under-Stadtholder, eller Vice-Guvernör, i Residencen. Oeconomie-Holder. Regierings-Raad i Guvernementerne. Over-Directör over Tolden og Accisen i Residencerne. Over-Lands-Dommer i Residencen. Præsident af Magistraten i Residencen.	Titulære Kammer-Herrer. Hof-Stald-Mester. Hof-Intendent.

Niende

Capitainer.
Flygel-Adjutanter hos Generalerne.
Adjutanter hos General-Lieutenanterne.
Over-Proviant Mester.
General-Stabs-Qvarteer-Mester.
Over-Auditör.
Feld-Post-Mester.
General-Profos.

Lieutenanter.

Capitain-Lieutenanter af Artilleriet.
Capitainer af Fortificationen.
Over-Auditör.
Qvarteer-Mester.
Commissarier ved Krut og Salpeter-Verkene.
Over

Over-Commissarier i Collegierne.
Assessorer i Collegierne.
Over-Proviant-Mester i Residencerne
Over-Secretair i de andre Collegier.
Secretair i Senatet.
Over-Bierg-Mester.
Over-Vardein.
Over-Mynt-Mester.
Hof-Raad.
Inspectör over Skovene.
Voivoder.

Klasse.

Capitain-Lieutenant-Mestere af Galeyerne.

Titulær Raader.
Sekretærer i de to Krigs og uden-Landske Collegier.
Over-Rente-Mester i Guvernementerne.
Politie-Mester i Residencerne.
Borge-Mestere i Residencerne.
Lands-Dommere i Provincerne.
Professorer i Academierne.

Hof-Jæger-Mester.
Hof Ceremonie-Mester.
Over-Kyk-ken Mester.
Kammer-Junkere.

Tien-

				Doctorer af alle Facultæter, som er i Tiennesten. Archivarius ved begge Rigs-Archiverne. Translatörerne og Protocollisterne i Senatet. Skat-Mesteren ved Mynten. Assessorer ved Hof-Rætterne i Residencerne. Directörerne ved Licenten i Havnene.

Tiende Klasse.

Capitain-Lieutenanter.	Under-Lieutenanter.	Lieutenanter af Artilleriet. Capitain-Lieutenanter af Fortifikationen. Auditör. Tög-Vartere. Over-Vogn-Mester. Capitain over Haandverks-Folkene.	Lieutenanter.	Sekretærer ved de andre Collegier. Borge-Mestere i Guvernementerne. Translatörer i Krigs-Amiralitæts- og udenlandske Collegier. Protocollister i de samme Collegier. Over-Oeconnomie-Commissarius i Collegierne. Over-Commissarius i Guvernementerne.

				Assessorer i Hof-Rætterne. Over Tiender. Bierg-Mester. Over-Proberer.	
Ellevte Klasse.					
-	-	-	Sekretærer af Skibene.	-	-
Tolvte Klasse,					
Lieutenanter.	Fændriker.	Under-Lieutenanter af Artilleriet. Lieutenanter af Fortificationen. Lieutenanter af Vogn-Staben. Vogn-Mestere.	Under-Lieutenanter. Skippere af förste Rang.	Sekretærer ved Hof-Rætterne i Cancelierne og Guvernementerne. Kæmmerer i Collegierne og Raad-Mænd i Residencerne. Mynte-Mestere. Forst-Mestere. Hytte-Forvaltere. Mark-Skillere.	Hof-Junkere Hof-Felskiærer.
Trettende Klasse.					
Under-Lieutenanter. Flygel-Adjutanter hos General-Lieutenanterne.	-	Styk-Junkere. Under-Lieutenanter ved Fortificationen.	-	Sekretærer i Provincerne. Mechanikus. Post-Mester i St. Petersborg og Riga. Translatörer og Protocollister i Collegierne. Actuarius og Registrator i Senatet.	

Fændriker. Flygel-Adjutanter hos General-Majorerne og Brigadererne. Stabs-Furerer.		

Fiortende

Fændriker ved Fortificationen.

Klaſſe.

Commiſſarier ved Skibene. Skippere af anden Rang. Konſtabler.	Kommiſſarier ved Collegierne. Fiſkaler ved Hof-Rætterne og i Guvernementerne. Kæmmerer i Provincerne. Land-Commiſſarier. Aſſeſſorer i Provincial-Rætterne. Archivarius. Actuarius. Regiſtrator og Bog-Holder ved Collegierne. Land-Rente-Meſter. Poſt-Meſter i Moſkov, og andre Stæder, hvor der er Guvernörer. Collegie-Junkere.	Hof-Kapel-Meſter. Paſernes Hof-Meſter. Hof-Secretær. Hof-Bibliothekarius. Antiqvarius. Hof-Kæmmerer. Hof-Auditör Hof-Qvarteer-Meſter. Hof-Apoteker. Slot-Foget. Hof-Töy-Meſter. Kabinets-Cureer. Mund-Skienk. Kykken-Meſter. Keller-Meſter. Exercitie-Meſter. Hof-Barbeer

Denne Rang-Forordning tilföyes fölgende Punćter, hvorefter enhver haver at rætte ſig.

1.

Prindſerne af Vores Blood ſaa og alle, ſom er formælede med Vores Princeſſer, ſkal i alle Tilfælder have Fortrin og Rang for alle Fyrſter og höye Betientere i det Rusſiſke Rige.

2.

Söe-Officererne reguleres i Commandoen ſaaledes med Land-Officererne, at, naar de har lige Rang og Alder med hverandre, ſaa ſkal Söe-Officererne commandere over Land-Officererne til Vands, men Land-Officererne over Söe-Officererne til Lands.

3.

Hvo, ſom tillegger ſig mere Ære end hans Caracteer udfordrer eller ſelv indtager en Plads, ſom er höyere end den, hvilken ham tilkommer, ſkal for hver Gang miſte to Maaneders Lön. Men ſkulde nogen tienne uden Lön, ſaa ſkal han betale ſaameget, ſom den nyder Lön, der har lige Caracteer med ham: da den tredie Deel af Straf-Pengene hörer i begge Tilfælder til Angiveren, og det övrige falder til Hoſpitalet. Dog er denne Rangs-Obſervation ey at forſtaae om deslige Tilfælder, da nogle kommer tilſammen alleneſte

neſte ſom gode Venner og Naboer, eller og i offentlige Forſamlinger, men om Sammenkomſter i Kirken ved Guds-Tienneſten, og ved Hof-Ceremonierne, ſaaſom naar Ambaſſadörer har Audience, ved anſeelige Gieſtebud, ved Förſamlinger, ſom ſkeer paa Æmbedets Vegne, ved Brylluper, ved Daab og Liig-Begængelſe, og ved deslige publike höytidelige Acter. Samme Straf er ogſaa den underkaſt, ſom affſtaaer ſit Stæd til en ringere af Rang: hvilket Fiſcalerne bör flittig iagttage, paa det at Lyſten til at tienne kand derved formeres, og Æren tillegges den, ſom den tilkommer, og ey en uforſkammet Pralere. Bemeldte Straf er baade af Fruentimmer og Mands-Folk at fordre i berörte Tilfælder.

4.

Under ſamme Straf ſkal ingen antage ſig nogen Rang, indtil han kand fremviſe tilbörlig Forſikring om hans Caracteer.

5.

Iligemaade ſkal ingen fordre Rang efter den Caracteer, ſom han har forhvervet ſig i fremmed Tienneſte, indtil Vi har confirmeret ham hans Caracteer; hvormed Vi er ſindet at benaade enhver efter hans Meriter.

6.

Uden Patent kand Affkeden ingen Rang give,

give, med mindre den er udgiven under Vores egen Haand.

7.

Alle Ægte-Koner skal regulere sig efter deres Mænds Rang, og hvis de derimod handler, erlegge samme Straf som Mændene.

8.

Omendskiönt Vi tilstaaer de Russiske Rigs-Fyrsters, Grævers, Baroners, anseelig Adels og Betienteres Sönner i Henseende til deres Herkomst og Fædres Betienning frie Tiltrin i de offentlige Forsamlinger, hvor Hoffet er, frem for andre ringere Stands-Personer, og gierne seer, at de i alle Tilfælder beviser deres Duelighed frem for andre; saa giver Vi dem dog ingen Rang, saalænge som de ey viser os og Fædrene-Landet Tienneste, og derved forhverver sig en Caracteer.

9.

Derimod skal alle Jomfruer, hvis Fædre er i den förste Rang, have Rang over alle Koner af femte Rang: Jomfruerne, hvis Fædre er i den anden Rang, have Rang over alle Konerne af siette Rang: Jomfruerne, hvis Fædre er i tredie Rang, have Rang over Konerne af syvende Rang: hvilke de andre fölger efter Rangen.

Koner

10.

Koner og Jomfruer ved Hove skal, saalænge de virkelig staaer i deres Betienninger, have fölgende Rang.

Over-Hof-Mesterinden hos Hendes Majestæt Keyserinden har Rang over alle de andre Fruer.

De virkelige Stats-Damer hos Hendes Majestæt Keyserinden fölger de virkelige Geheime-Raaders Fruer.

De virkelige Kammer-Jomfruer har Rang med Collegie-Præsidenternes Fruer.

Hof-Fruer har Rang med Brigadeer-Fruer.

Hof-Jomfruer har Rang med Oberstinder.

Hof-Mesterinden hos vores Keyserlige Princesser har Rang med de virkelige Stats-Damer hos hendes Majestæt Keyserinden.

Hof-Jomfruerne hos deres Höyheder de Keyserlige Princesser fölger Hendes Majestæts Keyserindens Hof-Jomfruer.

11.

Alle Betienteres, Russers og Udlænderes, som staaer i de förste otte Klasser, Ægte Börn og Efterkommere skal til evig Tiid holdes i alle Ære-Tilfælder og Avancements lige med den beste ældste Adel, skiönt de er ey af Extraction, ey heller af kronede Hoveder ophöyede i Adel-Standen, eller forsynede med Vaaben.

12. Naar

12.

Naar nogen Betientere forvalter to eller flere Embeder, eller erholder en höyere Rang end der udfordres i det Embede, hvilket han forvalter, saa skal han i alle Tilfælder nyde sin höyere Caracteers Rang, undtagen naar han forrætter sit ringere Embede, da han har ikkun den Rang, i hvilken det Embede staaer, som han expederer.

13.

Efterdi Civil-Embeder har ey været tilforn regulerede, saa at næsten ingen, i det ringeste gandske faa, har tient sig op neden fra i den behörige Orden, men Nödvendigheden udfordrer nu at ogsaa have höyere Civil-Betienninger, saa skal der sees paa enhvers Dygtighed, om han endog tilforn havde ingen Caracteer havt. Og saasom det maatte smerte Militær-Betienterne, som i mange Aar ved besværlig Tienneste har erholdet deres Rang, hvis de saae andre uden Meriter at agtes lige med eller höyere end de: saa skal enhver i sin Stand fortienne sin Caracteer efter Aarene saaledes, som herefter fölger. Til hvilken Ende skal udgives af Senatet til Over-Fiskalen alle deres Navne, som er ey efter denne Orden komne til Civil-Betienninger, paadet at Fiskalerne kunde see til, at Rangene maatte i agt tages efter denne Forordning. Og paa det at Vacancerne herefter i lige saadan Orden som i Krigs-Tienneften maatte besættes, saa skal herefter i Stats-Collegierne holdes sex eller syv Personer eller flere som Collegie-Junkere, og ey flere antages uden at det först forespörges.

14.

De Adelige Börn skal avancere i Collegierne fra neden op, og begynde som Collegie-Junkere, hvis de forud har studeret, er examinerede af Collegiet, forestillede Senatet og har faaet derover deres Patenter. Men de, som ey har studeret og formedelst Mangel paa saadanne, som har studeret, antages, de begynder som titulære Collegie-Junkere, og forbliver uden Rang indtil det Aar, da de bliver virkelige Collegie-Junkere, nemlig:

Som Corporaler eet Aar,
Som Sergeanter eet Aar,
Som Fændriker eet Aar sex Maaneder, da de er virkelige Collegie-Junkere,
Som Lieutenanter eet Aar,
Som Capitainer to Aar,
Som Majorer to Aar.
Som Overste-Lieutenanter to Aar.
Som Overster tre Aar sex Maaneder.

 J Cor-

I Corporal- og Sergeant-Aarene ſkal de udlære det, ſom Expeditionen i Collegiet udfordrer anlangende Rætten, iligemaade den udenlandſke og indenlandſke Handel til Keyſerdommets Opkomſt, ſaa og Oeconomien, og derefter ſkal de examineres. De ſom nu kand fatte bemeldte Videnſkaber, ſkal ſendes til fremmede Lande for at excolere dem ved Practiken. Og de, ſom kand giöre noget merkværdigt i Tienneſten, ſkal avanceres for deres Fliid ligeſom det pleyer at ſkee i Krigs-Tienneſten, dog ſaaledes, at det ikkun kand ſkee i Senatet med Vores Underſkrift.

15.

De Militær-Betientere, hvilke er ey af Adel og dog forhverver ſig Over-Officerers Plads, ſkal være Edelmænd, ſaaſnart de faaer ſaadan Caracteer, iligemaade og deres Börn, ſom avles i Officeer-Standen. Men derſom de efter deres Ophöyelſe ingen Börn avler, og har havt nogle tilforn, ſaa ſkal eet af dem efter Faderens Begiæring adles. De andre ſaavel Civil- ſom Hof-Betienteres Börn, hvilke er ey af Adel, ſkiönt de har en Caracteer, er ikke at antage for Edel Mænd.

16.

Efterdi det ey tilkommer nogen uden os og andre kronede Hoveder at benaade med

med Adel, Vaaben og Signete: det derimod ofte ſkeer, at adſkillige tiltager ſig ſelv Adel-Standen, andre udvælger ſig efter egen Behag Vaaben, ſom deres Forfædre ey haver havt, ey heller er dem givet af vores Forfarere eller andre kronede Hoveder: dertil og nogle underſtaaer ſig iblant mange deslige Vaaben at udtage ſig det, ſom en regierende Herre eller fornemme Familie virkelig förer; ſaa har vi herved vildet naadeligen erindre dem, ſom dette angaaer, at enhver herefter i agt tager ſig for ſaadant uanſtendigt Væſen, og for den deraf kommende Skam og Straf. Derudover tilkiendegives enhver, at Vi for denne Sags Skyld har forordnet en Herold-Meſter, hos hvem alle bör angive ſig og forlange en Reſolution, ſom fölger. Hvo ſom har Adel og Vaaben, ſkal beviſe det, om enten han eller hans Forfædre har faaet ſaadan Ære-Stand af os eller vores Forfarere. Kand nogen ey ſtrax beviſe det, ſaa ſkal ham forundes Tiid i halvanden Aar, da han bör beviſe det, og Sagen i Mangel af tilſtrekkelig Beviis foreſtilles Senatet, og af Senatet foredrages os. Skulde nogen ſöge formedelſt beviiſt Tienneſte at Adles, ſaa bör förſt hans Meriter conſidereres, og, hvis de befindes conſiderable, foreſtilles os ved Senatet. De, ſom har forhvervet ſig

 Over-

Over-Officeers Plads, Russer og Udlændere, Adel og U-Adel skal imodtage af Herold-Mesteren et Vaaben efter deres Meriter. Saa skal han ogsaa give dem Vaaben, som, omendskiönt de har hverken giort sig meriteret eller staaet i Krigs-Tieneste, dog kand bevise deres Adel af hundrede Aar. Paa samme Maade forholdes det ogsaa med Udlænderne, som er i vores Tienneste, at de beviser deres Adel ved Diploma eller aabne Beviis fra Regieringen i deres Fæderne-Land.

17.

Adskillige Betienninger er egentlig ikkun Leen og kand ikke agtes for bestandige Æmbeder, saasom: Præsidenter og Vice-Præsidenter i Hof-Rætterne, Over-Lands-Dommerne, Præsidenten udi Magistraten i Residencerne, Over-Commissarii, Voivoderne i Collegierne, Over-Rente-Mester og Lands-Dommere i Guvernementerne og Provincerne, Skat-Mesteren ved Mynt-Verket, Directörerne ved Tolden i Havnene, Over-Commissarier af Oeconomien, andre Over-Commissarier i Guvernementerne, Assesforerne i Hof-Rætterne, Kæmmerer i Guvernementerne, Raad-Mænd ved Collegierne, Post-Mestere i Residencerne, Commissarier ved Collegierne, Kæmmerer i Provincerne, Assesforer i Provincial-Rætterne

terne og Land-Rente-Mestere. De, som derfor beklæder disse Embeder har ikkun Rang, saalænge de forrætter dem, men derefter, naar de omvexles eller afsættes, kand de ikke nyde nogen Rang mere.

18.

De, som formedelst deres Overtrædelser afsættes og offentlig paa Torvet straffes, eller ikkun blottes, mister derved deres Titel og Rang, uden saa er, at de af os formedelst deres Meriter igien restitueres ved vores egen Haand og Seyl, og saadant offentlig kundgiöres. Angaaende dem, som er under Tortur, da hender det sig ofte ved Torturen, at mange slemme Mennisker af Ondskab trækker andre med ind i Sagen. De, som pines saaledes uskyldig, kand ey holdes for uærlige: men dem skal gives vores Brev med egentlig Beviis paa deres Uskyldighed.

19.

Efterdi ogsaa en Caracteers Anseelse kand forringes, naar Opförselen i Klæder og Omgang ey ligner den: derimod mange ruinerer sig selv, naar de förer deres Stand vitlöftigere end deres Caracteer og Formue tillader det: saa har vi i Naade villdet erindre, at man skal opföre sig i Klæder, Eqvipase og Livre, saaledes som det er enhvers Caracteer anstændigt. Herefter

efter har enhver at rætte ſig og at tage ſig vare for Straf og Uhæl. Givet under vores Underſkrift og Segl i vores Reſidence Moſkov, udi Preobraſenſky den 24 January 1722. Peter.

Ved Keyſerinde Catarines Kroning i Moſkov den ſyvende May 1724 blev ogſaa creerede Etats-Raader, da de virkelige fik General-Majors, og de titulære Brigadiers Rang. Der er ogſaa Tiid efter anden ſkeet adſkillige Forandringer, ſom for Exempel med alle Söe-Officererne, hvorom jeg vil paa et andet Stæd berette mere, item med Hof-Betienterne og andre, ogſaa Stats Betientere, ſaaſom General-Politie-Meſteren, der nu har Rang med General-Lieutenanter o. ſ. v.

Det femtende Stykke
om
Den Regierende Families Slægt-Regiſter.

Fra Valadimar til Ivan II.

Det er vanſkeligt at forſkaffe en rigtig Fortegnelſe paa de Ruſſiſke Stor-Fyrſter fra *Volodimar I* til *Baſilius den Blinde*, efterſom der er i den hidindtil bekiendtgiorte Ruſſiſke Hiſtorie

ey liden Forvirrelſe i Ordenen af de mange ſtore og ſmaa Fyrſter, ſom har regieret til adſkillige Tider og paa adſkillige Stæder. Foruden det Regiſter, ſom findes over dem i Rouſſets Hiſtorie, udgiven under Navn af Neſtuſeranoi, er mig kommet endnu to andre til Hænde, ſom ey ſtemmer overeens i Fyrſternes Antal og Orden, ſkiönt de er alle tre lige autentiqve. Men fra *Baſilius den Blinde* kand de regierende Ruſſiſke Stor-Fyrſter opregnes een efter den anden. Thi *Baſilius* aulede *Ivan*, *Ivan* aulede *Baſilius II*, og *Baſilius II* aulede *Ivan Baſiloviz II*. Denne *Ivan Baſiloviz II*, ſom efter alle Slægt-Regiſtere burde i det ringeſte kaldes *Ivan II*, kaldes dog formedelſt den gamle Hiſtories Uviſhed af den nu værende Ruſſiſke Regiering *Joan den Förſte*. Hvilket kand ſees deraf, at den unge *Ivan*, ſom regierede efter *Anna Joannovna*, hvis Fader var *Ivan III*, er præget paa Mynten og kaldes allevegne *Joan III*.

Fra Ivan II til Michael Foedroviz.

Ivan Baſiloviz II ſuccedeertes af hans Sön *Foedor Ivanoviz*, og han af *Boris* *Foe-*

Foedoroviz Godunov, og han af *Basilius Ivanoviz* Skuiſkoi. Da derefter de lange og ſtore Tumulter med *Demetrierne* ſtilledes, ſaa udvaldte Stænderne til Tſar den *Michael Foedroviz Romanov*, ſom er Stam-Fader til alle de efterfölgende regierende Herrer og Fruer.

Thi ſaaſom Joan I. havde havt en Rusſiſk Fröken ved Navn *Romanov* til Ægte: og den da værende Patriarch var juſt af denne Familie; ſaa tilböd Stænderne ham Regieringen. Han undſkyldte ſig med ſin Alderdom, og foresloog *Michael Foedroviz* ſin Sön, forſikkrende, at han vilde ſtaae denne unge Herre bi, ſaalænge han levede.

Foedor Nikitoviz Patriarch döde Aar 1633, havde havt til Frue Maria Joannovna Soltikov, og havde avlet med hende *Michael*.

Slægt-Regiſter af Michael Foedroviz.

Michael Foedroviz föd 1596, blev Tſar 1613, döde 1645, havde til Gemal 1) *Maria Valadimorovna Dolgoruky*, ſom han toog til Ægte 1623, og ſom döde den 18 September 1624: 2) *Eudocia Lukievna Streſnev*, med hvilken

ken Gemal han avlede 1) *Irena* föd 1627, den Danſke Prinds *Valdimars* Bruud, död 1657: 2) ALEXIUS MICHAELOVIZ, föd den 12 Martii 1630: 3) Joan Michaeloviz föd den 1 Junii 1631, död den 8 Januarii 1639.

Og af Alexius Michaeloviz.

Alexius Michaeloviz blev Tſar efter ſin Fader 1645 og döde 1676. Han havde to Gemaler: 1) *Maria Illysna Miloslavſky*, ſom han toog til Ægte 1627: 2) *Natalia Kirilovna Nariſkin*, ſom han toog til Ægte 1670, og ſom döde den 4 Februarii 1694

Med hans förſte Gemal.

Med den förſte Gemal avlede han 1) *Alexius Alexioviz*, föd 1653 og död 1670: 2) *Foedor Alexioviz*, föd 1657, blev Tſar 1676, döde den 27 April 1682, havde havt til Gemal 1) *Euphemia Gruſetſky* 1672, död 1681: 2) *Maria Matfeovna Apraxin*, föd 1662 död den 21 Januarii 1716: 3) *Joan Alexioviz*, föd 1663, blev Tſar 1682, död den 29 Januarii 1696, havde havt til Gemal *Proſkovia Foedorovna Soltikov*, ſom döde den 24 October 1723: 4) *Tutiana*: 5) *Eudocia*: 6) *Michael*: 7) *Anna*: 8) *Catarina*: 9) *Maria*, ſom gik i Kloſter 1688, var med i Inqviſiti-

ſitionen 1717 og döde 1718: 10) *Sophia*, ſom gik i Kloſter 1689, og döde 1704.

Med hans anden Gemal.

Med hans anden Gemal *Natalia Kirilovna Nariſkin* avlede Tſar *Alexius Michaeloviz*: 1) *Peter Alexioviz*, föd den 30 May 1672, död den 28 Januarii 1725. 2) *Natalia* föd 1674 död 1716 den 18 Junii. Her kommer nu to Linier, den ene fra *Ivan II.* ſom Tſar *Alexius Michaeloviz* havde avlet med ſin förſte Gemal, den anden fra PETER I, ſom bemeldte Tſar avlede med ſin anden Gemal, og ſom begge var tillige Tſarer i Rusland. Deres Slægt-Regiſter er dette.

Og af Ivan II.

Joan II. avlede med ſin Gemal *Proſkovia Foedorovna Soltikov*: 1) *Maria* 2) *Theodoſia*. 3) *Tſareviz Illia*. 4) *Catarina*, föd den 8 April 1692, tagen til Ægte af *Carl Leopold*, Hertug i Meklenborg, den 19 April 1716, död 1733, efterladende ſig en Princeſſe ved Navn *Eliſabeth Catarina Kriſtrina*, ſom var föd i Roſtok den 7 December 1718, toog Aar 1733 den Rusſiſke Religion an med det Navn *Anna*, og döde 1746 i Kolmogorod, hvor hun var i Land-

Landflygtighed med hendes Gemal Prinds *Anton Ulrik* af Brunſvig-Volfenbyttel, med hendes Sön, den unge *Joan*, og endnu to andre Prindſer og to Princeſſer: 5) *Anna*, föd den 28 Jan. 1693, tagen til Ægte af *Friderik Vilhelm* Hertug i Kurland den 13 November 1710, blev Enke den 11 Januarii 1711, blev Keyſerinde den 19 Januarii 1730, fik Suverænitæten den 25 Februarii ſamme Aar 1730, og döde 1740: 6) Proſkovia, föd den 24 September 1695, död den 18 October 1731.

Og af Keyſer Peter I.

Keyſer PETER I havde to Gemaler, 1) *Eudocia Foedorovna Lapukin*, ſom han toog til Ægte den 27 Junii 1689, lood gaae i Kloſter 1698, og ſom döde i Moſkov udi September-Maaned 1731: 2) *Catarina Alexiovna*, föd den 25 Martii 1684, tagen til Ægte af ham Aar 1705, kronet i Moſkov den 7 May 1724, blev Keyſerinde efter hans Död den 28 Januarii 1725, og döde den 6 May 1727.

Med hans förſte Gemal.

Med den förſte Gemal avlede han 1) *Alexius*, föd den 18 Februarii 1690, ſom toog den 25 October 1711 *Charlotte*

lotte Kriſtine, en Volffenbyttelſk Princeſſe til Ægte, og döde den 26 Junii 1718, efterat han havde avlet med hende 1) *Natalia*, föd i Petersborg den 12 Julii 1714, död i Moſkov den 22 November 1728: 2) *Peter*, föd i Petersborg den 12 October 1715, blev Keyſer den 7 May 1727, og döde den 19 Januarii 1730. 2) *Alexander*, ſom kom til Verden Aar 1692.

Med den anden Gemal avlede Keyſer PETER I, 1) *Anna*, föd den 16 Januarii 1708, tagen til Ægte af Hertugen i Holſteen den 21 May 1725, og döde den 4de May 1728, efterladende ſig en Prinds ved Navn *Karl Peter Ulrik*, ſom nu er Stor-Fyrſte i Rusland. 2) *Eliſabet*, föd den 18 December 1709, ſom nu er Keyſerinde: 3) *Natalia*, föd 1712, död 1713. 4) *Maria*, föd den 20 Martii 1713. 5) en Princeſſe föd den 19 September 1714, begge haſtig döde. 6) *Peter*, föd den 8 November 1715, erklæret til Kron-Prinds 1718 og död 1719. 7) *Margareta* föd og död 1716. 8) *Paul*, föd 1717 i Veſſel, ſtrax död.

Det

Det ſextende Stykke om Autors Reyſe fra Petersborg til Moſkov og de Byer, hvilke han har funden under Veys.

Autors Reyſe fra Petersborg til Novogrod.

Diſſe mange og adſkillige Efterrætninger har jeg tagen Leylighed til at anföre deraf, at jeg har ſaalænge opholdt mig i Petersborg; efterſom jeg har ey kundet finde noget andet ſaa beqvemt Stæd til dem herefter. Min Reyſe fra Petersborg til Taverov og derfra til Aſſov gik for ſig förſt udi Martii Maaned Aar 1737, da jeg kort tilforn var antagen til Secretaire hos Vice-Amiral Bredahl, ſom, efterat han Aaret tilforn med den Taverovſke Flode havde contribueret det meſte til at erobre Asſov, var om Vinteren kalden til Petersborg, der Perſonlig at giöre ny Forſlag og at hente ny Ordre, og nu ſidſt i Februarii Maaned reyſte haſtig tilbage til ſin Commando. Jeg fuldte ham derfor efter i Selſkab med en anden Landsmand, ved Navn Kruſe, ſom var Lieu-

Lieutenant ved Floden, og nu beordret at begive ſig til Aſſov med adſkillige Matroſer og Söe-Soldatere, ſaa og en ſtor Deel Jern paa mere end 200 Slæder. Vi reyſte derudover ikkun langſom, og kom over adſkillige Rusſiſke Lands-Byer den femte Dag an i Novogrod, ſom ligger henved 200 Verſt fra Petersborg. Jeg har i Sinde at give et Begreb om de Byer, ſom jeg har funden under Veys paa mine Reyſer i Rusland; og hertil finder jeg nödigt forud at forklare, hvad jeg forſtaaer ved Rusſiſke Huſe, Byer og Lands-Byer.

Ruſſiſk Huns-Bygning paa Landet.

Det er ey ſynderlig brugeligt i Rusland at opföre Bygningerne af Steen; thi, naar jeg undtager nogle hundrede i Petersborg, næſten ligeſaa mange adſtrödte hiſt og her i Moſkov, og Kirkerne i begge diſſe Byer, ſaa og nogle faa Kirker og Kloſtere i de andre fornemmeſte Kiöb-Stæder, ſaa findes ey mange grundmurede Huſe i det övrige hele Land. Dette slutter jeg deraf, at jeg har paa mine vitlöftige Reyſer foruden de nys bemeldte ikkun funden eet eneſte Grund-muret Huus, ſom

ſom ſtaaer i Tula og tilhörer den rige Demidov, ſom jeg og der beſögte. Alle andre Huſe i de Rusſiſke Kiöb-Stæder og Lands-Byer er bygte af Træ paa denne efterfölgende Maade. Efterat Grunden er planeret, ſaa henlegges to Bielker lige over for hverandre, ſaa breed ſom Stuen ſkal være, og tvert over Enderne af dem igien to andre. Alle diſſe runde Bygnings-Bielker er ſaaledes forud udhugne, at ey allene de, ſom ligger tvert over Enden af de andre, kand paſſe nöye ind i den udhugne Huulning, men og de, ſom ſiden legges langs over hverandre, har ogſaa en Huulning, i hvilken de kand ligge. Efterat de förſte fire Bielker er lagt til Grundvold, ſaa ſtröes overalt Mos ind i deres Udhuulning, og legges paa ſelvſamme Maade fire andre Bielker oven paa dem: hvilket man igientager ſaa længe, indtil Stuen bliver ſaa höy ſom den bör være. Da ſtaaer den aldeles tæt og faſt uden at være ved Söm eller Træ-Nagler tilſammenbunden. Gulvet lægges i den med löſe Fiæle af og til halvanden til halvfierde

fierde Alen fra Jorden, omtrent imellem den femte og siette indtil den fiortende Bielke. Dören udhugges imod Gaarden, ungefær halv-tredie Alen höy og fem Qvarteer breed, og har uden for sig en ophöyet Plads ogsaa af Træ, paa hvilken man kand röre sig, förend man gaaer ned af Trappen til Gaarden. Denne Plads kaldes Kreliz, og har over sig Tag med tre fuldkomne Vægge af Bielker, men ikkun en halv Væg ud imod Gaarden hen til Trappen. Den rætte Stue selv er imellem 5 og 6 Alen höy, har et tæt Lofte og derover et Tag af tynde Fiæler eller Spaaner, lagte paa smaa Spær og med Söm fast slagne. I Stæden for Vindver er der udhugne paa Stuen tre Huller ud imod Gaden og eet ud imod Gaarden tæt ved Porten, og det saaledes, at af de tre Huller imod Gaden er det mellemste det störste, moxen tre Qvarteer i Qvadrat. Det har enten et Vindve eller dog i det ringeste en Træ-Laage med en Glas-Rude midt udi, er ogsaa udhugget noget höyere op end de andre, som alle tre er hver for sig i det höyeste

ste ikkun eet Qvarteer i Qvadrat, og forvares med en Træ-Slaade, at skyde inden til frem og tilbage. Naar man kommer ind ad Dören fra Krelitsen, saa har man strax ved den venstre Haand Bager-Ovnen, som indtager just den fierde Deel af Stuen, og er flad oven paa. Rundt omkring fra Ovnen til Dören er en ubevægelig Træ-Bænke. Og i det Hiörne, som staaer skraa over for Ovnen, finder man Bordet, hvilket er i en aflang Firkant. I samme Hiörne, ungefær en Alen höyere end Bordet, staar Guden eller Billedet, giort af Træ i en Firkant, halvanden Qvarteer höyt og breedt og bemalet enten med Christus paa Kaarset eller Jomfrue Maria eller andre Helgene. Over det Hiörne af Stuen, som er ved den höyre Haand, naar man kommer ind ad Dören, er et Mellem-Loft lidt höyere end Ovnen, paa hvilket de Folk af Huset legger sig hen at sove, som kand ey faae Rum oven paa Ovnen. Paa Bænken i det samme Hiörne er henlagt de Ting, som ey altiid bör være ved Haanden. Og i det

Hiörne skraa over for findes de Ting og Klæder, som næsten stedse bruges. For at giöre dette tydeligere, saa kand det forklares saaledes. Naar for Exempel Stue-Dören staaer imod Syd-Vest; saa staaer Ovnen i det Hiörne af Stuen, som ligger imod Vesten: Mellem-Loftet, hvorpaa Folket sover, i det Hiörne imod Syden: Bordet og Billedet i det Hiörne imod östen: og det Hiörne endelig, i hvilket Huus-Holdningen skeer, hvor Mand, Kone og Börn sidder, hvor de ved Ovnens Mund kaager o. s. v. ligger imod Norden. Midt i Stuen ved den ene Kant af Ovnen staaer en stor Balle, hvorover henger en Steen-Krugge med reent Vand, hvormed Folket toer sig ved alle Leyligheder. Man finder i Russernes Huse hverken Speyl eller Stole, eller Kister, eller Skrine eller Skabe, eller Senge-Stæder og Senge-Klæder eller andre saadanne Möbler flere, end de, som her er opregnede. Dog seer man hos dem ogsaa Vugger, som er giorte anderledes end paa andre Stæder. Der er nemlig en Stang sadt fast under Mellem-Loftet, lige-

ligesom det bruges gemeenligen ved Dreyer-Benke. Og fra denne Stang gaaer en Snor ned, i hvilken henger en liden aflang-rund Kiste giort af Spaand. Heri ligger Barnet, indviklet i Klude uden Senge-Klæder, Lagen eller andre Tilberedelser, og gynges uden at giöre Allarm op og ned, frem og tilbage.

Foruden denne store Stue, i hvilken den Russiske Bonde med ald sin Familie gemeenlig af fem til otte Personer förer sin hele Huusholdning, har han ogsaa lige over for sig paa Gaden en liden Stue, hvor han i adskillige Rum forvarer sine Gryyn, Proviant og Korn, som han har aftaarsken. Derforuden giemmer han ogsaa adskilligt i det Rum, som er imellem Grunden og Gulvet i den store Stue, hvor han ogsaa opklækker det unge smaa Qvæg om Vinteren og For-Aaret, og kand læt komme dertil, saasom alle Fiællene i Gulvet er löse. Kielder bruger han ey, thi han maae saavel som Borgere kiöbe aldt öl, Mööd og Brænde-Viin i Kroerne, og maae behielpe sig daglig med den Rus-

 siske

siske Drikke kalden Qvas, hvoraf et Kar staaer stedse fuldt oppe i Stuen. Er Bonden riig, saa bygger han endnu en Stue ved Krelitsen ind imod Gaarden, lige over for Huusholdnings-Stuen, saa at Krelitsen er imellem dem begge: og i denne Stue forvarer han sine beste Varer. For Hestene og Qvæget har han ingen Stald eller besynderligt Huus, men ikkun et halv-Skuur lige over for Huset langs ned ad Gaarden, saa at Porten og Indfarten er just midt imellem Huset og Skuret. Gaarden er derfor just saa breed som Huset, Porten og Skuret tilsammen, men gaaer ofte dybt ned imod Marken. Den er ey broelagt, men derimod næsten tre Qvarteer dybt stedse beströen med Straa: baade det af den, som staaer under Skuur for Qvæget, Slæderne og Vognene, og det som ligger under aaben Himmel. Og denne Ströelse föres aarlig ud til rætte Tider i Stæden for Giöding, saasom den og er beblandet med Giödingen af Qvæget. Thi förste Gang beströes Gaarden ikkun med lidet Straa, og naar det da bliver alt for

u-reent at gaae, saa beströes den endnu anden Gang, og saa videre indtil Ströelsen bliver saa höy, at den maae föres ud paa Marken. Ved Enden af Gaarden ind imod Marken staaer det utaarskne Korn, Höe og det endnu ey opbrugte Straa i Stakke under aaben Himmel. Undertiden findes der ogsaa en liden firkantet Indhegning for unge Kalve, saa og en anden Forraads-Stue end de för bemeldte, eller Bag-Stue for fattige Folk, item i de Sydlige Dele af Rusland et Stykke af en Have.

At jeg saa vitlöftig har beskreven en Russisk Bonde-Gaard, kommer mig igien til Nytte deri, at jeg saameget desto snarere kand blive færdig med de andre Bygninger. Thi saaledes, som Bondens Gaard er, saaledes er ogsaa en stor Deel af Edel-Mændenes og moxen alle Forvalteres, Præsters, Kiöb-Stæd-Mandens og alle saadanne Folks flere. Er der nogen besynderlig riig Mand i Kiöb-Stæden eller fornemme Edelmand paa Landet; saa bestaaer hans Huses Forskiel ey deri, at det er mere end eet Loft- Og i Kiöb-Stæderne.

höyt, er bygt af anden Materie eller med en anden Indrætning, eller har mere og bedre Leylighed. Men Forſkiellen beſtaaer i det höyeſte deri 1) at han kand have rigtige Vindver i Stuen: 2) at da Rögen ſtaaer, naar der giöres Ild i Ovnen, rundt omkring i den halve överſte Deel af Bonde-Stuen og trækker ud igiennem Rög-Huller under Taget; ſaa kand han have en Skorſteen over Ovnen, hvor Rögen kand gaae ud, ligeſom i andre Lande er brugeligt: 3) at, da Bielkerne, af hvilke Huſene bygges, er hos Bönderne runde, ligeſom Træerne hugges om i Skoven, undtagen at Barken er afſkallet, ſaa kand han lade dem hugge glatte inden til og undertiden baade uden og inden: og 4) at han kand have et Skillerum af Fiælle midt igiennem Stuen ſaa höyt ſom Ovnen. Vel rafineres der i Petersborg og Moſkov paa diſſe Bygninger, da man ſætter een Stue op tæt ved den anden, og faaer ſaaledes et Huus af mange Kammere og Stuer: hvori diſſe to Byer efterfölges af de fornemmeſte Edelmænd paa Landet, ſaa og de

de andre Kiöb-Stæder. Men ſlige rætte magelige Bygninger kommer en fremmed Reyſende i Rusland ſaa ſielden for, at han ey læt merker det, undtagen, at han hos een eller anden Borgere kand finde en beſynderlig Bad-Stue bygt for ſig ſelv, og foruden Borgerens egen Stue, ſom undertiden har Skorſteen og Vindver, endnu en anden Bonde-Stue nedre i Gaarden for Folket. I Moſkov bygger mange af de Fornemme ligeſom paa Landet ſaaledes, at foruden det Huus, hvilket de ſelv beboer, og ſom er i Moſkov gemeenlig af Steen eet, i det höyeſt to Loft höyt, lader de rundt omkring opföre af Træ paa eet Stæd et Kykken, paa et andet Stæd en Stald, paa det tredie Stæd et Vogen-Skuur, paa det fierde-Stæd en Jis-Kielder, paa det femte Stæd et Forraads-Huus, paa det ſiette Stæd en Stue for de fornemmere Betientere, paa det ſyvende Stæd en Sort-Stue for de andre Betientere o. ſ. v. hvorudover ſaadant et Huus ſeer langt borte ud ligeſom en liden Bye, og koſter dog ey ſaamange Penge ſom undertiden et Huus i en anden

den tæt beboet Bye, hvilket ikkun indtager den tiende Deel af Pladsen.

Om Jis-Kieldere.

Da jeg erindrer mig her Jis-Kieldere, saa vil jeg ey forglemme at berætte, hvorledes de er overalt i hele Rusland i Byerne og paa Landet ved alle Kroerne o. s v. meget brugelige, og bygges paa denne fölgende Maade. *Först* graves en dyb firkantet Kielder ned i Jorden vel henved sex Alen. *Dernæst* beklædes Siderne af Kielderen med dobbelte Bielker, een oven paa den anden, ligesom Husene bygges. *Videre* legges et Gulv i Kielderen af Bielker omtrent halv anden Alen fra Grunden, paa det at Vandet, som om Sommeren smelter af Isen, skal ey blive staaende, men kand flyde der igiennem og trække ned i Jorden. Endelig lukkes Kielderen til med et Lofte af Bielker lige med Jorden, og bygges derover et Skuur, som kand tillukkes. Naar nu For-Aaret kommer, saa fyldes denne Kielder med Iis og Snee: og indpakkes deri Foraars-öllet, hvoraf man om Sommeren igiennem Laagen paa Kielder-Loftet ophenter een Tönde efter den anden

anden: og betienner sig derforuden af Isen saameget som man lyster. Baade i Skuret over Kielderen saa og i Kielderen selv henges de Ting ind, som ellers i Heden kand ikke forvares længe.

Ingen Jern-Laase for Russiske Bygninger.

Om den Russiske Bygning maa jeg endnu erindre een Ting, som er, at ligesom den udfordrer næsten intet Jern undtagen Sömmene til Taget, saa har den ogsaa uden for Moskov og Petersborg aldrig nogen Laas for Dören eller Porten. Porten lukkes allene til med en Træ-Klinke, som kand trækkes op med en liden Rem uden fra. Dörren lukkes inden til enten ikkun ved sin egen Tyngde eller i Fare for Tyve med en lang Stang, som skydes for begge Dör-Stolperne igiennem en Hanke midt paa Dören. Uden til har Russerne ey anden Maade at lukke deres Dör til end ved en liden Traa, som har Vox paa begge Ender, hvoraf den ene sættes fast paa Dören, den anden paa Stolpen: og indtrykkes da et Tegn, som maae iagttages af en Vægtere, der bliver derved, naar alle Folk gaaer ud af Huset.

 Paa

Om Kirke-Bygningen.

Paa Landet finder man ikkun meget faa Kirker, som er alle bygte af Træ, saa velsom de fleste i de Russiske Kiöbstæder. Man finder dem bygte saaledes, at de indeholder i sig ved indgangen et Vaaben-Huus og derpaa en aflang-firkantet Stue, ungefær 24 Alen lang og 12 Alen breed, som har överst oppe et Alter og bag ved et Sakristie: da Veggene af Choret er i det övrige overalt beklædte med Helgenes Billeder. For Alteret staaer en Bog-Stoel, hvor Læseren staaer at læse. Og i det övrige findes ingen Stoel eller det ringeste andet at see i Kirken. Over Vaaben-Huset gaaer et Taarn op, i hvilket Klokkerne henger: og over Taarnet staaer paa de smaa Kirker en Hue accurat i Lignelse af en Lög, og paa de store Kirker saadanne fire Huer rundt om og den femte endnu större midt imellem. Enten Taarnene har een eller fem Huer, saa har hver Hue et Kaars over sig: hvilket er Kiendetegnet, hvorpaa de Russiske Kirker i Land-Kortene skilles fra de Tyrkiske, som har i Stæden for Kaarset en halv Maane.

Et

De andre Bygninger.

Et Russisk Raad-Huus i Kiöb-Stæderne seer ud ligesom et andet Bonde-Huus, undtagen at det har en Gang med et halvt Planke-Verk uden for Dören, som er ud imod Gaden. En Kroe seer ogsaa lige saadan ud, undtagen, at den har ogsaa saadan en mindre Kreliz ud imod Gaden. En Badstue seer ud ligesom et Bonde-Huus uden til, og er bygt saaledes, at inden til er rundt omkring henved to Alen under Loftet en Brixe: og ved Siderne staaer Kar med heedt og koldt Vand. Naar nu Folket har klædt sig nögen af i en For-Stue, saa gaaer de ind i Bad-Stuen, som er saa heed som en Bager-Ovn. Derpaa har enhver en Koost med Blade paa, hvilken de dypper, ligesom de vil, i koldt eller varmt Vand og toer sig dermed paa det hele Legeme. De legger sig ogsaa op paa Brixen, og holder ved saa længe med saadan Baden, som de lyster, da de igien gaaer ud, velter sig i Sneen nögne, eller springer i det kolde Vand, indtil de igien klæder sig paa og gaaer hiem. Alle disse Bygninger, som her er beskrevne, seer

eens

eens ud i Finland, Pohlen, Rusland og Tatariet, undtagen at de kand være paa eet Stæd lavere og slettere end paa et andet, ligesom Bönderne er velhavende, og Skovene er nær til. Saaledes har jeg funden Lands-Byer paa hin Side Moskov imellem Serpukov og Tula, hvor der er ingen Skov mere, i hvilke det meste af Bönder-Gaardene, saasom Skuret, Forraads-Stuen o. s. v. har været alleneste som lave Hytter opfört af Straa, Leer og Vænger, og Bondens Huusholdnings Stue at være meget lav og slæt bygt med Bielker. J Ukræne har jeg funden paa nogle Stæder Bindings-Verk, og paa alle Stæder Skor-Stene i Husene. Kosakkerne giör deres Huse hvide med Kride og holder dem saa reenlige, som de findes nogen Stæds i andre Lande.

Beskrivelse over en Russisk Lands-Bye.

En Lands-Bye i Rusland bestaaer af een lang lige Gade, som er særdeles breed gemeenligen hen imod 50 Alen, og i hvilken Bönder-Gaardene saaledes, som de her er beskrevne, er ved begge Siderne opbygte tæt ved hverandre. Midt paa Gaden seer man de

de smaa Forraads-Stuer, om hvilke jeg tilforn har meldet. Er der Kroe og Bad-Stue i Lands-Byen, saa er de bygte noget hen for sig selv. Findes der en Kirke, som er sielden, saa er den gemeenligen bygt for sig selv paa Marken: hvilket samme bemerkes ogsaa med Herre-Gaarde. De Russiske Lands-Byer er saavelsom deres Marke meestendeels aabne og ey indsluttede ved Leed eller indhegnede med Gierder. Deres Störrelse er ulige, thi skiönt de fleste har gemeenligen imellem 30 og 50 Gaarde, saa har jeg dog ogsaa funden nogle faa aldeles smaa, som har ikkun været beboede af 6 til 12 Bönder, og nogle faa besynderlig store, som har havt nogle 100 Bönder og derfor ogsaa mere end een Gade.

Og over en Russisk Kiöb-Stæd.

En Russisk Kiöbstæd seer næsten ud ligesom en Landsbye, og har ingen Gader broelagte med Steen, men undertiden med Fielle og Bielker. Naar jeg undtager Moskov og Petersborg, hvilke begge Byer jeg hver paa sit Stæd besynderligen beskriver; saa bestaaer den rætte Forskiel imellem en

en Ruſſiſk Kiöbſtæd og Landsbye deri: 1) at nogle af Huſene kand være noget ſtörre end de andre, have Skorſteen og Vindver ſaaledes ſom det tilforn er meldet: 2) at Gaderne er ſmalle og krumme, dog lige ſaa lidet ſom Landsbyerne indſluttede med nogen Port ved Ind- og Ud-Farten: 3) at man finder der undertiden grundmurede Kirker og Kloſtere; og endelig 4) at den har Torv og Boder, flere og fære, efterſom at Handelen er til: i hvilke Boder faaes til Kiöbs alle Slags Varer. De er alle af meget ulige Störrelſe. Men ſaaſom det er Ruſſernes Maade at giöre Byerne ſtörre ved at brede ſig ud paa Pladſen end ved at bygge Huſene höyere; ſaa finder man vel undertiden en Bye, ſom kunde i andre Lande bygges paa den tiende Deel af den Plads, hvilken den indtager. Man kand endnu klarligen ſee i Rusland, hvorledes alle Kiöbſtæder har ikkun været Lands-Byer, hvilke er Tiid efter anden ved Handelens Opkomſt og Tilvæxt blevne Kiöb-Stæder, ligeſom de ligger beqvemmeſt for Handelen ved alfare Veye, Söer Floder o. ſ. v.

Og over en Ukræenſk Bye.

I Ukræne har det en anden Beſkaffenhed med Byerne end i Rusland: thi langt nedre i Landet, hvor de Krimmiſke Tatares Indfald er meeſt at befrygte, er alle Byerne baade Kiöb-Stæder og Lands-Byer tillige. De er ogſaa alle omkring givne med et firkantet Bolverk af Bielker, og rundt om i Bolverket firkantede Taarne ogſaa af Bielker, ſaa og uden for en liden Grav og Vold beſadt med Spanſke Ryttere. Skiönt nu næſten alle Indvaanerne er Bönder, ſaa driver de dog ey ſelv Ager-Dyrkningen, men lader Landet dyrkes af deres Folk, ſom boer langt ude i Marken udi ſmaa Hytter, kaldede Kuteri, og ſom bringer Landets Producter Tiid efter anden ind til deres Huus Bonder, retirerer ſig ogſaa ſelv med Qvæget ind i Byen om Vinteren, naar de frygter ſig for Taterne. Diſſe irreguliere Folk, ſom er alle til Heſt, og har ikkun Flits-Buer og nogle faa Flinter med ſig, finder med ald deres Forvovenhed og Beſtandighed ofte en langvarig og haardnakken Modſtand i ſaadan en Bye, hvilken af faa rugulerede

de Folk med et Par Canoner kunde indtages i faa Timer.

Beskrivelse over Novogrod.

Det var ved Novogrod at jeg slap, og bör derfor nu i Sær give en Beskrivelse over denne ældgamle Russiske Bye, som er saa renomeret i Historien. Den er den alleræld ste Kiöbstæd i Rusland og tillige de förste regierende Russiske Fyrsters Residence fra Rurik af, indtil de siden udvaldte sig Kiov og endelig gik derfra at bygge Moskov, og tage deres Boe-Pæl i den midt inde i Landet. Man skriver i den Russiske Historie adskilligt om det gamle Novogrods Pragt og Rigdom: men det er altsammen ikkun at forstaae i Ligning med andre Russiske Stæder og i Henseende til gamle Tider. Jeg finder i Historien, at en heel Russisk Bye har i de Dage kiöbt sig fri for at overleveres til Taterne med 5 Rubel: hvoraf enhver kand slutte at der den Tiid ikkun lidet behövedes til Rigdom. Det er ogsaa troeligt, at de Russiske Byer har været fordum slættere bygte end nu omstunder. Og deraf seer man læt, hvor lidet har giortes nödigt for at

at forskaffe Novogrod Navn af at være prægtig. Efterat de regierende Russiske Fyrster haude forflyttet deres Residence fra den til mere Sydlige og behagelige Egne længere ned i Landet, saa beholdt den et Slags Frihed, indtil *Joan Vasiloviz II* indtoog og udplyndrede ald dens Pragt og Rigdom. Derefter er den adskillige Gange afbrændt og har nu tilsidst næsten intet beholdt uden Navnet tilbage. Den seer ud, ligesom alle andre Rusfiske Byer tilforn er beskrevne, er temmelig stor, og har adskillige grundmurede Kirker og Klostere, som giver Byen en Anseelse langt borte. Dog er det langt fra at deres Tal belöber sig saa höyt, som jeg har anfört det i min förste Reyse-Beskrivelse, hvilken jeg ey havde sadt mig for at skrive og har derfor forfærdiget ud af Hovedet, ligesom jeg kunde erindre mig, hvad jeg havde seet, hört og læst uden at have autentique Vidnesbyrd til Grundvold: hvorudover jeg og deri ofte har feylet. Der skal ey en Gang være 180 Klostere i det hele Novogrodske Gouvernement:

hvoraf de fleſte er derforuden bygte af Træ, fattige og ringe. I eet af diſſe Kloſtere tæt ved Novogrod ſiges den hellige Antonius fra Padua at forvares, hvis Legeme troes der ey at kunde raadne. Der fremviſes og ſammeſtæds en ſtor Mölle-Steen, paa hvilken han ſkal have ſvömmet igiennem det Middellandſke og Spanſke Hav, Nord-Söen, Sundet og Öſt-Söen lige op ad Neva-Floden, Ladoga-Söen o. ſ. v. til Novogrod. Jeg har længe tænkt, at det var hans Bonet og Pive-Krage, ſom de Gamle af Overtroe havde taget for en Mölle-Steen. Men forſtandige Folk, ſom har ſelv været i Kloſteret og beſeet alting, har ſagt mig, at det er en virkelig ſtor Mölle-Steen, ſom man faaer der at ſee for ſine öyne.

Og over Valdai. Fra Novogrod reyſte vi over adſkillige ſmaa Byer og Lands-Byer til Tver, ſom ligger henved 400 Verſt derfra, og bemerkede intet under Veys uden en liden Bye ved Navn Valdai, hvor nogle Polakker boer, ſom i gamle Dage har ladt ſig ned ſamme Stæds, lever af at bage Kringler, og lader deres Dötre ſælge og paanöde de Igiennem-Reyſende deres Varer. Der findes ogſaa et Diſtrict under Veys, ſom er beboet af Finniſke Bönder, hvilke er fordum didhen forflyttede og nu forvandlede til Ruſſer.

Og over Tver. Tver er en temmelig ſtor Ruſſiſk Bye ſaa vel ſom Novogrod, og har det merkværdige, at den ſtore Volga-Flood flyder midt igiennem den; hvorudover den har en god Handel, i Sær med Korn, ſom föres fra de Sydlige Provincier op imod Norden.

Fra Tver reyſte vi henved 150 Verſt til Moſkov, ſom ligger 748 Verſt, det er 107 Danſke Miil fra Petersborg.

Det ſyttende Stykke
indeholder
En Beſkrivelſe over Moſkov og de Byer, hvilke Autor fandt under Veys fra Moſkov til Taverov.

I Moſkov forblev vi denne Gang ikkun faa Dage. Men jeg har ſiden

 den

den Tiid opholdt mig der næſten to ſamfulde Aar, nemlig Aar 1738 og 1744, og jeg vil derfor ey tage i Betænkning at meddele her dens Beſkrivelſe.

Beſkrivelſe over Moſkov.

Efterat den var bleven anlagt af de Rusſiſke Stor-Fyrſter i det 12de Seculum, er den ſiden den Tiid mange Gange ved Ilde-Brand kommen paa Knæerne, og undertiden næſten aldeles lagt i Aſke. Saaledes brendte imod to tredie Dele af den op Aar 1737, ſom var Aaret, efterat jeg denne förſte Gang havde ſeet den. De fleſte af Huſene er igien opbygte: hvilket læt kand ſkee, ſaaſom de koſter ey meget bygte af Træ, ſaaledes ſom de för er beſkrevne.

Egnen omkring Moſkov er ſaa ſmuk, ſom den kand indbildes midt inde i et Land, nemlig fuld af ſmaa frugtbare Höye og Dale rundt omkring med adſkillig Slags Skov, og igiennemſkaaren af Bække og Aaer. Den rætte Aae, ſom gaaer igiennem Byen og giver den ſit Navn, kaldes Moſkua, kommer fra Veſten og böyer ſig i ſtore Bugter imod Syden og Norden, lõbende immer mere og mere imod Öſten og Syden. I denne ſtore Aae falder en anden mindre ud, ſom kommer fra Nord-öſt og kaldes Jauſe. En anden liden Bæk ved Navn Neglin falder ogſaa ud i den, og kommer fra Norden. Juſt paa den Nordlige Kant af Moſkua-Floden tæt ved Bredden af Floden er det inderſte af Byen Moſkov, kaldet Kremmelin, og Kitai-Gorod bygt tæt ved Aa-Bredden imellem Jauſe-Aaen paa den Öſtlige og Neglin-Bækken paa den Veſtlige Side.

Kremmelin.

Kremmelin er bygt i en rundagtig Trekant, og har juſt i Diameter 300 Faune. Denne liden Borg befatter i ſig diſſe efterfölgende Bygninger, nemlig ni Dom-Kirker, Slottet i fire Bygninger, fem Kloſtere, fire Sogne-Kirker, ſaa og Collegierne og Töy-Huſet. Alle diſſe Bygninger er grundmurede af gammelt Italiænſkt Arbeyde. Jeg har iblant dem ſærdeles bemerket den Kirke, kalden Ivan den Store, paa hvis Taarne man kand ſee over den hele Bye, iligemaade nogle andre Kirker, hvis Taarne glimrer

Hh 3 endnu

endnu ſtærk af den gamle ægte Forgylding. Der er ogſaa at ſee den ſtörſte Klokke, ſom nogenſtæds findes, hvilken er i Ildebranden kommen til Skade, og ſtaaer nu i et Huus neden ved den Kirke kalden Joan den Store, ſom derudover har dog lige ſaa lidet ſom alle andre Rusſiſke Kirker Mangel paa Klokker. Den hele Borg har ey flere Huſe end de her anförte: og den er indsluttet med en höy Muur, ſom har fem Porte og ſex Taarne.

Kina-Borg. Tæt ved *Kremmelin* paa den Nord-öſtlige Side, ogſaa ved Bredden af Moſkva-Floden, længere hen imod Jauſe-Aaen, ligger det Stykke af Moſkov, ſom kaldes *Kitai-Gorod*, det er *Kina-Borg*. Den ligger i en irregulier Firkant, af hvilken Diagonal-Linien er omtrent 500 Favne, beſtaaer af 5 Gader, har to Dom-Kirker, atten Sogne-Kirker, fire Kloſtere, tretten Hof-Gaarde, og ni offentlige Bygninger og Pladſe. *Den förſte* af disſe er det ſtore Apotheke: *Den anden* Mynte-Huſet: *Den tredie* Gieſt-Gaarden, hvor alle ankommende Varer henföres, förend de fortoldes: *Den fierde*

fierde Told-Huſet: *Den femte* Ambasſadeur-Gaarden, hvor nu er en Silke-Fabrique: *Den ſiette* Trykkeriet: *Den ſyvende* Rætter-Pladſen: *Den ottende* Apotheker-Haven: og endelig *Den niende* befatter i ſig de mangfoldige vitlöftige Boder og Torve, hvor alle Slags optænkelige Varer hver for ſig kiöbes og ſælges. Efterſom lidet kiöbſlaaes i Moſkov ude for Boderne, ſaa fatter enhver læt, at denne Plads er i den hele Bye den merkeligſte af alle. Den hele Borg er ligeſom Kremmelin indsluttet med en höy Muur paa tre Sider og har den Nord-öſtlige Deel af Kremmelins Muur paa den fierde. Muren har tolv Taarne og fem Porte.

Omkring *Kremmelin* og *Kina-Borg* paa den Veſtlige, Nordlige og Oſtlige Side lige hen til Moſkva-Floden imod Syden er det Stykke af Moſkov at ſee ſom kaldes *Beloi-Gorod*, det er *Hviid-Borg*. Denne Borg gaaer ſaaledes i en Rund-Deel, undtagen paa den Sydlige Side imod Moſkva-Floden, hvor Flodens krumme Bugt giör en Udhuulning ind i den, ſaavelſom i Kremmelin og Kitai-Gorod, ſom begge er inde Hviid-Borg.

de i den indsluttede. Naar jeg undtager denne Udhuulning, ſaa har den næſten overalt 1200 Favne i Diameter, og er befattet i en höy Muur, ſom har ti Porte. Den har i det övrige 13 Gader, og i dem 11 Kloſtere, 7 Kloſter-Gaarde, 96 Kirker, og 9 merkelige Bygninger og Pladſe, nemlig: 1) *Princeſſe Catharina Joannovna Palais*: 2) Græv *Apraxins* Palais: 3) Giet-Huſet: 4) et Torv: 5) et andet Torv: 6) et ſtort Bryggers; 7) et Proviant-Huus: 8) et Huus til ſalt Fiſk: og 9) *Baſilii* Haue, ſom er rar for Antiqvitætens Skyld, da den ſkal være anlagt af *Baſilius Joannoviz*, Ivan den II Fader.

Jord-Borg. Rundt om *Beloi-Gorod* eller *Hviid-Borg* er opbygt *Semlenoi-Gorod* eller *Jord-Borg*, ſaaledes at den ey allene indslutter hele Hviid-Borg, men indtager ogſaa et ſtort Stykke Land paa den Sydlige Side af Moſkua-Floden. Iblant dens mange Gader er ungefær 21 ſtore og merkelige, ſaaſom man finder i dem to Kloſtere, 103 Sogne-Kirker, og adſkillige kiendelige Pladſe

ſe og Huſe, nemlig en Eng, kalden Tſarens Eng, Brygger-Huſet, en Stald, en Klæde-Fabriqve, en Artillerie-Gaard, et Proviant-Huus. Den hele Bye er rund, har 2200 Favne i Diameter, og er indsluttet med en Jord-Vold og uden for den en Gröfte: hvorudover den kaldes Jord-Borg.

Uden omkring Jord-Borg er adſkillige Forſtæder, nogle beſtaaende af Baraqver, i hvilke næſten lutter Vogn-Mænd boer, andre, i hvilke Regimenterne ſtaaer indqvarterede, og endelig den ſaa kaldte Tydſke Forſtad, ſom er den fornemmeſte. Der findes i dem alle tilſammen 10 Kloſtere og 60 Sogne-Kirker, og de har i det övrige lidet eller intet merkværdigt. Den merkværdigſte af dem er den ſaa kaldte Tydſke, i hvilken Ivan Baſiloviz II tillod de Fremmede at boe, ſom udi Hans Tiid kom ind i Landet. Han gav dem Tilladelſe at udöve deres Religion og forundte dem adſkillige Friheder: hvorudover de bygde en Tydſk Evangeliſk Kirke inde i Byen, ſom ſiden forflyttedes ud Forſtæderne.

til Forstaden, fordi Russerne havde forarget sig over at see to Tydske Fruentimmer at komme i Trætte i Kirken og derefter at slaaes paa Kirke-Gaarden. I Begyndelsen bygtes For-Staden af de Fremmede, som allerede var den Tiid i Russisk Tienneste, og af de Arkangelske Kiöb-Mænd, som kom om Vinteren derhen at kiöbslaae. Disse giorde der store Figyrer, gik om For-Aaret over *Perislav* og *Jerislav*, to maadelige Byer, til *Volgoda*, en temmelig stor Russisk Bye, hvor de beladede deres Barker, det er de tilforn beskrevne Russiske Fartöyer, som bruges paa Floderne, og gav sig derpaa til Vands med Musiqve og anden Vellyst need til Arkangel. Her afladede de fremmede Skibe med de did henbragte Varer og reyste igien om Vinteren til Moskov. Men efter at Hoffet og Handelen er forflyttet til Petersborg, og Russerne har imidlertiid lært selv at drive den udenlandske Handel inde i Landet; saa har For-Staden saavel derved som ved den sidste Ildebrand og andre saadanne Ting tagen stor Skade, og beboes meest af indfö-

dte Russer, undtagen nogle faa fremmede, i sær Tydske, Kiöb-Mænd, afdankede Officerer, Officerers Enker, Haand-Verks-Mænd, Chirurgi, og saadanne flere, som bliver hvert Aar færre, saasom ingen kommer i deres Stæd, hvilke uddöer.

Inde i For-Staden er Le Forts Palais en stor og vitlöftig Bygning med mange smaa Kammere, hvor Hof-Betienterne pleyer at logere, naar Hoffet er i Moskov. Tæt uden for For-staden imod östen er den Palais, kalden Anne-Hof, bestaaende af to Træ-Bygninger med et Opera-Huus og en smuk stor Haue. Og paa dette Palais har Keyserinderne *Anna Joannovna* og *Elisabet Petrovna*, som nu regierer, opholdt sig, naar de har været i Moskov. Paa den Nordre Side ogsaa tæt ved For-Staden sees et stort grundmuret Hospital med dets Haue. Noget længere borte imod Vesten er den nu regierende Keyserindes Palais med Haue, kalden *Pokrovske*, hvilken har tihört hende, förend hun kom paa Tronen. Endnu længere hen er det gamle Slot *Preobrasensky*, og nærmere

De fornemmeste Bygninger i og ved den Tydske Forstad.

re hen imod Byen finder man en Artillerie - Gaard, et Granat - Huus, Fourage - og Proviant - Huus, Falkeneer - Gaard o. ſ. v.

Enhver kand læt foreſtille ſig, at Moſkov maae ſee prægtig ud uden til formedelſt de mange Kirker, ſom er grundmurede og har deres tilforn beſkrevne runde Lög - Taarne. Men inde i Byen finder man ey noget ſynderligt, ſom kand behage öynene. De fleſte Gader er ey brolagte undtagen nogle faa, ſom har en Broe af Steen, og andre, ſom har en Broe af Bielker. Foruden Kirkerne, Kloſterne, Kremmelin og omtrænt imellem 4 og 500 grundmurede Herre-Gaarde, hvis Eyermand opholder ſig meſten Deels anden Stæds og kommer ſielden enten med Hoffet eller ved anden Leylighed til Moſkov, er alle de andre Huſe opbygte paa Ruſſiſk af Træ, ſmaa og uanſeelige, ſaa og paa nogle Stæder hiſt og her adſtrödte, belöbende ſig ſamtlig i den hele Bye til henimod ti Tuſende. Efterſom Moſkov er vidt udbredt og har mange öde Pladſe, ſaa finder man ikkun faa Menniſker paa Ga-

Gaderne undtagen ved Boderne, hvilke er at anſee ſom en liden Bye, hvor der vrimler ſtedſe med Menniſker og holdes et ſtedſevarende Market. Jeg har giort paa adſkillige Maader Overslag over Indvaanernes Antal, og befunden efter min Regning, at, naar Hoffet ey er der i Byen, ſaa belöber de ſig moxen til halvanden hundrede tuſende Siæle, beſtaaende 1) af de Perſoner, ſom hörer til den Moſkovitiſke Regiering: 2) nogle der indqvarterede Regimenter: 3) adſkillige Herſkaftlige Familier, ſom *Deels* ſtedſe *Deels* af og til opholder ſig ſamme Stæds; 4) en anſeelig Mængde af Kiöb-Mænd, Haand - Verks - Folk, Vogn-Mænd, Hökere og Arbeydere: og endelig 5) Præſter, Monke og Kirke-Betientere.

Fra denne Ruslands Hoved - Stad reyſte vi halvfemſenstyve Verſt imod Syd - Syd - Veſt til en liden Bye ved Navn *Sirpukov*. Jeg veed intet merkeligt om denne Bye, uden at omkring den hörer de ſtore Skove op, ſaa at jeg fra den har næſten ingen Skov funden lige hen til Veronez. Til Sirpukov.

Her

Her maatte vi tage Vogne i Stæden for Slæder, saasom vi ankom der sidst i Martii Maaned, da Slæde-Banen ophörte allevegne.

Reyser til Tula.

Vi reyste fra Sirpukov imod Syden over slætte Lands-Byer og to Marke, som var over 20 Verst det er over 3 Danske Miil lange, og ubeboede formedelst Mangel paa Træ og Vand, skiönt Jorden er i det övrige frugtbar. Da vi havde lagt 154 Verst tilbage fra Sirpukov, saa ankom vi endelig i Tula, som er een af de Byer, hvilke har syntes mig smukkest i Rusland. Den ligger i en behagelig Egn, fuld af Lunde og Bække, er vitlöftig i Omkreds, har reenlige Ukrænske Huse med smaa Hauer, og regieres af en Provincial-Voivode. Dimidov, en bekiendt riig Mand, havde ey uden Aarsag udvaldt den til sin Boe-Pæl, og opbygget i den et stort grundmuret Huus med Jern-Tag, Jern-Trappe o. s. v. og inden til ogsaa got meubleret. Han beværtede os i sit Huus, hvor vi henförtes af en vis Alfondil, en Capitain ved Guarden, som havde tilforn været i Fransk Tien-

Tienneste, og laae nu med et Commando der i Byen at lade forfærdige nyt Gevær for Armeen.

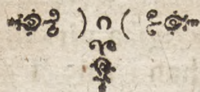
Til Veronez.

Fra Tula reyste vi over to smaa Byer, nogle Lands-Byer og fire eller fem Marke, hver af 30 Verst, imod Syden, tilsammen efter Böndernes Overslag i Mangel af Verst-Pæle omtrent 316 Verst, til Veronez. Denne Bye ligger under den 52½ Grad imod Norden paa et Bierg ved den Flod Veronez, som falder ud i Don-Floden, er omkring given med en Muur, har en Guarnison og et stort Torv med Boder, saa og nogle Gader belagt med Bielker, saasom man kand faae Træ nok her ned af Floderne, ved hvis Bredde er ingen Mangel paa Skove.

Til Taverov.

Fra Veronez reyste vi syv Verst længere hen til Don-Floden, og sadte over den paa Færger til Taverov. Dette er en liden Bye anlagt af Keyser PETER I for der at bygge de Skibe, som kunde gaae ned ad Don-Floden, naar han maatte före Krig med Tyrkerne. Der var ogsaa virkelig den Flode bygt, som han i sine Tyrkiske Krige brugte ved Assov og hvoraf ad-

adſkillige Pramme og Galeyer var trukne tilbage op ad Floden, efterat Freden ved Prut var ſluttet. Der var dernæſt ogſaa bygt tyve ny Galeyer, ſom det forrige Aar tillige med de tyve gamle Galeyer, ni ſtore og ſex ſmaa Pramme, ogſaa af den gamle Flode, var under Amiral Bredahls Commando gangne ned for Aſſov, og havde giort det beſte til at indtage denne Fæſtning. Endelig var der ogſaa nu bygt 500 Lotker, ſmaa Fartöyer, ſom bruges til Transport og indtager hver for ſig henved 30 Mand med Ammunition og Proviant, iligemaade ſex ſmaa Galioter, af hvilke de fire var allerede med de 500 Lotker bortgangne til Asſov. Efter nogle Dage reyſte vi og bort til Asſov paa de to andre, den ene med et Commando under Lieutenant Kikin, den anden med et Commando under Lieutenant Kruſe, med hvem jeg fuldtes.

Det

Det attende Stykke

fatter i ſig

En Beſkrivelſe over det Rusſiſke Folk.

Foruden min Reyſe til Taverov har jeg ſiden giort adſkillige andre Land-Reyſer i Rusland, ſaaſom Aar 1738 fra Asſov til Lands tilbage igiennem Ukræne til Moſkov, ſamme Aar fra Moſkov til Jerislav og igien tilbage, Aar 1739 fra Moſkov til Petersborg, Aar 1744 fra Petersborg til Moſkov, og 1745 fra Moſkov til Petersborg foruden andre ſmaa Reyſer i angrændſende Lande. Paa diſſe Reyſer har jeg de fleſte Gange opholdt mig den halve Dögn hos Borgerne og Bönderne i deres Huusholdnings-Stuer, og forbleven hos dem undertiden halve, undertiden hele Dage, ja undertiden nogle Dage efter hverandre. Derudover har jeg havt Leylighed nok til at erfare det Rusſiſke Folks Leve-Maade, Egenſkaber og Skiebne. Og derfor vil jeg ogſaa nu beſkrive det, förend jeg begiver mig til de Vantroendes Egne.

Leylighed hvorved Autor har lært at kiende det Rusſiſke Folk.

Det

Det Rusſiſke Folks Mængde.

Det er vel værd at læſe denne Beſkrivelſe, thi det er et ſtort og talrigt Folk: hvilket kand ſees af disſe to efterfölgende Over-Regninger. Den förſte grunder ſig paa en Liſte, efter hvilken Regieringen toog Skatten af alle indfödte Rusſiſke Borgere og Bönder, förend der Aar 1720 begyndtes med at tælle alle Menneſker i Riget og at paalegge Hoved-Styyr paa alle Rusſiſke Mand-Folks Siæle. Her er Liſten:

Det Moſkovitiſke Guvernement, havde 39 Byer, og i dem 17301 Borger-Gaarde, og desuden i alle Landsbyer 236672 Bönder-Gaarde.

Det Petersborgſke eller Novogrodſke Guvernement, havde 28 Byer, og i dem 8324 Borger-Gaarde, og desuden i alle Lands-Byer 132652 Bönder-Gaarde.

Det Arkangelſke Guvernement havde 20 Byer, og i dem 4302 Borger-Gaarde, og desuden i alle Lands-Byer 92298 Bönder-Gaarde.

Det Nisne Novogrodſke Guvernement havde 10 Byer, og i dem 3694 Borger-Gaarde, og desuden i alle Lands-Byer 78562 Bönder-Gaarde.

Nu fölger efter de egentlige Rusſiſke Guvernementer de Ukræniſke,

ſke, ſom beboes meeſt af Koſakker, hvilke den Tiid ey beregnedes, men er ogſaa bebygte af Rusſer, ſom har Tiid efter anden udbredet ſig der i Landet, og tillige med de ſkatſkyldige Koſakker udgiorde, ſom fölger:

Det Asſovſke eller Veroneziſke Guvernement havde 17 Byer, og i dem 958 Borger-Gaarden og desuden i alle Lands-Byer 40700 Bönder-Gaarde.

Det Kiovſke Guvernement havde 56 Byer, og i dem 1864 Borger-Gaarde, og desuden i alle Lands-Byer 25816 Bönder-Gaarde.

Nu fölger endelig de övrige Guvernementer, nemlig:

Det Rigiſke, Revalſke og Smolenſkovſke Guvernement havde 17 Byer, og i dem 1771 Borger-Gaarde, og desuden i alle Lands-Byer 42555 Bönder-Gaarde.

Det Kaſanſke og Aſtrakanſke Guvernement havde 54 Byer, og i dem 2545 Borger-Gaarde, og desuden i alle Lands-Byer 20571 Bönder-Gaarde.

Det Siberiſke havde 30 Byer, og i dem 3740 Borger-Gaarde, og desuden i alle Lands-Byer 36154 Bönder-Gaarde.

Tilſammen 271 Byer, 44499 Borger-Gaarde, og 715980 Bönder-Gaarde.

Den anden Over-Regning grunder ſig paa en Liſte over de Siæle, det er indfödte Rusſiſke Mand Folk, fra det mindſte Barn indtil den ældſte Mand, ſom befandt ſig i diſſe Borger- og Bönder-Gaarde, Byer og Lands-Byer. Liſten er forfærdiget Aar 1725., efterat man havde arbeydet paa den i fem Aar, og giöres nu om ſiden Aar 1740. Den förſte af Aar 1725 findes indfört i en Forordning om Armeens Rekrytering af 4 September Aar 1736: hvori Ordene lyder ſaaledes:

I det hele Rige ſkal ſtilles een Rekryte af hver 125 Siæle, af Kiöb-Mænd, Bönder og alle, ſom ſtaaer for Hoved-Styyr, hvilke belöber ſig til fem Millioner, een og halvfemſenstyve tuſende, otte hundrede og ſyv og halvtreſenstyve, efterat förſt derfra er undtagne; nemlig *förſt* alle Odnodvorzi, det er, Eyendoms-Bönder i det Veroneſiſke, Kiovſke, Kaſanſke og Aſtrakanſke Guvernement, ſom ſtiller desuden Land-Milicen, *dernæſt* det Siberiſke Guvernement, ſom completerer de Siberiſke Regimenter, og *endelig* de Slaboder, det er ſmaa Stæder, ſom er ſlagne til at levere Folk til de Catharinenborgſke Bierg-Verke.

Naar

Naar jeg nu vil legge hertil 1) alle de Ruſſer, ſom her undtages, 2) alle dem, ſom er frie for Hoved-Skatten, nemlig den hele Rusſiſke Land- og Söe-Magt belöbende ſig til 250 tuſende Siæle, item Edel-Mænd, Proprietærer og Embeds-Mænd, iligemaade Monke, Præſter og Kirke-Betientere, og endelig 3) det, ſom Nationen efter ald Formodning ſiden Aar 1725, da Regiſteret blev færdig, har formeret ſig; ſaa troer jeg at alle Rusſiſke Mands-Siæle belöber ſig tilfulde til ſex Millioner. Fordopler vi nu dette Antal med Qvind-Folkenes Siæle, ſaa giör det tolv Millioner foruden alle de andre Nationer, Finner, Letter, Eſter, Polakker, Koſakker, Kalmukker, mangfoldige Slags Tatare, Samojeder og Lapper, ſom beherſkes af det Rusſiſke Rige. *(Deres Antal beſtemmes nöyere.)*

Man maae ey forundre ſig over denne ſtore Mængde af indfödte Rusſer: thi det er et Folk, ſom ſeer mere paa Börnenes Födſel end Opdragelſe, gifter ſig derfor tilig, er frugtbar og nærſom, ſaa at det, hvor der er ikkun det allermindſte at fortienne, *(Aarſagen til deres Mængde.)*

er

er ftrax færdig at föge om Pas hos fit Herfkab og at udbrede fig videre, faafom Underfaatterne i de erobrede Provincier erfarer det med Skade. Regieringen föger ogfaa at forfremme denne Folkets Drift til at formere fig og fætte fig i Anfeelfe hos de betvungne Nationer, og lader til den Ende Rekryterne allene udfkrive af indfödte Ruffer, tillader dem alle uden ringefte Hinder at gifte fig, har giort Anftalt for deres Börns Underholdning og Opdragelfe, indqvarterer den ftörfte Deel af Feld-Armeen i Lifland og Ukræne, forfvarer de indfödte Lands-Börn, naar de fætter fig i een eller anden Connexion med de andre Nationer, præfererer deres Sprog, Religion og Sæder i alle Tilfælder, og udvirker derved, at ikke allene det Rusfifke Folk formerer fig felv indbyrdes, men og de andre Folk lader fig Tiid efter anden indlemme iblant Rusferne. I Sær feer den hen til at befætte det vitlöftige og öde Siberien med Folk, at beblande dets Indvaanere med Landets Börn, og, hvis muéligt, at forvandle dem alle med Tiden

den til Rusfer. Misdædere, fom holdes fangne, kand naar de forfendes udgiöre anfeelige Colonier i det Nordöftlige Tatarie. Og denne Skik er ey ufædvanlig i Rusland, da der figes, at i Siberien findes hele Lands-Byer, hvor alle Indbyggerne har opfkaarne Næfer.

Til at befkrive den talrige Rusfifke Nation holder jeg det for nödigt at begynde fra Bönderne, fom de flefte, og at berette deres Leve-Maade, ligefom den er Aar ud og Aar ind hver Dag fra Morgen indtil Aften. Om Morgenen ftaaer Bönder-Folket tilig op, og da er dets förfte Forrætning at holde dets Morgen-Andagt. Derudover træder een efter den anden, undertiden to eller flere tillige, midt hen paa Gulvet, vendende Anfigtet imod Billedet, fom ftaaer i det överfte Hiörne af Stuen, bukkende og kaarfende fig idelig, ofte igientagende de Ord, Herre forbarme dig, og fagte udmurmelnde to eller flere Bönner. De falder for Gud ned paa deres Anfigt, udftrekkende deres Arme med Panden imod Jorden, og knæler aldrig i deres Dets Morgen-Bönner.

 Bön-

Bönner, Bekiendelſer og Lovſange, hvilke de ey heller tör udſynge uden for Kirken. Den dybe Compliment med at falde ned paa Anſigtet er brugelig af Ruſſerne ikke allene, naar de tilbeder Gud, men ogſaa, naar Bönderne beder om eller takker for en Naade hos deres Herſkab, og naar endog de fornemmeſte Herrer befinder ſig i ſamme Omſtændigheder hos deres höyeſte övrighed. Man finder nogle af Ruſſerne, i ſær Börn og gamle Folk, at være i deres Bönner meget andægtige og langſomme, andre derimod haſtige og lætſindige og at tale om andre Ting ogſaa med Skields-Ord under denne Huus-Gudstienneſte. Efterſom de Fremmede, der loſerer hos dem, og ikke vil blive liggende om Natten i deres Vogn eller Slæde, tager gemeenlig deres Senge-Leye paa Bænkerne under Billedet, ſtaaer gemeenligen ogſaa ey ſaa tilig op ſom Huus-Folket; ſaa kand de ræt med ſtor Forundring betragte denne Morgen-Andagt, helſt naar de ſeer, hvorledes de ſmaa Börn ſtaaer ogſaa paa Gulvet i deres bare Skiorter

ter, holdende ſtedſe öyne med de gamle Folk og fölgende dem i alle Stykker paa det nöyeſte efter. Jeg har ey merket at de fornemmere Ruſſer i deres Morgen-Bön og övrige Guds-Tienneſte differerer fra Bönderne, undtagen at nogle af dem er deri mere eller mindre ivrige. At kaarſe og bukke ſig for Billedet er en Skik, ſom de ey allene i agttager i deres Morgen- og Aften-Bön, men og ved alle andre Leyligheder, ſaaſom naar de vil ſpiſe eller har ſpiiſt, naar de begynder eller har fuldendt deres Arbeyde, naar de kommer förſt ind i en Bye eller Stue, naar de antræder en Reyſe, naar de kiörer forbi en Kirke, et Kloſter eller Capelle o. ſ. v. Det ſkede for nogle Aar ſiden, at en Ruſſiſk Soldat anklagedes for en Misgierning, og da bekiendte han for Rætten, at han ey havde troet denne Gierning at være ſynd, havde og ey foretagen ſig den uden at förſt kaarſe ſig og at falde ned for Gud paa Jorden. I Rusland er det ogſaa bekiendt at ingen Rövere, Tyv eller anden Syndere lættelig driver ſit Haand-

 Verk,

Verk, uden tillige baade for og efter at holde en kort overtroifk Andagt.

Dets Lyys Ild og Kaagerie. Imidlertiid Bönder-Folket giör deres Morgen-Bön, faa gaaer Konen i Hufet, fom er gemeenlig förft oppe og förft med hendes Bön færdig, hen at giöre Ild i Ovnen. Saa fnart hun ftaaer op, tænder hun en lang tynd Spaan enten ved den fra forrige Dag i Ovnen overblevne Ild eller ved Fyr-Töy og Svovel-Stikker, og fætter Spaanen i et Jern, fom er giort faft paa en Stang og ftaaer paa en Kaars-Food midt i Stuen. Naar en Spaan er udbrendt, faa tænder hun en anden, og fætter den i den förftes Stæd ind i Jernet o. f. v: hvilket er det enifte Slags Lyys, fom Bönderne bruger i det hele Rige. De fom har hvide Stuer, det er Stuer med Skor-Stene, faafom i Mofkov og Petersborg, de fornemmefte Borgere i de andre Kiöbftæder, de fornemmefte Edel-Mænd paa Landet, de har allene Lyys og Lyfe-Stager, hvilke har dog ey i lang Tiid været der i Landet faa almindelige. Man kalder det fædvanlige

lige Ruffifke Lyys, den brændende Spaan, Lufinka eller Lunte, fom giör ftedfe Rög i Stuen, faa at Veggene bliver forte. Naar nu Bonde-Konen har antændt Lunten og forrættet hendes Morgen-Bön; faa gaaer hun hen til Ovnen, tager Brættet derfra, ftavler Træet op inde i den, tænder det an, og begynder at kaage Mad for Folket. Det hele Kaagerie beftaaer hver Dag Aaret igiennem deri, at hun har een ftor Potte med reent Vand, hvori hun kommer en liden Skaal Gryyn og to eller tre Skeer fulde af indfaltet Kaal. Denne ftaaer indpakket i Forraads Kammeret udi Tönder, er giort til Rætte om Vinteren, og er faft Bondens fornemmefte Forraad. Undertiden kommer hun ogfaa et lidet Stykke Kiöd eller Flefk eller en Fifk i Kaalen. Undertiden, i fær i Faften, hvor man ey læt bekommer Fifk, fætter hun Potten med Vandet, Grynene og den indfaltede Kaal allene ind i Ovnen, og lader den ftaae der til den anden Morgen, da Huus-Folket imidlertiid af og til lader fig give noget af Potten i et Træ-Fad

Fad deraf at ſpiſe. Hun bager og ofte Bröd, ſom er overalt i Rusland af Rug-Mæl ræt got, og, naar det er Feſt-Dag eller det er en formuende Bonde eller Borgere, ſaa bager hun ogſaa meget ofte Pyroger, et Slags Ruſſiſk Bakkelſe, kaager undertiden Eg, og forſtaaer ogſaa i en Jern-Pande at ſtege. Jern-Panden tager hun ud med en Stang, ſom har et krumt Jern paa Enden. Og foruden denne Pande og Stang hörer intet til det Ruſſiſke Kykken-Töy undtagen Potterne, ſom er giorte af Leer, ſorteblaa, runde uden Födder, ræt ligeſom hos os de ſaa kaldte Jyde-Potter. Naar Kaageriet er til Ende, og Træet udbrendt: ſaa rager Bonde-Konen Glöderne tilſammen med en Stang, og tillukker Ovnen, ſom i en Times Tiid giör Stuen faſt utaalelig varm, da den hele Dag ſiden ey indlegges mere. Saa længe der giöres Ild i Ovnen, er der en tyk Rög i Stuen, ſom trækker ud af Rög-Hullerne under Loftet og af Vindvers-Glukkerne, under hvilke man maae dukke ſig paa Bænkerne, hvis man ikke vil qvæles. Fornemme

me Ruſſer har deres Kökken i et Huus bygt for ſig ſelv, og deri fire eller fem Ruſſiſke Kokke. Til at giöre varmt i deres Stuer har de ey Jern-Ovne, men murede Kakel-Ovne, opbygde lige til Loftet med Architectur i tre Etager, og uden paa beklædte med Hollandſke Porcellæn-Kakler, ſom nu forfærdiges der i Landet. Naar der er eengang giort Ild i ſaadan en Ovn, ſaa lukkes Træk-Hullet til, og, hvis dette ſkeer for tilig, förend Glöderne er udbrendte, ſaa kand de nærværende læt faae Hoved-Pine og blive ſyge, ja undertiden döe af Dunſten.

Imedens Bonde-Konen har at beſtille med at bage og kaage, ſaa efterlader hun ey at toe ſine Hænder med reent Vand, efterat hun ſtrax i Begyndelſen har toet baade Hænder og Anſigt. Og dette er ogſaa efter Morgen-Bönnen alle de andre Folks förſte Forrætning. Naar Ovnen endelig tillukkes Klokken ni eller ti om Formiddagen, saa beſörger hun förſt og for alting, at Bord og Bænke aftoes, og at den hele Stue feyes og reenſes. Hvorpaa Dören og Vindvers-Glukkerne

Dets Reenlighed.

kerne for Varmens Skyld tillukkes om Vinteren; ſaa at det bliver halvmörkt i Stuen, efterſom der falder ikkun Dags Lyys ind igiennem det mellemſte lidet Vindve, hvilket er ofteſt ikkun beſadt med Marien-Glas eller overtrukket med Blære og Hinde. Kommer derfor nogen efter den Tiid ind i den Rusſiſke Bonde-Stue, ſaa finder han den ræt reen og ordentlig, i ſær udi det fornemmeſte Hiörne ved Billedet. Han finder ogſaa Folkene ey ureenlige, thi foruden det at de toer ſig alle om Morgenen tilig baade i Anſigtet og paa Hænderne, ſaa toer de ſig ogſaa ofte ved andre Leyligheder, og gaaer to Gange hver Uge i Badſtue, og iförer ſig der reent Linnet. Heraf har jeg giort den Slutning, at, ſkiönt Rusſerne er ey ſaa reenlige ſom Koſakkarne, ſaa kand de dog ey med Rætte beſkyldes for at være ureenlige.

Dets Arbeyde. Det er ey allene Bonde-Konen, ſom arbeyder i Huſet: men Manden og det övrige Folk gaaer ogſaa ſtrax om Morgenen ud til deres Forrætninger at foere Qvæget o. ſ. v. kommer

mer derpaa ind og ſætter ſig ned paa Bænken ved Ovnen, ſpiſer da af Maden, ſom kaages ved Ovnen, gaaer derpaa atter ud enten at reyſe eller at forrætte deres Haantering hiemme i Huſet eller paa Marken, efterſom Aarets Tiid og andre ſaadanne Omſtændigheder det udfordrer. Dötrene i Huſet ſynes at have mindſt at beſtille, thi man finder vel undertiden een eller anden enten at ſye eller væbe eller ſpinde med en Haand-Teen, men meſten deels ſeer man dem dog uden Arbeyde at ſidde og ſnakke, eller gaae og giöre ſig unyttige Forrætninger, eller at ligge paa Ovnen. Det övrige Folk har ogſaa den ſtörſte Tiid om Aaret dagligen nogle Timer aldeles intet at beſtille, er derimod i Arbeydet, ſaalænge det varer, haſtige og ſtærke. Merkeligt finder jeg det ogſaa hos alle Ruſſer, at Munden ſtaaer faſt aldrig ſtille paa dem enten de arbeyder eller ikke, ſaa at deres Snak faaer ingen Ende. Reyſer de med Fragt, ſaa ſamler de ſig i en Hob og gaaer den hele Vey i Samtale med hverandre. Og, naar de ey

ey længere kand fölge til Fods med Heftene, faa fætter de fig op, fyngende deres lyftige Vifer, alle paa een Melodie, hvilken gaaer næften fom Folie d'Efpagne. Er de hiemme, faa hörer de ey op at fnakke med hverandre meget höyt, tydeligt og muntert, Mand-Folkene med en faare grov og ftærk Stemme. Da jeg i Begyndelfen ey kunde forftaae dem, har jeg faavelfom andre erfaret, at de har fagt mig Ordene faa höyt og tydeligt, at jeg har kundet opfkrive hvert Bogftav. Dog det var ey den mindfte Mangel paa Hörelfe, fom giorde at de var mig uforftaaelige. Man hörer dem fielden eller aldrig at lee eller at fkiemte, men derimod ofte at fkiende, brugende de Skiels-Ord, Jebjonamat o. f. v. næften ved hvert andet Ord, fom de taler. I deres Gang holder de Hovedet i Væiret, Skuldrene tilbage, træder haardt, og bevæger fig gierne. Det hele Folk er i dets Hvile og Arbeyde tilböyelig til at falde fra een Yderlighed til en anden, at fove nogle Timer om Dagen, og at være i uophörlig Bevægelfe i de andre,

dre, at ligge een Uge hiemme paa Ovnen og en anden Uge at være ftedfe i Arbeyde. Denne befynderlige Caracteer, fom ey læt findes hos andre Nationer, maae jeg give den Rusfifke. Thi, fkiönt de fover længe og trygt om Natten, fover desuden alle Eftermiddags-Sövn, og ligger gierne undertiden ftille uden Arbeyde; faa er de dog i deres Gang og Tale kiendelig muntre, og i det, de foretager fig, faa længe det varer, vindfkibelige.

I alle deres Legems Bevægelfer er de ey langfomme og ey heller meget haftige, men fynes derimod af ald Magt at arbeyde. Det, fom driver dem i deres Arbeyde, er Fordelen, da de ey lader en Fortienefte gaae bort, og hörer ey op at arbeyde, uden naar Fordelen ophörer. Herudover holder jeg for, at deres bemerkte Lediggang kommer af, at de ey kand affætte flere Varer, end de forarbeyder. De forhverhver fig ogfaa meften Deels ved deres Arbeyde faameget, fom de felv bruger og bör afgive til Övrigheden og deres Herfkab;

forgravende det, de haver tilovers, af Frygt, at deres Herrer maatte ellers finde Midler til at bringe det til sig, formedelst hvilken Frygt de fleste saasom og af naturlig Tilböyelighed fortærer Resten i Kroerne.

Dets Strænghed.

De forfarer meget strængt med deres Undergivne, i Sær med Börnene og Qvæget. Man seer dem ey sielden at slaae deres Hustruer offentlig paa Gaden, saa at de hyler og blöder. Börnene förer de om Vinteren paa deres Arme halv-nögne ud i den heftigste Kulde, og strax derpaa igien ind ved Ovnen i Heden. Hvorudover de i den förste Barndom, saalænge indtil de bliver vante derved, uden at erlange nogen Barmhiertighed hos Forældrene, stedse græder og skriger. Det livegne Tienneste-Folk erfarer tit, at Batogge-Straffen er en Huus-Ræt der i Landet. Med Qvæget omgaaes Russerne ogsaa undertiden uden Medlidenhed, og giör dem igien got paa andre Tider uden Maade, kaldende dem Badska og Madska, det er Fader og Moder. Undertiden kalder de de unge Heste Bratez, det

det er lille Broder, og helse dem hver Gang, de nyser. Naar de derimod ey vil æde Havren, saa slaaer de dem saa haardt og længe, indtil de æder. Og det samme giör de ogsaa, saa ofte de selv uden Aarsag er ilde medhandlede af deres Herskab. Hvorved det skeer, at Hestene behöver siden aldrig at slaaes, men strenger alle Kræfter an af Frygt, saasnart de seer Vogn-Manden ikkun at tage hen til Pidsken.

Dets indbyrdes Omgang.

Skiönt nu Russerne er saare strenge imod dem, som de har i deres Magt, saa er de derimod særdeles höflige imod alle andre. Kommer en Russe ind i en Stue, saa træder han först hen for Billedet, bukker og kaarser sig dybt med disse Ord: *Herre forbarme dig.* Derpaa bukker han sig stiltiende meget dybt og langsomt for enhver i Sær af de nærværende, som igien tager imod ham med de samme tauske og ærbödige Complimenter. De træder ogsaa geemenlig hen ved den förste Helsen at kysse hverandre: da Manden undertiden præsenterer sin Hustrue til dem, som han med en be-

 syn-

ſynderlig Höflighed vil beværte. De ſamme Höfligheds Beviisninger bruger de ogſaa, naar de gaaer bort og tager Afſkeed med hverandre. Paa Gader og ved alle Leyligheder forſikrer de hverandre om deres Ærbödighed og Kierlighed ved at tage Huen af længe og bukke ofte og dog langſomt meget dybt, og ved at ſpörge om deres Sundhed og Velgaaende, end og de allerringeſte Arbeyds-Folk og Bönder. Saalænge de er höflige, kalder endog Bönderne hverandre Eders Naade, og, naar de kand have den ringeſte Fordeel derved, Eders Velbaarenhed. Bliver de derimod ſtrax derefter uenige, ſaa betienner de ſig af Skields-Ord, og taler et Sprog, ſom er ingen Ting ſaa rigt ſom i denne Materie. Enhver ſeer læt, at denne Orientalſke Leve-Maade kand ey andet end undertiden være forbunden med en Færdighed nu at forholde ſig ſaaledes, at andres Fortrin derved nægtes, nu igien ſaaledes, at u-kyndige læt derved bedrages. Men juſt diſſe to Ting agtes i de Lande for Dyder. Nogle Ruſſer har ſelv ſagt

mig, at, hvis deres Lands-Mænd ſkal giöre got, ſaa maae de undertiden medhandles paa en grov Maade. Og naar den ene af dem kand faae en Fordeel over den anden; ſaa roeſer han ſig ey allene ſelv deraf: men ogſaa den Bedragne berömmer ham bag efter for hans fortreffelige Forſtand og Conduite, helſende ham ſtedſe efter den Tiid dybere og ydmygere.

Den Rusſiſke Bonde er imod alle Udlændere, for hvilke han har mindſte Frygt, meget höflig under Veys, hvor de reyſer. Han lader dem ſidde överſt op i ſin Stue ved Billedet paa Bænken omkring Bordet, giver dem Bröd, Salt, Vand, Qvas, ogſaa, hvis de vil tage til Takke med hans Koſt, Kaal, Agurker, o. ſ. v. tillader dem at kaage ved Ovnen, at gaae ud og ind og drive deres övrige Haandtering i Stuen, at rede deres Senge paa Bænkene eller hvor de vil, og at bruge deres Frihed, ligeſom de kunde være hiemme. Dog ſkal man forſkaffe ſig ham ræt til Vens, ſaa bör man give ham förſt Snuf-Tobak, derpaa ham og hans Kone og Börn Bren-

Dets Omgang med Udlændere.

deviin, og endelig ogſaa Peber, ſaa bærer han alt, hvad han kand undvære, frem for en ſkikkelig Priis at ſælge. Skiönt ingen Ruſſe, undtagen faa, ſom har reyſt Udenlands, röger Tobak, menende derved at vanhellige Billedet; ſaa bruger de derimod alle ſaameget deſto hellere Snuf-Tobak, hvilken de river med en Vrikke-Stang i en Leer-Potte, beblandende den med Aſke. De ſom boer paa Lande-Veyen imellem Petersborg og Moſkov lader ſig betale noget lidet for Beværtningen, og agter ey i det övrige om deres udenlandſke Gieſtes Sprog og Sæder, ſaaſom de har hört og ſeet dem ſaa ofte. Men neppe kommer man ud af Lande-Veyene, ſaa er Bönder Folket Menneſke-ſkye, forlanger hartad ingen Penge for Beværtningen, men giver derimod Agt paa alt, hvad en reyſende Udlændere taler og giör, merkeligen tilkiendegivende deres Forundring, naar han kommer ind uden at kaarſe ſig for Billedet, röger Tobak, og ſpiſer Kiöd i Faſten.

De

De fornemme Ruſſer, ſom har været iblant Folk, er i deres udvortes Omgang varſommere med Udlændere end med deres Lands-Mænd: thi de veed, at ſkikkelige Folk af andre Europæiſke Nationer miſter hellere deres Liv end deres Ære. Dog tilkiendegiver de i deres Fraværelſe, at de ey har de beſte Tanker om dem i deres Hierter. Aarſagen hertil er *Deels* den Ulighed, ſom er imellem dem og andre Europæiſke Nationer, *Deels* en forud fattet Indbildning om deres Fortrin for andre, *Deels* ogſaa en uanſtændig Opförſel af adſkillige Fremmede, ſom er komne ind i Landet. De forſtandige Ruſſer nægter ikke, at de jo med Nytte kand bruge Udlændere i deres Tienneſte, men de fordrer tillige, at de ey ſkal antages og forfremmes uden Forſkiel, at de ey ſkal befordres uden kiendelige Meriter, og at de endelig ey nogen Tiid maae beklæde de höye Poſter, ligeſom alt ſaadant er ved en Grund-Lov faſtſadt af Keyſer PETER I.

Det Ruſſiſke Bönder-Folk holder ey noget ordentlig Maaltiid til viſſe Ti- Dets Mad og Drikke.

Tider om Dagen, men ſpiſer af og til ligeſom de har Leylighed og er hungrige. Dog ſeer man dem at ſpiſe meeſt, undertiden tre og flere Perſoner tillige, om Formidagen Klokken ni eller ti, og om Eftermiddagen Klokken tre eller fire. Foruden Brödet er deres fornemmeſte Mad Kaal, ſom kaages hver Dag friſk, og ſtaaer Nat og Dag ſydende heed inde i Ovnen. De kaager ogſaa undertiden uden ald Kunſt paa et lidet Stykke Kiöd eller Fiſk en lang Suppe, hvilken de ſpiſer gandſke heed med ſtor Begierlighed, helſt naar den er beblanden med Urter. Foruden Kaalen og Suppen æder de og Melk eller og Qvas, deres ſædvanlige Drikke, med Bröd og indſkaarne Agurker, iligemaade Gröd, Honning, Eg, og undertiden haardkaagte Erter, hvilke ſidſte de ogſaa ofte æder raa, efter at de förſt i kaalt Vand er aftoede og udblödte. De gider beſynderlig gierne ſpiiſt Hvede-Bröd og Bakkelſer, af hvilke de har nogle bagte af Bog-Hvede-Gryyn, andre af Mæl og Ollie, og andre fyldte inden i med Fiſk eller

Kiöd, Lög, Skampioner o. ſ. v. De æder næſten daglig hviid Lög, ald anden Lög raa, raa Agurker, naar de kand faaes, og ellers det hele Aar igiennem indſaltede Agurker, Rover Ræddiker, alle Slags Frugter, Bær o. ſ. v. De æder ey Kiöd eller Fiſk, uden at det er förſt enten kogt eller ſtegt i Panden. Ald deres Mad tillaver de uden Kunſt, og kaager, ſteger og bager den i Ollie endog undertiden naar det ey er Faſten. De kommer meget Salt i den, og æder den enten ſydende heed eller Iis-kaald; thi den kaalde Mad forvares om Sommeren ved Iis i Kielderne eller og i Vandet, og den varme ſtaaer Nat og Dag inde i Bager-Ovnen. Man ſlutter læt at ey enhver Bonde har daglig alle de her anförte Rætter, men at der er Forſkiel imellem Sögn-Dage og hellig Dage ſaa og imellem fattige og rige. Thi de förſte ſom de fleſte har den meſte Tiid om Aaret lidet eller intet at æde uden Brödet og Kaalen. De rigere Bönder og Borgere bager ogſaa eet Slags Bröd af Honning og Mæl et andet Slags af Kirſebær-Saft og Mæl

det tredie Slags af Æble - Moſt og Mæl det fierde Slags af Hin - Bær-Saft og Mæl og ſaadanne Slags flere. Fornemme Ruſſer, ſom har reyſt udenlands, har gemeenlig ogſaa udenlandſke Kokke, og lader deres meſte Mad lave til ligeſom paa andre Stæder. De andre Fornemme derimod holder mange Ruſſiſke Kokke og gaaer to gange om Dagen til Bords nemlig Middag og Aften, da de har altiid mange ſmaa Rætter. De har först deres Bord dekket med mange ſmaa Fade af kaald Mad, ſaaſom ſyltet, rö-get, ſtegt eller kogt, iligemaade Reddiker, o. ſ. v. Derefter tages alle disſe Rætter bort, og ſættes i deres Stæd adſkillige Slags Kiöd- og Fiſk - Supper ſaa ſydende hede ſom det er muligt. Paa Supperne fölger adſkillige Slags friſke og ſaltede Fiſke, ſom har ſielden anden Soſe en Peberood og Æddike. Naar Fadene med Fiſken er borttagne, ſaa bæres Stegene ind ſamt hosfölgende ſaltede Agurker. Endelig kommer ogſaa Bakkelſerne og Paſteterne, hvilke ſidſte er gemeenligen fulde af Ollie. Og den övrige Mad er ey

ey allene ſtedſe hen i Faſten, men ogſaa undertiden den anden Tiid om Aaret, tillavet med Nöde - Ollie, da derimod Bönderne bruger ikkun Hampe - og Lin - Ollie.

Böndernes daglige Drikke kaldes Qvas, og er giort af Mæl og kogt Vand, ſom bliver haſtig ſuurt, og har ſtor Kraft til at lædſke og köle. Den ſtaaer om Vinteren i et ſtort Kar ved Ovnen, og forvares derimod paa et koldt Stæd om Sommeren, er for en Fremmed uſund at drikke, og ſeer desuden meget u - appetitelig ud hartad ligeſom Valle, ſmager og ligeſom Valle. Dog kand den undertiden uden Skade drikkes, naar den er friſk, reenlig og blanden med Kruſe - Mynte. Saaledes drikkes den ogſaa dag-lig af de Fornemme, ſom lader den noget anderledes tillave og kalder den Kisle-Stie, og ſom har derforuden ogſaa bruun eller rööd Qvas, brygget meget tyndt af Byg - Malt uden Homle. De brygger ogſaa i Rusland en anden beſynderlig Drikke, kalden Spitie, ſom man ikke kiender i andre Lande, drikkes i Stæden for Brænde-

Viin,

Viin, og blandes undertiden med Vand, fom faaer deraf baade Smag og Kræfter. Man brygger den af öl, Möd, Brendeviin og Eddike, ligemeget af hvert Slags, iligemaade Peber og andre Slags Kryderier, faa meget og mange Slags, fom man felv vil, hvilket altfammen kaages under Log i nogle Timer. Saafom dette Slags Drikke forderves ey i Heden om Sommeren; og noget lidet deraf kand corrigere en ftor Portion Vand, faa har Rufferne i fær betient fig med Nytte af den udi deres Feld-Tog i Perfien og imod Tyrkerne. öl, Mööd og Brendeviin tör ingen Bonde eller Borgere i hele Rusland brygge. Men han maae kiöbe det i Kroerne, hvor han, hvis han har Formue dertil ey forfömmer at hente det, i fær paa hans og hans Families Födfels- og Navne Dage, paa alle Feft-Dage og endelig i hele Smör Ugen, fom gaaer næft for den ftore Faften. Brende-Vinen brendes i Rusland ikkun af Korn uden Frugter. Möden er fvag og hviid, brygges ligefom öl med Homle, og pleyer ey længe at giem-

mes.

mes. öllet brygges derimod meget tykt, ftærkt og feedt af Rug- eller Hvede-Malt og fielden af Byg-Malt, da ald Maltet er gemeenlig törret i Vinden og fielden paa Köllen. Edel-Mændene har Tilladelfe at brygge og brende, og har derudover i deres Hufe ey allene öl, Mööd og Brende-Viin, men ogfaa Moft, Hin-Bær-Saft, Visnovka, det er Kirfebær-Saft paa Brende-Viin, og faadanne flere Slags Drikker, hvorpaa i Særdeleshed Monkene raffinerer i Klofterne, efterfom de tör aldrig fpife Kiöd, Melk eller Eg, men allenifte Fifk, Bröd og Urter. Det hele Folks ftörfte Tilböyelighed beftaaer i at bruge Maden og Drikken i Overflödighed, i fær at betienne fig af alle Slags ftærk Drik uden Orden og Maade. Dog fkiönt de ofte derved lider Skibbrud paa deres Forftand, faa fynes det dog ligefom det fkader ey deres Legeme: hvilket kommer maafkee af deres övrige Spife og Drikke. Saa langt fra at den gemene Mand undfeer fig ved at være drukken, at han jo meget mere praler dermed, fkriger fine Vifer udi Kro-

erne,

erne, og gaaer tomlende om paa Gaden. Man kand vel og undertiden offentlig möde Folk af begge Kiön, ſom ſpaſerer holdende hverandre under Armene og i deres Drukkenſkab ſyngende og ſkrigende af alle Kræfter.

Den Tilböyelighed, ſom det Ruſſiſke Folk har til at handle, giör ogſaa at de har alle Slags Mad og Drikke offentlig til Fals paa Gaderne. Paa Hiörnerne ſtaaer nogle ſom ſælger Spitie, Qvas o. ſ. v, andre, ſom ſælger Reddiker, Frugter o. ſ. v. andre, ſom ſælger Bröd, Bakkelſer o. ſ. v, Der gaaer ſtedſe omkring paa Gaderne en ſtor Mængde af voxne Karle, Qvind-Folk og Börn, ſom raaber med Hvede-Bröd, alle Slags Ruſſiſke Bakkelſer, haardkaagte Erter, udblödte Erter, Nödder, Bær, Spitie o. ſ. v. Herudover kand fremmede Ruſſer ſtrax i en Bye finde ald deres Mad til Fals paa Gaden, af hvilken Leylighed de ogſaa betienner ſig ſaavel ſom mange andre, der Aar ud og ind lever paa denne Maade, ſaaſom de ſelv ingen Huusholdning haver. Det gaaer ſaa vidt

vidt hermed, at end ogſaa fattige Udlændere i ſær i Moſkov betienner ſig af denne Mageligbed og Sparſommelighed, ey nydende andet til deres Underholdning end hvad de ſaaledes kiöber af de forbigaaende Ruſſer.

Dets Klæde-Dragt.

Fordum havde Ruſſerne den lange ældſte og enfoldigſte Dragt, ſom bruges endnu af Polakkerne, Koſakkerne Tatarne, Kalmukkerne og næſten alle andre Aſiatiſke, Afrikanſke og Amerikanſke Nationer. Men da Keyſer PETER I begyndte Reformationen, ſaa lood han ikkun Præſterne og de andre Geiſtlige beholde denne lange, ærbare og magelige Dragt, og havde maaeſkee ogſaa tilladt Dommere og andre Verdslige Embeds-Mænd at beholde den, hvis han ey havde ſigtet til, at hans hele Folk ſkulde ſtrax udvortes ligne de andre fornemmeſte Europæer. Den korte Dragt, ſom findes i nogle faa Europæiſke Landſkaber, ogſaa antagen af Skibs Folk og andre, hvis Arbeyde kand hindres ved lange Klæder, gav han ſit Krigs-Folk baade til Lands og paa Floden. Han havde ey nödig at befale det övrige

rige Arbeyds-Folk at gaae i ſmaa Tröyer efterſom de alle om Vinteren i deres Stuer og om Sommeren baade inde og ude har ſielden andet paa end en kiort Skiorte og et Par tynde Lærreds Buxer. De fornemme Folk, ſom ſkulde komme til Hove, bööd han at klæde ſig med den Franſke middelmaadige Dragt. Og han forordnede tillige, at den gemene Mand ſkulde afſkiære deres Kiorteler og Pelſe indtil Knæerne.

J Kraft af diſſe Anordninger finder man ogſaa nu alle fornemme Folk, ſaa og Betientere ved Hove, iligemaade alle Verdslige Embeds-Mænd, ſaa og fornemme Ruſſiſke Kiöb-Mænd i Petersborg og Moſkov at gaae klædte ligeſom andre Europæer af deres Stand, Krigs-Folket med den korte Dragt ligeſom anden Stæds, Söe-Folket ligeſom Söe-Folket anden Stæds, Præſterne med den gamle Ruſſiſke Dragt, og alt det övrige Folk, Borgere og Bönder med de forkortede Ruſſiſke Klæder. Den gamle Ruſſiſke Dragt, ſom nu Præſterne allene bruger, beſtaaer i en Sove-Kiortel faſtbunden

med

med et Belte omkring Livet, og over den en anden ſtörre lös Kiortel med ſtore Ermer, begge af enten bruun, blaa eller grön Farve. Munkene derimod har ſamme Dragt af ſort Farve, og paa Hovedet en liden rund Bonet med et ſtort ſort Klæde, ſom henger langt ned bag paa Ryggen. Bondens Klæde-Dragt er meget uſel, i det han gaaer næſten den hele Sommer med bare Födder, med en kort Skiorte, ſom henger ud over Buxerne, og indſnoret omkring Livet med et Baand, og med enkelte Buxer af Lærret. Gaaer han om Vinteren ud af Stuen, ſaa har han ingen Strömper, men omvikler derimod ſine Been med mange gamle Vadmels-Klude, ſom han binder faſt med en Snor, og binder med den ſamme Snor ſine Skoe faſt, hvilke er giorte af Baſt af den Faſſon, ſom de hos os brugelige Træ-Skoe, undtagen at de har ingen Hæle. Han trækker derefter en Faare-Pels paa, ſom ſidder lös omkring Livet og naaer lidet neden for Knæerne. Over Pelſen tager han paa Reyſer o. ſ. v. en graa-bruun Vadmels-Kior-

Ll tel

tel paa, ſom gaaer et Par Fingers breedt længere ned end Pelſen, ſidder ogſaa lös omkring Livet, men bindes ſaavel ſom Pelſen faſt med et Belte. I Beltet ſtikker han ved den venſtre Side for paa en lang Kniv i Skede, bag paa ved ſamme Side en Haand-öxe, ved den höyre Side bag paa en Svibe, og forpaa et Par ſtore Læder-Haandſker, ſom er inden til foerede med Filte. Hans Haar lader han henge ned i Panden, og ſkiærer det i en lige Streg af, en Fingers Brede oven for öyne - Brynene. Paa Hovedet ſætter han en ſtor Hue, ſom er foeret med ſort Pels, og undertiden i dens Stæd en Hat om Sommeren. Der er ellers ingen Forandring i denne Dragt om Sommeren, naar han gaaer i Kirke, reyſer o. ſ. v. undtagen at han lader Pelſen blive hiemme. Adſkillige Kiöb-Mænd og andre af deres Stand har ſamme Dragt, undtagen at deres Skoe er af Læder og deres Kiortel af Lærret eller Silke, gemeenligen af blaa, undertiden ogſaa af anden Farve.

Næſten alle fornemme Fruentimmer klæder ſig i Rusland ligeſom deres Mænd efter de udenlandſke Moder. De andre, ſaaſom Edel - Mænds paa Landet, eller Kiöb - Mænds, Præſte-Koner o. ſ. v. har gemeenligen et Skiört og en Adriæne paa, ſom slæber efter dem paa Jorden, og over Adriænen en Kaabe underfoeret med Pels-Verk. De gaaer om Sommeren med blotte Födder i Töfler, og, naar det er meget varmt, tager de vel Töflerne i den venſtre Haand, og gaaer med bare Födder. De Gamle har paa Hovedet ſtore foerede Huer, og de Unge deres udslagne Haar med ſmaa galoneerte Huer, og om Vinteren et Tör - Klæde omkring Hovedet, ſaa og undertiden et broget Regne-Klæde, ſom henger ned paa Ryggen. De gaaer faſt alle med tynde Silke - Klæder, af de höyeſte Farver, gule, hvide, röde, grönne og blaa blandede med hverandre, ſaa at, naar eet Klæde-Baand er af een, ſaa er det andet af en anden Farve. Bonde - Qvind-Folket gaaer hiemme i Huſet med blotte Födder og en lang blaa Kittel paa

Legemet, dog uden Ermer. Paa Hovedet har Konerne Klæder eller Huer, men Pigerne ikkun et Baand i en rund Krands med deres Haar udslaget eller flettet. Gaaer de ud, ſaa tager de lige ſaadanne Skoe og Stromper paa ſom deres Mand-Folk, og desuden om Vinteren en Pels til Varme. Naar det Rusſiſke Fruentimmer og Qvind-Folk pynter ſig, ſaa pudrer de ſig ey nogen Tiid, undtagen de fornemme, men i dens Stæd ſminker de ſig alle i deres Anſigt. De gemene Qvind-Folk maler ſig hvide med Bly-hvidt, og oven paa röde med et Slags rööd Spaan, ſom de ſætter paa Brende-Viin, og faaer for en ringe Priis til Kiöbs der i Landet. De fornemme derimod faaer deres Sminke Udenlands fra. Og nogle af dem tillaver ogſaa ſelv et Slags hviid Sminke af Rotte-Krut og Spiritus Vini ſaaledes. De river förſt diſſe to Species, og öſer ſtedſte mere Spiritus til ſaalænge, indtil den ey mere udtörres. Dernæſt giör de ſmaa runde Kugler deraf og forvarer dem i en liden Eſke. Naar de nu kommer ſaadan en liden Kugle

i en Flaſke Ungerſk Vand og deraf nogle faa Draaber i det Vand, hvori de dypper Haand-Klædet for at toe dermed deres Anſigt; ſaa bliver de ſtrax ſneehvide. Alle Rusſiſke Fruentimmer og Qvind-Folk indtil den ringeſte Bondes og Staaderes Döttre faaer fra deres förſte Barndom af Perler omkring Armene og Halſen, og ſtore tredobbelte ören-Ringe i örnene: hvilket er og det Kiendetegn, hvorpaa de i de förſte Aar ſkilles fra Drenge-Börnene, ſaaſom de alle i diſſe Aar gaaer iblant hverandre i deres bare Skiorter. Alle Rusſiſke Drenge- og Pige-Börn faaer ogſaa fra deres Daab af et Baand omkring Halſen med et lidet Kaars af Blye, Mesſing eller bedre Metal, ligeſom de formaaer det: hvilket er det Kiendetegn, hvorpaa de ſkilles fra andre Folk og Hedninger. Diſſe og alle andre deslige udvortes Kiendetegn, hvorved Menneſkene efter deres Kiön, Religion, Stand, Vilkaar, og ſaa videre, kand ſkilles fra hverandre, paa det at enhver kand faae ſin tilbörlig Ære, er ey aldeles at forkaſte, men rafineres

dog alt for höyt udi Tatariet, hvor Pige-Börnene, ligeſom jeg ſelv har ſeet dem i Rusland, virkelig udſyer Figurer under Huden i deres Kæver. Saa ſynes det ogſaa at være drevet alt for höyt, naar Chineſerne diſtingverer alle Slags Folks Klæder og Huſe o. ſ. v. ved alle Slags Farver.

Dets Natte-Leye.

De Rusſiſke Borgere og Bönder har hverken Senge eller Senge-Klæder. Naar de vil ſove, ſaa klæder Mand-Folkene ſig ikkun af til Buxerne og Skiorten, og Qvind-Folkene til den lange blaa Lærrets-Kittel, og klyver der paa op paa Ovnen og paa Brixen over Dören, leggende ſig hen med en Pels under Hovedet uden videre Tilberedelſe at hvile. Hvilket ſkeer ey allene om Natten men ogſaa om Eftermiddagen og ellers ſaa ofte, ſom de har Stunde. Saaſnart Lunten ſlukkes og Folket legger ſig til at ſove om Aftenen, ſaa vrimler den hele Stue ſtrax med et Slags Dyyr, hvilke ſeer ud ligeſom Oldenborger, undtagen at de er noget mindre, har ingen Vinger, kryber beſynderlig haſtig, og kand ey taale Lyſet. De kaldes Tarakaner

rakaner

rakaner og avles af Moſſen imellem Bielkerne ved Rögen i Stuen, nærer ſig og ved Moſſen, men gider desuden gierne opſanke alle Smuler. De giörer ellers ingen Skade, undtagen at der fortælles een og anden Hiſtorie om at de ſkal krybe ind i örne paa dem ſom ſover. Fremmede, ſom ey er familiariſerede med dem, lader derfor gierne Lyſet den hele Nat brende, efterſom diſſe urene Dyyr elſker Mörket. Edel-Mænd paa Landet og fornemme Borger-Folk, ſaaſom de har Skor-Stene og derfor hvide Stuer, har ingen Uleylighed af dette Utöy, og har desuden gemeenligen ogſaa Senge-Stæder med en Matrads under ſig, en Pude under Hovedet, undertiden eet, undertiden to Senge-Lagen, og endelig et Dekke af Faare-Skind, eller af Bom-Uld overtrukket med Katun eller Silke. De lader ſig læſe i Sövn af en liden Dreng, og lader en anden Dreng eller Pige ſtaae ved Sengen og pille deres Tæer ſaalænge indtil de ſover. De fornemmeſte Folk har Senge med Omhæng, alt ligeſom anden Stæds, og ſover endog paa den Udenlandſke Mode.

Af

Dets Rigdom.

Af denne Befkrivelfe over det Rusfifke Folks Leve-Maade feer vel enhver iblant andet ogfaa, at den almindelige Mands Eyedom beftaaer ey i mange Varer, i det de har ikkun een Stue, ingen rætte Vindver, ingen Stole, intet Speyl, ingen Seng, slætte og faa Klæder, ringe Mad og Drikke, faa Hefte, ey meget Qvæg, ja lidet og ringe Forraad. En fattig Bonde hos os eyer og bringer aarlig mere ind end fex af hans Stand udi Rusland, hvorover jeg har giort Overslag i en rigtig Regning. Hvis Rufferne derfor begyndte at leve ligefom andre af deres Stand udenlands uden at fafte og paa andre faadanne Maader at fpare; faa maatte de ogfaa have mere Fortienneſte end de nu har, hvis de ey fnart fkulde blive fattige. Endnu kand man i deres kiendelige Mangel af de Ting, fom hörer til dette Levnets Beqvemmelighed og Anftændighed, dog fige at de flefte af dem er rige, efterfom de har flere Indtægter en nödige Udgifter. Der rullerer efter mit Overslag henved tolv Million Rubel af Sölv-Penge i hele Rusland. Sætter jeg

jeg nu at der er to Million Huusholdninger, faa kand der komme tre Rubel paa hvert Bonde- og Borger-Huus paa eet meer paa et andet mindre, tre Millioner eller og vel det halve af Regieringens Revenuer at være ftedfe i Kroerne, Toldene, Hoved-Styrens Indfamlinger o. f. v. og endda blive over to Million Rubel iblant Kiöb-Mænd og andre faadanne Folk, fom har ftedfe Penge i Kaffen. Dette er ikke en ringe Rigdom i et Land, hvor Indvaanerne bruger faa lidet, og kiöber for faa ringe Priis det, fom de bruger. Dog beftaaer det Ruffifke Folks ftörfte Rigdom i deres Land, hvoraf de har Overflödighed, mere end de hidintil har kundet med Fordeel dyrke. Derfom de Ruffifke Varer med den ftedfe tilvoxende Udenlandfke-Handel vil blive faaledes ved at ftige, fom det er fkeet i dette Seculum: og Folket faaledes kand finde Fordeel ved at udbrede fig og mere dyrke Landet; faa er det ey at tvivle paa, at de jo vil faae langt flere Penge og Indtægter end de nu har. Men det er dog derhos at formode, at de

tillige vil lære at bruge mere til deres Anstand og Fornöyelser, fölgelig ey blive rigere, saasom de med de flere Indtægter faaer tillige flere Udgifter. Mennisкene er i Almindelighed saaledes artede, at de falder för paa at bruge mere end at forhverve sig mere. Derudover holder jeg det troeligt, at man i Rusland saavelsom i alle andre Europæiske Lande vil faae för flere Udgifter end man vil beflitte sig paa at faae flere Indtægter, da allevegne det ene fölger af det andet.

Dets udvortes Skabning.

Det Russiske Folks Legemer er smukke og velskabte, falder ligesom i alle andre Lande store, smaa og maadelige, er got proportioneerte, og har kiönne Ansigter. Haarene, öye-Brynene og Skæggene har jeg funden hos de rætte Russer inde i Landet at gaae meest ud i det sorte og sortebrune, dog at blive lysere og rödere i de Provincier, som ligger længere imod Nord-Vesten fra Moskov. De har et skarpt öye-Syyn, maadelig store Öyne, som hverken henger alt for langt ud ey heller ligger aldt for dybt ind i Hovedet: maadelig store Næser,

Næser, dybt udtrykte Lineamenter, en fiin men lös og et lidet brunagtig Huud, og forandrer sig i en kort Tiid meget kiendeligen, omtrænt i det tyvende Aar af deres Alder, da de siden beholder een og den samme Physiognomie, saa længe de lever. Man seer denne Forandring merkeligst paa Qvinde-Kiönnet, i Sær Bönder-Konerne: thi saa smukke som Bönder-Pigerne er, saa overmaade hesselige bliver de, naar de har været nogle faa Aar gifte. Aarsagen til denne kiendelige Forandring holdes for at være *Deels* den hastig forandrede Leve-Maade, *Deels* deres Huuds Fiinhed og Löshed og Kiöds Blödhed, *Deels* den ugentlige Baden, som giör Huden endnu lösere og Kiödet blödere end begge af Naturen allerede er, *Deels* den brugelige Sminke, hvormed de hörer op, naar de er blevne gifte, og beholder da et fordervet rynket Ansigt, *Deels* endelig den stærke Rög, i hvilken de hver Morgen maae staae at lave Mad til for Ovnen. Aarsagen til Mand-Folkenes hastige Forandring er ey allene deres hastig forandrede

andrede Leve-Maade, ſom ſnart kand virke i deres blöde Kiöd, men fornemmelig, at alle, undtagen Hof-Folket, Soldaterne, Embeds-Mænd og nogle faa Kiöb-Mænd, alle andre Borgere, Bönder og Præſter lader deres Skiæg groe, ſaa ſnart det kand voxe, hvorudover det i en Haſt ſkiuler det halve af deres Anſigt. Baade Mand-Folk og Qvind-Folk har fra deres förſte Barndom af indtil deres höyeſte Alder beſynderlig ærbare og alvorlige Aaſyn, forandrer det derimod ſaameget deſto merkeligere baade i deres öyne og i at trække Lineamenterne dybt tilbage, naar de vil lee og ſkiemte. Derved faaer man tillige at ſee deres ſnee-hvide Tænder og det hvide i deres Oyne at være i en höy Grad hviid: hvilke begge Dele menes at komme deraf, at de ſpiſer ſaa lidet Kiöd, og i Almindelighed af deres ſimple Föde.

Dets Temperament.

For at kunde tilkiendegive mine Tanker om deres Temperament bör jeg forud erindre, at jeg holder alle de ſædvanlige Meninger om Temperamenternes Beſkaffenhed, Dyder og Laſter

Laſter for at være urigtige og opkomne, i det man har beblandet de Ting, ſom har deres egentlige Oprindelſe af Opdragelſen, Meningerne, Smagen, See-Punkten, Leve-Maaden o. ſ. v. med de faa Ting, ſom egentlig henhörer til et Temperamente. Naar jeg vil dömme om en Perſons Temperament, ſaa bygger jeg mine Tanker paa denne Grundvold. Hvis et Menneſke er overladt ſig ſelv og ey forſtiller ſig, ſaa merker man, at hans Bevægelſer eller Forandringerne i hans Legeme, ſom for Exempel hans Gang, Tale, Spiſen, Drikken og anden Forrætning, gaaer for ſig enten langſomt og ſvagt, eller haſtigt og ſvagt, eller langſomt og ſtærkt, eller haſtigt og ſtærkt. Da nu Siælens Forandringer ſtemmer ſtedſe overeens med og treffer til ſamme Tiid ind ſom Legemets Forandringer, ſaa er det ey at tvivle paa, at jo det Menniſke, hvis Legeme naturlig-viis uden Affectation og Foreſtilling bevæger ſig langſomt og ſvagt, ogſaa tænker og begiærer langſomt og ſvagt, at den, ſom bevæger ſig langſomt og ſtærkt ogſaa tænker og

og begiærer paa ſamme Maade, og ſaa videre. Den förſte, hvis Legeme bevæger ſig langſomt og ſvagt, og hvis Siæl fölgelig har langſomme og ſvage Foreſtillinger og Begierligheder, ſiges at være phlegmatiſk. Den anden, ſom bevæger ſig, tænker og begiærer haſtigt og ſvag, ſiges at være ſangviniſk. Den tredie, ſom bevæger ſig, tænker og begiærer haſtigt og ſtærkt, kaldes choleriſk. Og endelig den fierde, ſom bevæger ſig, tænker og begiærer langſomt og ſtærkt, er melancholiſk. Af et Menniſkes Temperament kand derudover ikkun sluttes, hvorledes han ſandſer, erindrer og indbilder ſig, hvorledes han begriber og dömmer, hvorledes han begiærer og har Afſkye, men ey hvad han har for Foreſtillinger og Pasſioner, Vellyſt, Ær-Gierrighed, Penge-Gierrighed, Ladhed, Fornöyelighed, Hierte-Gremmelſe, og ſaadant videre, hvilket har intet med Temperamentet at giöre, men har ſin Oprindelſe af Opdragelſen, Underviisningen, Regieringen, Skiebnen og andre ſaadanne Omſtændigheder. Vil nu

nu nogen dömme om en heel Nations Temperament; ſaa ſeer enhver læt, hvorvidt ſaadan Dom kand ſtrække ſig, da det er nokſom bekiendt at een eniſte Perſons Temperament er Forandringer underkaſt, ſaa at han er gemeenligen i ſin Barndom meeſt phlegmatiſk, i ſin Ungdom meeſt ſangviniſk, i ſin Mandom meeſt choleriſk og i ſin Alder meeſt melancholiſk, iligemaade at det ene Kiön er mere ſangviniſk og det andet mere choleriſk. Alt dette hindrer derfor dog ey, at man jo kand ſige, hvad for et Temperament et hvert Menniſke har, naar man giver agt paa de fleſte og fornemmeſte af hans Siæls og Legems-Forandringer, og ligner ham da med andre, ey heller at man jo kand slutte, hvad for et Temperament en heel Nation har, naar man nemlig giver agt paa Mand-Folkene i deres Mandoms Alder og iblant dem paa de fleſte. Paa denne Maade har jeg bemerket, at den Ruſſiſke Nations Temperament falder meeſt ind i det Choleriſke, da de alle bevæger ſig meget haſtigt og ſtærkt og ſkiller ſig ræt deri fra

fra adskillige andre Folk, saasom Finnerne, Esterne, Letterne og andre saadanne flere, som bevæger sig svagt og langsomt. Man befinder ogsaa virkelig af Forfarenhed, at de fleste Russer har et skarpt Syyn, en læt Hörelse, en stærk Indbildings-Kraft, en god Ihukommelse, Nemme og Skiönsomhed, og tillige hastige og stærke Affecter, skiönt deres Begiærligheders Objecter er langt andre end de, som gemeenligen tilskrives det choleriske Temperamente. Og herved er jeg bleven bestyrket i den Tanke, at saadanne Egenskaber har ey deres Oprindelse af Menniskets Constitution men af hans Begreb, som kommer mere af hans fri Forhold og Skiebne.

Dets Smag. For at endnu bedre kiende det Russiske Folk har jeg ogsaa given agt paa dets Smag saavel i det ene som i det andet Stykke, og befunden at den falder paa aldt det, hvilket hastig forandres, er skarpt og glimrer. I deres Mad og Drikke befindes de at elske Reddiker, Salt, Peber, Æddike, Brende-Viin og alle skarpe Sager, men derimod ey at agte saa meget paa Fiinheden,

heden, og nogle at drikke Fluer og saadant mere ind med Brende-Vinen. J deres Klæde-Dragt udvælger de meest lutter höye Farver blandede med hverandre, ey bekymrende sig saa synderligen om Fassonen, Ordenen og Overeensstemmelsen. Deres Byer, Huse og Vogne udbreder de saa at de giör en smuk Parade i en hast og langt fra at see til, men befindes dog nær hos ey at være nette og concentrerede, ey heller af den Værdie, som det lader langt borte. De finder stor Behag i Ceremonier og alle udvortes Kiende-Tegn paa deres Fortrin. I deres Guds-Tienneste viser de det i Særdeleshed, hvor de holder meget af et langt Liturgie, et stærkt Chor og de Seraphinske Klæder. De regieres ogsaa best ved at omvexle nu med en besynderlig Mildhed, nu atter med en umaadelig Strenghed, og de skytter ey meget om at efterleve maadelige bestandige Love. Selv forfalder de læt fra een Yderlighed til en anden, ligesom Luften i deres Land er nu kold, nu varm, nu reen og angenem, nu enten Stormig eller fuld af

 Lyn-

Lynild og Torden. Dog er deres Lands Clima ligeſaa lidet ſom deres Temperament Aarſag til deres Smag, hvilken kommer alleniſte af deres Skiebne.

Slutning. Man maae ey anſee Ruſſerne for et raat og barbariſkt Folk ſaaſom Kalmukker, Tatare og andre ſaadanne Nationer, hvilke lever endnu i deres förſte Barndom og nyder derfor af deres övrighed eller Fædre en fuldkommen Frihed, uden af dem at ville lade ſig betvinge, ſkiönt de undertiden af dem ſtrengelig ſtraffes. Ey heller bör man anſee det Ruſſiſke Folk for at være eet af de poleerteſte, hvilke faaer af deres övrighed eller Fædre Frihed, efterdi de er komne til Forſtand og behöver ey mere med Strenghed at opdrages. Men man bör anſee denne Nation for at være i dens förſte Ungdom, da den er ligeſom i Lære. Vel giorde Tſar Ivan Vaſiloviz et Forſög med at holde Folket i Ave, blev og efterfuldt deri af ſine Efterfölgere. Men det var endnu alt for tilig; og Folket ſögte ſtedſe hen at faae ſin gamle Barne-Frihed igien tilbage. Keyſer PETER den Store var det Ruſſiſke Folks förſte Fader, ſom toog det i Ave, og giorde ſig tillige til dets Lære- og Tugte-Meſter: ſiden hvilken Tiid det gaaer ſtedſe i Skole. Folket giör ogſaa aarlig Fremgang, og vil uden Tvivl formedelſt dets Nemme og andre Aarſager med Tiden avancere ſaa vidt, at det kand holdes lemfældigere og faae mere Frihed. Det er ey min Tanke, at Enevolds-Magten enten i Rusland eller i andre Riger burde nogen Tiid i mindſte Maade indſkrænkes. Thi jeg holder for, at den er i et hvert Rige lige ſaa nödvendig ſom det er umiſteligt for en Fader at have fuld Magt med ſine Börn endog efterat de er opvoxne og komne til Forſtand, Aar og Alder, og at ey noget Folk i Verden har indtil denne Dag giort ſaa ſtor Fremgang, at det ey ſkulde behöve med Enevolds-Magt at regieres. Men min Tanke er, at enhver Enevolds-Herre, ſkiönt han ſtedſe hen bör beholde ſin Enevolds-Magt, bör dog tillige give og giver virkelig ſit Folk, efterſom han merker det at til-

tiltage i Forſtand og Dyd, i Haand-Verker, Kunſter, Videnſkaber, Handel og ſaa videre, ſtedſe mere og mere Frihed, uden at tugte det idelig ved nye Forandringer i dets Skikke og Love, ved haſtige og uformodentlige Henrettelſer, Fald og Ophöyelſer og ved en beſynderlig Hof-Pragt, ſom er en Deſpotiſk Regierings tre fornemmeſte Kiende-Tegn og Stötter.

Hist. Russ.
general

